Obliczenie

1011. Jako gym pomoz bog y ſzwąti † | yako tko ſzwątcza, yſz pan Moſ-

czycz | neoſtal winowat. panu Micolagewy | Szwanowſkemu ſta grzywen yſzeſczy | dzeſząnt y poltory grzywny groſzew | ſzyrokych naliczbe anymuſzą gych | zamowili zayutra zaplaczycz poobli | czenv.

1418 Pozn nr 1011

Obliczenie

Yako my pan Jendrzey wynowath grzywną

y sz lichwą pod obliczenym

1427 Pyzdr nr 1017

~~72~~ obliczenie

Jacobus... Johannem Zirgosz pro quinque marcis... cittaverat, quas pro stamine... tenetur, unde idem Zirgosz recognovit se tenere hoc idem debitum, sed amicabiliter receperunt ad numerandum ~~alias~~ naobliczenye od 1438 AGZ. XII. 42. ~~Arch. B. XII.~~

alios terminos

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sadów hal

R 1438 str 42

130

~~A~~ obliczenie

Nicolaus ministerialis de iure datus est nobili Stanislao

... ad numerandum alias cu oblicze-

niu areas 1449 AGZ. XII. 188.

~~ArchB. XII.~~

possesionatas in Sarańczuky

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sądów hal
R 1449 str 188

439

Obliczne

(coram iudicio recognovit, quod

Ministerialis ipsum citavit in curia domini regis –
wlg. na podworzu presencialiter wlg. ~~obiczne 1405 piek.~~ 134.

obliczne 1403 KsZPozn nr 1422;

Oblicznie –

Rzeczy szondowich ne mogącz obliczne przyglandacz, sz naszego przywolenya y sz woley vczynili ... procuratora [~~persona-liter~~] + ca 1428 Prof. l. I, 479.

Vcausas iudiciales vergentes personaliter attemptare

191

Oblicznie - personaliter

Przi przedawanyv oblycznye byly Jul. 78.

Ysze częstokrocz szę przigadza, ysz sąsiedzy... przedaney dziedzyny... wpcza o granycze klopotacz szę nye lękayą, acz kakole

ia tliego dla... vstawyamy

licet venditioni praesentes exstiterint

lt 315

obliczníe

~~obličné:~~

obliczuye personaliter

~~Załusk I XV p. pr. N 456 Goth. de Crepp. 1406~~ PrFil. V, 35.

Pr. śr. st. p. str. 35.

Brückner Prfil 5 35pocz w XV

1407

Oblicznie

Proszyl (sc. Krolik) Ihusa, bi szam oblycz-
nye do nyego stąpyl, vt presencialiter
veniret, yakbi nye dowyerzal, bi pan
Ihs mogl vszdrowycz szina jego nye
stąpvyącz oblycznye do nyego eum
in *absensia posse sanare

IV ex. MPKJ II 320

Oblicznie – personaliter

quia ibi personaliter, obliczuje, habitavit

obliczuye – personaliter

~~12~~ XV (med.) SKY V 282

k. 278 v

Oblicznie

Si non concordabunt, habent terminum ante se et cum istis hominibus, qui sunt citati personaliter al. oblycznye

1451 17,02 XIV 326

Oblicznie = personaliter

w posth. wyelky

(Mayą chodzyczi na yvtrznyą kolzdą oblyczny[v] do kossyczola

Reg.

1484 ~~Rapit. IV~~ 715

v personaliter

Sul. 58 - bez oblicznie

Oblicznie

/V/stawyamy, aczby kto o zlodzeystwo abo zboy przed sądem byl przemoszon trzykrocż abo dokonan, abo rzecz kradzoną abo gwaltem wzatą oblyczny wroczyl, tedy ten na wieky swą czescz straczyl any szadney czczy w krolestwie myecz nye mosze, any od nas darow szadnych trzymacz. Aczlyby komv dano wyną a tego nye dokonano, a tento swiatky syą myalby odwiescz, gdyby w gednem swiathkv vpadl, tym czczy nye straczy, ale schcodą ma odloszycz.

Dział.56

rem furtivam seu violenter ablatam restituerit

AKPr II 45 (129)

Oblicznie -

~~Oblicznie~~

Rzecz kradzoną oblycznye wroczyl (restituerit) Dział. 56.

Obliczenie

braczya wszythczy y syostry maya sya zgydzy
oblyczenye V na pogreb. . vmarlego brata

1484 Reg. 720

V personaliter

~~o, o~~ oblicznie

stoyacz oblyczuye

constitutus personalis

1488 PrFil.V.39.

~~Ilst. Xvi N 6 1488~~

~~Br. śr. ol. p 88 39~~

~~Brückner Prfil 5 39 r 1488~~

Brückner Prfil 5 39 r 1488 1594

Oblicznie 'personaliter'

personaliter, oblycznye

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 53

Oblicznie = in praesentia

fot.!

Czoda szącz dzywi wydome ktoresz
aczkoli oblycznye biwaya wydane
a wszakosz wszgam nyecso gynszego
na przyszli czas sznamyonwyą v
ex XV CNPKJ. II, 320.

Quae licet in presencia sunt monstratura
in futuro aliquid demonstrant

m. 75

Oblicznie

Quemadmodum Chodor... citaverat per ministerialem illustrem ducem Mithconem

assignando sibi terminum ad faciem ~~alias~~ oblycznye 1439 AGZ. XII. 430

pro recepcione eundem Chodor de domo ~~obliczyge~~ sua violenter in curiam suam et collocavit ius

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sadów hal

R 1439 str 430

878

Oblicznie

yszne moczne y oblyczne (= essencialiter)

a 1500 R X L VII 372

(uw. wydawcy: na boku młodszą ręką)

k. 646 ϕ

k. 23 v 4

Obliczniе
specie obliczіegie

Oblyczuye = specie

war. lub.: specie oblyczyeye

1471 MPKJ. V

si... viderint mulierem unam bono habitu et bona specie III Esdr 4 18

IIEsdr. IV 4, 18

Oblizno

Oblyczno byc - adstare

ca 1455 JA. XIV, 492.

Adstare przystavac, oblyczno byc

Oblicznośi

Gdi ktho ... myeny szą ymyecz nyekthore prawo kv nyekthorey dzedzynye, acz przes trzy lyatha y pnes trzy myeszącze... sczirzpi dzirzewczą dzirzecz dzedzyną spokoynye, ącz ysze thako, ysz gemv iakokolye oblicznev a gego oblycznoscz • y dostatecznoscz V mogącz myecz, nye vvszy gemv kthorey o tho skargi... ode wszego prawa y przedanya tney tho dzedzini osządzami gy bicz odpadlego fol 35

Dział 24 a

H 87-2 Vcinius praesentiam sive sufficientiam

Obliczność 'copia' Wstawylysmi, ysz gdi nye stanye alybo nye bandze zastawcze, kaszdi gego przyrodzoni alybo blysszy przed naszym szą̨ndzą, acz gego oblycznoscz myecz mozze, alybo wszdi w oszadze Theyiho dzedziny zastawyoney vczinycz ma yawnye naamyey yaną w rok swyadeczstwo Snl. 35-6

... ysz rzeczona dzedzyna w thelkych pyenądzoch ... gest zastawyona

Dział 24 ¶ ipsius copiam, vor. praesentiam

H. 82

Oblicznosci - praesentia

~~Przed naszą oblycznosci pozwani bywają Sul. 27.~~

~~Przeth ob~~ Rzekl przeth oblycznoscią alybo procz oblycznoscy naszych ryczerzow ~~51~~ sądzą ...

skazanye sie vczynycz, sządza ... doswyathczicz {ma}, ysze ... sprawne sządzyl

Sul 55

Dział 51: przed namy ato naszymy riczerzmy in nostra vel nostrorum baronum absentia indicem

H 130

Obliezność

O

nasza oblycznoscza

[naszą obliczności ą]

a 1455 JA XIV. 490

164

~~ARCHTOMXIV str. 490, ok. r. 1455~~

[redacted]

obliczność!

Tunc Cristus considerans, quia non fuerunt digni

presenciam obłycznosczy

snam

XV pport. R. XXV, 174.

Brückner Kaz. śrw. 3.

Rozpr. 25, str. 174

2058

fot.! ~~Ossol. 414. k. 51.~~

k. 51 m. 31

Obliczność

<Boze> przykaszy thy <dary> prze=
nyescz... przed oblycznosczą boszkey
fali chwaly <thwey> (Deus iube
haec perferri... in conspectu divinae
maiestatis tuae)

1413-4 Msza ~~XX~~ I 262; sim. ~~Msza~~ VII 7

obliczym ~~3-6~~ III-VI
oblyczem 8 VIII

(R XXV)

II IX X d

Obliczność = conspectus

~~Naboszny, pokorny czebe proszymi, wszech-moczni~~ Boże, kaszy ty offyery, przenyescz przesz rancze swantego angyola twego na wysoky oltarz thwoy przed oblicznoszczą boszkoy fali thwey ~~Mac. Dod. 61.~~ I½ XV Mac. ~~Dod. 61.~~ (in conspectu maiestatis tuae)

XV p. post. dnia VII s. 61

III – VI obliczym
VIII oblyczem *

Obliczność

rkp BJag nr 2634
k. 295 b

na marg.:

~~presencia~~ obliczności

Kr p. post. R. XIV. 275.

Consolatur Spiritus
ramtus ... tristes sua
presencia, que quidem presen-
cia eius valde bona et suavis
est

Oblicznść

Spiritus sanctus consolator appellatur ab opera
tione, quia eos, quos de dignos invenerit ab
nędze
omni tribulatione eripit et gaudet uel consola-
tionem magnam tribuit in cordibus eorum, in
quibus ipse inhabitator est. Consolatur
spiritus sanctus suos fideles denotos multi(?).
Primo tristes sua presencia, que quidem(?) pre-
sencia eius valde bona et suauis est(na marg.
oblicznoszczyą)

Rkp BJag nr 2634, k. 295b

V Sul 69: przeth [illegible] dzeczny

przyaczel za przyaczela nye czyrpyal, nyszlyby oczecz s synem abo brath z bratem w gednem zlem 60/ vczynkv bylyby / vvynnemi, ktorzy podlug vyny mayą bycz skarany. Aczlyby kto zloscz sam ktorą vcziny, tedy cząscz gymyenya, ktoraby nany myala bycz, naschemv stolv ma bycz za taką zloscz przysadzona.

/148/. O wielikyey vinye syedmnadzesyath.

/G/dyby kto nadgechawszy w dom nyektorego zemyanyna, przed oblycznosczą dzeczy gego zabyl ten vina pyątnadzescza ma zaplaczycz a pomoczny

Dział.59-60

V in suorum occident presencia puerorum

AKRr II 48 (139)
264 (154)

kaszdy tylesz ma dacz sądowy syedmnadzeszcza a dzeczem zabytego pyatnadzeszcza ma zaplaczycz.

/149/. O ktore rzeczy tą viną badą karany.

/T/a vina syedmnadzeszcza rzeczoną nyemylesczywa. Ta vina czy mayą pokvpycz, kto peraby trzy sosnye, kto trzy kopcze granyczne rozypye, kto trzy drzewa se pezolamy porąby, kto myed kradnye a bądze przekonan, peszeszcza gdy bądze przekonan, kto gwalt vczyny y zabyge kogo we wsy abo na dobrowolney drodze, kto dzewcze abo nyewiescze gwalt vczyny.

Dział.60

Obliczność

O Tyaką poczesnosczią obraliscze

w obliczności takey swiatosczi,

o iakiey czistoti wam bilo potrzeba ku godne-

M W. 49 b.

mu sluzenyu takiey panicy.

Oblicznośc = conspectus

Nye bądzye wdzyączny (any w la-
sscze przed oblicznosczyą V ... boga
1484 Reg. III 705

V in conspectu

Obliczność – conspectus

gospodne, ...

Kasz sędzycz lyud w oblyczuosczy twogey Puł. 9, 19-20

Tl: przed obliczim twogim

in conspectu tuo

Pul.

9.14

Obliczność

pod wasz mjecz

Banda padacz ~~w~~ waszy nyeprzyyaczele przed waszą oblycznosczyą (in conspectu vestro, Lev 26,8)

XV p. post. Kałużn 287

Obliczności

Wołanie moje w obliczności

jego weszło w uszy jego

in conspectu eius Pnł 17, 8

H ϕ

Obliczność

Obyczajowe mogę wrócić w obliczu-
noszący bojących się jego

Pnt 21, 27

in conspectu
V Hb: w obeszczeniu

Oblicznośc

O boze, ktory dlya othkupyenya szwya-
tha chczyalesz szye narodzyce, ... V przed oblycznoszczyą
Annasza, Cayphasza, Pylata y Heroda nye-
slusznye offyarowacz

ex XV Kałużn. 29 #2.

V y thea

Obliczność-

Precipimus tibi, quatenus (sub obtentu omnium, que possides)... nostro conspectui nasszey obliczności representes + ca 1426
Profil. I, 483.

192

Obliczności

Irzigaadza szą cząstokrocz, ysz czelyad-
cyczy... przed naszą oblycznosci... pozwani
bywają

Sul 27

ad nostram... praesentiam

Dział 14 ¢

H 60-1

Obliczność

Vsul 28: k naszemu sądu
ad nostram audientiam V°

11b

/30/. Zlosnyk podlvg zaslvgy ma czyrpyecz.
/P/rzydawa syą cząstokrocz, ysz gdy nye-
torzy bywayą pozwany przed naszą oblyeznoscz V
[nyektore vini] tho gest o gwalt abo zlodzey-
two, wziąli sobie obyczay, ysz tho nye swą
olą, ale przykazanym swych panow abo starszych
zynyą, ktorąszto wymową od zlosczy y od smyer-
zy czastokrocz byli wyzwoleny. Czso szesmy v-
nąli, ysz tho bylo przeczywko sprawiedlywosczy
oszey, przeto boyazny boga mayącz przeczyw te-

Dział.16

AKPr II 5(20)

V ust. principium
Ibid. 53; kv ksąndzew

Oblicznosć 35c

/110/. O pospolytem dobrem.

/V/stawycznye pospolstwo czyny czastokrocz rostargnyenye, w ktoremszeto bracza abo gynszy przyaczele na gnyew abo swar czastokrocz przy-
45/ chodzą a tako w szkoda vpadayą. / Wiele ludzy wząly to w obyczay myeszkacz w osobnosczy swych domow abo syedlysk, czascz, ktora na nye slvsza z rozdzelenya oczczyzny, a to przez przyaczele, aczkole tego dzalv przed oblycznoscz krola abo xąndza nye przywyodą. Ale czastokrocz syą przygadza, ysze geden pylnyeyszy gest syebye

Dział. 44-45

Ukr. II 34 (102).

Obliczność - praesentia

skazviemy, is ijeslibi niekthori zyemyanyn... smialbi wnicz przed obliczności sądziego... zbroino..., thedi takowi.. zaplaczicz ma [decernimus, quod si aliquis nobilium... ad praesenciam iudicis.. cum armis... intraverit locum iudicii.. talis solvet poenam] 1498 ~~Mac Ups VI.~~ 273

MacPraw VI

B 449

Obliczność

Nye boy szye oblycznosczy mocznego any bogathego, bom ya pan bog wacss V

~~[Ex XXIII]~~ ~~21/2~~ XV Kałużn. 286.

p. post.

V (pro wasch)

Obliczność = persona

K[o]tho myluge oblyczności twogyą V, nye poleczay mv dussze twey. ~~II ½ XV~~ R. I. XLVII.
XV p. post.

V diligentibus personam tuam

obliczność – superficies

Fons ascendit de terra irrigans, polewayacza, universam superficiem, obliczności, terre (Gen 2,6)

polewayacza ... obliczności

(fons) irrigans .. superficiem (Gen 2,6)

XV (SKJV 282.
med.)

k. 27 Sv ?

Obliczność

4. 19 v +

Sch szwyatha oblicznoszy = de superficie terre

wor. lub.: de superficie terre swyata

1471, MPKJ:V:44

peccavit domus Jeroboam et eversa est et deleta de superficie terrae

III Reg. ~~XIIII~~ 13, 34

Obliczność

oblycznosczV species. [redacted]. +

~~[illegible]~~ MPKJ V 7

V war. kol.: oblicznego

creavitque deus cete grandia et omnem animam viventem atque motabilem, quam produxerant aquae in species suas Gen 1, 21

cf. Obliczny

Obliczność.

przez obłyczności boskiey fali chwały in conspectu Dr Divinae Maiestatis suae

1413:4. [illegible]. K XXV 262.

Msza I

Obliczności

Nyż boy szye oblyczności mocznego J.A. VI, 336.

wę Kałużu ?

Obliczny

Oblyczne przyblyszenye = adventum || 1458 || R. XXIII, 287.

wg. Zab 515

Obliczny

Naprzot mu ranę krwawą dał oblyczną 1411 Hube Zb. 92.

Obliczny

In eodem inequitatu vulnus cruentum faciei al. obliczni ~~[illegible]~~ in manu [...] inflixisti, quod similiter ministerialis conspexit

1446 Agz XIV 221

Oblicany

1016. (593^{v}) Jakom ya Stephanum hominem Johannis nye zbyl navangrodze kyedi konye zagymal de siligine de dampno ipsius Johannis do hobori, anym mv duo wlnera cruenta hobliczich (!) zadal. — yako ya tho wyem Alexi (Sczepana) Janovy steffanum.

1461 2ap Warsz nr 1016

N⟨r⟩

Obliczny.

Yakom ya nye wzął Pyotra...
anym mu zadal dwu ranu
obliczmu g waltem.

1474. AKPr. VIII$_a$ 56.

Obliczny

Tu... intulisti sibi duo vulnera, unum cruentum et aliud lividum, faciale al. oblyczne

1477 Ag2 XVII 441

Obliczny

(Gregorius) indidit michi vulnus po-
ciale ab. obliczną

1494 Ag 2 XVI 254

Obliczny

pro duobus vulneribus lividis facionalibus
alias oblyczne

1477 AGL XVIII 145

duo vulnera livida facionalia alias oblyczne
1477 ib. 146

Oblicz ny

1532. (W 5, 472 r. 1480) Jako ya nyeszbyl Jana kmeczą Janowego gwalthem anym mv Reny zadal oblycznyey tako my pomozy bok yszwethy (!) crzysz.

1480 Zap. Wam nr 1532

Obliczny-

obliczny
personalis-ca 1428 Prfil. I 487.

glOssy

około r 1428

MAL. Zab. j. polsk. №2503 Bibl. Jag

Prace Fil. t. 1 str. 437

232

Obliczny

Adventum - oblyczne przyblyszenye. ~~I~~ XV
Zab. 515.
XV p. prost.

Obliczny 'personalis'

personalis, oblyczny

cą 1500 Cz. ~~Stow~~ 53

obliczny

angelorum presidia ob.

liczne pomocy;

~~Brückner Kaz. Śrw. 3.~~

~~Rozpr. Tom 25, str 200~~

~~Pot. Łac I F 6449~~

~~ze Skałki w XV~~

XV, R. XXV, 200.

P. Mojt.

3120

k.

Obliczny

~~Pro quo collocando iure Ministerialis~~
assignavit sibi terminum faciei
a ~~[illegible]~~ obliczni 1439 AGZ. XII. 429.
; ~~Archiw. XII~~,

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sądów hal
R 1439 str 429

876

Obliczny

Ministerialis ipsis

(post lycze

Terminum personalem a. oblyczny x)

dedit

1445 Agz XIV, 159.

~~1445 Arch B. XIV. 159.~~

Obliczny

Ad hodiernam diem datus est eis terminus facialis et obligatorii

1446 AR XIV 222

Obliczny

Locus non stetit in huiusmodi termino [...] obliczny dato per dom. Palatin. [...]

1446 Ag2 XIV 228

obliczny

farbacz ... , actor, zdal ... Jaczkonem ...
reum, in primo termino faciali ol.
oblycznem, prout ministerialis ... terminum
sibi oblicznym <dedit>

1447 Apr XIV 238

Obliczny

Prout sibi ministerialis ab eo dedit terminum facialem ab. obliczny

1448 Agz XIV 257

sm. 1450, b. 302, 1451, b. 321

Obliczny

Circa quos boves ministerialis dedit tibi terminum obliczni

1448 Apr XIV 263

sim. 1449, b. 283

Obliczny

Nyklos... reprosuit primum terminum facialem ol. gwalthowny ol. obliczny rok

1452 Ap. XIV 340

Obliczmy

Nicolaus.. reposuit primum terminum facialem vlg. oblyczmy y gwałtowny rok

1452 A10 2 XIV 340

niżej, w zapisce dotyczącej tej samej sprawy, jest terminum facialem al. licowany et gwałtowny rok

Obliczy? (Obliczny?)

~~Johannes Czwiela ministerialis reco-~~
~~gnovit terminum personalem alias~~
~~obliczi~~ ~~actori nobili Johanni Fridro~~
~~de Plessowicze~~

1460 AGZ. B. XIII, 334.

V⟨n⟩

Archiwum bernardyńskie. T. XIII
Zap. sądów przem. i przeworsk
R 1460 str 334

392

Obliczny

Uti fuit datus

terminus facialis a. ~~[illegible]~~ obliczni ...

nobili Nikel.., cui terminus <de>tus est ad ipsius felicem adventum de [...] cuja

1462 a gz. XII. 387.

~~Archiwum bernardyńskie T. XII.~~

~~Najd. zapiski sądów hal.~~

~~R. 1462. str. 387.~~

807.

obliceny

Terminus obliceni inter... Iwasłowem...
et Procopium

565
1468 1702 XIII ~~565~~ sm. 16.

Obliczny

Johannes Czwicla ministerialis nobili Herborth... terminum facialem al. obliczni rok dedit

1463 AGZ XIII 406

Obliczny

Johannes Possoka ministerialis recognovit, quia dedit terminum facialem obliczny nobili Fyedor...

1465 AQZ XIII 482

obliczny

Terminus inter... Iwaskonem ... octorem

obliczni et Jaczkonem

1468 Ap 2 XIII 565

Obliczny

Ituzi in termino curiali et facie-
li, obliczni, Nicolaum... pro securi...
condempnavit

1473 A.Q.2. XVII 100

Obliczny
rok obliczny
nr 737
ipsum Wnuczek termino faciali alias rokyem oblycznym cilavit

1475 A G Z XVIII 112

Obliczny V quod sibi licet praesenti

Gdi ktho.. nyeny rzą ymyecz nyekthore
prawo ko nyekthorey dzedzynye, acz przes
trzy lyatha y przes trzy myeszącze.... sczirzpi
dzirzewczą dzirzecz dzedzynę spokoynye, a cisze! acz ysze
thako, ysz gemv iakokolye obliczne mv a
jego oblycznosc... mogącz myecz, nye rvszy
gemv... o tho skargi..., o thich myast ode wszego
prawa... they tho dzedzini osządzani gy bicz
odpadlego

Jul 35

H 81-2 Dział 240

Oblicz ny

si non concordabunt extunc habeni terminum faciale
alias oblyczny rok

1483 1492 XIX [redacted] 240

Ministerialis Bartossius recognovit, quia prout fuit de iure additus nobili Jacobo... ad assignandum terminum facialem ab. lyczovany rok... Andree Czwryla...

Obliczny

~~2035 ... gu Czwryło eundem~~ terminum facialem a~~lias~~* oblycznyegw rokv ~~non admisit sed repercussit~~.

1486 AGZ. XVII. 226.

~~Arch. XVII.~~

in termino facialis
alias na rok oblycanyem
1486 ib. XVII 235

Archiwum bernardyńskie. T. XVII
Zap. sadów Przemyskich
R 1486 str 226

155

Obliczny

Ego equitavi cum nobili Jacobo... ad assignandum et dandum terminum facialem ab *obliczny ego nobili Andree Kuryło

1486 Apr XVII 227

Obliczny

Baltizar... condempnavit in termino faciali d. na roku *oblyczniyem notitis Massam et Dasconem

1486 Apz XVII 235

Obliczny

Petrus ...

(Wallavit vadium presenciale alias
Oblyczny centum marc. inter nobl.
Stanislaum ... et ... Marusam.

1498 AG 2 XV 352

Obliczny

~~2693... Gsus. Petrus... Vicecpts. Leopol. ex commissione Captuei.~~ vallavit vad(ium fa)cialem ~~alias~~ zaklad obliczny) ~~cea-tum~~ marc. inter venerab. Valentinum... ~~et nobil. Vanyko~~... (1498 AGZ. XV. 356 ~~; Archiw. XV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XV
Zap. sadów LwoWskich
R 1498. str 356.

385

k. 4r 1

mam ces.: species
obliczeiow

Obliczny

Obliczneg o V species

~~B obliczności~~

V war. lub.: oblyczności

1471 MPKJ. V, 7

creavitque deus cete grandia et omnem animam viventem atque motabilem, quam produxerant aquae in species suas Gen 1, 21

Gen. 1, 21

Obliczny

Reposuit primum terminum facialem a. gwałthowy a. obliczny rok

1452 AGZ. XIV. 340.

Obliczny cf. Nieobliczny

Obliczyć - numerare

Czso Maczek Bechnowy bil vynowat penandze, tim ya obliczil y zaplaczil 1393 Hube Zb. 68.

Obliczyć

160. ty rani czo andze obliczil voszny^{m1})
tich | ne ma ot emne.

1393 Pozn nr 160
Lehsz I nr 1491
Hrubieszb nr 225

Obliczyć

718 Tako mu pomozi | bog y ſwanti †
czſm voznim | trzi rani obliczil .
tÿ[1]) mi Mar|czin dal .| — — —

kur
zup.
cz. ⟨so⟩ sm

1403 Pozn nr 718
Piek VI nr. 434

Obliczyć

719 Tako mu | pomozi bog yfwanti † czfm | voznim obliczil. dwe rane | tymi Marcin dal .| — — —

1403 Poz. nr 719
Piek VI nr 434

Obliczyć

822 Tako gim pomozi bog ſwanti † iako to | ſwatczø czſo Benak Ranø voſznÿm obli|czil tego mu micolaẏ[1]) nedal |

1403 Pozn nr 822
Piek VI nr 421

Obliczyć

obliczyjcz
pagare - ca 1428. Prfil. I. 487.

glOssy około r 1428
MAL. Zab j. polsk. № 503 Bibl Jag
Prace Fil. t. 1 str, 487

216

Oblicyć

916 (171) Tako mi pomoſz bog y ſwan-
ti † yakom przy | tem bÿl gdy ÿeſt
woſzny̆ rany̆ obliczyl Myco|layewy
yaco mu gich woczech nedal
ale | gy̆ peſz wgatl. ytom ya wydzal

1416 Pozn. w 916

PP XXXVII 170

Obliczyć

1117 Taco gym pomoſz bog etc. yſze pan Jaro | ſlaw Szlubacowa podkomorze neyeſt | vinouat anyobliczyl czterdczeſczy grzyven | ſziurgymarklem prawego dlugu ſzawoly |

1422 Pozu ur 1117

Obliczyć

obliczicz pagare

1437 Wisl. №228 s. 88

639

KATAL RĘKOP. Bibl. Jag

№ 228 Isnàcensis, r 1437

Obliczyć

1577 c

Et ministerialis ambabus | partibus ad iudicium dedit et septem | decem scopulos computavit alias **oblÿczÿl.** |

1435 Poznań 1577

(1.564)

Obliczyć –

obliczijcz
expagare – ca 1428 Prfil. I 488.

u nawiozie), por. ib jakoś to

glOssy około r 1428
MAL. Zab j. polsk. № 2503 Bibl Jag
Prace Fil. t. 1 str, 488

288

Obliczyć

obliczicz expagare*

1437 Wisł. №228. s. 86

KATAL RĘKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnàcensis, r 1437

324

obliczyć

Takosch wschitky przedzi a obliczi blogoslawÿenstwa a nadzesch, eze czirpÿączoscz skromna sama ma doconacz kasdeÿ cznoti ÿ dobroczÿ

~~Ks~~ XV R. XXII, 245.
(med.)

Obliczyć się

Eze

Bogusz ne mal na Paszka ny yedney skodi veziniez, alisz by szą se mną obliczil 1398 Hube Zb. 95.

~~[illegible]~~

Pt 3

~~[illegible]~~

~~P 225~~

Obliczyć

Martinus (recognovit se teneri (fidemissorie quadraginta sexagenas)... pro dotalicio Derslao, si (Dobek) sic recognoscerit pala[m] obliky et si non recognoscerit, tunc Martinus ~~debet pro residuitate~~ juramentum (debet pro residuitate facere, vo acz bi se ne obliczicz [s.] et easdem pecunias (Derslao exsolvere 1424 Ks. M. II nr. 546.

—

V <aliquando>=?

vo pro iurare wyd.

Obliczyć się

O kthore penądze Micolay na Othą zalował, o thi szą s yego oczczem obliczil y dosicz yemu za ne vezinil 1425 Ks. M. II nr. 874.

Obliczyć się

Georgius..

unam sexagenam Stogniewo... et

Obligavit se solvere... residuitatem aliarum pecuniarum

~~tak~~ iako się obliczą 1425 Ks. M. II nr. 1387.

ad festum Navitatis beate Marie... proxime ventu-

rum

Obliczyć się

~~1975 ... quod Maczek cras venire~~
debet ~~et~~ computacionem facere
~~alias~~ obliczicz sye 1448 AGZ. XIV. 250

~~ArchB. XIV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV
Zap. sadów LwoWskich
R 1448. str 250.

476

Obliczyć

Ministerialis coram iudicio recognouit, quod Jarotha ... per ipsum demonstrauit vlg. obliczil nouem gades vlg. copcze, centum signetos ... vlg. czosow

1407 Pirk VI 332

Obliczyć

Tako mi pomoſz bog y ſwanti †
yakom przý
tem bÿl gdy ÿeſt woſzny rany obliczyl
Myco
layewy. yaco mu gich Woczech nedal
ale
gÿ peſz wgatl ytom ya wydzal.

1416 JP XXXVII 170 wg Pozn. nr 916

Obliczyć - demonstrare

Ty rani, czo Andze obliczil voszným, tich ne ma ote mne 1393 ~~[illegible]~~. Leksz. I, № 1491.
~~Demonstravit a. obliczil gades 1407 Piek. 303.~~

wg Pozn. n 160

Obliczyć

Oblić cf. Oblec, oblęgę

Oblig of Oblik

Obligować sis

Then czlovyek ..., kthory my szyą oblygował poth tem prawem V. M., ysz my myal zaplaczycz na szwyathy Szymon cztery szlothe ...

ex XV Sl. Arch. I, příl. 23

thv my szya nye vszpravyethlyvyl, gdzye szyą przeth vaszą myloszcz oblygoval, ysz my myal zaplaczycz na szvyathy Szymon Judy.

ib

Oblik

fideiussorie quadraginta sexagenas

Martinus recognovit se teneri ... pro dotalicio Derslao, si Dobec sic recognoscerit pala[m] obliky, et si V non recognoscerit, tunc Martinus iuramentum debet pro residuitate facere, F aczbi są ne obliczicz[i] [s.] et easdem pecunias Derslao exsolvere 1424 K. M. II nr. 546

V <diquando>

F wyd pro iurare

Oblik

Yako ya chleba y grochu y trzechseth klepk ... Alberto kmethoni ... przesz oblyky nye zapral gualtem

1473 Tym Sąd. 28

Oblik

Hic eadem Barbara obligata est ante iudicium bannitum et hoc per eundem tutorem et procuratorem, quia penes ulteriorem pecuniam iura ponere, et si non poneret vel

Obliquitatem non faceret ad. oblikv, 1469 Stppp. IX, s. 78 № 716. Sub obliquitate juris a. pod oblykyem prawa 1469 ib. № 744.

extunc idem dominus Martinus debet istam pecuniam arestare

oblik

Pars aduersa sub obliquitate iuris et. pod oblykyem prawe eciam sentenciam suscepit

1469 AHPPP IX nr 744

s. 82

Oblig 'conditio'

conditio, obligg vl. stadio

c. 1500 Erz. ~~Stat~~ 53

Oblik - causa

modum szrónd et

Causam oblyk

~~1/2~~ XV, R. XLVII, 358.

p.yr.

Oblik cf. Oblec, oberge

Oblitować Nos autem modo debemus
Oblutować ei compati, oblutovacz, et deflere
suam vilem mortem (k. 307)

Oblutovacz = compati in. XV R. XXIV, 69.

s. m. 16.

Jag. nr. 1619 Mac. 2 Grod. K. 306, 307.

Br. Kaz. Śrw. I 32.

skp. BJg nr 1619

Rozpr. 24 str. 69 pocz. w. XV

634

k. 306

Oblutować

Ego nichil in occulto locutus sum, sed in synagogis, vbi omnes Iudei ~~querunt~~ convenerunt (?). Vnus quidem servis ante Pylatum stans percussit eum ad faciem et dixit: Sic respondes pontifici ? Respondit Xt: Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo, si autem bene, quid me cedis ? Nos autem modo debemus ei compati, gl. oblutovacz, et deflere suam vilem mortem et ad hoc nos inducumt insensibilia, gl. neczirpoczе, sicud sol, qui fuit obscuratus, petre, sasse et lapides, vbi stetit Xt

k. 307

(Oblitować)

Oblutować

Omnis mulier fuit in aliquo incom(m ?)o do querulata (?) omnibus amicis et notis. Sic fecit modo (?) sancta mater ecclesia et ideo nos sicud dilecti pueri ei debemus compati, gl. oblutovacz... Sic nos hodie faciamus, quia nostra mater ecclesia querula(tur ?) mortem... Xpi

k. 306

Józef kwestionuje queruiata (powinno być querelata)

Oblizna

In qua ... villa Boroua Volya ...
Nicolao et suis ... successoribus damus
et assignamus perpetuo scultetiam
una cum bonis per nos ad eandem
assignatis, videlicet ... unum mellifi-
cium in praedicta borra, quod vlg.
dicitur oblisna, quam de novo sibi facere

debet in arboribus

(1404) XVII DokM, p I 323

* cf. Sł. warsz. oblina, obleża 'barć'
obelny 'bartny'
obelnik 'bartnik'

Oblubiać - ~~jungere~~, accipere (uxorem), ~~jungere~~

Przetosz iwsz,

Nye dawaycye swoich dzewek gich sinom, a gich dzevek nye oblyubyaycye vaszim sinom (ne accipiatis filiis vestris) BZ I Esdr. 9,12. ~~Abichom syę nye wraczaly... any syę malszenstwem oblyubyaly s lyudzmy timyto ib. 9,14.~~

4426

O b l u b i a ć - iungere

Abichom syϕ nye wraczaly zasyϕ... any syϕ małszenstwem oblyvbyaly s lyvdzmy timy to, gich ganyebnoscyamy (neque matrimonia iungeremus cum populis abominationum istarum)

BZ I Esdr 9, 14

Oblubić –

oblubijl

desponsavit – ca 1428. Prfil. I 490.

glOssy około r 1428

MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl. Jag

Prace Fil. t. 1 str, 490

423

Oblubić

Hoblubić

XV med.

A hoblubyl yest = et despon savit L; R. XXIV, 361.

nie ma w tym zabytku!

Oblubić

XV med.

A hoblubyl byl = et desponsavit; R. XXIV, 361

Oblubić

Oblubiony - desponsatus

v oddaney, oblubyoney a nye wolney (Quare voluit nasci Christus) de {virgine} desponsata et non de libera v

XV med. Sky v 255.

Oblubić

(być oblubionym komu = copulari alicui)

Nie jest podobno, a by tako roskoszne[j], tako wielebne[j], tako święte[j] dziewicy był oblubion ~~Rozm. 34.~~ [hoc non conde-ceret, ut virgini tam tenere tam sancte copularer] Rozm. 34.

Oblubić mężem sobie

Żydowie ... poczęli błogosławioną dziewicę przyjmować, a by Józefa sługę Bożego oblubiła sobie mężem [in sponsum ut susciperet]

Rozm. 36.

Oblubić - accipere (uxorem)

Oblyubyl gemu Joyada dwye zenye BZ II Par. 24, 3.
(accepit... ei... uxores duas), z nychze vrodsil sini y dzewki

4127

Oblubić

Hodie namque desponsavit, *oblubil,*
sibi naturam humanam

XV med. Gł Wroc 111 r

Oblubic

159v lw

~~secunda desponsacio est... eciam triplex~~ / Prima v est, qua unigenitus Dei filius desponsavit sibi carnem humanam

oblubil / *zobe przebitek czloweczy* ~~*desponsavit sibi carnem humanam*~~ /

v (sc. desponsatio)

XV med. Gl Wroc 159v

Oblubić –

~~Oblyvbyl czye szobye mathka y szylyl(?)~~
~~szye sthawa bosthwa szwego w bolyescz zy.~~
~~wola twego Naw. 72.~~

Yedynak thwoy... oblyvbyl czye szobye
mathka Naw. 72.

Oblubienica

Oblubyenycy (ad vxorem) # 1466 # R. xxii, 12.

Cum labor incumbat qui rem "famalque retundat iunctus ad vxorem, oblubyenycy. culpe vitabis amorem anima durante

Oblubienica = nupta

Nupta oblubyenycza. ~~II ½~~ XV Fil. III 287.
p. post.

glosa u góry strony

Oblubienica 'nupta'

nupta oblubycnycza

ca 1500 Ex. ~~500~~ 53

Oblubienica

(leg. z swoją)
thamo Joseph szwoyą oblubyenyczą
posedł sz Maryą brzemienna.

~~ca 1500 Vriet 185~~ De natiu W. 7

Oblubienica

Niektorzy ślubowali srebro, złoto, dary
wielkie ..., aby mogli odzierzeć dziewicę
Marję sobie oblubienicę [argentum, aurum,
munera quidam obtulerunt, ... ut Mariam
virginem possent obtinere] Rozm. 23.

Oblubieńca = sponsa

Księża żydowska kazali Jozefowi pojąć za żonę Marję albo oblubieńcę Rozm. 33.

Oblubieńca

Jozefie, ... nie lękajcie wziąć swą ob=
lubieńcę towarzyszką swą Rozm. 56.

Oblubienica

Księża, biskupowie, poposie żydowscy
kazali Józefowi, aby Marję pojął sobie
oblubienicą [ut in sponsam duceret
Mariam] Rozm. 33.

Oblubienica

Anioł Józefa prosił, by sobie pojął Marję oblubienicę sobie [ducere in uxorem] Rozm. 35.

Oblubieńca = coniux

Ty jemu będziesz siostrą, oblubieńcą i matką [tu sibi- coniux eris, soror atque mater] Rozm. 39.

Oblubienica = Ponsa

Król... racził sobie samę wybrać
oblubienicę swemu przybytku [in
Ponsam pui Thalami te solam per=
elegit] Rozm. 41.

Oblubieńca

Ale ta nie mieni (nye nyny), a [by] Joseph był na tę swaćbę werwan, jedno oblubieńca jego Marja [non enim vocatus Joseph sed Maria] Rosm. 206.

Oblubienica = uxor

~~Niektórzy na to~~

To pewno jest i[i] (sc. Józef) przy umę=
czeniu Bożem już był umarł, bo jego ob=
lubienicę innemu polecono [quia uxor
eius alii commendata est] Rozm. 206.

Oblubienica = Sponsa

"Wziąwszy swoje lampy i wyszły przeciw oblubieńcu i oblubienicy [accipientes lampades suas exierunt obviam sponso et sponsae] Rom. 487.

Oblubienica

Pilat mówi?...: Jam widy słyszał, iże Marja
była oblubieńca (byłya!) Jozefowa Rozm. 806.

Oblubienica - sponsa

Słowa ambrożego ko oblyvbyeny-
czy ~~Verba Ambrosii~~ (ad sponsam)
o modlytwye dobryd (za) lyvd
~~in~~ XV. Med. MPKJ. V 429.
~~O wezwanyv oblyvbyenyczé w ducha~~
~~De vocatione sponsae in Spiritum~~
~~ib. 430.~~

sim. ib. 430. 432

Oblubienica - sponsa

O wezwaniu oblubieńcze
(sponsae) ~~in s~~ w ducha

XV med. MPKJ V 430
sim. ib. 431

Oblubienica - sponsa

Molwy oblyvbyenycza (sponsa) wzdawayącz modlytwy za drzyewyey rzeczonego byzkvpa

XV med. MPKJ V 431

Oblubienica - sponsa

Molwy oblyvbyenycza (sponsa) wzdawayącz modlytwy za drzyewyey rzeczonego byzkvpa

XV med. MPKJ V 431

Oblubienica.

Ysz

~~yusz~~ yąca namy leyszą oblubyeny-
czą mszwoy przyebi thek
wyoł.

XV p. post. R. XXV, 2 hh.

Oblubieńca = sponsa

O, dziewice, o, dziewice nadobna, o wierna
oblubieńco Boża [O virgo devotissima,
o vera sponsa, dei] Rozm. 26.

Oblubienica

Dziewica Marja... rzekła ku... paniam, które tamo były: O wy, dziwki Jerozolimskie, oblubienice miłe Boże, was proszę, abyście se mną słez uroniły Rozm. 737.

Oblubienica cf. Oblubienica

Oblubienie

Odanye, oblubyenye, slubyenye desponsacio
R. XXIV, 361.

XV med.

Oblubienie

In suam sponsam, oblubyenye, accipere

1456 ZabUPozn 86

Oblubienie

Oblyubyenym rostwarzayą (voluptate resolvunt) 1447 R. XXII, 40.

O b l u b i e n i e c - sponsus

Secundo describitur sponsus, vypysuge oblubencza, huius virginis, qualis sit quia agnus

Gn gl. 70 a

O b l u b i e n i e c – sponsus

Gaudere debemus, quia ipsa sponso suo multum supplicat, yscy svego oblubencza prosy, pro sua familia

Gn gl. 70 a

Oblubieniec = sponsus

Oblubeneez svǫte Agaty byl gest mozny, Gn. gl. 70, a. ~~svego oblubeneza prosy Gn. gl. 70, a.~~ et sapiens, nobilis et vtilis

Secundo ostenditur, qualis sit sponsus, et ostenditur, quod sit potens. yscy

s. 75

Oblubieniec

ale gdy yeszth meszkane czinil. oblubener zesznpliszą wszithki ~~y szpali~~ y szpali c. 1420 R. XXIV, 86.

(Mat 25, 5)

Jag. nr. 1299. k. 75.

Br. kaz. śrw. I. 49.

Moram autem faciente sponso dormitauerunt omnes et dormierunt Rozpr. 24 str. 86 pocz. w. XV

2937

Oblubieniec - sponsus

Gdyż jest zmieszkał oblubieniec, potoczyli się wszyscy spać i spali [moram autem faciente sponso] Rom. 48f.

s. 75

Oblubieniec

ale gdy yeszth meszkane czinil oblubener zesznpliszą wszithki y szpali ~~y szpali~~ c. 1420 R. XXIV, 86.

(Mat 25, 5)

Jag. nr. 1299. k. 75.

Br. kaz. śrw. I. 49.

Moram autem faciente sponso dormitauerunt omnes et dormierunt Rozpr. 24 str. 86 pocz. w. XV

2937

Oblubieniec – sponsus

| Oblubyenyecz vczynyl yest przemyeskana godzina, wszdrzemaly | Moram autem faciente sponso, dormitauerunt omnes V (Mat 25, 5)

XV skyr 284.
med.

Oblubieniec = sponsus

Oblubieniec ~~sponsus~~ sponsus 1444 R. XXIII, 300.

~~[illegible]~~

oblubieniec.

Ideo congrue, podobnye,
illius maritus, oblubye-
nyecz, esse debuit

~~[illegible]~~ XV R. XXV, 154.
med.

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

1104

Oblubieniec.

9 4 3 5 8 2 1 7

sktho rich ieden nad to dosto gen bicz rze-

6.

czon oblu byenyecz

a drugi iey taiemnyk

Jozefye... y Janye Evangelista, obadwa strozi y sludzi nawielebneysey matki bozi,

M W. 49 b.

Oblubieniec = nuptus

Nuptus oblubyenyecz. ~~II ½~~ XV Pr. Fil. III 287.
p. post.

glosa u góry strony

Oblubieniec

(sponsum Jo 2.9)

v̌zsv̌ye oblv̌benycza szyrzeczy rzekl mv̌.

~~Ev. ex. XV PF XIII~~ 303

Ero Zam

Oblubieniec 'nupłus'

nupłus, oblvbyenyecz vd polubyenyecz

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 53

Oblubieniec

Vybierzy sobie z tych ze wszech jednego oblubieńca i męża [unum ex his omnibus eligas sodalem in sponsum et in coniugem]
Rozm. ✠ 24.

Oblubieniec : sponsus

Ja dawno wybrała sobie oblubieńca jednego.
[ego sponsum unum dudum iam elegi] Rom.
24.

Oblubieniec = sponsus

Ten ci jest moj oblubieniec, mąż moj
i moj towarzysz [ipse meus sponsus erit,
maritus et sodalis] Rorm. 25

Oblubieniec = sponsus

Jeden człowiek ... był w Nazarecie, imię
Józef; ten Józefowi, oblubieńcu Marje, wiele
dobrego czynił [hic Marie sponso Joseph
impendere solebat multa beneficia]
Rorus. 134.

Oblubieniec = sponsus

Wziąwszy swoje lampy i wyszły przeciw oblubieńcu i oblubienicy [accipientes lampades suas exierunt obviam sponso et sponsae] Rom. 487.

Oblubienice – paranymphus

Ya thez szye thobye modlya, moy my-
ly oblyvbyencze / Naw. 136.

465

Oblutować cf. Oblitować

Obłagodzić

~~X:~~

~~VI~~ (Oblagodzitch = ~~[illegible]~~ ~~(leniveris (eos verbis)~~ lenies

1471 MPKJ. V:50

(si placueris populo huic et leniveris eos verbis clementibus, servient tibi omni tempore II Par 10,7)

~~VIII~~

IIPar. X

wy zmiękczysz je słowy łaskawymi

Obłojstwo cf. Obłajstwo

Obłapać

Obłapiać - occupare

Gych (sc. kmieci) wszistko ymyenye ... pvsczyną rzeczone obykly szą oblapacz v szobye panowye Sul. 40.

v (consueverint occupari)

Obłapiać – amplecti

Wyaczey slodnye,) Dulcius sapit,
(thącz oblapyamy – hanc amplectimur

~~1/2~~ XV SKY V 281
med.

Sed misericordia tua nobis miseris V

Obłapiać

Obłapyayąnczego, mylągyąnczego — amplectentem

1471 MPKJ V 131

(oportet enim episcopum sine crimine esse .. amplectentem eum, qui secundum doctrinam est fidelem sermonem, ut potens sit exhortari in doctrina sana Tit 1, 9)

wy: trzymający się tej, która jest wedle nauki, wiernej mowy

Obłapianie

et in porta aurea obviam habens coniugem suam
(oblapane), *padl*
in amplexus eius ruit

XV med. Gl Wroc 106 r

obłapianie.

Człowyecza roskosch podluc czijala... zalezicz na pijczu, na gedzijenv, na tanczech, na czaluwanijv, oblapijanijn, na spanijn lubem

XV R. XXII, 23778.

med.

c. 281

[redacted]

obtapianie.

O quam malus est ille filius, qui

ab implexu,

odobłapyanya, patris fugit!

~~Brückner Kaz. śrw. 3.~~

~~Itozgr. 25 str. 180~~

R. XXV. 180.

XV p. post.

~~Osol 414 h 281~~

2696

Obłapić = complecti

Ogarncze syon y oblapcze ią Fl. 47, 11 (complectimini eam).

sim. Pul

Obłapić

XV med.

Oblapicz = ad complectandum R. XXIV, 362.

~~obłapić, ci~~

obłapić!

(amplectamini

(oblapcre) ~~pol.~~ XV R XXV. 160.
med.

~~Brückner Kaz. św. 2.~~

~~Rozpr. 25, str. 160~~

~~połowa w XV~~

~~Pet. I. 475. k. 300.~~ 1654

Obłapić

obłapywszy

amplectentes 1476 Akt. Lit. III, 108.

Maciej z Krzepic

Polkowski Katalog Rękopisów

Kapit. Krak. № 150 w. Kp. k. 1476

72

Obłapić -

Owa czegoczyem zadala, thom yesth ogladala, na moyey dvschy oblapyla Naw. 148.

466

Obłapić

Kiedyż błogosławiony nasz zbawiciel, miły Jesus, stał tako zwleczony pośrod wietnice utego istnego słupa, podług tego jako powiedziała dziewica błogosławiona Marja matka jego dostojnej świętej Brygidzie, iże nakaźń tych katow przeklętych sam przystąpiwszy barzo pokornie obłapił słup dobrowolnie a oni związali jemu ręce i związali około słupa tako barzo i tako przykro, iże cirpiał tako wielikie udręczenie, iż niepodobno ktoremu człowiekowi tego wypowiedać; Rozm. 817.

Obłapić

(war. lub.:

przitulony aut oblapyony ∀ complexus

1471 MPKY V 135

(at quem cum descendisset Paulus, incubit super eum et complexus dixit Act 20, 10)

[illegible] obłapiwszy

O b ł a p i ć – complecti

Genze (sc. Laban) vsliszaw, yze przy-
szedl Jacob..., wibyegl przeczyw gemu
y oblapyl (complexusque eum), y pocza-
lowal y wwyodl gy do swego domu

BZ Gen 29, 13

sim. ib. 33,4

Obłapić - complecti

~~Wibyegl przeczyw gemu y oblapyl y poczalowal BZ Gen. 29, 13.~~

Czalowal ge = oblapyw ge ~~16.~~ Rz. Gen. 48, 10.

(circumplexus eos)

Przytulyw ge k sobye.

4428

Obłapić

przyłvlyl ~~u.~~ vel obłapyl – complexus B.

~~[illegible]~~ MPK J V 135

obłapić!

~~obłapię, i, ić~~

Videbatur eis, quia Cristus eos ambos amplecteretur,

oblapyl, R.XXV. 182.

dicens XV p. post.

~~Brückner Kaz. śrw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 182~~ 2917

~~Ossol. 414. k. 319.~~

Ablapić

Elżbieta widząc dziewicę Maryję, ob...
ruciwszy się ku niej, oblapiwszy ją i
zawołała wielkim głosem Rozm. [redacted]. 53.

Obtapić

Uirat ji ociec jego ... i padł na jego szyję,
obłapiwszy ucałował ji [cecidit super collum
eius, et osculatus est eum] Rozm. 387

Obłapić

Judasz ~~wytrącając się ze wszego ludu~~

... przystąpiwszy ku miłemu Jesucristusowi obłapił ji i całował Rozm. 619.

Obłapienie

v turpitudo, szprosznoszez w oblapijenijv
gl. sunt in osculis et amplexionis, albo wvczalowanija (pro vczalowanyv),... que ad rem non pertinet (Eph 5,4)

XV med. SKJ, I, 76, ~~1/2 XV w.~~

v Omnis immundicia nec nominetur in vobis..., aut

Obłapienie

Post impudicum amplexum, oblapyenyv,
meretricis 1456 ZabUPozn 107

Obłaszcze = sigillatim

Jensze iest sloszil oblaszcze sercza gich Fl. 32, 15 (qui finxit sigillatim corda eorum) (Oblascze Pul. cf. oblaszcze bohem. Olsnense Ath. 19, oblascze Biblia Litomeriensis; cf. boh. obzvlaště, pol. zwłaszcza. Nehr.).

sim. Pul

bohemizm

mam.: oschobuye
cz. obzvlaště, pol. zwłaszcza

Obłaz:

Ad silvam dictam Wyelgy oblasz

1452 ~~Biel~~ Podk. 62
Lub

Obłaz

Obłazy

Rex Joanni... pontem super fluvio Byala et in aliis locis, quae vlg. oblazy nuncupantur, construere et pontale... exigere permittit 1487 Matr. I nr. 1845.

Obłaz

Obłazy

ks. co Matr I nr 1845

Concessimus facultatem construendi pontem in et super fluvio dicto Biala ac in ~~all~~ aliis locis, que wlg. oblazy nuncupantur (1487 c. 162)

Kod. Tyn. 530

Obłaz

--- quas sexingentas marcas reformat super medietate omnium bonorum suorum ------ cum agris et prato, quod iacet post Krzemyenna et Oblaz eundo ad Themyeszkow, ~~et cum aliis fratis~~ ~~--- et cum pascubulo alias~~ pa-sztewnyk - - 1497 AGZ. XVI, 277.

; ~~Arch. B. XVI,~~

Archiwum bernardyńskie T. XVI
Zapisanów sanockich
R 1497 str 277

Obłąk

Semicirculus oblęcz

ca 1420 Wok Tryd nr 78

obłąk?

~~(receperunt violenter)~~ ... quatuor gladios, quinque sellas, duplices oblochy, sex frena, ... duas vzdzenycze, quatuor pileos ... 1441 AGZ. XI. 180

~~obłąk~~

violenter recepistis

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap sadów sanockich

R 1441 str 180

174

Obłąk

Johannes Oblank

1412 A JL Pr. X 367

Obłęk

contra Nicolaum Oblank

1451 Tym Sąd. 140

Obłęk

Tyolr Oblank habeī ius

1413 Lib iur nr 2449

Obłęd czy Obłąd

(war. lub.: oblud)

Oblądy ≠ fantasias

(sicut parturientis cor tuum phantasias patitur Ecclus 34.6) 1471 MPKJ. V, 83.

Ecclus. 34

Obłędny

~~ode dwą nyvyastv und obladne-~~

~~go 134.~~
136

ca 1500, JH, X, 379.

Post missam vero pauper ei, id est Xc apparuit in hostio celorum, regratiabatur ei de ficta, z obłądnego, pace

Obłoczedlnia

obłoczedlnya (war. kal.: obleczuya) ✓ vestibulum B.
(inter vestibulum et altare plorabunt sacerdotes Joel 2,17)

~~[illegible]~~ MPKJ V 112

v. oblecznia

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Obłoczenie = vestibulum

~~obłóčend:~~ obloczenÿą; inter vestibulum et altare plorabant sacerdotes. ~~304(2)a.a.;~~ XV p.pr. Sp. I 305.

(Joel 2,7)

~~Spr 1,305; I poł. XV~~

Quadr.

109

Obłocznica

(war. lub.: brocznicza)

VIII Oblocznycza = vestibulum

~~B. brocznicza~~

(introduxit me in atrium domus domini interius et ecce in ostio templi domini inter vestibulum et altare quasi viginti quinque viri... 1471, adorabant ad ortum solis Ezech 8.16)

~~VIII~~

MPKJ. V, 103

Obłoczny = nubis

In specie nubis obłoczney. ~~XII~~ R. XXXIII 182.
1456

(sc. spiritus sanctus)
Et ides apparuit √in specie nubis super Xpm transfiguratu

OBŁOCZYSTE

Obłoczysty

Erat quidam porticus, in quadam parte portici erat quidam locus, vbi induebant se sacerdotes et huic dicebatur vestibulum. Et de isto loco videtur Iudeis ut plorent. Ibi vestibulum vlg. obłoczyste

XV rpr. Skj I 305

k. rkp. 304r, 1

Obłoga

Czwirdza autobloga = firmamentum

1471 = MPKJ. V, 64.

(dominus firmamentum meum et refugium meum
Psal 17.3)

Obłoga = firmamentum

Firmamentum - obloga

~~ex XV~~ Prfil. IV 748.

ca 1500

Oblogi Obłoga

Herman posuit solidum, quia vadium, videlicet balistam et instrumenta, alias oblogi arcus, posuit ad tercium iudicium

1452 Przem II nr 1101

solidum całość suma. kapitał

Oblõgi Обгода

Herman posuit solidum super eo, quia res, hoc est balistam et attinencie arcus oblogy posuit in quarto iudicio, quod habuit in vadio

1452 Przem II nr 1106.

Obłojstwo - comessatio

ambulemus, non in comessacionibus" et ebrietatibus, w obloijstwach

Gl. „i. e. superfluis et luxuriosis conviuijs."

XV med. SKJ. I 49. ~~[illegible]~~ stin.

Sicut in die honeste ambulemus, non in comessacionibus, gl. id est superfluis et luxuriosis conviuiis, et ebrietatibus, w obloystwach V, w sarloczstwach (Rom 13,13)

R XXV 163: v oblaystwach

V (Erz Glos 175: ny (w) oblostwye)

~~b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź~~

Obłojstwo
Obłostwo - comessationes

Non in comessacionibus nÿ (w) oblostwÿe, et in ebrietatibus anÿ w pÿanstwÿe, ~~non in cubilibus nÿ w lozach, et in pudicicis anÿ w sromothach, non in contencione nÿ w svadach, et emulacione anÿ w zaviscÿ~~

~~II 1/2 XV Erz. 5.175.~~

XV p. post. Erz Glos 175

ERZEPKI SZCZĄTKI
(Glossy) str.5
2. pol. XV. w
18

Obłojstwo

~~Oboy~~ Obloystvo = crapula 1436 R. XXIII, 276.

Obłojstwo

Obloystwo, zarlostwo = gulam 1448 R. XXIV, 354.

Obłojstwo

W zarlaczstwach, friudczech, obloystwach – in comestacionibus

(I Cor 13, 13)

1471 MPKJ V 126

obłajstwo

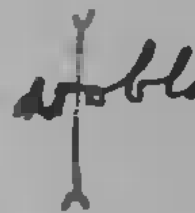

w obłaystwach – ~~in comessacionibus i.e. superfluis et luxuriosis conviviis~~

1469 R. XXV 163

~~rp. tow. w obłoystwach – in comessacionibus (gl. „i.e. superfluis et luxuriosis conviviis") SKJ I 49~~

(SKJ I 49: w obłoystwach, sicut in die honeste ambulemus, non in comissationibus et ebrietatibus Rom 13, 15)

obłojstwo

Oblojstwo - comessatio

Manifesta autem sunt opera carnis, que sunt: ... invidie, homicidia, ebrietate⟨s⟩, comesaciones, oblojstwa, et hys similia (Gal 5, 21)

Gl. id est flue et luxuriose convinaciones, pyanstwa,

XV med. SKJ, I 110 ~~1/2 XV w~~

Obłojstwo

Szpowadami szę..., yszeszmi szgrzeszili ... obloyszthwem.

~~**~~

~~in. XV Wist. Kat. Nr 1299.~~

Spow 1.

~~Jag. nr 1299. k. 1.~~

~~Br. kar. śrw. I. 43.~~

~~Rozpr. 24 str. 80 pocz. w. XV~~

2002

Obłojstwo = crapula

Propter crapulam prze obloystwo. c. 1450 Pr. Fil. IV 578.

(propter crapulam multi obierunt, qui autem abstinens est adiciet vitam Ecclus 37, 24)

Obłojstwo = crapula

Bądzyczie pilny, by syercza
vasze nye byly opczyązony obzarsthwem
y thez obloysthwem albo pyanysthwem
1484 ~~Rrfit~~ Reg. IV 711

(ne corda vestra crapula et ebrietate graventur)

sim. Luc 21,34

Obłojstwo

Mylvyaczy grzech obłoystwo a lenystwo thraczy nyebieskie krolestwo ~~XVI~~ ~~XIII~~ SlBcc. XII 159.

ca 1500

Obłok = nebula

~~Oblok barzo suetly gesthcy on byl thǫto gystǫ gorǫ prykril Gn. 174, b.~~ Ga iutrze do czebe svatlem oblocze prijdǫ Gn. 174, b.

(w)

Moyszeszu, ...

Obłok

Barszo velike gromy szą oni byly thamo vderzyly a oblok barszo snatly gesthcy on byl thą to gystą gorą prykril

Gu 174 b

Obłok - nubes

Przed blyaskyem oblycza yego obloky poszly (nubes transierunt) Puł. 17,14.

Przed ~~bł~~ blazkem w obezrzenu iego obloczy (nubes~~x~~, Puł: obloky) sφ szly, grad y wφ-gle ognowe

Fl 17, 14

O b ł o k - nubes

Glos dali sϕ obloczi (nubes)

Fl 76, 16, sim. Puł

O b ł o k - nubes

Wiwodl ie w oblok dnowi (in nube diei,
Puł: w oblocze dnyowym) y wszey noczi
w osweczenu ogna

Fl 77, 17

O b ł o k - nubes

Kazał iest oblocom (nubibus) s wirzchu
y vliczki neba otworzil

Fl 77, 27, sim. Puł

O b ł o k - nubes

Oblok (nubes) y czemnoscz okolo iego

Fl 96, 2, sim. Puł

O b ł o k - nubes

Wzywali sȹ gospodna a on wisluchawa ie,
a we slupe obloka (in columna nubis)
molwasze k nim

Fl 98, 7

O b ł o k - nubes

Genzsze kladzesz oblok (nubem) w stϕ-
pyenye twoye, genzsze chodzysz na
skrzydlech wyatrow

Fl 103, 4, sim. Puł

Obłok = nubes

~~Oblok y czemnosc około iego Fl. 96, 2.~~ Rozczągnął
yest oblok (nubem)* na zaszczeczenye (+) gich Fl. 104, 38. ~~We~~
~~słupe obloka molwasze k nim Fl. 98, 7.~~ Sam. Puł ~~Wobezrzenu~~
~~iego obloczy są szły Fl. 17, 14. Wywodzą obloky~~
~~od koncza szeme Fl. 134, 7 (educens nubes). Płysz~~
~~do oblokow prawda twoya Fl. 107, 4. Kazał iest~~
~~oblocom swirzcha Fl. 77, 27 (mandavit nubibus)~~
~~Gensze pokrywa nebo obloky Fl. 146, 8 (qui~~
~~operit coelum nubibus). Woda czemna w~~
~~obloczech powetrznich Fl. 17, 13.~~

V a oghen, aby swecył gym przez nocz

O b ł o k - nubes

(nubes)

Wywodzą obloky od koncza szeme blyzka-

wycze w dezdz wczynyl

Fl 134, 7, sim. Puł

Obłok

W ogniowem obłoku = in ignea nube 1444

R. XXIII, 30b.

O b ł o k - nubes

Gensze pokrywa nebo obloky (nubibus) y gotuge szemy deszdz

Fl 146, 8, sim. Puł

Obłok = nubes

Gen—sze pokrywa ‡ nyebo oblokyvy gotuge ‡ zemy descz

[qui operit caelum nubibus ~~et parat terrae plu-viam~~] Psal 146, 8)

86

M. W. 130. a.

Oblôk

Nolo enim vos ignorare fratres,
quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt.

wszijtkezij pod zakrijezijm oblokv v bijly. (I Cor 10, 1)

XV med. SKJ. I 64. ~~i/z XV w.~~

v (R XXV 164: obloca)

obłok

~~[illegible]~~ podzakrzewym obłoca

1449 R. XXV 164

rf. lwow. obłoko XII 64

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Obłok.

~~Versus. 15.~~

1457

Sobłokv promyen wystapyl, R. XXVI 212

~~Szlvncze szyebye yest wypusczyl~~
~~Szlvncze szvyathle przesz zachoda~~
~~Gvyaszda yaszną przesz zapadv~~
~~Oboye szvyathlosczy.~~

Br. Dr zab jez pol Rpr t 25

s 212 Pśn. Mocne boskie tajemności

15

verte!

Piętnasta (śkrzys, dziewiętnasta): słuńce z siebie jest wypuścił — śkrzys. s siebie słońce wypuścił, przes zachoda: przez zapadu — śkrzys. przez zachodu; bez upadu, obojej — niebieskiej.

Obłok

Z obłoku promyen wystąpył R. XIX, 57.
sz szyebye szlonicze XV p. post.
wypuszczył

O b ł o k - nubes

Postawyϕ ducha (pro duhę 'tęczę') w nye-
byeskich obloczech (in nubibus)

BZ Gen 9, 13

Obłok – nubes

~~Był opyącz oblok czyemni BZ Ex. 14, 20. Stąpył pan przez oblok ib. 34, 5. Przydą k dobye w zaczmyenyu obloka ib. 19, 9. Sława bosza zyawyła sze gest na puszczy w oblocze ib. 16, 10.~~ Wyelebnoszczą gego byczą oblocz ib. Deut. ~~33, 26. Postawyą ducha w nyebyeskich obloczech ib. Gen. 9, 13~~

Gdysz obleką nyebyosa obloky (obdurero nubibus caelum), okasze szą dusza (~~[illegible]~~) w obloce ~~BZ~~ Gen. 9, 14.

(pro duha 'tęcza')

(in nubibus)

5529

Obłok

Ecce gloria domini apparuit in nube.

w oblocze 1456 ZabUPozn 110

O b ł o k - nubes

Y byl opyϕcz oblok czyemni (nubes tene-
brosa) a szwyeczuyϕczy nocz tako, ysze
k sobye w gromadϕ wszitek czasz noczni
przyblyszycz sze nye mogly

BZ Ex 14, 20

O b ł o k - nubis

Slawa bosza zyawyla sze gest na pusz-
czy w oblocze (in nube)

BZ Ex 16, 10

O b ł o k - nubes

Yusz nynye przydϕ k tobye w zaczmyenyu obloka (in caligine nubis), abi myϕ posluchal lvd moy mowyϕczego k tobye

BZ Ex 19, 9

O b ł o k - nubes

Gen◊sz poczy◊ly slyszecz krzmyenye a osz-
wyeczowany s◊◊ blyskanym a oblok przeg◊sti
(nubes denissima) przykriway◊czy gor◊ a
szwy◊k tr◊by przenagly brznyal gest

BZ Ex 19, 16

O b ł o k - nubes

Gdisz sstǿpyl pan przes oblok (per nubem), stal Moyszesz z nym

BZ Ex 34, 5

O b ł o k - nubes

Ti, panye, w tem to lvdv iesz, abliczim
(pro obliczim) kv obliczv wydzan iesz
a oblok twoy (nubes tua) zaslanya ge

BZ Num 14, 14

O b ł o k - nubes

Gdiszta wesla, przikril oblok stan (operuit nubes) a z⟨j⟩awi syϕ slawa boza

BZ Num 16, 43

O b ł o k - nubes

Wyelebnosczϕ gego byezϕ obloczi (nubes)

BZ Deut 33, 26

Obłok

Poczmurne obloky ~~(pepla nubila)~~ 1466 R. XXII, 23.

Tuniceis nimbis lacerant pepla nubila slothimy grzywamy rospądzaią

obłok, m

Obluthne gymyenye...

przemynąło yak obloky

~~a my gydzym przez othwloky~~

~~MPKJ. I. 194, 437.~~

~~Dł. o sm. 43[illegible] 437~~

De morte w.

Obłoka.

1 3

~~(82 b.) Capitulū~~ Jako gwyaz~~-~~zda yutrzenna w/po- |

szrodku obloku, yako ~~+~~ myeszacz pelny w/sz ~~+~~swyathlosczy...,

thak Anna szwyatha szwyathloszez wyelyka
na szwyath wypuszczyla.

V(quasi stella matutina in medio nebulae Sceles
ED,6)

M. W. 82.6.

Oblok 'nubes'

nubes, oblok

ca 1500 Ex. ~~Stow~~ 54

O b ł o k - nubes

Poloszil iest czmi szirokoscz swoiϕ, w okrϕdze iego stan iego, woda czemna w obloczech powetrznich (in nubibus aeris)

Fl 17, 13, sim. Puł

Obłoh

Tej nocy w bawarskiej ziemi ... spadł
grad silny, między tym spadł
obrazek z obłoku [cecidit ex ethere
quedam iconia] Rocz. 71

Obłok = nubes

Natychmiast na nie obłok stanął i jął ich
przycić przed ową wielką gorącością [subito
se nubes tunc extendit super eos] Rozm. 87.

Obłok = nubes

Tedy wirą syna człowieczego idącego w obłoce z mocą a z chwałą wielką [et videbunt Filium hominis venientem in nubibus coeli, cum virtute multa et maiestate] Rom. 483.

Obłok

Ujrzycie ją przydążącego (przyjdącego)
w niebieskich obłokach ku sądowi tego
świata Rom. 718.

Obłok = nubes

Widzenie syna człowieczego siedzącego na prawicy u Boga Ojca ... widzenie jego przychodzącego w niebieskich obłokach [venientem in nubibus coeli] Rom. 723.

Obłok = nubes

Obłoki będą świecić nad nawiętną światłość

Rozm. 723.

O b ł o k - nubes

Gospodne, na nebesech miloserdze twe a prawda twoia asz do oblocow (ad nubes)

Fl 35, 5, sim. Puł

sim. Fl i Puł 56,13. 107,4

O b ł o k - nubes

Welmnoszstwo iego a czescz iego w oblo-
czech (in nubibus)

Fl 67, 37, sim. Puł

sim. Fl i Puł 88.7

Obłok

Gdy schą pod obloky wlozy V sub nube torrente

1471 MPKJ. V, 91.

(quasi calore sub nube torrente propaginem fortium marcescere facies Is 25,5)

V was. lub.:
gdi syą pod oblokyem wlocy ~~sub nube torrente B. ib. 91~~

wuj: jako gorącością pod obłokiem palącą potomstwo mocarzów ususzysz

Obłok

Quia alte volat sub nubibus, pod obloky,

celi 1456 ZabUPozn 102

Obłok

Et tronus meus in nibibus celi nad

obloky 1456 ZabUPozn 102

Obłok

(Sklep, oblok, podnyebye) laquear est testitudo camere, que alio nomine dicitur lacunar.

14 H MPK y V 43

(war. lub.: sklep aut oblok podnyebyenya; aedificavit domum et consummavit eam, texit quoque domum laquearibus cedrinis III Reg 6, 9)

kuj: przykrył dom połapem cedrowym

Obl̃ok

Sklep, oblok, podnyebye – laquear, testitudo dicitur lacunar.

14 H MPKY V̄ 43

Obłok

Stworzony oblok = firmamentum

war. lub.:

~~B. stworzenye obloc~~

1471 MPKJ. V. 7

(fiat firmamentum in medio aquarum et dividat aquas ab aquis Gen 1. 6)

Ks. czeski: firmamentum stwořeme obloh

Gen. 1

Wuj: utwierdzenie

O b ł o k o w y - nubis

Nygdi nye odszedl slub ognyowy przez nocz any slub oblokowi (columna nubis) przes dzen od ludzy

BZ Ex 13, 22
sim. ib. 14, 19. 33, 9. Hebr 9, 19

Obłokowy - nubis

~~Nye odszedł... słub (słup obłokowi (columna nubis) przes dzen od ludzy Ex. 13,22.~~ Gadno Wetzrzaw pan na stani Egipskye przes słup ognyowi a obłokowy y zabił woyskę gich Ex. 14,24. ~~Ukazował wam drogę... słupem obłokowim ib. Deut. 1,33. Wzyavi syę pan gima tam w słupye obłokowem ib. 31,15.~~

(per columnam... nubis)

4430

Obłomek g o

Si familiaris alicuius, dictus golotha
al~~ius~~ oblomek, dampna alicui intulerit,
dominus suus pro ipso satisfacere teneatur
ex. XV, ArchKPr. V, 166

~~ex. XV;~~
~~Arch. kom. pr. V. 166~~ cf. Hołomel
~~Ulan. Ukt. syst. pr. pol.~~ Ułomel

25

O b ł o k o w y - nubis

W nocy vkazowal wam drogϕ ognyem a wye dnye slvpem oblokowim (per columnam nubis)

BZ Deut 1, 33

O b ł o k o w y – nubis

Pan przedchodzyl ge w slupye oblokowem (in columna nubis) przesz dzen a przesz nocz w slupye ognyowem

BZ Ex 13, 21

сравн. BZ Num 14.14. Deut 31,15. Neh 9.12

ts. w SHKPr V 166

Oblomek

Si famulis alicuius, dictus golota aut alias oblomek, vicini domini sui aut alieni alii damnum intulerit..., dominus ipsius pro ipso satisfacere taneatur

(1478) JusPol 88

AKPr IV 166

Obłomek v. Hołomek v. Ołomek, ułomek

gomołek
gołomąd
gołomęka
gołamęka

Obtostwo cf. Obtojstwo

Obłożenie - exceptio

V Oblozzenye daawnosczi gym obrzeczono nye moze
bicz Sul. 14.
(exceptio praescriptionis eis opponi non poterit) alybo
zawadzicz, alyszbi po lyeczeech bili omyaszkayączi

V Dzeczi nye mayączee lyath przeczywko szobye
krzywdzącym zalowacz mogą, gdi k lyathoom
przydą, a

O b ł o ż y ć - vestio

Vdzyalal Beseleel skrzynyϕ sz drzewya sethym... y obloszyl yϕ (vestivitque eam) zlotem przeczystym wnϕtrz y zewnϕtrz

BZ Ex 37, 1

sim. ib. 37.11

Obłożyć – circumdare

Ty serdzy wdzyelal s drzewa sethym, a obloszyl ge zlotem BZ Ex. 37,15.

(circumdedit eos auro)

4432

Obłożyć

Było obłożono = vestiebatur (var. lub.: vestiebantur; et cedro omnis domus intrinsecus vestiebatur..., omnia cedrinis tabulis vestiebantur III Reg 6.18)

1471 MPKJ.V.43

III Reg. VI

Obłożyć - consinere

Zbyl... dwadzieścia miast aż do Abel, gdzie wynnyczamy obłoszono (consita ~~[illegible]~~ / BZ Judic. 11, 33.
quae est vincis

4431

Obłożyć - objicere

Przywyedzonym swyathkom acz K[y]lyantwą oblozona alybo obrzeczona bandze V, gyne moze myenycz Sul. 11 ~~Przez dawnosczy sprawną oblozoną bądą othdaleny 53.~~

V (si obficitur... excommunicatio)

Obłożyć

Ius decreuit, quia dominus Vchacz debet

ponere pecunias a obloszycz 1471 Appp. IX, № 828.

parti infra quatuor septimanas

STAR. Prawa pols. pomn, T 9

Piekos. Akta sadu leńs.

w gród. Goleskim r: 1471 № 828.

165

Obłożyć

ne popelnal seszczora miloszerdza tworcza mego:
vbogego. lacznego ne nakarmil any napogil,

Kaiǫ sse teze, izesm ~~[illegible]~~ pustego ne oblozil ~~in. XV~~
~~Wisł. Kat. Nr 1681.~~ nagego ne priodzal

Spow 2.

Obłożyć - opponere

Herman ≠ oblozywszy dlugego czasu dawnosez ≠ v
gest yz... do zwyatherił Sul: 40 ~~Vymowyenye~~
~~Any vymowyenye moze bicz oblozono 44.~~

v (opposita longi temporis praescriptione)

Obłożyć - opponere

Dlya dawnoszczy wymowye-
nye może bicz obłożono
(exceptio praescriptionis eis opponi
non poterit)

Sul 44

Obłożyć - obiicere

Obh.. zyskowanya cząsczy dzedzyny bratha swego... przes dawnoscz sprawną oblozoną (per praescriptionem obiectam) thaczy bądą othdaleny

Sul 53

Obłóczyć = induere

~~Jaco pancerz obloczi Fl. (I, 1), 8.~~ Obloczil iesm se w pitel Fl. 34, 15 (induebar cilicio).

[illegible]

Obłoczyć

Obłoczyć się = induor

Był człowiek jeden bogaty a obłoczył
się w purpurki i w pierty [homo quidam
erat dives, qui induebatur purpura et bysso]
Rom. 394.

Obłoczyć

O b ł o c z y ć – vestio

Iaco pancerz obloczi (vestit)

Fl I Prol 8

Ostsczyć

Obłoczyć

obductas (acciones) caligine

Obloczonye tenebrositate

XV med. ~~Arch~~ KPr. I. 233.

Presentis evi lubrica condicio cunctas hominum acciones longi prescripcione temporis obductas caligine, obloczon[y]e tenebrositate, in oblivionis abissum plerumque demergere consuevit

~~ARCH. Kom prawn T I str 233~~

~~Ulan. Liber formularum (II)~~

42

Obłój 'pijak'

pijaniczam, sarlokom, obloÿom.

Juvenibus poculantibus et viris porcinis

1444 Pr. Fil. IV 590.

~~LUB. Kilka zabytków~~

~~A. 8 Głosy~~

~~począt w XV~~

~~Pr. F. t. IV str. 590~~

~~[illegible] obloÿom [illegible] Pr. fil. IV [illegible]~~

wyraz obłój przeważnie raz
Au występuje: w innych zabyt
kach dzieło obłojstwo i inne
pochodne

2

Obtuda = fantasma

Fantasma obtuda ~~112~~ XV 2 XLVII, 357.
p. pr.

Obũda

~~Petrus autem dixit~~ Si vivit, surgat et ambulet
(*obluda*)
et loquatur, alyoquin fantasma est

XV med. Gl Wroc 56

Obtuda

Obtuda-ffantasma: var. lub.: ffantasma, dubia aparicio;
1471 MPKyV 119

(videntes eum super mare ambulantem turbati sunt dicentes quia phantasma est Mat 14.26)

Inj. iż jest obtuda

Obłuda = phantasma

A oni ujrawszy ji na morzu chodrąc, lękli
sie nasilnie i rekli, iżby obłuda była
[et videntes eum super mare ambulantem,
turbati sunt, dicentes: Quia phantasma est]
Rozm. 351.

Obłuda = fantasma

Vidrę, iieś czarnoksięźnik albo djabeł albo
szatan, albo obłuda [nam tu videris esse
vel magus, vel diabolus, vel satan vel fan:
tasma] Rorus. 129.

Obłuda - illusio.

Lyędzwye moye napełnyony są obłud

Puł. 37,7.

(impleti sunt illusionibus, Fl: napełnili są se neczistot)

Puł.

Obtuda = fraudulentia

obluda

(fraudulencia)

~~ca~~ 1461-67. Serm. 151. r.

1424/108 VI Mps R. 157 r.

306

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Obłuda – subplantatio

Wyelikę yest vczynyl

na mnyę obłudę

Pul. 40, 10.

(magnificavit super me subplantationem,
Fl: vweliczil na mą zdradą)

~~Pul.~~ ~~40. 10.~~

Obtuda = dolus

Item parvuli mutuo se diligunt absque omni dolo przes sdrady, obludy. XV Pr Fil. I 203.
p. post.

Obłuda

Zdrady, obludy – ffallacia

14ZIMPKYV 119

(sollicitudo saeculi istius et fallacia divitiarum suffocat verbum et sine fructu efficitur Mat 13.22)

V war. lub.: obluda) ~~fallacia B.~~

~~lib. 119~~

Wy: pieczołowanie świata tego i ornikanie bogactw zadusza słowo

Obłuda

v Klam aut obluda aut omyl ~~deviacio B~~

~~[illegible]~~ MPRJ V 124

Deliramentum, ~~aut~~ id est fatuitas, demencia, id est discordia, deviacio v

(et visa sunt ante illos sicut deliramentum verba ista et non crediderunt illis Luc 24,11)

Ułam u nas co 4. znacz. błąd, pomyłka, error chyba błędnie

[illegible] i zdaje się że jako plotki słowa te

Obłuda

Obłudy = demonia

(occurrent daemonia onocentauris Is 34,14)

1471 MPKJ.V.93

Wij: zabieżą czarci dzikim mężom

Obłudnie

Obłudne = fantastice ~~in. XV~~ R. XXIV, 68.

~~Jag. nr. 1619 Mac. z Groch. K. 254.~~

Br. Kaz. śrw. I 31.

Rozpr. 24 str. 68 pocz. w. XV

613

obłudnie.

fantastice obludnye

et non vere surrexerat

~~Kazania Macieja z Raciąża~~

~~Odpis Jana z Ruszczy r 1475~~

~~Petr. I, 125, k. 78.~~

~~Brückner Kaz. śrw. 3~~

~~Rozpr. 25, str. 127~~

1475, R. XXV, 127.

11

Obłudnie

Kmyeczye ... gdy dsyen panv robycz mayą, cząsthokrocz odpoczyvaya

~~A robya~~ sylno obludnye:

yedvo vynydą pod poludnye, a na drodze posthavayą, rzekomo plugy opravyaya

~~A K dit. III. 162 – 1483.~~

~~II ½ XV Vrtel 191~~

Satyra w. 5

w 1483

Obtudnie

Zoplistice lscayvye, id est

Obludnye = mendose

(qui soplistice loquitur odibilis est, et omni te
defraudabitur Eccles 37, 23)

1471

Obtudnie

obludne

~~ca~~ 1461-67. Serm. 149. v.

1424/108 VI Mns. K. 149 v.

281

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Obludnosť

Z obludnosťy, vidomosťy ~~vitalam~~ de apparencia
1486 R. XXIII, 278.

Obłudności

Noczna vidzenya, obludnosczy, pokusy dyabelske = noccium fantasmata ; R XXIII, 307.

1444

Obłudność

Dilectio sine simulacione

Mijloszeroze przesz obludnosczij, lsczywosczy.
(Rom 12.9)

XV med. SMJ I 57

lściwość - podstęp. obłuda, oszustwo, kłamstwo, fałsz

Obłudność

Oblvdnosez || 1466 || R. XXII, 14.

Pannonum generi non timet esse comes panno-
dolum sensit, falssyvosez vsznal, oblvdnosez,
falsi pannonis honorem increpat

Obłudność = fictum

obludnosez a lgarstwo

fictum

~~ca~~ 1461-67. Serm. 97. v.

Obłudność.

a wszelka o ~~(12 b)~~ blu-

dnoscz nyeprzya—czela abi skazona by—la

Prawda twoia, prosimi, panye, aby swieczila w szerczoch naszich,

~~36 b~~ M. W. ~~12 b~~ 12 a – ~~12~~ b.

Obłudność 'fictio'

fictio, oblvdnoscz, smyslenye

a 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Obłudności

Obłudnosez = apostasia XV med. R. XXIV, 360.

Obłudny = mutabilis

Mutabilis (sc. imago) - obłudny. ~~II~~ XV Zab. 519.
p. pr.

Obłudny

Ye sz mnogą twarzą czudną, a będze mecz ręką brudną, ana * tesz ma knemu rzecz obludną.

~~* a ona~~

~~Arch. XIV, 499, exp. c. 1410.~~

~~c. 1410 SA 14 499 Słota.~~

Słota w. 29

Obłudny

(może pro obludan 'obłudę'?)

Spiritum obludnan! ca 1450 Pr. Fil. IV 573.
(conturbati vero et conterriti existimabant se spiritum videre Luc 24, 37)

[cz. obluda Gespenst, Brückner JA XV 318]

wuj. a strwożeni i przestraszeni będąc, mniemali, iż ducha widzieli

Obłudny – fantasticus

Qui dixit Christum non assumpsit verum corpus de virgine Maria, sed quod habuisset

obludne – (corpus) fantasticum

~~½~~ xv̄ sxcy r̄ 262 –
med.

Obłudny

Qui dicebant, quod Christus assumisset carnem phantasticam, obludne 1456

ZabUrozn lll

c. 218

obłudny

Sciebat enim futuros hereticos esse, qui dicebant Xpm non verum corpus sed

fantasticum

obludne + R. XXV, 177.

assumsisset XV p. post.

~~Brückner Kaz. śrw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 177~~

~~Ossol. 414. k. 218.~~

2291

Primo ratione sui vt se verum carnem
assumsisse ostenderet sciebat etiam futuros hereticos esse qui dicerent Xpm non verum corpus
sed fantasticum obtulisse assumsisset

Obłudny

Jesus... dziecinne obyczaje miał, chcąc tego, aby djabłom było zatajono jego, dostojeństwo... a też temu to czynił, aby kacerze nie mogli mówić, by (bo) on przyjął nasze (!) [pro: na się?] ciało obłudne. [neque quod ab impiis fantasma diceretur] Rozm. 101.

Obłudny

Obludny = versipellis 1486 R. XXIII, 276.

~~m~~, obłudny

~~obłudny, é, á:~~

obłudna miłosz

ficta caritas PrFil.V,35.

XV p. pr.

~~Zatusk I. N 456 Goth. de Crepp.~~ 1406

Br. śr. st. p. 8835.

Brückner Prfil 5 35pocz w XV

1470

Obłudny

Tranquilla mentis vacacio – vpokoyenye mysly swoych oboyąthnego, obludnego, zdradnego, lsczywego. # XV med. Tab. 523.

Obtudny = fictitius

Iscrive y obludne
dolosum et ficticium

~~ca~~ 1461-67. Serm. 29. r.

Obłudny

Zaprawdę ta twoja nauka jest
obłudna, swiedrie cie i fryswiedrie
cie ku wielkiej szkodrie niegdy
[ars illa detestabilis revera te redu-
cet, tibique periculum maximum
inducet] Rolm. 140.

obłudny

Tho wschitko (sc. imienie) bilo blogo obludne,
a zle y ~~sradne~~ sdradne, bo wyodło

XV R. XXII, 234.
med.

y wyedsye ku wyekuzey nądsi

obłudny

Czo nam pomogło odzenye
albo obluthne gymyenye,
czosz my sza w nyem kochaly a swe dusze za nye
daly

~~MPKJ. I. 194~~, 434.

~~[illegible] 434~~

De morte w.

Obłudny - simulatus

Simulata obłudna, dommyślna (pro

~~1454~~ R. XLVII, 352.

XV p. post.

d. = przypuszczalny, rzekomy

obłudny, [illegible]

simulatoria obłudną

albo przykrytą

~~dr. pol.~~ XV ex. R. XXV, 148.

~~Petr. I. 222. k. 232.~~

~~Rękopis Kaz. Św. w 8.~~

~~Kazania Piotra z Miłosławia pr. 25, str. 148~~

~~Odpis Świętokrzyski dr. pol. XV~~

731

Obłudny

Podoby, obludne z okraschiv = simulacra

1471 MPKJ. V, 88.

(in die illa proiciet homo idola argenti sui et simulacra auri sui, quae fecerat sibi ut adoraret Is 2, 20)

v (war. lub.: podoby aut obludne obrazy, ~~simulacra B.~~

ib. 88

Inj: porzuci człowiek ... wyobrażenia złota swego

Obłudny

Że niektory obłudni, iż by s tego słowa Xrystus aby godziny swej (owego) śmierci minąć nie mogł, tego wierzyć nimamy [nec est credendum secundum geneaticos hoc dixisse dominum, qui putant unumquemque horam suam mortis habere inevitabilem] Rozm. 207.

genethliacus = astrolog
= horoskopowy, wróżbiarski

Obtudny = superstitiosus

Supersticiosus - obludny. in XV Lab. 520.

Obłudzanie = illudere

Smok ten, genz yes stworzyl na obludzanye gemu
Fl. 103, 28 ~~(draco iste, quem formasti)~~ ~~ad~~
(ad illudendum ei).

com. Pul

O b ł u d z i ć – supplantare

Wstan, gospodne, przeydzi gi y obludzy gi (supplanta eum, Puł: obludz)

Fl 16, 14

O b ł u d z i ć – decipere

Lszowe sinowe ludzsczi w wagach, bichϕ obludzili (Puł: aby obludzyly) ony zprosznosci w tosz istne (ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum)

Fl 61, 9

Obłudzić = ~~supplantare, decipere, frustrare~~

~~Wstan, gospodne... y obłudzygi Fl. 16, 14 (supplanta eum)~~ Lszowe sinowe ludzszi w wagach; bieką obłudzili ~~ony z prosznosci w tosz istne Fl. 61, 9 (ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum)~~. Przysągł gest pan dawydowy prawdą y ne obłudzy gego Fl. 131, 11 ~~(Juravit Dominus David veritatem, et non~~ frustrabitur eam). sim. Pud

Obłudzić –

obludżycz

pa(ra)logirare – ca 1428 Prfil. I 487.

glOssy około r 1428

MAL. Zab. j. polsk. №2503 Bibl. Jag

Prace Fil. t. 1 str, 487

218

Obłudzić

paralogisare obłudzycz

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Obłudzić

Lassota... we ymienyn gi obludzil, Rzim na niem wyludzil. ~~c. 1449 Wilet~~. 44.

Gałka w.

Obłudzić

Po niem laici, obludzeny fschiczci, ... ~~są~~ w welikey łszczii. ~~c. 1449 Wikt.~~ 47.

Gałka w.

Obłudzić - illudere

Przeczesz mię tak obludziła? BZ I Reg. 19, 17.

(quare sic illusisti mihi)

4433

~~[illegible]~~ Obłudzić - decipere

Nye yesm obłudzon Puł. 76,2.
(non sum deceptus, Fl: nie iesm zdradzon)

Wo dzyen zamętka me(go) boga szukal yesm,
rękama moyma w noczy przyczywo yemu a

~~Puł.~~ ~~76,2.~~

O b ł u d z i ć - fraudo

Yedly y nasyczily szye barzo, zȹdzȹ gich przydal gym, nye sȹ obludzeny (non sunt fraudati, Fl: ne sȹ zdradzeni) od zȹdze swe

Puł 77, 33

Obtup "spolium"

Albertus ... astitit terminum suum super Obbonem ... pro cuethone suo, qui est occisus, proinde fuit citatus, et pro spolio Wlg. Oblub

~~Kościom~~ 1397 Leksz. II nr 1960

Obłudzenie

Obłudzenie

(wars. lub.: obludzenye)

Obludzienym = simulazione

(stultus enim fatua loquetur et cor eius faciet iniquitatem, ut perficiat simulationem et loquatur ad dominum fraudulenter. Is 32,6)

MPKJ.V.'92

1471

wuj: aby wykonał obłudność a mówił do pana zdradliwie

Obłudzować - fallere

Alye myą dalyey nye chczyey obludzowacz BZ Ex. 8, 29.
(noli ultra fallere), bi nye puszczyl luda offyerowacz panu

4434

Obłupca : devastator

Jako złe duchy chciał wyrzucić, tako za-
wielikimi głosy wołali... przeciw synu Boiemu...:
Obłupca piekła albo płojca piekielny, tyś
nas [r] stolcu naszego niebieskiego ... [i]nferni
devastator! nos a nostris sedibus de celo
repulisti] Rozm. 218.

Oblupca -

Exactor vpomancza vel oblupcza + ca 1428
Prfil. I, 486.

193

ograbić, obrabować, zdrapić, okraść
też obedrzeć z szat.

Obłupić - spoliare

Worny zabythego na drodze oblzpycz nye mayą Sul. 14.
(spoliare non debent), alye thylko w groszv za
swe prawo... doszycz ymyecz mayą

Obłupiać - spoliare

Slvzebnykom napothem zapowyedamy ktorichkole zabilich oblvpyacz Jul. 42.

alybo szialoczicz (spoliare seu exuere)

Obłupić - exspoliare

(sc. igracze kostek)

Obykly pyane na poszyczki gygrayącz, s pyenądzy, sa kony, a nyegdy y s dzedzyn oblupycz Jul. 45.

(exspoliare)

Obłupić – spoliare

Achaz oblyvpyw dom bozi v... dal dari kraljowy Asyrskomu BZ II Par. 28, 21.

v (spoliata domo domini)

4435

Obłupić

Gesthlyby kto byl szlugą czyyego albo oblupyl telko o panszką wyną, thraky ma sprawnye doszycz vczynycz obyema

Ort Mac 143(d)

Obłupić

Jacom ya nye obłupył trzech człowyekow Zawyschi na dobrowolney drodze gwałtem

1456 SłKPr VIII a S1

Obłupić = despolio

Człowiek jeden szedł z Jerusalem do Jerycha, tedy uderzyli nań zbojce i obłupili ji [homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho, et incidit in latrones, qui etiam despoliaverunt eum] Rozm. 332.

Obłupić = despolio

Powidz że mi, ktory miedzy temi trzemi widzi sie bliźni onemu, ktory obłupion? [quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi, qui incidit in latrones?] Rozm. 333.

Obłupić

Dziewica Marja upominała żydy: ... odzie-
nie wasze nie było sie potargało, a wyście
ninie obłupili syna mego Rozm. 740.

Obłupić = decoriare

Swąty Barthlomeg...

~~Dm~~ skorą svego czala — dal gest byl oblupicz Gn. 172, b.

(leg. z svego)

prze nasego Xpa

Obłupić

Krol... swątego Bartholomega [k]ka-
szal gest byl na prongą szaueszycz...
y s gego gy skory szywo oblupycz

Gn 173 a

Obłupić

~~Jacem ya nye obłupyl trzech~~
~~człowyekow. na dobrowolney drodze gwałtem.~~
~~Warsz. 1466 Czers. LXXXIV = Act. Pr. VIII 57~~

O ktore kmyeczye Sassin na mya zalowal, tim ya oplupyl, eze k sswey potrzebyszny ribi lowili.

1435 Czers. s. ~~XLII~~ LXXXVI

Obłupić - impignorare

~~Obłupienie impignoratio~~

Obyklisza

Łakomy sandzee, gdysz ysze slyaachtą czandzaya, na them-
myesere lup dzelya, nyianey laski z ooplupyenym
czynącz Sul. 22.

(nullam gratiam cum impignorato facientes)

nyeczyąkacz nadol Tey no /2/ czy ſtary ko-
rab nogyego yen byl nagorach /3/ armanyſ-
kych dal ſvyadecztwo ſvyate trey /4/ cze
y wieſzucrzyſtvſzevem ſzynv bozem naro /5/
dzenyv zmarye dzyevyczo bo ſzą ſznyego
ſte /6/ go yſnego korabya vypadly trzy
drzewa pv /7/ ſczyly odmlodzy zakvytnawſchy

Rozm. s. 71, w. 2-8

Obłupienie – depraedatio.

Prze grzechi nasze...

Poddanymi... w ięczstwo a w oblupyenye BZ II Esdr. 8, 78.

(in... depraedationem)

4436

Obłupienie

To ucieczenie znamionuje święta cerkiew w opłupieniu ołtarzow w wielki czwartek a w gaszeniu świec Rozm. 672.

Obły = teres

~~Ola~~ Obla (i.e. oblą) goraianczi knoth wsianka w sia (i.e. wsiąka w się) = ceram teretem stupa calens bibit 1444 R. XXIII, 305.

Obj

Limpidissimus dicitur planus, politus, rotundus,

Obly, gladky = planus, politus, rotundus

1471, MPKJ.VI.37

(David ... elegit sibi quinque limpidissimos lapides de torrente et misit eos in peram pastoralem I Reg 17,40)

I Reg. XVII

Obłysić – decalvare

(decalvavit)

Amon oblisył sługy Danidowi BZ I Par. 19, 4.

a ogolył

4437

Obmawiacz 'detractor'

r

detractor, vwloczczą, obmąvyacz

c. 1500 Erz. ~~Słów~~ 54

Obmawiać

Com sgrzeszyl cudze grzechy obmavyayancz ~~Gn. ap. 2, b~~
... thego my szal y tego szya spowyadam
Spow 5.

war. cf. oprawiać.

(Spow 6: yszem czudze grz<e>ch<y>
opprawyal)

Obmawiać

Qui cum maledicceretur ktori, gdij laćjan ij falszywije obmawijaan

SKJ. 1, 82, 1/2 XV w.

Obmawiać 'delrahere'

delrahere, obmąvyacz, vwlączącz

c. 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Obmawiać

Yakom ya vdal oszudzeszad grzywyen temu,

komu lyst obmawya, pyrzwog nyszl nisly ye

Yan woszmym zapowyedzal

1430 Pyzdr nr 1033

Obmawiać

Ya kom ya nyc ranczil Mikolayowy za polowycza

pycnyandzy, yako ten listh obmawya

1432 Pyzdr nr 1075

Obmawiać

Yakom ya scarszil tą czasez za dwyeszcze grzywyen v Micolaya Sropka, tako yako listh wszdawny obmawya

1438 Pyzdr nr 1178

Obmawiać

1536

Tako gemu po | moſzibog † Jacom
vpomionął pana pyotra | obrzÿcz-
kyego ſam oczwÿſcze abÿmi ÿą |
viprawÿl odzydowkÿ oth Jochnÿ
pyrzveÿ | nÿſz namnÿe zÿdowka
prawem przedo | byla zaczem zaÿn
rączÿl zapolſchoſtÿ | grzÿwnÿ gy-
ſcini Jako gego lyſt obmawÿa |
apolſchoſti grzÿwny lichwÿ |

1432 Poznań 1536

Obmawiać

Yako tho swyathczymi, yessz Swyanch nye sza-

stawyony {wyonil w thych pyenyandzech, yako

lysty przysandne obmavyąya

1436 Pyzdr nr 1057

Obmawiać

1580. pany Judka zona Jurzączyna ssyostra Mirossewa quidbriff dala przecziwo 1 ysthowy kthory obmawya na trzidzesseczy grzywen...

1437 Pozn nr 1580

Obmawiać

Yakom ya thobye nye myal lista dacz na

szedmacze grziwyen, tako yako poszew obmawya

1438 Pysdr nr 1176

Obmawiać

Tako mam pomoszy bog...,ysze Mycolay Wele-
wyeszky sadzal swe gyednacze na graniczy
myedzy Wyelan Wszą a myedzy Vnyeslawem;y czi-
nil szwemu roku doszicz w ten dzyen,yako
kszagy obmawyayą

1444 Pyzdr nr 1206

obmawiać

2285.... cecinit alias obmawyal et cilacio capitalis hoc est pro centum marcis..

Archiwum bernardyńskie. T. XVII
Zap. sadów Przemyskich
R 1490 str 260
179

Obmawianie +

Item... obmavyanye inde dicimus:

Tenore presencium, obmavyanym ny-
nyeschych lystow vl. podlug vylozenya
nynyeyschych lystow

c. 1500 Erz. ~~Stod~~ 54

Obmazanie

Obmazanye litum

war. kal.: omazanye

MPKJ Rp V 59 v

ecce dominus stans super murum litum
et in manu eius trulla caementarii Am 7,7

mam czeski - litum obmazanie
na murze potynkowanym Leop. Wuj

Obmazować

Obmazowacz – superinducetur (superinducere)

1471 MPKyV 113

Obmierzić cf. Omierzić
Omierzyć

Obmierzliwość cf.

Omierzliwość

Obmierzły cf. Omierzły

Obmieszkanie - negligentia

Sługy koscyelne to czinyly s obmyeskanym BZ
II Par. 24,5.

264 b 7

4438

Obmiękczyć - delinire, emollire

Obmyękczon sącz gich sluszbye, pozwolylgym BZ II Par. 24, 17. Obmyękczilo syę syerce twe ib. 34, 27.

265 a 25
280 b 29

4459

Obmiękczyć

obmyaczycz a. wkroczyczy – lenī B.

14 ЧМРКУ V 87

cf. Odmiskczyć

Obmowa

Przed obmową = ob famam || ½ xv || R. xxiv, 575.

Obmowa.

Panye bo+zye, wybawy mye od ‡ ob-

mowi nyeprzyia+czyelszkyey, y od yąziku ‡ zlosczywego

[libera animam meam a labiis iniquis]

79.f

M. W. 74.b.

Obmówca.
Obmowca obtrectator'

+

obtrectator, eyn mysprecher, obmowcza

c. 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Obmówić

Obmowić

Ja Yan Hessnar wysnavam, yszem nye-
sprawyedlywye obmowyl xandza Lucasza
1464 ARP. I 365.

OBMÓWIĆ

Obmowić kogoś ku komu

Pilat ... bojąc się, ... iż by nie obmowion
ku cesarowi, by się tamo kto królem czynił
kromia cesarskiej mocy, i zpytał jego: Ty jeś
król żydowski? Rozm. 776.

Obmówić abloqui

+

obloqui i. detrahere, misprechen oder hyntersprechen, obmovycz albo szeszromorzycz

c. 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Obmowić 'oblatrare'

+

oblatrare, widerbellen, obmyowyca
proprie est canum

c. 1500 Erz. ~~Stod~~ 54

Obmowienie

Pod Obmowyenym - sub occasione

14H MPK J V 121

Obmurować - munire

Pobył Fylystini... aż do wyasta obmurowanego BZ
IV Reg. 18, 8.

2 21 a 28

4440

Obmycie – baptismus

~~Bracya moy~~ Ja a bracya moy... nye swlaczaly swego odzenya any syę obnazaly, geno ku obmiczu BZ Neh. 4, 23.

294 a 2

4441

Obmyślić - providere

Wisokim rozumem obmiszlycz mami (providendum est) bi geno pokolenye s Israhela nye bilo zagladzono BZ Judic. 21, 17. Obmysl, panye boze... czlowyeka, ienzebi bil nad wyelikoscza tęto ib. Num. 27, 16.

1756 5
122a 4

4412

Obnawiać - replicare

Spyewacy y spyewaczki asz do dzisyego dnya narzekanye nad Iozyaszem obnawyaią BZ II Par. 35, 25.

(replicant)

4413

Obnażać się - denudari

Nye swlaczaly swego odzenya any syę obnazaly BZ
Neh. 4, 23.

v geno ku domiczv
(unusquisque tantum nudabatur ad
baptismum)

4444

Obnażać = denudo

Nam quaedam, bo nyekthore, feminae sua membra absque omni verecundia denudant obnaszayą et ostendant. XV PrFil. I 202.

XV p. post.

Obnażenie = corpus

Aby zakryl obnażenye / pro tegumento sui corporis 2 1/2 XV Kałużn. 275.

Obnażyć

A gdisz swlekly gy a scyąly głowę gego, a z odzenya obnaszily, poslaly do swey zemye

B Z I Par 10, 9

v (nudassent)

Obnażyć

Panye boze oczcza mego Symeona,
genszesz gemu dal myecz ku obro-
nye przecyw czudzokraynom, gysz
bily na sylnyci w swey nyesromysz-
tywoscy obnaziwszy ~~byodr~~ byodrą
panyenską na poganbyenye

(denudaverunt femur virginis) BZ Judith 9,2

Obnażyć

Obnaszilem v bjodra twa przeczywo twarzi twey

BZ Jer 13,26

(nudavi)

Obnażyć - denudare

Dominus primem eorum denudabit.

i.e. obnaży

2 1/2 XV Kalwin. 281.

(Jr 3,17)

Obnażyć –

Obeznay moya nagota, yaz (pro lakothy?)

Yeszm obnaszona ode wschey lakotky duchem szwyanthym. Naw. 58. ~~Yesz... przy. odzenye obnaschonych 57.~~

467

Obnażyć

Gospodze moya, czyelye proscha,
yzesz nalyezyenye zagynaczych...
Droga yesz bladnych...
przyodzenye obnaschonych

Naw 57

Obnażyć 'nudare'

nudare, obnazycz

c. 1500 Erz. ~~Gött~~ 54

Obnażyć – nudare

~~Obnaszilem byodra twa BZ Jer. 13, 26 (Profil 4, 301)~~
~~Swlekly gy... a z odzenya obnaszily ib. I Par. 10, 9.~~
~~Bily na sylnyci w swey nyesromyczlywosci, obna-~~
~~ziwszy byodrą panyenską ib. Judith 9, 3.~~

Ponyzil bil zaiste pan Judą... przeto, isze obnazil
gy bil (nudasset) ot swe pomoci BZ II Par. 28, 19.

4445

Obnażyć – revelare

Nye po(y)mye mąsz zony oteza swego, ani obnazi odzenya gey BZ Deut. 22,30.

(nec revelabit operimentum eius)

4446

odsłonić, odkryć

Obnieczic

Serreca ... ipsum (Vincencium) dehonestavit vlg.
obneczc[z]ila 1409 Piek. 376.

Item Wincencius ... fecit accionem super
dominam Derszcam ... quod sibi excusit
seram in sua domo met sexta et recepit
frumenta in curtus et in isto ipsum
dehonestauit vlg. obnecila

Obnieczcić

Jako

Paszek ... ranil yey sina pirzwey, aisz yey mąsz zabith i w tem yą obnyeczczil.

1409 Piek. ~~[illegible]~~ 390.

obnieczcić

[illegible] — Rota:

Jaco paſzek byeſzal Gwaltem moczø|
ſetrzemi paniczi affzedmø kmoth[a]) |
napaneÿ dom iranil ÿeÿ ſina pirz|-
weÿ niſz yeÿ møſz zabith iwtem |
ø obnyeczczil

[a]) *Piek. 1360*: kmet.

Ten sam cytat
jest w Sstp
z Piek. VI 390 (nr 1360)

1409 Kościan nr 414

Obnieczcić

Ossylstwem dzewyczą ... gwalthaw-
nye obnyeczczyw, acz wolada,
na laascze gey alybo gey przyya-
czod bąncz

Jul 19

(opprimens virginem ... violenter)

Dział o

Obnieczcić

Ktorykole dzewcze ~~[illegible]~~ ... gwalth
vczyny osszylstwem obneczczącz ...
na naszey lascze y przyaczol gey
ten tho osylnyk ma bycz

Sul 58

(opprimendo violentiam fecerit)

Dział 55 ~~0~~

Obnieczcić - stuprare.

Zą vyną vpadnyć, kdi ktho nyepoczesthne nyewyastą obnyeczczy Sul. 70. ~~Nyewyastą gwalthownyą ... obnyeczczyw na lascze gey bącz 19. Dzewcze gwalth vczyny osszylstwem obneczczącz 58~~

Dział 60: kto ... nyewiescze gwalt vczyny (ut stupraverit ... mulierem)

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ź ż

Obmieczenie

685. Marcussius Marszelewsky astitit terminum super honorabilem, dominum Stanislaum prepositum de Cosczol *o obuedcz(ene)* pro infamia, ~~quia traxit hominem ipsius ad iudicium spirituale non postulans iurisdictionem apud ipsum referens se ad subiudicem, quod sicut hodie eum ipso terminum peremptoriam habuit ex accione, quia dixit: nescivi hoc super me, et super hoc iudicatum solvit;~~ — alias dehonestacione.

1415, Acta XX III, 255.

Ulanowski

Arch. kom. hist. t. 3 s. 255

Zap. sad. Kaliskie r. 1415

166

Obnieść

Obnyesz = circumfer 1471

MPKJ. V, 28

(war. lub.: obyeszch)

(ascende cacumen Phasgae et oculos tuos circumfer ad occidentem et ad aquilonem austrumque et orientem et adspice Deut 3,27)

W obróć

~~Deut. III~~ ,27

Obnosić – circumferri

A gdisz zwlekly gy a

Scyęły głowę gego – posłały do swey zemye, abi obnoszona bila NBZ I Par. 10, 9.

¬ a z odzenya obnaszily

V a vkazana bi bila koscyolom modlebnim y lyvdzem

V (ut circumferretur)

4517

Obnowić = renovare
Wypuszcz duch twoy y stworzona będą y
Obnowysz oblyczey (!) ziemye Ps. 103, 31 (renovabis
faciem terrae).

Zob: odnowysz

Obnowić

A wlozi ręce na iego głowę,
a wszitko obnowi, coż prikazał
pan
V(replicavit)

BZ Num 27, 23

Obnowić - suscitare

Obnowył słowa Służbu, BZ IV Reg. 23, 3.

gesz pysani w tich ksyągach

(suscitarent)

4418

Obnowić? obnowa?

Obnovy = in nova signa

B. id.

1471, MPKJ. V, '84

(innova signa, et immuta mirabilia Ecclus 36.6)

W uznow znaki, odmieni cuda

Ecclus. 36,6

Obnowienie

Gadobnowyenya (leg. god obnowienia) myessączow (war. kal.: *gadobnych myeschanczow) neomenia (neomeniam, et sabbatum, et festivitates alias non feram Is 1,13)

MPKJ V 87

O to chyba cz

czeski: neomeniam hodu obnowenie miesiące

Obochód

Obochód? = circuitus.
wszelkie mięsowe wyjątki
Zmarli są na pięści przez długi obochód drogy BZ Jos. 5, 4.

Obchod cf. Obchod

Obz cf. Oba

Obojaki

oboyaky lynd - Iudeos et paganos

1/2 XV SKY V 265.

venit Christus in mundum ut Iudeos et paganos oboyaky lynd

101 v

Obojczek = część zbroi

Johannes ... tenetur debiti ... Wlothkoni ...
dobuczek sicut marca et
Oboyczek sicut alia marca

1445 Agz XIV, 163

~~Arch. B. XIV. 163.~~

Obojczek

oboyczek stharadawny

1471 Górs Jaz 271.

im. ib.

Obojczek

2

~~[Kon] strelczy~~ ponczers oboyczek

1471 Górs Jaz 27 1, ~~trin.~~
sib. i b

Obojczek

Obuyeczek

sex ~~XI~~ loricas et totidem obuyeczkow et sex galleas scutellas stanneas

1484 AGZ. XV, 529.

(cf. Obojczek?)

Obojczek

Loricarum inveteratorum sunt
octo et oboyeczkow XXII ~~22~~

1495 Gors Arc 219.

Obojczek

prout ipsum citavit
videlicet pro priori

Pro armis V plath, Obojczek, 1497, Stpp.
VII, ~~No 142.~~ 54

~~Cf. Dobojeczek~~

Obojczek część zbroi

Obojeczek -

164

Bellista, zaszyadacze, obogyeczek c. 1474 Appp. VII, ~~No 687~~.
Equitem cum balista in lorica oboyczek, przelbycza et cum gladio 1497 ib. ~~No 376~~. 122

Blach 1474

Gniady 1474 (?)

Cisawy -"-

Myszaty 1474

Kopijnik 1474 (?)

Glimasty 1474 (?)

Obojczek cf. Obujek (?)

Obojczyk

Petit. duo obojczyky, per duobus florenis quilibet obyczyk

1487 ~~al~~ Leop. I Nr 1861.

Obojczyk

Item

2 lorice, schorcz et 2 oboyczyky

1495, Roczn. Krak. XVI, 62.

~~oboyczik~~ renkawycze, oboyczyk 1495 ib. 63.

Item inprimis lapka, dwa plachy, myschky

38

Oboje cf. Oboj

Obojeczek cf. Obojczek

Obijek ? odcz. Obojek druk. obojek

(war. kal.: obytkkyem)

Obykem γ capicio ~~id quod est circa collum B.~~

~~[illegible]~~ MPKJ V 62

(in multitudine eorum consumitur vestimentum meum et quasi capitio tunicae succinxerunt me Job 30,18)

obojczyk
obojczek
obojeczek
obujeczek

mamm. czeski: capicio - obogek

kuj: od mnóstwa ich kazi się odzienie moje i jako obojczykiem szaty opasali mię

v. Obiłek MPKJ V 62

Obitek ? Obojek

(war. lub.: obykem)

Obythkyem = capicio

~~B. obykem (obojek ?) = capicio id quod est circa collum~~

mamm. czeski: capicio - obogek

1471 MPKJ. V 62

(In multitudine eorum consumitur vestimentum meum et quasi capitio tunicae succinxerunt me Job 30,18)

wuj: od mnóstwa ich kazi się odzienie moje i jako obojczykiem szaty opasali mię

Job. XXx

v. Obijek MPKJ V 62

obojek

Obujek

Obojek

obugek columber

1437 | Wisł. №228. i. 89

cf. Obojczek, Obujeczek (?)

KATAL RĘKOP. Bibl. Jag

№ 228 Isnàcensis, r 1437

833

Obojętne ? obiedne ?

Decem lanei censuant per $\frac{1}{2}$ sexagenam, item oboyąthne XVI ternarios

1496 Stppp. XII 419

ib. obiedne

Obojętność

Obojatnosczy czlovyeczey (humane fraudis) pp. XV, R. XVI, 334.

Obojętność

obojąthnoscz - versucia

C/1955 JA.14.491.

317

~~ARCHIWUM str. 491 6k. r. 1456~~

Obojętny

Oboyathnymi = simulatis verbis R. XXIV, 367.
XV med.

sed simulatis verbis vlg. oboyathnymi non debet ostendi dileccio sed operibus iustis

mikrofilm k. 88 czyt. TR : EB

Obojętny

Tranquilla mentis vacacio - vpokoyenye
myssly swoych oboyąthnego, obludnego, zdrad-
nego, lszywego. ½ XV Zab. 523.

Obojetny

XV

Obojetne dobro = bonum simulatum // R. XXIII, 286.

dep Bj 2458 s. 398

Obokoto – in circuitu

Oblok y chmura obokolo yego
Put. 96, 2.

Fl: okolo
(in circuitu)

Put.

~~96 2~~

Obolebromą (?)

Yako pranie mal actis[1]) czasz
wecze kycgdi gy yan stanil
obolebromą 1418 enPky. II 299.

1) ? octo $. [o poł... ?]

Obopąvym

Obopawy (?) [dowieść prawem?]
iure deducere

Lupkowski debet iure deducere Teuth[u]ni-
al. gayonym ssądem
cali super eundem Petrum ... pro eodem Al-
al. wardąssnya
berto kmethone — pro sexagena penarum et
duabus minoribus penis in duabus septima-
nis obopąvym (s)

1451 Tym Sąd. 140

obapólnie

Obapolnie-

obapolne

mutur - ca 1428 Prof. I. I 488.

mutuo

glOssy około r 1428

MAL. Zab J. polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str. 488

276

Obapólnie

obapolnie — in vicem

spolw obapolnye

1449 R. XXV 164

sp. Lwow. (spolw podpomagayącz sze — supportantes inuicem SKJI 62

(induite vos ergo ... viscera misericordiae, benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam, supportantes invicem et donantes vobismetipsis, si quis adversus aliquem habet querelam (col 3,13)

W. jedni drugich znosząc i odpuszczając sobie

Obapolnie

Obapolnie

Ty proszyly nas obapolnye, ~~abychcham tego kupu dopusczyly a potheyerdyly y gych proszbam przythny byly. Spr. Kom. Jęz. III. 335~~ 1498

Spr. III 335.

Obopólnie

Obopolnie

Circumferencialiter obopolnye II ½ XV Stppp. X, № 200.

Jo<hannes> et N<icolaus>... quartam ipsorum porcionem tocius hereditatis in C... tam longe lateque, veluti ipsa quarta pars in suis metis, medzuchy, limitibus, granyczach, et terminis, y w snamyenyach, et circumferencialiter, obopolnye, est limitata ... et distincta, ... vendiderunt

Obopólność

Obapolność

Obapolnosez, spolnosez, wzagemnosez, oddanye = vicissitudo

~~1449~~ R. XXIII, 279.

XV med.

ekscerpty k. 252 (na górnym marginesie)
konsekwencje

Obopólny

nie spr

Obopolny = utriusque partis

Se expurgare, wlgariter viúescz, vicinis utriusque partis curie eius sedentibus ... wlgariter obopolnima szanszadoma

1412 Roczn. Hist. VI b 237

Obopólny

nie spr

Obopolny

Kmetho inculpatus ... debet se expurgare vicinis extremis, wlgariter obopolnima szanszadoma

1413 Roczn Hist. VI b 238

Obopolny

Obopolny = uterque

Utrumque - obopolne. ½ XV Lab. 523.

pro utrumque

J. utrimque 2 dni stron

Obapolny

Obapolny

To mą vczynycz przy sząszyedzech obapolnych y to gymycnye oszwyatczicz

Ort. Br. VI 369

~~Ort. JA VI 369~~

Obopólny

Obapolny

Ho ma verynyer przy szadzyech obapolnych Ort. Mac. 91.

Obopólny

obapolny

circum se iacentibus ~~alia~~ oba-

polnymy 1458 AGZ. VI. 40.

Vel sive villanus bovem ... arestaverit, ille tenetur docere, duobus vicinis viris honestis circum se iacentibus al. obapolnymy ville eiusdem ..., si bos est sue conservationis vel emptionis

Archiwum bernardyńskie T. VI
DYPLOMATARYUSZ
R 1458 str 40

25

Obapolny '2 obu stron'

Jesus ... posadził Judasza miedzy sobą a swą matką. Bacz, tu się przemienia nauka filozofowa, iże oba polne rzeczy są podlejsze a pośrodek cieleśniejszy (cyelyeśneyschy) Rozm. 518

↓

pro cyelneyschy, od crelny

Obopólny

Obopolny

Tho ma uczynycz przy ssąszyedzyech obopolnych
Ort. Wiszn. 258.

XVI w.

Obopół = circumquaque

Dominus dux dedit quinque mansus ... circa granicies hereditatis Borkowo circumquaque, vulgariter obopol, Makowo sedlisko

1426 Mon Jur. V 47

WŁ Śr po obu stronach - ten sam przykład

z obu stron

Obapół

Obapoł

~~O W W~~

obapol wytargacz wyrzywacz - subvellere

(r) ca 1455 JA.XIV.492.

~~454~~

~~ARCHIVUM XIV str. [illegible] ok. r. 1455~~

Obapół

50

a to przeto, ysze myedzi dwiema dzedzinama strv-
myeny abo rzeka plinye; a przeto acz dwie dze-
dzirye znow obapol gedney rzeky posadzą syą,
tedyby kaszda strona swoy brzeg ma rządzycz y
strzymacz; a gdyby rzeka moczą swą ale nye czło-
wieczą opvszczywszy pyrwszy byeg, gynszym bye-
gyem syą obroczila, tedy ony brzegy, ktorimi
pyrwey woda rzeky czekla, dzedzynam bada za
granycze, a knyecze z obv dzedzyny w onem ge-
szerze wolno ryby mogą lowycz. I na to nowymy
my, aczby tesz rzeka moczą czlowiecza gynady

Dział. 7

(invicem conveniunt aliqua flumine
vel rivulo mediante)

Obopół

Obapoł – na dwu brzegach

Dwie dziedzinye obapol gedney rzeky (rivo mediante) posadza
syą Dział. 7

str. 59

Obopił

Obapol

Ten, czygy gest lyas, ma sebracz szolądz z obapol ✓ drogy na trzy-dzesszczy lokyeth, aby ten, czyge są swynye, kromye schcody mogl przegnacz do lyasa

Dział 59

(Sul 60: sz oboygey strony ex utraque parte viae)

Obora

Ubi curie nostre sunt remote, terrige-
ne nostri possunt recepta pignora ad
curiam castellani aut palatini Craco-
viensis vlg. dictam obora in terra Cra-
coviensi prenotata commorantis ⟨depellere⟩

~~ee~~ 1430 AKPr II 435
-30

Obora

Terrigene nostri possunt recepta pignora ad curiam castellani aut palatini Cracoviensis ^dictam obora in terra Cracoviensi prenotati commorantis (depellere) 1449 AKPr II 376

Sim. 1472 AKPr IV 147,
1444 AKPr IV 211

^ cod. olicta

Obora - Stabulum

Bidlo do obori zayąntho bandzye Sul. 111.

obora

duos bowes
De stabulo seu de obora 1383 Hipp. VIII, № 2092,

STAR.PR,POLS pomn,T8
Ulan,Libri iud crac r/1383 № 2092

obova

et curiam facere, wlgariter obova circa villam)

1405 Stppp

~~Helc.~~ II. N°. 1109.

~~Krak. 1405.~~

789

256

Obora

Quando voluit ~~Voluit~~ ipsius aneas in meis frumentis ad stabulum pellere, volui wlg. chczal gem zayęcz do obori 1412 Ks.M. I nr. 1906.

Obora

Pacosz yanl panoszą wego y sz konem... y kon do Kxanszey obory dal 1416 Czrs. 88.

obora

obora

1424 Arch Ter Crac VII 405, 18

1424
Cr.
Tr. Cr. VII 405. 18.

obora

1701. Procurator cirnensis Nicolaus Suchczinski contulit obora, habere, si quem capiet seu pecora ac pecudes servare in curia sua, tanquam solus procurator, et si vero aliquem de regno Polonie detineret 1424 Czrs. 298.

Ksiega ziemi czerskiej str 298
Zap.sad. WARECKIE r 1424

385

Obora

Pellere a. gnacz in meam curiam a. oborą 1392 Tpaw. III, № 4348. Jacom ya ne odbil... bidla Voyczechowi; a on gey zene do obory 1424 Czrs. 301.

Obora

Hec pecora, que ad curiam a. do obory zayąlesz, chczal esz wyszycz 1425 Ks. M. II nr. 1524.

Obora

Falisław nye zayął Smyerzinich swini samowtor siłą uni gich podal w czudzą oborą 1427 Ks. M. II nr. 2753.

Obora

2879. (263^{v}) Jacom ya nyewiwarl bidla sbarnathowi^{2} obori alem ge wiranczil. — Jaco ya tho wem < Eze Thomislaw nyewiwarl bidla sbarnathowi obori ale ge wiranczil >.

1428 Zap. Warsz nr 2879

Obora

stabularium vlg. obora

1388–1430 Arch Jer Crac III b 177, 4

TCr. 3b 177/4.

Obora

1456a

Jzem cupẏl czwarta czaſcz Jagod | na apoł oborẏ *Sed super quinquaginta marcas iurare debet, solus super decem marcas et quilibet testis super X marcas*

1435 Pozn w 1456a

Obora

obora foresta 1437 Wisł. №228.

KATAL RĘKOP. Bibl. Jag 378
№ 228 Isnàcensis, r 1437

Obora

portam castaris alias obori

1439 AGZ. XII. 54.

Violenter in curiam Andree inequitans (sc. Adam)

→ percucicus, quinque boves cum octo vaccis

... recepit

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sadów hal

R 1439 str 54

160

Obora = stabulum

Zayal equum ad stabulum alias do obori

1439 Izm Proc. 241

Obora

Mroczek blandnego wolu w szew oborze nye chowal

1440 Prfil. VIII, 17.

Obora

715. (734) Jaco ya to wem Oktorego yuncza Jurek na (mya) <wlothka> zalowal ten szya vrodzyl (wgego ?) <syego> krowy wyego oborze. — Jacom ya nye <za> stawyl Stanisla.

1443 Zap Wars nr 715

Obora

732. (799) Oktore konye pauel namya zalowal tym ya wypusczyl sgego wolyą szoobory (!) ale ne sylą. — Jacom ya byl przi-

1443 Zap Warsz nr 732

Obora

566. (214^{v} r. 1444) Jacom ya otha crzywdą wstąl oth Grzegorza eze my gwalthem pobral gnoy szmoyey obory. — (215) Jaco ya to wem eze Jacub othą crziwdą wstal od grzegorza eze yemu pobral gnoy gwalthem szgego obory.

1444 Zap Wars nr 566

Obora

Jako mi Marcin wibył bidło
z obori szamowthor gwałtem, a uczinił
mi szkodi, iako kopa groschi.

1447. AKPr. VIII. 50.

48 Grs LXXXIII

Obora

828. (1143) Jacom ya neszeslal mego syna wypusczicz swyny sdzaczbogowy obory gwaltem. — Jaco ya to wem bartold neszeslal swego syna vypusczicz swyny sdaczbogowy obory gwaltem.

1448 Zap Warsz nr 828

Obora = bosterium

Bosterium alias obory non reformaverunt

1455 Tym Proc. 241

Obora

2947. (182) Ja kom ya nagymyenv dzedzycznem dlothowe kmyeczem paną nynognewowym gąssy doobory gwalthem nyezayął Tha ko my pomozi boog y szwanthi crzisch.

1470 Zap Wars nr 2947

Obora

Opuszcza wpole vdaszą w oborą... oborą obeyrzy
1466 R. XXII, 16.

Obora

Jakom ya samoczwarth nye zayal gwalthem bidla kmyeczego z wągrodi gego ... ani wssa [s.] oborą ~~v~~vegnal

1468 Tym Proc. 244

Obra

1190. (38) Thago mi etc. Jakom ya Nyepogonyl phineti nadobrovolney drodzye wobori nadzyedzynye Jardanoviczach Anym chazyebna rzyecza (!) Skrzynky wzyanl any pyenyandzy a ny szrzyebra any (Cole) Colnyerza any rampkow yako czthyrzy kopy. — Jako ya tho vyem.

1469 Zap Wawa nr 1190

Obora

Ius decrevit: nichil valet hoc testimonium unius viri, quando Martinus Solcz postulavit post ipsum testimonium, quia ipse Stephanus stetit in stabulo, hoc est w oborze, et pecora ambulaverunt per ipsius bona 1471 StPPP XI 255

Obora

2957. (212) Jakom ya wolv woplothkach nyezayal gwalthem aonego nadobyczay nyechowal woborze.

1471 Zap Warsz nr 2957

Obora

Jakom mye Wischota caszal
viran czicz osmyono scotha s obory.
1443 Czers. LXXXIII
cobyl kthore gnal sze szkody
Stanislawowey do obory.
1486 Czers. L

Jakom ya nye ołhbyla trzydzesczy bydla rogathego
y człiwdzesczy swyny Mikolayewy parobku... gdy
gnal do obory.
1474 ib. XCIII

Obora

1569. (365ᵛ) Jako michal przesh czelacz swa y kmyeczye swym sesslanym odbyl gwaltem kobyl ssesczdzessanth bidla Rogathego potlthorastha(!) owyecz ykosh dwessczhe gdy ge do oborj zaymal przesh rzaycza(!) Swego (365) Stanislawa sesskody Swey zgymyena borzanczina thako my pomozy bog.

1487 Zap Warsz nr 1569

Obora

Nicolaus ... de Stabulo alias z Obori ... exfideiussit quindecim boves nobl. Demetrii

1484 AGZ XV 221, 222

Obora

recepisti sibi duas vaccas ... de domo
ipsius alias z obory yego.

1484 AGZ XV 531

Obora

quas vaccas ... in domo tua alias
v obore thue arrestavit

1484 A 92 XV 531

Obora

dedit ... terminum personalem ... pro tribus bovibus ...,
qu[os] superequitando alias najecha[wschy] de domo
et stabulo alias z obory recepit violenter.

1498 AGZ XV 346

Obora

Regale Stabulum

vlg. Wobora

1424 Arch Castr Crac II 197

1424 Cstr

197.

Obora

2

ad Reginalem curiam do kro-
lewskey obori

~~ArchB. XI,~~
1442 AGZ. XI. 197.

Archiwum bernardyńskie. T. XI
Zapisadów sanockich
R 1442 str 197

202

Obora = curia

Ubi curiae nostrae sunt remotae, terrigenae nostri possunt pignora recepta ad curiam castellani aut palatini Cracovien., vulgariter dictam obora. 1447 Bandt. Ius Pol. 100.

Obora Mathias ... fideiussit ... pro Laurencio ... ipsum statuere in Sambor ... cum equo et balista, prout de castro Leopoliensi cancione fideiussoria est expeditus al. vyzacion

De artiforali a. z obory

1445 AGZ XIV, 165.
~~Arch. B. XIV 165.~~

Obora

O Kthora crowa starosta na Mycolaya y na ledra zalowal, they ony nye verathly s xanzey obory

1460 Spr JNH. VIII 2,41

Obora

In predium regale a. do krolewskey obory misit pro securibus, clipeis, cultris... in eodem predio a. w oborze 1463 AGZ. XVI, 10.

Obora = foresta

Ex nostra speciali gratia, quam dictum monasterium petimus, concedimus ... nostram regalem Forestam alias obora. (1464) 1528?. Kod Pol. III 443.

Obora

Ad forestam a. do obory 1478 Stpp. II, № 4203.

Obora

Curia ... cum tribus ortis ... et allodis, obora et chlevy

XV Rocznhist. ~~XV~~ II 71

Obora = pratum

Pratum dictum obora. (1431) 1546 KodPol. II 818.

Obora

Idem Obora [ministerialis] recognouit coram dominis

1423 AK Fr. VIII a, ~~[illegible]~~ 156

Oborać

Yako ezon wszal wosz y dwoye kony,y szekyra,

tom wszal w szapusze wywolanem,zagayonem,

eboranem

1444 Pyskr nr 1202

Oborać

Jako czom vszal vosz hy dvoge koni, koszą,

szyrp y plachty, hi szekyry, tom vszal f szvem

zapuscze v szagayon(em), oboranem

1444 Pyzdr nr 1259

Roan Hist XV 246

Oborać

Oboranie

Czom vszol vy(?) dvogi koni, koszą, szyrp, i plachty, hy szekyry (?) tom vszął fszvey(!) zapuszcze, vszagayv y *oboranyem, ysz w[illegible]nym rąbano, *szeczeno hy szatho. Pyzdry 1441-1447 Rocz. Hist. XV 246.

oborne

tunc idem scultetus debet recipere, quod vocatur oborne (1364) MMAe. X, 175.

Piekos. KODEKS DYPL. M. p. t, III

str, 175 Rok 1364 c. bóżu

277

Oborzne

o

concedimus eciam eisdem scultetis et eorum heredibus vnum grossum de pecunijs iuramentorum et oberzne (!) sic videlicet, (quod) de equo et boue seu eorum femelis non plus, nisi quatuor denarios recipere presumerint. (1373) M.M.A. III, 381.

Piekos. KODEKS DYPL M. p. T I 116

str, 381 Rok 1373 – c. poiii.

Oborzne?

Et oberzne sic videlicet, quod de equo et bove seu eorum femelis non plus, nisi 4 denarios recipere presumerint 1373 ~~Kod Mp. I nr. 316.~~ MMAc. III nr. 316.

Str. 387.

~~Obora~~ Oborzne

Exactionem receperunt super kmethones suos oborzne
1400 Lekr. II, No 947.

Oborzne

~~Leon~~ Dan Lenarth pirwey wol oborzne y we wtorem oborznem woly zastawił

1402, Hube. ~~Piotr~~ Zb. „101.

Oboźne oborne

Ne wszął cztyr quartnicow oboznego od yego Kmecza
1403 Spr. III, 197.

Oborne

O chtore pol copi zitha Swąthoslaw na mą zalowal, to gim popasl, a on oborne wszął 1409 Ks. M. I nr. 1325. Habuisti in hereditate mea pascere et ego in tua, et non habuimus pecora arestare, nec ius recipere wlg. obornego 1406 nr. 780.

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Oborne

693. Tk. nota: Martinus de Gosnewicze agebat super Nicolaum dictum Głąska, cum mihi permisit pascere pecora in sua hereditate, tandem veniens ipsius domina mettercia i szayóla me bidło do swey obori siłą moczą et recepit super me oborne: in hoc ego dampnum habeo 3 sexagenas. Et Nicolaus respondit: ego nunquam tibi permisi post interdictionem, et si vlg. szayółko, hoc post interdictionem. 1408, Czrs. 133.

Księga ziemi czerskiej str 133

Zap. sad. WARECKIE r 1408

170

Oborne

Item habebit (sc. Bartholomeus scultetus) de quolibet repagulo bescultetus) de quolibet repagulo bescultetus de obcluso, in wlgo quod dicitur oborzne.

(1409) 1502 DokMkp I 364

Oborzne

receptio exactionis vulg. oborzne

Kozier. Rp. Terr. Posn. III 1411 f. 147

Oborne ?

obornije

1421 arch Castr Crac I 602

1421 Cstr

602.

Oborne
Oborne

oborne

1422 Arch Castr Crac I 138

1422 Cstr

138.

Oborne
Oborne

propercussione
pignosis violenta
alias oborne

1425 Arch Jer Grac CCCXII 285, 18

25
L II. 285. 18

Oborne

O ktore oborne Thyworek na Woczecha zalowal, tego yemu oczecz yego ne przepuscil 1425 Ks. M. II nr. 1760.

Oborne

Hanca odstąpiła Borzimowi sedmi corcy wsi za oborne 1426 Ks. M. II nr. 2498.

Oborzne

152. (221 r. 1426) Thako mi pomozi bog y swanthi [....] kom ya nyemyal vmovy [....] abich myal zitho bracz ale penandze. — Jako ya przitem bil Marczin nyemal vmowy spasszkem aby myal zitho bracz za oborzne ale penandze. — Jako ya tho wem Marczin nyemal vmovy spaskyem aby myal zitho bracz za oborzne ale penandze.

1426 Zap Wars nr 152

Oborne

2768. (209) Jacom ya zabronisza obranczil trzinaczcye groszi zaoborne. — Jaco ya tho wem Eze Jan obranczil zabronisza trzinaczcye groszi zaoborne.

1427 Zap Warsz nr 2768

Oborne
Oborzne

pro quatuor marcis
vulgariter oborznego

· 1429 Arch Castr Crac III 443

1429 Cistr.

443

Oborne

~~Foreste~~

Permiam foreste volg. oborne ... exigere

1434 K. R. III nr. 668.

~~0~~

oborne:

oborne peculium

PrFil.V,32.

~~Pr. sr. I. N. 50.~~

Pr. śr. st. p. str. 32.

Brückner Prfil 5 32 r 1434

1299

Oborzne

Sedecim scropharum ob[o]rznego... solvere debet 1436
Ks. M. III nr. 1786.

Oborzne

Insuper prenominato scolteto ... damus ... tercium denarium omnis cause iudicialiter iudicate, omnia iuramenta, omne acceptabile agri ... [...]riale, omne, al. oborzne 1437 DokMp II 237

Oborzne

Inpignorationes, al. oborzne, iuramenta,
ex toto possidebit et habebit (1437)
1586 DokMp II 235

Oborzne

Stabularium oborzne nunquam recipere debebunt.
1442 || Stppp. II, № 3048.

Oborzne

724 (759) Jaco mnye nyeovczinono (!) dosycz o croczonowo (!) rankoyemsthwo za oborzne.

1443 Zap Kasz nr 724

Oborne

Cro obornye satisfacere

1444 TynProc. 333

Oborzne = exactio
O

racione oborzne; (~~[illegible]~~)

(1445) MMAe. XIII, 379 nr 1782

MON. med. aevi hist T 13 str 379
(ACTA capitul. T 1) r. 1445

94

Oborzne

760. (974) Jaco Manczimir nemyal bracz (oborznego povyednanu na Medzeszskych kmeczech) < tych pyenyadzy > czso mu yednacze othcazali na Jane na pyetrze yna Marczine. — Jacom ya to vyednal Manczimir ne mal bracz tych penądzi czsom mu ye othcaszali na Jane na petrze ynamarczine.

1446 Zap Warsz nr 760

Oborne ~~(jakaś grzywna)~~

Oborne (....) sibi solvet sub pena l.

1463 Tym Proc. 275

Cum quis alterius pecora ... in segetibus ... deprehenderit, illa libere ... in domum suam ... impellat, nec inde dimittat, donec a quolibet pecore vel pecude medius grossus ratione forestae quam oborne vocant, per dominum pecoris illi solvatur. 1532 Stppp. III cap. 730

Oborne

oborne-peculium

c1455 JA.14..493.

528

~~ARCHIVUM XIV str. 402 ok. r. 1455~~

Oborne

Recepistis quolibet per ~~med~~ pevestre medium grossum forestae alias oborne ~~IV AGZ XIII 6180 pot~~ AGZ XIII 507

1462

L. Białkowski, „Ziemia Sandecka" Przegląd historyczny. T. XII 172

Oborne

[pro: forestae]

per medium grossum ferestre

~~alias~~ oborne 1466 AGZ. XIII. 507.

; ~~Arch. B. XIII.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIII
Zap. sądów przem. i przeworsk
R 1466 str 507

554

Oborzne

1705. (676 r. 1491) Jako mnye za tho oborzne(!) nyevdzelano dosycz Thako etc.

1491 Zap Warsz nr 1705

Oborzyć cf. Oburzyć

Obot – Oboth n. l.

Z Oboth przyszli są do Geabarim BZ Num. 33, 44.
Stani zastawili są w Oboth ib. 33, 43.

4451

Oborzyć cf. Oburzyć

Obow cf. Obuw

Obow cf. Obiww

Obowiązać - obligare

Nye ssą povynny tho dzyelaczi pod smyerthelnym grzechem, any ssą obovyązany 1484 ~~Rafit~~ Reg. ~~IV~~ 724

Obowiązać się. Zobowiązać

Oborne

Johannes Gloger aurifaber
fideiussit eximere gladium invadia=
tum in 13 gr. occasione obornego
et sboynego infra octavam pro Nico=
lao Stola de Zakrzow tanquam
proprium debitum
1497 Crac Art. nr. 1311.

Obód

Obod

... et abinde transivimus ad vallem
dictam Obod, 1461 AGZ. VI. 66
que vallis dividit terram lucranska et
ostrowska. Super qua valle Obod finalis et
acialis scopulus iacet. Que vallis Obod cum
sua insula, quam circumdat, pertinet ad
Ostrow (obrad?)

Archiwum Bernardyńskie T. VI
DYPLOMATARYUSZ
R 1461 str 66
32

Obod cf. Obwod

Oboj Obój

~~0, 1, 10~~

w oboyem spoyenw

in utroque compage

1434 PrFil.V,32.

~~Sk. I N 50~~

~~Br. sr. st. p. str. 32.~~

Brückner Prfil 5 32 r 1434

1268

Обоj

Оboj~~е~~

fo

Овуда (pro: овоуда?) = ~~inter~~ amborum; 1444; R. XXIII, зов.

inter amborum obyga spacium

~~Lat.~~ h. 65

Oboj

Oboj

Thego-dlya oboyey stronye obez rzeecz chąncz ... wstawyami

Sul 27

(utrique parti)

Dział 15: chczacz pomocz obyema stronoma

Obój

Oboj - uterque

Vstawyami, ysz gdiby

Cziy szyn. oboyga porodzyczela sdrowa bądącz, przegygrałby nyekakyeś pyenyądzy wyelkosez, porodzyczele nye bądą wynowaczy kv ~~[illegible]~~ zaplaczenyv Jul. 45 ~~[illegible]~~ ~~oboyga rodzaja porodził~~ 10.

V pyenyądzi przegygranych

V (utroque parente sanis existentibus)

Dział 360

Obsy

Oboj

ysz

Oczecz baczącz..., czso gemv synowye przes w[d]rącze gimyenya vczynyly, gim nye thbal any chczal dopomocz ...a thakosz myedzy oboyą stroną myrzączka a gnyew pochodzy (unde inter utramque partem displicencia et rancor morabatur) Sul 75

Obój

Obój

S takego othdzelenya strona-
oboya czvye nyevszytek y oth-
noszy

Lul 47

(pars utraque)

Dział 38: obye stronye

osoj

Oboj

Alye ... then, przes czyge gymyenye szwynye ... poganyany alybo pądzony bądą, sz oboygey strony drogy ... zołącz swoy pyrzwey ma pobracz alybo popascz

Sul 60

(ex utraque parte viae)

Dział 59: z obapol drogy

Oboj - uterque

S ~~tegoż othdzielenya strona oboya nyewszytek~~ ~~do oboyey strony przystoiącą ma [illegible]~~ bo. othnowy ~~Sul. 47~~. Oboyey ~~stronye obezrzecze chrzesczanow, wsławyanami 27~~. Ktho ma wiecz [illegible] w oboyem członkuv przyszłanem 102. ~~Myedzy oboya stronu gnyew poczoday 75.~~ ~~Poddanyeck zanstathw oboyich konyga od byt 112~~

v (in utroque articulo)

Oboj

Wschelyky zyemyanin, ktoregokoli bi stadla... bilbi i zoną swoyąn istnąn albo zakonną bi myal, s ktoreyze bi dzyatky oboyga rodzaya porodzyl (ex qua pueros sexus utriusque procreaverit)

Jul 110

oboj

Modlitwamij syą czisczimi, ale czczije-
nim syą vczimi. dobre gest oboge,
moze lij bicz

½ XV R. XXII, 242.

Oboj

Gdi ktori starostha ... w oboyey stronye xansztw przerzeczonych bąndąncz, ktorego przebiwaacza ktorego-koly rodu albo stadla drugey stroni xansthtwa ... gymye ..., taky starostha ... wschitka gymyenya yego madacz na rankoyemstwo

Jul 111

(in parte utraque ducatuum praedictorum existens)

Oboj

Gdi ktori ... poddanyecz xansthtw przerzeczonich obogich konya albo volu ... od zlodzyeya odyanlbi albo odbyl, tegdi cziy kon bąndzye ... schescz groschi zaplaczy

Sul 112

(ducatuum praedictorum partis utriusque)

Oboje

oboye - vtrumque

1/2 xv̄ SKJv̄ 279.

sed aliquibus data est activa aliis contempla-
tiva et aliis utraque sed alternis vicibus,
sicut apostolis, qui nunc accioni nunc conte-
placioni intendebant, sed beate Marie virginis
simul et semel donatum utriumque, oboye, fuit

~~[illegible]~~ Oboj.

wypuscyl .. oboye szvyathloscy.

S obloko promyen wystapyl, szlonce szyebye (leg. yest wypuscyl, szlonce szvyathle przesz zachoda, gvyaszda yasną przesz zapadv oboye szvyathloscy

1453 (R. XIV, 212.

Oboj – ambo, uterque.

~~Spalyl... Ogen... spalyl... ho oboge pyęczdzesyąt, gysz bily s nyma Bz IV Reg. 1,14. Mirzone gest oboge przed panem bogem ib. Deut. 23,18. Dzecyem gich obogego pokolenya pokarm rozdawaly ib. II Par. 31,18. Oboyę offyerę pana poszwyęczyczye ib. Lev. 7,30.~~ Laban wszedl w stan Jacobow a w stan Lye... a w oboyoch czeladz stala ib. Gen. 31,33.

(utriusque famulae non invenit)

4450

Oboj

A gdisz doyą v offyerą panu po-
szwyączyczye, wsda kaplanowy

V (ambo) BZ der 7,30

Oboj

A tak gest oboią v tą czelyadz rozdzelyl myedzi sobą lyosmy

3Z I Par 24,5

v (utrasque)

Oboj

Bo mirzone gest oboge v przed
panem bogem twim
v(utrumque)

BZ Deut 23,18

Oboj

Owa sstąpyl ogen z nyebyos y spalyl dwye ksyąszątі pyączdzesyątnyki y to oboge pyączdzesyąt, gysz bily s nyma

BZ IV Reg 1,14

tac o

Obój

Tak zonam, iako dzecyem gich
obogego pokolenya pokarm rozdawaly
(praebebantur)

Bz II Par 31,18

~~Oba~~ Oboj

Yeden czlek zabyl zoną y przynyoszl lysth roszgrzeszenya ... y krola y krolyewą przenalaszl y ma thego lysth; mozely then z oboyą myloszczyą zaszyą przydz ku szwemu praw?

Ort Mac 129 (d)

OrtBrkp 84, 2: za taką myloscyą

k. 58 v

Oboj

Sed beata virgo de vtroque, od obo-

yego,partem recepit 1456 ZabUPozn 94

Oboj

Oboje

Vtrumque, oboye, mirum, vtrumque

iocundum, veszele 1456 ZabUPozn 100

Oboj

krolestwa naszego a na ymyą polskyego obogego stadla, geden z drvgym poczesnye byl, a geden drvgego nye vraszal, ale sprawiedlywosczy 2/ dopomagal, przetho / z osobney rady wyelebnego oczcza, ksyądza Yaroslawa gnyesznyeńskiego kosczola iarczybiskvpa, y tesz prelatow y stolnykow, woyewod, ryczerzy y pospolstwa sylachty naszey y ziemye polskyey, kv wieczney pamyączi vklad albo statuta vstawylismy, ktoresz podpysmy chcząc, aby ge wziąli w zemy polskyey wszytczy zachowali pod narvszenym naszey myłosczy.

Dział. 1-2

Sul 5: kthoregokoli stadla bilibу: czczi (cuiuscunque status aut condicionis existant)

nye bylo sklonyone, tedi zgoda y pokoy myedzi lvdzmyby zgynaly, a kaszdy, czsoby syą gemv lvbylo, vczynyl; ale ysze nawięczsza dobrocz gest od lvdzi na swiecze sprawiedlywoscz mylowacz, czvdzego nye drapacz opczego, a swego podlvg boszey woley y mylosczy vszywacz, prze-te aby nyezgodny vczychnali a zgodny przespyeczneszcz myeli, vkladi y prawa są przez rącze boszo vst wyony.

Kazimirz z Boga mylosczy krol polsky, wyznawyamy thymto pysmem, chcząc aby poddany

Oboj = uterque

18

oboge
(utriusque)

ca 1461-67. Serm. 442. r.

1424/108 VI Mns. K. 442 r.

572

Sermones r. 1461-67
Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Oboj.

A 0

przicziną oboyga

ca 1461-67. Serm. 248. r.

Oboj

(~~na oboye... B.~~)

Na obogyey stronye myecz ostry = gladius versatilis

~~B. na oboye strony ostry~~

~~MPKJ. V, 8~~

(1471 MPKJ. V, 8

(collocavit ante paradisum voluptatis cherubim et flammeum gladium atque versatilem ad custodiendam viam ligni vitae Gen 3, 24)

Gen. III, 24

Obój

Rito, działano obogym rzeźym—
sculpturis (sculptōris B.)

1471 MPK y V̄ 18

(opere, sculptoris et caelatura gemmarii sculpes eos nominibus filiorum Israel inclusos auro atque circumdatos Ex 28, 11)

Oboj

(oboye..B.)

Obogyego poglowya = utriusque sexus

~~B. oboye poglowa~~

1471 MPKJ: V, 28

(non erit apud te sterilis utriusque sexus tam in hominibus quam in gregibus tuis Deut 7, 14)

W: obojej płci

Deut. VII, 14

Oboj

ac. du. m.

na oboya podwoya - super utrumque postem B

war. lub.: na oba

~~[illegible]~~ MPKY V 15

(et sument de sanguine eius ac ponent super utrumque postem Ex 12,7)

cf. Oba

Oboj

na obogy stronye — bis acuta B.

~~1471~~ MPKJ V 81

(war. kal. na obye stronye)
(quasi rhomphaea bis acuta omnis iniquitas Ecclus 21,4)

czeski: Romphea bis acuta - osstiep na obie stranie ostry

W: wszelki grzech iest jako miecz z dwu stron siekący
Ecclus 21,4

v. oba 1471 MPKJ V 81

Oboje

fo

A na tho obegye! (et super utraque

war lub np. a na to oboye

1471.

(vinum et musica laetificant cor et super utraque dilectio sapientiae Ecclus 40,20)

czeski: et super utraque dileccio - a nade wssie milowanie

W: wino i muzyka rozweselają serce, a nad oboje miłość mądrości

Ecclus. 40, 20

MPKLV '85

Oboje

Oboj

Jacobus... medzy wszymi luczmi oboyga rodu Plocensis ocloczy y owseyky in civitate Plocensi domino za poczestnego... yest... myan. 1474 Zab. 540.

Oboj Przyszyagamy ... ysz pokoy: przyaczyelsztkwo bądzyemy

~~Ob~~ ~~[illegible]~~ chovacz ... asch do dnya y czaszv sz krolyem yego myloszczyą Vangyerszkyem brathem oboych V naschym vczynyonego 1500 MMAc. XIV, 469. ~~Knapy y myslizowye oboy (beyde) y s Krakowa, y s Kazymyrza, y s Klyoparza przed Krakowem spolemszye zeszly 1582 MMAc. VII, N° 306.~~

1500

V (i.e. Olbracti et Alexandri)

Oboj = utergue

Snadź byście wyrywając kąkol wytargali byście i pszenicę, ale niechać rośćie oboje aże do żniwa [ne forte colligentes zizania, eradicetis simul cum eis et triticum. Sinite utraque crescere usque ad messem] Rom. 339.

Mat 13, 30

Oboj

Wtore przeto nieodpowiedział, aby ukazał (844) śmierne cirpienie, bo są jemu dwoję rzecz przemieniali, le tę, iże sie krolem czynił i synem Bożym, a oboję rzecz miły Jesus mogł ukazać, iże ten jest, ale niechciał przeto, iże im był mocniejszy, tym cirpiętszy naprzykład nam, abych my go tem cierpienim i tą śmiarą naśladowali. Rozm. 843—844.

Oboz obse

pluries comportabant in ipsorum obosh gallos, ancas. ... siliginem... res domesticas.

1490 MM te XVI nr 1876

Obóz

Obóz

Stabant in obóz || 1490 || Stppp. II, № 4360.

Oboz Obosz

Item eidem Zaleski pro mensa ad obosz, ...
dedi I flor.

1560 Ksig. Bud. 38

Obpłacenie cf. Opłacenie

~~Obpłacenie~~ Opłacenie
Obpłacić

obplacena

(remuneranda)

ca 1461-67. Serm. 349 r.

~~1424/108 VI Mns. K. 349 r.~~

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

Obpłatny

doswyathczona przesz seńs wdzaczny a przes dosuatc... obplathna przes owocz vecznego

probata per sensum rata per consensum remuneranda quo ad eterne beatudinis fructum

ca 1461-67. Serm. 349. r.

Odpłatny cf. Opłatny

Obracać

Dani w pocoyu dersala cranscz trzidreseri lath
i obraczala, gdze cherala 1394 Hube Zb. 69.

Obraeai

Obraera sq 2 revolvitur ‖ 1436 ‖ R. xxiii, 276.

Obracać

obracza
Refert enim gloriam suam ad patrem

XV med. Gł Wroc 18 r

Obracać

Obraczała (retorsit) pp. XV, R. XVI, 345.

Obracać - convertere

Wszystko w gorszą obraczacz...szą nye lękayą Jul. 76

Obracać.

~~obracám, á, ać~~

transsubstanciando

obraczayacz pol. XV, R. XXV. 156.

~~Brückner Kaz. śr w. 3.~~

~~Rozpr 25, str. 156~~

~~Pol. I. 475 k. 135.~~

~~[illegible] w XV~~ 1382

~~obracám, á, ać się~~

obracać się.

rodigitur in nihilum

obracza są wszyscy

~~Brückner Kaz. śr. w. 8.~~

R.XXV, 178.

~~Rozpr. 25, str. 178~~

~~Cyc. 114. L. 233.~~

2451

Obracać

si quis vos in seruitutem redijt" w służbe starego zakonu obracza.

Gl. fam. „redigit."

SKJ. 1,65, 1/2 XV w.

Obracać - converto

Obraczamy convertimus

1/2 XV SKJ.V 266

Obracać się – moveri circulariter

Obraczaya sze okolo –

monentur circulariter

1/2 XV SKJ V 267.

Obracać się - moveri, versari

Wszego stworzenya... y wszego, czsosz szą na
o zemy obracza dwoge a dwoge wnydą k nyemu
w korab BZ Gen. 7, 8. Aby mogli... bacz syą pana
boga swego po wsze dny ziwota, w nichzeto
o syą obraczacze na zemi ib. Deut. 31, 13. Przy-
syąszy... abi... nye skodzyl... zemy, w nyeyzes syą
x ti obraczal ib. Gen. 21, 23.

4454

Obracać się - accubare

° Izachar obraczayącz albo wzpolegayącz na granyczach BZ Gen. 49, 14.

4433

Obracać

~~o z~~

obrzaczayączy w szloscz – malignantes

~~(obracający)~~

c 1455. JA.14. 491.

374

~~ARCHTOMXIV str. 401~~ ok. r. 1455

D i o w

Obracać

274... Vadium totidem in capitalem pecuniam convertendo alias wysty dług obraczayącz

: ~~ArchB. XV,~~

~~I ArchB. XV,~~

1466 PAGZ. XV. 42.

Archiwum bernardyńskie. T. XV
Zap. sadów LwoWskich
R 1466. str 42.

Obracać = converto ~~C O W~~

obracza w (~~[illegible]~~) cz/noth

(convertimus in usum virtutum)

ca 1461-67. Serm. 90.v.

~~1424/108 VI Mns. K. 90v.~~

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

41

Obracać

Yako byua obraczano (obraczay B.) —
quo vertatur (qui non reversatur)

1471 MPKJV 111

Obracać

Obraczający = rédigentes

1471 KJ. VI 187

Obracać

Tykały, maczały, obraczały – contractaverunt

1471 MPKY V 137

~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Obracać = redigere

1 2 3

~~K. 25 a.~~

redigit; obracza, ponÿevala, wodzÿ.

M. W. gl. ~~P. N. 79.~~ str.) 165.

~~A. 25a.~~

~~10 h~~

Obracać = substantiare

Cum substanciando - obraczayacz

1477 MPRy. II 323/4

Transsubstanciando obraczayacz

Maturas, gystnosczy, scilicet panem ~~panem~~ in corpus et vinum in sanguinem

13
118

Obracać z convertere

sim. Puł

Jensze obracza morze w suchosez Fl. 65,5. Zacon gospodnow przez zakala obraczaiący dusze Fl. 18,8.

sim. Puł

Ten ps<alm> powyada, yze Kristus yentstwo lyuda swego obracza w Konyecz to yest w boga Puł ~~arg.~~ 13 arg.

Sym wyklada szye plastr, bo daye zdrowye duszy, y w wyeszyelye smętek obracza Puł 18 arg 11.

Obracać 'volvere'

voluere, wełłzen, obrączącz

c. 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Obracać 'girgillare'

girgillare, haspelu oder garn winden,
szwkacz albo obraczacz

c. 1500 Erz. ~~Stow~~ 54

Obracać się

Jesus... nie miewał (nyemyewtal) inego odzienia jedno tę suknię, i to w ten czas swlekł s siebie, a to przeto uczynił, aby sie tym lepiej i przestroniej (!) mogł obracać

Rozm. 533.

Obracać

Chrystus... jako był podan Annaszowi, tako na
chrzcie był rozwiązan, aby tym lepiej mógł im
obracać, bijąc, gdzie by chciał Rom. 688.

Obrac

pomarium ipsius quassauit
vlg. obral albo otrasl

1429 Arch Castr Crac III 820

1429 Cstr.
820

Obrachować

Bądącz obvynym, podług dostoynosczy vyny obrachowany (arbitratus secundum culpae exigentiam) vczyrzpy Sul. 69.

Obrać

Fures wlneraverunt y obraly dominum su-

um

1414 Tym Sąd. 165

Obrać - eligere

Powod... yednego a krziwi... wthorego sklaczczyę mayąn obracz Jul. 95. ~~Danym alybo obranym~~ Przeth szandzą danym alybo obranym młynarza szandzicz przykazal 40.

Obrać

Abraham obraw syedmyoro yagnyąt stada y po-
stawy na pamyącz (statuit septem BZ Gen. 21,28.
agnas gregis)

4455

Obracać się
LW

Obrać.

<ca> <się>

O zyaką po czesnosczią obraliscze w oblicznosczi

takey swiatosczi

o iakiey czistoti wam bilo trzeba ku godnemu sluzenyu takiey panyey.

M W. 49 6.

Obraz.

y Angelskyem + poszelsthwem gym po—+—czecha dal ysz

z/malzen—+—stwa gich panną za mat—+—ka szobye obracz

myal |

M. W. 596

Obrać

v proszy

nam thego laszka, kthory z czyebye obral so bye matką Ju-

~~dith znamyonyowa- | la kthorasz olyoferna pye | kyelnego~~

6 18 15 8

~~mocz zwalczyla | (62 a.) Vproszy nam uts~~

M. W. 61. 6.

Obrać

Szmyluy sya nade mna, kthorysz srobya o-
bral z Anny swyąthey mathka. MW. 70b.

Obrać

1581. (188) Jako mnye sthoba vgednano yzesz thy myala dobrovolnye pusczycz kmyecza stanislaum ma(dzyna) < ma > a Stanislawa mandrina (!) kthoregosz obrala ssobye wzyacz podlug nalyezenya Jednaczow a thegosz Stanislaum mama wzyala < ythegom vczyebye zasthal cum ordine > a thegosz nymyala czynycz poth zakladem octo sexag. iuxta cittacionem. — Jako my tho vgednaly.

1486 Zap Warsz nr 1581

Obrać -

Szwoya mocza wschechmogacza obral
czye szobye czora namylyescha [!] Naw. 71.

468

Obrać cf. Pobrać

Obradlne = servitium, solutio

A Polonicalibus angariis et ducalibus serviciis vel solucionibus, videlicet poradlne, obradlne

1322 Cod Sil. I 28

danina płacona na rzecz księcia, wymierzana w zależności od jednostki gruntu ~~[illegible]~~ określanej jako radło, tj. dającej się zaorać jednym radłem

Damus autem (sc. Jerichoni) ... plenariam libertatem, facientes ipsum ab omnibus nostri census ..., ab exactionibus, a Polvicalibus angariis et ducalibus servitiis vel solucionibus, videlicet poradlne, obradlne, stora powoyne et ab omnibus his et insimilibus penitus absolutum

Obradować

Jedly synowye israhelsci ... y czinyly
swyąto przesnycz za syedm dny
w vysyelyv, bo bil ge bog obradowal
(quoniam laetificavenat eos dominus)

B2 I Esdr 6, 22

Obradowai - gaudium facere

On... ot mey gospodinyey dyabelstwo zapędził, a gey starsze obradował BZ Tob. 12,3. Obradował syę (laetatus est) w gych przisczyn ib. IV Reg. 20,13.

4456

Obramka obrzba?

Obramka = labium

~~B. obranita (obrzba?) = labium, ora mente~~

~~BZ obrzba~~

1471 MPKJ.V.20

~~Ex XXxvii~~

v. obranita, obrzba?

Obraniać

Rayszka vlyczko, Ma<r>ia, ... od szlych
duchow nasz obranyay

ca 1500 SprJNWV 11

obraniac

obranyal
defendebat 1/2 XV PrFil.V,74.

~~LUB Kilka zabytków~~
A 7 Glosy połowa w XV
Pr, F, t, V ~~str. 73/4~~ 309

Obranić

1416. (543) Jakom Ja yego nyeobranyl anym yego othyechaw zaszyąszyą wroczyl samoczwarth rakym mv nyevyczyągnął anym mv palcza vczyal adwv szkazyl naymyenyv yego navyczolkovye Thako my Bog. — Jako(m) Ja vyem ysze Ja pyotrovy.

1471 Zap Warsz nr 1416

Obraniec = maritus

Stworzycielu mój, proszę ciebie, a by nie przepuścił ciała mego i dziewictwa poruszyć, bo jeś ty mój towarzysz i przybytku serca mego osobny obraniec [et cordis mei thalami maritus singularis] Rozm. 37

Obranienie – vulneratio

Wyodączi swyatky przes szwey rzeczi obrenyenya gynsze swyatkky myanowanya mocz ma ymyecz Sul. 34

Obranita v. obręba

Obrańca ?

Pan nyebyeszky nyechay bandzye strozem
y obranyeza [s.] naszem. MW. 76 a. V Badz obra-
nyeza yey dryszа. MW. 76 b. y na wyeky wyekom

V Poleczamy Thobye obronę duszy
naszey,

Obranica cf. Obronica

Obrart? Obrarth
(b) - 0 -

1620. Ostrowski termino non paruit erga Dobeslaum de Warka videlicet obrarth, quia eundem citavit, et solus termino non paruit tertio.

Ksiega ziemi czerskiej str 286
Zap.sad. WARECKIE r 1423

369

Obraz

Absolvimus ab... povoz,* narraz
* obrase, Targowe

1249 Kod Maz L 339

Obraz – moneta (danina pieniężna). 1. w. XIII.

~~Powoz. Narras. Obrase. Targowe. 1249 Kod Mazl. 339.~~

A moneta scilicet quod dicitur obras, a sep et narsaz ~~sc.~~ ~~a vacca~~ (1277) Kod Np I 408 (pismo 1. p. XIV) XIV p. pr.

~~ab omnibus censibus pecuniarum~~

~~A stacionibus angariis et preangariis que sequuntur sep, Obrzaz, Narsaz a porco (1289) Kod Mazl. 30~~

~~Et specialiter ab his que sequuntur~~

13 razy r; 9 rz, zwłaszcza późniejsze

z 6 XV-wiecznych

5 rz

Obraz 2. w. XIV

Prefatam civitatem ... et incolas eius ...

Absolvimus perpetuo solucionibus omnium exaccionum .. iuris Polonicalis, a moneta scilicet, quod dicitur obras V (1277) t.p. XIV p.pr. kod Wp I 408

Va sep et narsaz scilicet a vacca et bove

Obiaz

Monetam vero, quae obrazis dicitur
Stock (1278) 1415 Kal Wp I 418

falsyfikat?

Obaz

Ab omnibus... censibus peccuniarum,
a stacionibus... angariis et preangariis
et specialiter ab his que sequuntur
sep, obzaz, nazaz

1289 KodMarL 30

Obraz

~~Inhabitantes...~~ absoluimus ab omnibus expeditionibus et castris firmandis et aliis quibuslibet laboribus et omni jugo tributarie servitutis videlicet powos, narsaz, obras ~~[obrase...1249 ib. 3297]~~

1313 Kod Maz L 340 Targowe, stroza, povolove et aliis servitutibus et exactionibus

Obraz

3. w. XV

Obrzaz

videlicet, obrzas,

~~obrzaz~~, sep, narzaz .... podyme,

a porsochne et a sastoribus, a przewod,

a stroza, srzon...

Rawa (1334) 1415 Kod W P II (~~nr 1131~~) 459

przepis lichy, skoro porsochne, więc

możliwy obraz

Obraz = moneta (solutio)

Nisi Monetam que dicitur obraz V 1353 Kod Pol. I 208

Gostynin

V et collectam generalem toti terre positam,

villis in eisdem supradictis nobis reservamus

Obraz

Incolas ... in Tarczyn ... absolvimus perpetuo ~~ca~~ exaccionum ...

ab omnibus solucionibus, omnium

Sep, obraz, Nazar. ~~ante~~ 1354

iuris Polonici, videlicet:

AKH IV 324

Obrzaz

Absolvimus ab omnibus solucionibus et vexacionibus
universi juris Polonici: sep. obrzaz ... 1354 AKH. IV, 324

31

То само

Obraz

A poradne et

quod vlg. dicitur, a sep.

a moneta obraz 1362 (wg dobrej kopii Albertandiego) kod Wp III 204

a narzasz ... absolvimus

Obraz

Ab omnibus solucionibus, aliis<que> omnibus exaccionibus et vexacionibus

~~Ab vexacionibus~~ nostris polonicalibus sint soluti:...

a obras — 1363 AKH. IV, 331.

sep, narzasz, a poreo et arie the

45

Obraz

a obras, sep, narzasz.

1363 AKH IV 331

To samo

~~Obrjaz~~ ? Obraz

(a sepet narsaz k. a. vacca

A moneta quod dicitur obras (1277) Kod W.D. I, 408.

~~Monetam que obras dicitur (1278) ib. 418.~~

~~Literamus... a moneta quod vlg. obrasz dicitur~~

~~1362 ib. III, 204.~~

Plock

~~(1288) 1415~~

Obrzaz

ab omnibus solutionibus...
a obras, sep. narzasz

1363 Cxfrs. XLV

To same

Obrzaz - solutio

Ab omnibus solucionibus, laboribus et vexacionibus universis juris polonicalis incole .. sint soluti et exempti et specialiter ab hiis, que secuntur, videlicet sep, obraz

narzaz 1368 kod Maz 2. 79.

~~1399 " " " 129~~

~~1390 " " " 109~~

~~1382 " " " 98~~

obraz

Siał soluti...

a sep, obraz, narzaz, a porco, ŭacca et ariete, a pozeme, nestane, stanowe, podimne, a vrzon, przewod ...

Płock 1377 Kod Wp III (nr 1795) 456

rige chyba obraz 'moneta'

Obraz

Ab hiis que secuntur videlicet

sep, obras, narras

1382 Kod Marl 98

Obrazr = exactio

Volumus, quod incole dicte ville ab omnibus nostris solucionibus, exaccionibus, castrorum nostrorum laboribus sint liberi ... specialiter tamen ab hiis, que secuntur, videlicet: sep, obrazr, narzas

1382 Wiemb Warsr. 5

Rotgaz

absolvendo eam ab omnibus solutionibus
et specialiter a sep, obras, nauras, porco

(1383) XVI p. pt. Matr. IV 3 Suppl. nr 311

Obrzar

libertatem w sep, obraz, nazas... donat.

(1383) XVI p. pr. Matr. IV 3 Suppl. nr 313

Romana

Obraz

~~Sep, obrzasz, Narzasz ante 1354 AKH IV 324~~

~~a obras, sep, narzasz~~

~~Narzasza 1363 AKH IV 381~~

V sep, obrzasz, narzas V° (1384) 1466 AKH IV 342

~~a sepo, obras, narzas~~

~~1386 AKH IV 344~~

V Specialiter tamen ab hys, que se-

quuntur:

V° ... eosdem liberos reddimus

Obraz

Ab hijs que secuntur...
videlicet sep, obraz, narzaz

1385 Kod Mar L 103

Obraz

Ab omnibus nostris solucionibus,
exaccionibus et specialiter a sepo,
obras, nazas ... sint libori

1386 AKH IV 344

Obraz

ab omnibus exactionibus iuris Polonici liberi esse debebunt, utpote a sep, obrzas, narzs, porco

Przasnysz 1416 Kat Ossol. / Pawlik. 27

Podobieństwo do aktu w Kod Dipl. Pol. I 293.
Różnica w dacie wystawienia.
October 28, 1416 in Przasnysz – Lomzae 1416, 26 martii

BP nr 12

Obraz

A ssep, obras, narras

1390 Kod Mark 109

Obraz

A sep, obraz, narraz

1399 Kod Ran L 129

Obraz = solutio

Incole mansorum predictorum ab omnibus nostris solucionibus ... et specialiter ab hijs:
Sep, obrzas, narzs. 1416 KodPol. I 293.
Łomża

... sint soluti

v. Obraz

Obraz

sep, obrzas. 1419 Kod Wp. V 293

*narz

Obrzaz

volumus quod incole... ab omnibus et singulis nostris solucionibus contribucionibus, exactionibus, vexacionibus, laboribus censibusque quibuslibet [...] sepij, obrzas, narzas

1432 Kod Maz. L. 179
~~1385 " " " 103~~

U et specialiter ab hijs que secuntur

Obrzaz

Ab omnibus nostris solucionibus ... sint liberi ... et absoluti ... videlicet sep, obrzase, narzasz

1444 Bon. 5

Specialiter tamen ab hijs, que sequuntur,

Obrzaz

Bronislaw

Homines ville ~~Boleslaw~~ liberi esse debent ... ~~a juribus et consuetudinibus~~ ... videlicet: a sep, obrzass, narzass, voyenne

1447 Mon Jur. II 5

Łęczyca

Obraz

'postać, figura'

Y moui ewangelista subti
pod obrazem trsy crolew
poganskih

Ksw cv 21

Obraz

Ona gi pirney uidal Habraham pod obrazem tri mǫzy po droce ydǫcego

· Ksw dv 15

Obraz

A ctuarte gy uidal słuóżti jan pod obłrażem barancha smłerżnego Ksiw dv 18.

236

Obraz = figura

index: 'postać'

Ten tho ... czeszarsz ...

Gestey on bil f rzyme mathky bosze obrasz naprzecif slunczu vydzal Gn. 2, b.

[o]

Obraz = imago

Obraz giek ku niczemu obroczisz Fl. 72, 20.) sim. Puł ~~Ale za prawdę~~
~~w obrazie przeszedł człowiek Fl. 38, 9.~~

Jaco sen wstaiączich, gospodne, w mescze twoiem

(velut somnium surgentium, domine, in civitate tua imaginem ipsorum ad nihilum redigis)

zob Pawłowski: znacz. niejasne

Obraz

Nyewjesczy obraasz iest iako ognyowi miecz - ~~Bibl. Warsz. 1873. III. Glog. facs.~~

~~1/2 XV~~

Gloger

obraz, ~~a~~

(sed semetipsum exinanivit) (sc. Christus) formam servi accipiens Phil 2,7)

formam servi

obrasz

W. przyjęcie postać sługi

~~Brückner Kaz. śrw. 3.~~

~~Rozpr. 25 str. 155~~

~~Petr. I. 473. k. 106.~~

~~połowa w XV~~

1289

~~pol.~~ XV, med. R. XXV, 155.

Obraz

przyjalo podobną figura abo obrasz – ~~(ut) susciperet debitam figuram~~

med.

~~1/2~~ XV SKYV 257.

Hoc autem non fuit necessum ad hoc, ut corpus eius sanctissimum in hoc tempore susciperet debitam figuram V et ut ita disponeretur ad suscepcionem anime

Obraz

Nec michi fiat verbum scriptum mutum, nyeme, sed incarnatum, wczelene, sed in forma, w obrassze, humana meo casto corpori 1456 ZabUPozn 101

o Matce Boskiej, o poczęciu

~~obraza~~ ~~obraza [?]~~

Obraz

sc. Polikarpusz

wsrzal czlovyeka nagyego,
przyrodzenya nyevyeszczyego,
obraszą vyelmy skaradego, lokthvszą
przepaszanego

De morte w.

~~MPKJ. I. 181~~, 27.

~~Dyab. o śmierci 27~~

Rozw. obraza tutaj = Twarzy

obraz, ~~a~~

Myszthrz, vydzacz obrasz skarady, zolthe oczy, zyuoth blady, groszno szya thego przelåknål

De morte 15

~~MKJ. I. 182~~, 43.

~~Dyal. o śmierci 43~~

obraz 'osoba'

(moie <lę> kay) — Kajać

Nye kay szya mye thym raszem,
iszma vydzysz proth obraszem

De morte w.

~~MAKJ. I. 182~~, 60.

~~Zgal. o śmierci 60~~

Nchr. : przód 'przed śmiercią'

Rozw. : przed obrazem sc. swoim =
przed sobą

Obraz

(war. lub.: Twarzy a. liczą)

W liczą, w obrasze – effigie

1471 MPKJV 122

(post haec autem duobus ex his ambulantibus ostensus est in alia effigie euntibus in villam Marc 16, 12)

Wyj: w innym kształcie

Obraz - facies

(et statuam contra faciem tuam)

Postawyę opak obraz twoy Puł. 49, 22.

Fl: (przecyw tobe oblicze twoie)

Mnymal yes lyszcze, ysz będę tobye podobny. Karacz czye będę y ~~Puł.~~ ~~49~~ 22.

Wuj: i stawię przed oczy twoje (sc. wady twe)

Obraz

Podług obraza człowieczego

Rom. 9. (in effigiem hominis)

Obraz = forma

Jesus... był piękny oblicza a obraza pięknego [nam pulchrae erat facie, forma speciosus] Rozm. 120.

Obraz

Dziewica Marja... rzekła ku świętej Marjej Magdalenie: weźrzy, kako nędznie stoi w udręczeniu moj syn miły... kako skr[w]awion wszytek jego święty obraz Rozm. 758.

Obraz

(forma)

obraſzem
Si formam Dei te appellem, digna existis.

XV med. Gl W roc 106 r

forma v. Cn. (o Miłce Bożej!)

Obraz – ind. Put. 'imago, facies, sculptile, simulacrum'
'cień'

Ale zaprawdę w obraze prze-
szedł człowiek a za dar se troszcze
(in imagine pertransit homo)
Fl 38,9, sim. Put

Allisli: als ein Schattenbild sylwetka 'mara'

zob. Pastowski: hebr. w cieniu (z szybkością cieniów jak cień mika) itp.

obraz - 'Schmuck' ind.
'piękna postać', forma
ozdoba

Modlcye syą panu w obraze swyątem (adorate dominum in decore sancto)

BZ I Par 16, 29

Alleluia in heiligem Schmucke = such geschmückt mit guten Werken

W. kłaniajcie się Panu w ozdobie świętej

Lond. - w ozdobie świątobliwości

Obraz = sculptile (sim. Put

Y W obrazoch swogich ku gnewowi gy przyvedly Fl. 77, 64.

(in sculptilibus)

W. rycinami

Obraz = simulacrum

(sculptilia)

gisz se modlą ryczyvy

Osromoczeni* budzcze (!) wszistczy gisz sławą se w obrazech swogich Fl. 96,7.

(et qui gloriantur in simulacris suis)

Put: w obrazoch ~~swogich~~

Obraz - simulacrum

Przechwalyayą szye w obrazoch swych Puł. 96,7.

obraz

~~pt. V~~ 321

Błaż: ~~[illegible]~~

czarny ~~s~~ sąwaszych bogow ob<ra>~~a~~szy ~~[illegible]~~

~~Ty [illegible] nyewyas(ty) wzyąwszy ony dyabelskie obrazy [illegible]~~

~~it. V, 321.~~

Obraz

Ty iste nyewyas<ty> wzyąwszy
ony dyabelske obrazy * nyesły ge
do gezyora i stopiły

Btaż 321

Obraz – imago

Huic regi tenemur denarium, in quo

obrasz – imago – et superscripcio

eius

est descripta

1/2 XV SKY V 254.

merl.

Obraz

«figura»

Ez szą stało wgyeden czasz, 6)
wstał szobrasza mathky boszéy obrasz;

Aleksy w. 108

6) Konjektura Nehringa: Wstał
sz ołtarza swyanty obrasz

St. wstał, figura

Obraz - sculptile

Nye uczynysz sobye obrazu ritego BZ Ex. 20, 4.
~~Wzruszily ołtarze gego a obrazi starly ib. IV Reg. 11, 18.~~
~~Nye cincze ... obrazow (idolum) ib. Lev. 26, 1. Służily modlam y ginim ritim obrazom ib. II Par. 24, 18.~~

(sculptile) any kaszdego podobyenstwa

ktore gest w nyebye ... a czso [illegible]

gest na szemy ... any tich rzeczy, ktore

są ... pod szemyą

Wuj ryciny ani żadnego podobieństwa

Obraz

Nye cincze sobye modli ritey
any obrazow (idolum et sculptile)

BZ Lev 26,1

W bałwana ani ryciny ani znaków stawić
będziecie, ani kamienia znacznego postawicie

Obraz

Ku obrazevy — imagini

1471 MPKJV 138

(et datum est illi, ut daret spiritum imagini bestiae et ut loquatur imago bestiae et faciat, ut quicumque non adoraverint imaginem bestiae, occidantur Ap 13, 15)

Obraz

Y wszedł wszitek lyud zemski
do kosciola Baal y wzruszily
oltarze gego, a obrazi starły mocnye
(et destruxerunt aras eius et imagines
contriverunt valide)

BZ IV Reg 11,18

W. zepsowali oltarze jego i obrazy skrze
pokruszyli

Obraz

A ostawszi koscyola pana boga oczczow swich, sluzily modlam y gynim ritim obrazom (lucis et sculptilibus)

BZ II Par 24,18

W. gajom i rycinom

Obraz

(var. kal.: podoby, obludne okraschi)

podoby a ci obludne obrazy — simulacra B.

~~147~~ 1 MPKJ V 88

(in die illa proiciet homo idola argenti sui et simulacra auri sui quae fecerat sibi ut adoraret Is 2, 20)

Wuj: bałwany srebra swego i wyobrażenia złota swego

V. okrasa

obraz, ~~a~~

Oracionem

in epitaphio, na obraszye

XV p. p. R. XXV, 177.

~~Brückner Kaz. śr. w. 8.~~

~~Rozpr. 26, str. 177~~

2284

Ossol. 414. b 208.

scripsit

Obraz 'crucifixus'

Na czmyntharz tamo pobyczal,
Kamyenym na obraz czyszkal,
~~Bozye rany yesth odnąwyal. Mac. Dod. 137.~~
~~Rok. XV~~ Mac. Dod. 137.

XV ex.

Obraz = imago

Brwi jej były... wielmi cudne, ... jakoby
nadobnego obrazu malowanego Rozm. 21

Obraz = icon

A tak wiele ludu cipskiego onych obrazow [w] swych bożnicach mieli- [multi tamen antea tenebant iconias in suis oraculis] Rozm. 119.

Obraz - forma [ptaków z gliny]

K temu głosu ony obrazy ożywą (drywa) [ad hunc sonum ille formae vivere ceperunt] Rozm. 137.

Obraz = imago

Czcienie o słupie alb[o] obrazie, ktory uczynił centurio na pamięć Jesucristowę [de imagine quam fecit, ad similitudinem Jesu] Rozm. 224.

Obraz = forma

Centurio albo książę uczynił obraz ska=
mienia i karał aby uczyniono na obraz
i na podobność Jesucristusa [imaginem
ex lapide fecit hec parari formam Jesu simi-
lem iussit adaptari] Rotm. 224.

Obraz = imago

[= Kowanienia]

Jedno ziele rosło pod tem obrazem, ktore ziele jako już urosło do podołka onego obraza, tako pocznie każdemu zdrowie dawać [quod fimbriam imaginis huius attingebant] Rozm. 224.

Obraz = imago

On ich pocął pytać, rekąc: czyj to pieniądz
a czyj obraz na nim [cuius est imago haec?]

Rom. 328. Mat 22, 20

Obraza

Obraza ?

Obraschi (offense) 1466 R. XXII, 15. offensiones verba

glosa marg.: mye mnye domawayącza słowa

Non minus vrentes mittit formica sagittas

et sua non modicum spicula (offense obraschi) fellis habent

XVI.

fotogr.: Non minus vrentes reddit formica sagittas et sua non modicum spicula mellis habent

gl. i. multum

gl. u dulcedinis

Obrazek = iconia

Tej nocy w bawarskiej ziemi ... spadł grad silny, miedzy tym spadł obrazek z obłoku [recedit ex aethere quedam iconia] Rokm. 71.

Obrazek

XV p. post

Macz~~ze~~ tam pyacz obras-
kow ksyaze(?)yanye, ktore,
mowy pan lypsky, stoya
lypyey(?) wyerdunka (R. XXIV, 45.) ~~R. XXIV, 45.~~

~~Lib. lac. I nr. 346. 1~~

~~Br. Kaz. Św. I s. 8.~~

~~Rozpr. 2[illegible] 4[illegible]~~

10

solem: Mac. Pam. II 350

Obrazek

Terafim 'bożki'

bez pissanich obrzecow – sine the-rafin
i. e. sine figuris et aliis ornamentis B.

~~1471~~ MPKJ V 110

(borkul.
A. Przepisanych obrauczy – sinete (!))

(quia dies multos sedebunt filii Israel sine rege et sine principe et sine sacrificio et sine altari et sine ephod et v. obręcz? sine Theraphim Os 3, 4)

obrazki

Obrazki = pl. Arum maculatum

obraszky = ~~3~~ iarus

~~1460~~ Rost. nr 3593.

1460

sim. ca 1465 ib. nr 4388

obraszki plamiste

„Arum maculatum L."

~~328~~. ~~4388~~. ~~5866~~. ~~6295~~. ~~6391~~. ~~7383~~. ~~7904~~. ~~9562~~.

3593

ROST. Symb. r, 1460.

Obrazki = μ. Cyclamen europaeum L.

obrasky = ciclamen

N 493 Rost.

n. 2365 (cfr. ib. panis porcinus n. 277)

cyklamen europejski

ROST. Symb r. 1493

2365

Obrazki

Arum maculatum L.

Obraski barba Aaron ł

1472 Rost nr 328

Obrazki

Arum maculatum L.

Obrasky Aaron

1484 Rost nr 5866

Obrazek cf. Obrazki

Obrazić - laedere

√ Przyjaczyele ... wagąn obrazonemu √ ... zaplacicz Sul. 92.

√° (lacso)

√ Pakli przyjaczyele yego zalovalibi schiye mązoboycze, Tuli Dział 6

Obrazić!

[redacted]

offenduntur obraszyly

~~pot. XV~~ R.XXV. 152.

XV med.

~~Pot. I. 475. k. 15.~~

872

~~Brückner Kaz. śrw. 2.~~

~~Rozpr. 25. str. 152~~

~~[illegible] XV~~

Obrazić - vulnerare

Gdy człowieka obrazyą √..., thamu maya, za każdą krwawą raną pokupycz XXX szelągów Orl. Mac. 33.

√ (Orl Br Kp 33,2 : v krwawyą)

Obrazić

~~Obrazycz (ferire) 1466 R. XXII, 17. Sztawa rzeczyska obrazy (nocum (clava) dextra rusticalis ferit) ib. 17.~~

Surge, miser, nam turpe!

ferire, gl. percutere, obrazycz,

sedentem

Obrazic'

Et cubiti nodum rustica dama

fecit obrazy

1466 R $\overline{\text{XXII}}$ 17

Obrazić

Sztaww reczysko obrazy nodum (claua) dextra rusticalis ferit

1466 R XXII 17

fotogr. XVI w.: Ecce moram nescit, equitem ferit ipse bubulcus, in cubiti nodum rustica claua ferit

Obrazić

wracze vesmą czyebye (sc. aniołowie), aby nyeobraszyl
o kamyen nogy thwogyey.

~~Ev ox. XV ΓF XIII~~ 300

EvZam

(ne forte offendas ad lapidem
pedem tuum Mat 4, 6

Obrazić

(zbić)

O boże, ktory dlya othkupyenya szwya-
tha chczyalesz szye ~~[illegible]~~ ... trzczyna obrazycz
ex XV katuzn. 297/2.

... czyrnym vkoronowacz, ...

Obrazić = laedere

Kiedykolwiek który wiatr im przeciwny na nie uderzył, ten był zawżdy wdzierżan mocą Bożą, aby ich nie obraził [sepius his contrarius insurrexit ventus, ipsos est ne laederet divinitus retentus] Rozm. 88.

Obrazić

~~Obrazonam (sole necor)~~ 1466 R. XXII, 13.

Sole necor, obrazonam (sc. terra), solo,

quid erit, si creverit alter (sc. sol)

~~obrażę, źi, źić~~
obrazić

Adam...
w them boga barszo obraszył

De morte v.
~~MPKJ. I. 185~~, 143.
~~Ol. o dm. 142~~

sc. ugryzieniem jabłka

obrazić

zić

obrażony, [illegible]

Iste parvulus... non perseuerat in ira

lesus obrazony, XV p. pom. R.XXV, 181,

non meminit, nye pamyątha, ad

Brückner Kaz. śrw. 3.

Rozpr. 25, str. 180

vindictam, kv pomścze

Ossol. 414. k. 292.

2774

Obrazić (war. kal.: otraczyły schą, odrazyły)

otraczyłyszą, obraszyły a. stuknęły - impegerunt (navem) B.

~~1471~~ M PKJ V 136

(et cum incidissemus in locum dithalassum, impegerunt navem et ~~prop~~ prora quidem fixa cf. Odrazić ib. manebat immobilis, puppis vero solvebatur a vi maris Act 27, 41)

Obrazić

~~ex. XV~~

V Othpuszczy. gnyew obrazonemu JA. XV, 540.

ca 1500

V Poradz glupyemu,

Obrazić cf. Łuś III 285 §587 . fot. sp.?

Hakyem bandzie obrazeno – sarculo sarcietur. 14 HMPKY V 89

(war. lub.: hakyem bądzye obrzezono)

(et omnes montes, qui in sarculo sarientur, non veniet illuc terror spinarum et veprium

Is 7, 25)

W., które motyką będą kopane,

Cf. Obrzezać nie przyjdzie tam strach ciernia i tarnia)

Obrazić 'collidere'

collidere, obrazycz, slwcz

c. 1500 Erz. ~~Slow~~ 54

Obrazić

v (war. lub.: klasł sem a. otrzvczył, obrazył)

Klasłem a. obraził v – impegi

14 H MPKJ V 108

(quasi per cryptam ambulans, rarum desuper lumen aspicerem, impegi novissime in Danielem Dan prol.)

v. Klasnyć i mac.

2.

Obrazić

(obronyon B.)

Obrazion = ~~affectus~~ affectus, id est afflictus ~~(affectus)~~ assertus! B.

~~B. obronyon assertus!~~

(var. lub.: obronyon assertus)

(et tanto taedio affectus sum, ut

1471. MPKJ.V 103

desperatione subita, omnem laborem veterem voluerim contemnere

cf. Obronić Dan prol.)

Obrazić

Obrazon = correptus

~~B. id.~~

1471

(et ille intuens eum timore correptus dixit * Act 10,4)

Obrazić cf. Wyobrazić

Obrazić cf. Wielowyobrażony

Obrazki v. Obrazek.

Obrazne

~~Obrazne?~~

~~Liberamus a...~~

~~Obrazne~~ (1359) Kod Wp. III (~~nr. 1404~~) ~~str~~ 133

Skierniewice XV

~~[illegible]~~

~~Sprawdzić~~

~~Liberamus~~ a podvorove, poradlne,

sepp, a bove, vacca, porco, ove, perna, a nastan, a

a pogazd, a navzaz, a prevod, a podvod, a godne, a przewor,

obrazne, a venacionibus,

a caniductoribus, a custodia, a falcone... liberamus

chyba obrazne

koro s tym obcrenim a

obraźne

Ten sam cytat już w Sstp 2 Kod Wp III 133

(1359) XV ω., Kod Maz III, s. 43

Obrażać

Obrazagyączy = impellens

(spiritus enim robustorum, quasi turbo impellens parietem Is 25, 4)
1471

MPKJ:V/91

Wuj jako wicher bijący w ścianę)

Obrażać cf. Wyobrażać

Obrażenie

Skodam (i. e. szkodami), obrazenim rostargnon = obstaculis dirutus 1836 R. XXIII, 276.

Skp. o Jez.

Lucerna enim corporis tui est oculus tuus et idcirco eum, gl. oculum, si clauseris, statim offendiculis. /.

gl. nocumentis, obstaculis, obicibus,
skodam, obrazeniu, dirrutus, gl.
distractus, laceratus, dimptus + rostargnon,
in tenebris confunderis

Czytała: FW

Dialog filozoficzny między

pajęczkiem i muchą.

Obrażenie

Tego tesz nye opvsczamy, aby thy woli tako wząte, kromye wszego obraszenya

Dział. 17-18

absque aliqua destructione (debito modo observentur)

V (Sul 30: przez wszego skazenya) dobrze

karmyąc, lecze chowany dwe nyedzeli a synye thydzen, a po tych dnyech nyewyprawyony kromye ktorey wyni nam abo naszemv sądzi mayą byc przysądzony. To tesz chczemy, gdy slvszebnyk przy dzeczkowanyv nyektorego zemyanyna s pachelky sądzey gwaltem we wsy abo przede wsyą abo w granyczach abo za granyczany albo gego kmyeczow bylby odbyth, tedi taky zemyanyn nam abo naszemv sądzi przepadnye wynq pyathnadzeczą, a zaklad temv, komv przysądzon byl sa-

[Tedi sądza... bydło abo gynosc
Obrażenie rzeczi tako wzięte...
skarszczyna...]

dlywie dzeczkowany, [kromye szkodi y obrasze-
nya ma wroczycz] a dacz na rakoymye, rok pewny
gym poloszywszy na sprawą abo dokonanye swey
nyewynnosczy. Paknyali dokonayą swey nyewynnos-
czy, tedi sadza albo podsądek za kaszda perso-
ną albo kmyecza tako dzeczkowane, panowy tych
kmyeczy pokvpy abo przepadnye vini rzeczone
pyacznadzesscza.

/36/. Powod ma pozwacz sampyerczą.

/P/owod ma pozwacz sapyerczą, a gdy na

integraliter et ex toto,
(Sul. 31: czalo a spelna)

Obrażenie

Et cubiti nodum rustica claua ferit, obrazy, huius plaga, obrazene, loci tocius corporis auffert robur

1466 RRp XXII 228

Obrażenie = lesio

obrażona

(sine lesione)

ca 1461-67 Serm. 443. v.

1424/108 Mns. K. 443 v.

611

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Obrażenie = offensa

Rogemus eccam deum omnipotentem pro mulieribus brzemyenne,

ut sine offensa, yszby przes obrassenya, deus...

daret eis deducere prolem

XV ex. ~~Spr. kom. Jg.~~ I 148

(SKJ)

Obrażenie - offensa

Any Przes tho vpadnye w nasze obrazenye gnyew[y] naszego V (leg.
Sul. 60.

V (nec propter hoc indignationem vel offensam nostram incurrant tenigenae praedicti)

, Dział 61: za to przez nas szadną wyną nye ma bycz karan

Obrażenie

non enim aput Deum speret[5] veniam, nisi prius
(*obrażzene*)
ex corde indulserit proximo offensam

XV med. GłWroc 60v

Obrażenie = offensa.

Abmissis offensis – przez obrażenia.

~~XII~~ II Zab. 513.

XV med.

Obrażenie –

Ty věrzy na obrażenye grzechow naschych myloszyerdzym thwym, bozy yedy naczko // Nauo. 96.

469

Dział brak odp.

Obrażenie - vulneratio

Chczeemi, aby przes obrazenya rzecz[y] kthoreykolye V, V
dobrym obiczagem (odprawyeny bily Sul. 25.

V dnyow naablyszzey nastyadvyących...
wszistczy prawvyączi szą...

V° (quod absque alicuius causae
vulneratione)

(var. cause offensione)

Obrażenie

(Sul 34: przez szwey rzeczi obrenyenya)

li w obyczay swiadeczstwo odrzvczacz, ktorym odrzvczenym czynya sylne vczysnyenye prawdze. Przeto o takye odrzvczenye tako vstawiamy: kyedy ktoby swiadeczstwo wyodl a temv by to odrzvczano swiadeczstwo klątwą, [tedi ten, komv syą the sstanye, kromye obraszenya swey rzeczy mosze gynsze swiatky wyescz, acz ge ma.] Paknyaly nye mosze myecz gynszych swiatkow, gedno czso są abo badą w klatwie, tedy chczemy, aby ten, od kogo clyątwa wydana bądze, pod dobrym rąkoyemstwem abo pod przysyągą

(absque suave causae vulnerationis)

Obrażenie - laesio

Ten kromye obraszenya swey rzeczy wasze gynsze swiatky wiesz Dział. 23.

Obrażenie

Dwoyakym obrazenym gl. gemino telo 1466 R. XXII, 19.

Si fato credis, iaculo te duplice ledis

wpadła się 1) w fatalizm i 2) obraża Pana Boga

Obręb

Obrąb

vlg.

municipia i.e. edificia ~~vlgaritez~~ ~~a~~ obrabij mijro powijszschonego.

~~Stow. łać. pol. Cel.~~

Ort. Cel. 8; Ort. Lel. 234.

Trim.

Obręb

Muncipalia edificia obramby mvru powyessonego. ~~ex. XV Zab.~~ 529.

Ort Zab

Obręb = circuitus

w obrab

in circuitum sculpsit

da 1461 - Kf. Lem. 415.v.

v. Obręb

Obrąb – n. loci

dcolit... ~~Decem~~ viginti mansos, obramp wlgariter dictos

1428 Mon Jur. V 102

por. de Obramp nr 516

Obrąbać ?

Obrąbanc ut dicebatur

1428 arch Jer Crac C XLVI 153, 212

1428. Cl.
Cl. VIII. 153, 212.

Obrąbać = ~~sepire~~ silvam saepire

Qui equos ad siluas ... impulerit ad pascua, talis eandem Siluam sepire, ~~vlgariter~~ vlg: obrambacz obligabitur et 1428 Mon Iur. V 92 adiuuare ad sepiendum

Obrąbić cf. Obręb ić

Obrąbienie

Quod

Non fecit sibi w obrąbyenu gruszky ut duas marcas. d. 1399 Tpaw. III, № 4631.

Obrączka = ferrum

Item Fabro pro ferro ad falcastra ali~~as~~ za obrączky dedi VI grossos.

1461 AKH. XI 492

Obrączka – imię własne

Nicolaum Parshet et Obrancca

1392 AKPr. X 5

Obrenienie v. Obranienie

Obręb cf. Obrąb

Obręba – Rand – obręb

A udzyelal gemu (sc stołowi)

(MPKJ V 20:

*obrobóó zlotaa (leg. z złota) ~~około~~ około

a na tey *obrobye coronó zlotóó

rozmagyczye rytóó (labium aureum

per ~~gyrum~~ gyrum, ipsique labio coronam

auream)

BZ Ex 37, 11-12

Leop.: listwa

W. i uczynił mu listwę złotą w koło a samej

listwie koronę złotą miejscami gładką na cztery palce

Obręba - labium

Udzyelal gemu obrobǫǫ [!] [z] zlotaa okolo BZ Ex. 37, 11.
Na tey ~~obrębye~~ obrębye coronǫ zlotǫǫ... ulaal ib. 37, 12.

(Fecit mensam ... fecit illi labium aureum per gyrum. Ipsique labio coronam auream. Ex. 37, 10-12. Y uczynił y stół ... y uczynił mu listwę złotą w koło i samey listwie koronę złotą.)

4438

Obręba? m. cz. labium obrubu

(Ex 37,11)

*obraniła – labium, ~~ora mense~~ B.

~~1471~~ MPKJ V 20

(war. kal. z obramka)

Obramka: kraj, brzeg szaty, naczynia, wolniony zaczynaj z innego materiału w celu ozdoby?

v. obramka MPKJ V 20

Obręba

<<(>

29. (28) octore obrambe passzek na ondrzeia szalowa (!), przitey szye yest neostal, a ~~(D?)~~ ondrzey sze ostal.

1422 Zap Warsz nr 29

Obrębić

Obrąbić

Zhy trzi dąby porąbyone a czwarthy* obrobyony (~~pro: obrąbyony~~) bili w dzelnyczy Bartlomyeyewey, czso wosny oglądawal 1421 Przyb. 15.

Obrąbić

1

A tesz chczemy dzirzano bycz o dąmbyech... porąbyonych alybo obrąbyonich

Sul 59

Dział: brak odp.

Łac 0

Obrębić - abscindere

Paknyąły

Othrosły alybo galąszye tylko obrąby (abscidenī), Sul. 59 ~~Tesz~~ ~~chcemy dzierzano bycz o dąmbyech porąbyonych alybo obrąbyonich 59.~~

• począdzan tylko ma bycz

Dział: brak solp.

Obrębić
Obrąbić

Obsecasti al. obrąbylesz sibi ambas manus ||

1491 || AGZ. XIX, 89.

sic quod unam sinistram totam dese-
casti et aliam manum dextram fecisti
letalem al. chromą

Obrębić

Jaco

Ta granicza narozna obrambyona ne tika sya opathouich y conuenczskich dzedzin 1399 Stppp. VIII. № 8756.

, ale yest myedzi wsyami Borcowymi

Obręcz

Obrączami =
(sicut doleum magnum con-
tinetur magnis) ligami-
nibus (in XV R. XXIV, 62.
Jag. nr. 1619 Mar. z Groch. K. 98
Br. Kaz. Srw. I 88. 25.

do spr. w Jag.

Rozpr. 22 str. 62 pocz. w. XV 235

Obręcz

obrąncz alteca 1437 Wisł. №228 s 85

KATAL RĘKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnàcensis, r 1437

39

brak ~~[illegible]~~

mitrat ⊕ ~~obręcz~~ obręcz

Deus torquibus, ~~[illegible]~~

obraczamy aureis brachiorum

nuditatem contexit przyodział

Brückner Kaz. śrw. 3.

Rozpr. 25. str. 158

~~Petr. I. 475 k. 264.~~

1516

XV med

~~połowa w XV~~

R. XXV. 158.

Obręcz V (fudit et quatuor circulos aureos)

A cztyry obręczy złote (sc. ulat), które poloszył po cztyrzyech wąglech po kaszdey nodze stołowey przeczyw koronye

BZ Ex 37, 13

W. ulat i cztery kulca złote, które przyprawił do czterech węgłów u każdej nogi stołu przeciwko koronie

Obręcz - circulus a wędzidło na wargy twe

Ring

Zawyeszą przeto obręcz na nozdrze twe BZ IV Reg. 19,28.

~~Cztyry obręczy złote — poloszył ib. Ex. 37,13.~~

Picha twa weszła w uszi moy,

(ponam itaque circulum in naribus tuis)

W: kolce

4450

Obręcz (war. kal.: okrąk)

Obrącz = circulum B. ~~1471~~, MPKJ. V, 96.

(numquid contorquere quasi circulum caput suum et saccum et cinerem sternere? Is 58, 5)

W. Izali zakrzywić jako obręcz głowę swoję a wór i popiół pościelać?

v. okrąk

Obręcz

Za obranczi stare, ad pontem Wratislaviensem 2 grossos 1494 Warsch. I 374.

(Reifen)

Obręcz

Item

a deauratione obraczy et aliarum, que sunt in ea deaurata, appositi sunt IIII floreni in auro ad primam deaurationem

1500 Zsig. Bud. 11

V (sc. in eadem phaska)

zob. Faska 2. mm.

Obręcz ?

corr. pro obrazkow, cf. obrazek

Przepischanych obranczy — sinete [~~rafin (i.e. sine figuris et aliis ornamentis B.)~~]

1471 MPKJV 110

kapitulny

czeski: sine therasin

B. bez pissanich obrzecow *sinethe

*asin

bez psanych obrazow

Teraphim 'bożki'

(quia dies multos sedebunt filii Israel sine rege et sine principe et sine sacrificio et sine altari

W. bez ołtarza i bez Ephod i bez

Theraphim

Os 3,4)

obrazek

v. obrzekow

[na końcu Mag.]

Obręczać

Jakom ya przi łem był, Jarosław ~~x~~ ob ~~x~~ rancza l
Zindramowy zemskye prawo za kmecza

1427 Zap Warsz nr 199

concertavit al.

Obręczenie

Petrus ... przyposwal ... Johannem

... ad fidejubendum alias ku obran-

czenyo 1442 AGZ. ARCHB. XI, 195.

Archiwum bernardyńskie. T. XI
Zap. sądów sanockich
R 1442 str 195

200

Obyczenie

Castellanus Sanocensis ...
pripowiedal sye super dominum
Fredricum ... ku ſ[z]kazanyo
et ku obranczienyó

1443 A62 XI 216

Obręczenie

Quod eundem Wylam debent concitare ad faciendum fideiussoriam caucionem ol. ku obranczenyó

1444 AGZ XI 243

Obyczenie

Iwan ... conciaverat terrigenas de Dobra ku skazanyo et ku obranczenyó

1445 AGZ XI 259

Obręczenie

~~Bronisz... szalował gest super Boguslaum...~~ et ipse noluit mittere na obręczene et neque vult otpowadacz 1398 Praw. IV, No 424.

Veniens dns Bronisz ad iudicium pro suo emetone szalował gest super Boguslaum dicens: sic ego szalugo, super Boguslaum, quia detendisti meum kmetonem et martiriszasti et cum ei recepit duas vacas ... et tres capras ..., Tunc miserat dns Brzezinensis suum servum militarem ~~et~~

Obręczyć (2x) 3 pl. m.

Venientes ... fideiusserunt procuratori obraczily ad dominum principem et scietis, quia dominus dux .. non emisit eos de indicio, donec finietur iudicium seu ius, et isti, qui fideiusserunt seu obraczily:

nr 176

1439 KsNwarsz I 35

Obręczyć

ET prefati fideiussores Mszczuyg condempnavemus quia non fideiussit alias nyeobraczyl

1449 AGZ. XI. 350.
~~ArchB. XI.~~

~~Et Michowski fideiussores condempnavit, quia sibi nyeobraczyly.~~

~~ib.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XI
Zap. sadów sanockich
R 1449 str 350

Obyczyi

Et Michowski fideiussores condempnavit, quia sibi nye obranczyly

1449 AGZ XI 350

Obręczyć = cautionare

Et eciam me pro isto fideiussoria cautione civili ad ius caucionavit alias obraczyl. 1449 ~~Pam. H. Pr. VII 3~~, ~~49 (= AGZ XIV 2228-33)~~. AGZ XIV 288.

Obręczyć (potwierdzić?)

V Ꝛ. debet fideiubere alias obraczycz eandem receptionem ad term. prox. et in terminis debet dominum palatinum quittare pro solucione

1475 1492 XIX 26

V Circa receptionem quinquaginta marc. pro quolibet festo Circumcisionis Elizabeth

Obręczyć

part. praet. ut. komuś

Kedi prawem przekonany...
sz szandv odydze, stronye zyskaley
nye doszycz vczynyv abo nye
obranczyv (actori cautione fide-
iussoria non Sul 10 praestita)

Dnt ⊕

H 10

Obręczyć

* obrzączycz - inbrigare

c 145. JA.14..491.

St. łac.-ir. «fidembere»

Pełen. 363

dobrigare - uwolnić

~~ARCHIVUM str. 491 ok. r. 1455~~

Obręczyć

Czso zalowal Marczin na Adama o wol, ten yest wol obrączil Swansek za pana Maczka 1386 Hube Zb. 60. Jaco mi Mala Zoffkę obranczil, isz ne mata na Potrassa zalowacz 1391 Leksz. I, N° 1061. Jacosmi posli beli do Katusze, bi swego sługę obrączila na prawo 1395 Leksz. II, N° 464. Pan Doliva... obriczął yest panem woythem by obrączil yest mesczaninowi 1402 Małk. 117. Jaco yest Woytcowi then list dan, za yensze Yan obrączil 1406 Ipaw. IV, N° 2660. Jacosm bel posslem do Marcina, abi Potra obranczil, czsso mu yego dzlowcka zabil 1409 Piek. 378. Yakom ya szemszke prawo obrączil za Marczina 1424 Czrs. 294. Jadrzey zadal racoyemstwa, by mu to Pawel obraczil 1430 Przyb. 23.

Obręczyć

Kogoś komuś

257 Czſo. Siman zalowal namalø trzi | grziven *fideiussorie*, temu ſø dwe lecze. *Solus:*

Jaco mi mala zoffkø obranczil | Iſz nemala. napotraſſa. zalowa[cz] [t] alegi | mal[a][1]) przedgnezdzenſkego prziueſcz

d. l.

257

1391 Pozn nr 257

Lekcz I nr 1061

Obręczyć

Cszosz paszek obranczil Janowi, to mu gest popelnil y swego racoymó wiprawil

Zb.

1400 Hube. Piotr 109

Obręczyć

Jaco Yan

Oleszski swey szestsze niczs wanczey ne vinowath, yedno to, czso yey obranczil.

1404 Piek. Kość. VI 219.

Obręczyć

Yaco mne Micolay... obranczil szukną za ~~copą~~ dwe cop
1405 Ks. M. I nr. 566 ~~b~~.

Obręczyć

Jaco)

Mne Micolay obrączil potlik (pro: pątlik) sza pocz (pro: pącz)

cop (1407) Czrs. 6.

Obręczyć

condit. 3. sg. m.

(-) by obr.

kogoś

789 Tako gemu pomozi bog | yſwanti † Jacoſm bil[1]) po|ſſlem domarcina, abi potra | obranczil. czſſomu yego | dzloweka zabil, amarcin | ſſøgo ſaprzal.

1409 Pozn nr 789

Piek VI nr 1313

Obręczyć

coś komuś

~~Tako my po.~~ jaco mye V Vlodek* obruncził pol czwartinaczczi grzinen gotowich

1419. A. k Pr. VIII-43.
a

~~Stanislaw obraczyl Mycolaiewi pol kopy y sesz groszy 1426 ib. 47.~~

Obręczyć

coś komuś kimś

Hy obriczoł yest panem woytkem Vaganiczkim hy panem meczlavem Crosinskem V ~~1402~~ XV in. Matk. 117.

Obręczili so pithczessicz grzywen pruskych przes poltori grzywen ~~ib.~~

V Hy obręczil yest mesczaninowi s Toruna, Hendrichowi Meczborcowi.

Obreczyć

50. (105ᵛ) Jaco mne Marczin obreczyl poltrzecze kopy posagu. — Jacom ya przitem bil esze Marczin obreczil Staszkoui poltrzecze kopy posagu. — Jaco mye obreczil Marczin sukne szenye zapolthori kopy. — Jacom ya przithem byl esze Marczin obreczil sukne staszkowy < e szene > za polthori kopy.

1424 Zap Wars nr 50

Obręczyć

Coś komuś za kogoś

108. (176) Jako mne Micolay obranczil copą grosszy za maczka. — Jako ya przithem byl Micolay obranczil copą grossi zamaczka.

1425 Zap Warsz nr 108

Obręczyć

Stanisław obraczył

Mycolaiewi polkopy y sescz

grosszy

1426 AKPr VIII a 47

Obrzczyć

coś za kogoś

245. (284) Jakom ia obranczyl za swanszka trzy copy y zaplaczylem ye tomkowy.

1427 Zap Warsz nr 245

Obręczyć

2768. (209) Jacom ya zabronisza obranczil trzinaczcye groszi zaoborne. — Jaco ya tho wem Eze Jan obranczil zabronisza trzinaczcye groszi zaoborne.

1427 Zap Warsz nr 2768

Obrazy ć

2918. (283ᵛ) Jacom ya sina mego wocecha nyeposlala dozauische abi zame mironegowi o-breczil syethm copp. — Jaco ya tho wem Eze katharzina (nyeposlala) sina swego wocecha nyeposlala dozauische abi zane mironegowi obranczil syeth (!) copp.

1429 Zap Warsz nr 2918

Obręczyć V(pro -a)

1353

Berza to kumey czczi gduſy yku
ſzamnyenu myemu Jaco wten
czaſz | mya pany Gorzewſka za-
ſzadzila za | zadza nyazawitem ro-
cze napawla | Jadrzeyewi otrzi ra-
ny ktores ye^{n}mu | ſkazal zapla-
czicz [atam wten] czaſz | Jadrzey
zadal racoyemſtwo[1]) /by]mu | to pa-
wel obraczil] arzacza paney | go-
rzewſkyey rzekl bracze chczacziya |
obraczicz kupaney rakam hyſz-
chą[1]) | tobye zaplatą ma ſtacz pole
prawa |

1430 Pozn no 1353
Pryb 22-3

Obyczaj

Jadrzey zadal nacoyemstwa,

by mu to Pawel obraczil

Pryb 23

Obręczyć

coś kimś

Taco my pomoſz etc. Jſzem yey
nyew | ynowath gynich penadzy
1422 oſzmy | grziwen yedno ty, czoſm ye
mym | ſchynem grothem obraczil

1433 Pozn no 1422

Obrsczyć

1 u

449. (292) Jaco dorothca odstampiwszi swego prawa dala dzewce dwadzescya kop posagu ati ya obranczil naczassi przed sandem posnane. — Jaco ya przitem bil Eze dorothca odstampiwszi swego prawa dala dzewcze dwadzescya kop posagu ati Stanislaw obranczil. — Jaco ya tho wem.

1434 Zap Warsz nr 449

Obszyć

896. (1151) Jaco moy oczecz neobrączil Canimirowy ~~(zawy-~~ prawa ~~dwudzestu kop)~~ wyprawy zadwadzescze kop.

1448 Zap Kasz nr 896

Obręczyć Condempnasti me in trecentis
marcis certi debiti al. * giscich pyenyedzy et tu
ibi non plus habuisti nisi II centa * giscich pyenye —
Obraczil giem przepadle * pyenysze V
w * gisce, (~~zam w iste~~) a Ty myely bycz myesto
1453 AGZ. XI, 391 - 2 skodi

V dzy et I centum przepadlich

Obręczyć

Tho my byerzemi kv stharey przisządze, ysze obraczim czlowyeką s prawą paną naschego, y na themszmy prawye byli

1470 Tym Sąd. 137

(zeznanie ławników)

Obręczyć

Yakosz Thy mnye obran-
czil za zemyka ... vyednanye v granycze

1458 Zaptam nr 1084

Obrazić

col'

— Compositor: Jacom Ja tho vyednal hyzhe zemak Sluzheva (myal tho dzirzhecz) hy Jacub Spyotrem Sluzhewcza hy zyemyelya (!) (etc. circa crucem) kandi bishetl Vrban zamotrzecz (tandi) hy przisszakl (tand) thandi na (453) yena strona sluzhewskye zemyakovo (!) a na drugha strona sluzhewyeczskye hyyemyelynsky <petri et jacobi> hy zdzirshenye hy pyanczdzesszanth kop zakladv obranczilesz. — Jako Ja tho wyem. 1084

1458 Zap Wars nr 1084

Obręczyć

coś komis za coś

1889. (T 5, 347ᵛ r. 1500) yaco moy oczecz nyeobraczył blaszey dvudzeszthu groszy y trzech sza szytho pro nobili Johanne mamelka nobili Johanni solipesz thako my pomoszy bok etc.

1500 Zap Warsz nr 1889

Obręczyć

344 ⟨Czſo⟩ Maczeÿ przetho do^{mi}nicoui woli vanl, iſz | ne obranczil ſza nigedna vpraviſzna.

1397 Pozn nr 344

Lekcz I nr 2299

Obręczyć

za kogoś

Yaco prawe

Wayewoda za ondrzeya obręczil y saplaczil, Niconi

1398, Hube. ~~[illegible]~~ Zb. 96.

O Bysaye

Jako yest Woytcowi
then list dan, za yensze Yan
obrączil

1406 TPaw IV nr 2660

Obręczyć

912. (161v) Tako gym pomoz bog yſwan-
thi † iaco tho | ſwaczczø yſz ſchem-
ko ne obranczyl Myco|lagewÿ yhan-
cze/y ſego zene za|plaſczy yaco |
Cty zrzy grzywnÿ

— d. c.

1416 Pozn nr 912

Obręczyć za coś komuś za coś

1103 Taco | mÿ pomoſzbog etc. Jſze trzÿ lathą | temu minąly tey daty, yaco pan parzis | obraczyl panu Jaroſlaowy. y potrowy Sza | yendennacze groſſy ſzapana ſuczka | — — —

1422 Pozu nr 1103

za coś

Obręczyć - fideiubere dosnyer vczyny alybo

V Nye może odyez, alyszs obrąnczy za tho, w czem zkazan V vel. 7

~~W thuto dwa nyedzyelyu nye obranczil fol 108 Sz szandz odydze, Sbonye zyskalcy nye obranczyo 16. Slug then, za klasy obręczono było, rąkoymya y dwa drugie swyethky poczwyrdza 65.~~

V Przekonani w szandze

V° (nisi victori fideiubeat amissum vel satisfaciat)

H 2

Obręczyć

praet. pass. 3. sg. neut.

Dlug then, za ktory obrączono bylo √, rąkoymya y dwa drrga swyathky poczwyrdzą wlosthnymy przysągamy

Sul 65

√ (debitum, pro quo fideiussum fuerat)

H 158

Dział: Ostp.

Obręczyć

2783. (219ᵛ) Jaco mnye Arnolth obranczil oprawicz mlinniczo isen igrobyo. — Jaco ya tho wem Eze Arnolth obranczil Anne oprawicz Mlinniczo isen igrobyo.

1428 Zap Warsz nr 2783

Obrazy

214.

373. (42) Jakom ya neobranczil andrzeyeui listhow polosszicz cugego potrzebye. — Jako ya tho vem An Stanislaw neobranczil andrzegewi listow polosszicz cugego potrzebe.

14322a p Warsz nr 373

Obręczyć

~ (by się) ze zol.

1353

Berza to kumey czczi gduſy yku | ſzamnyenu myemu Jaco wten czaſz | mya pany Gorzewſka zaſzadzila za | zadza nyazawitem rocze napawla | Jadrzeyewi otrzi rany ktores ye^{n}mu | ſkazal zaplaczicz atam wten czaſz | Jadrzey zadal racoyemſtwo[1]) bymu | to pawel obraczil arzacza paney | gorzewſkyey rzekl: bracze, chczaczi ya | obraczicz ku paney rakam hyſzchą[1]) tobye zaplatą ma ſtacz pole prawa |

1430 Pozn. nr 1353

Przyb. 22

Obręczyć

condit. 3. sg. f.

(-) by obr.

Jacosmi posli bili do Katusze, bi swego slugó obró-czila na prawo

1392 Pyzdr nr 9

nr 10: do Katusze, by mu parobka zeczyła na prawo

Obyczyi

Jaco ya Ondrzeya
drzewey ne pobral <ot Woczecha>
alisz mi pirwey prawo obrączil
Ondrzeyem

1407 Tym Wol 12

Płońska

Obręczyć

Yakom ya szemszke (sic) (pro szemszke) prawo obraczil za Marczina, eszmi Szczepan kaszal.

1423 Ak Pr. VIII a 47.

Obronczyć

199. (271) Jako mne Jaroslaw obranczil zemskye prawa za kmecza. — Jakom ya przitem byl Jaroslaw <ob> ranczał Zindramowy zemskye prawo za kmecza.

1427 ap Warsz nr 199

Obręczyć

Yakom ya szemszke prawo obrączil za Marczina

1-24 Czrs 294

Obrsczyć

131. (196) Jakom ya otho do rochny nesedl esz nechczala za mya zemskyego prawa obranczicz. — Jako ya tho wem Jan do rochny neszedl esz nechczala zan zemskyego prawa obranczicz.

1425 Zap Warsz nr 131

(Obyczyi

Jako mne Reczibor

* opranczil za rathaya wszythko

prawo zemszke

1426 Tymbol 12

Obręczyć

1272 Byerza to naſzwa duſcha | ynaſwa czeſcz, yſzem byl wpoſzelſtwe | oth-przecha doſcholtyſzewey, abyſza obraczy | la naprawo aby tyeſth (by. ły jest)
gyemu szaplacyla poplatky
a tam sza gyesd zaczycz ne chczala
1427 Pozn nr 1272

Obręczyć

Jakom ya przi tem byl, cze Micolay Dzirsca prosil, aby za Jacuba Dzirscowi prawo zyemskye obranczil 1437 Tym ~~Kmiec~~ Wol. 12

opis zgłojenia sprawy
w tekście zgł.

Obrzeryć

Thego zaluge Dorothea na Stanislawa, eszze
gey obraczyl kmecza y zemsky wklad, a tho gey
mal placzyez

1443 Tyn Wol. 5

Obręczyć V (non fidemisserit)

Acz w thu tho dwu nyedzyelyu nye obranczil V, tegdi wschitko swoye gymyenye, V tego tho pana ostawyone, nyeodzewnye straczy

Sul 108

B 432

Dwst

Obręczyć

V Et ibi

ipsum (~~sc. kmethonem~~) in caucionem fideiussoriam imposuit alias obręczył, sibi ipsum appropriando violenter ~~et minus iuste~~, ita

1480 A9 L XIX 40

~~bonum hominem sicut triginta merce minus fecerunt~~

V Detinens ipsum (sc. kmethonem) in domum ... revertens in Hawlowicze importavit

Obręczyć

depecurari , obrączycz

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

depecuniare ? (zabować pieniądze)

wyd: depecurari (?)

Obroczny[e]

Item
alie familie obroczne V, Czysowi, Schidor, Drya
custodi, ⊔ et alie familie pariter dedi... XI den
ad vinum.

1500 Lig. Bud. 42

⊔, buccalonio, orosom, Schiolor, Za-
leski

Obroczny

Petrasch Obroczny habelius

1405 Lib Jur nr 1643

Obrocznik = fabularius

Per Nicolaum regine

fabularium ~~vulgariter~~ vlg obrocznyk

1419 AK H. XI 409

Obroczny O

1 szkojec

Albertowi obroczny) 1394 MMAe. XV, 564.

'distributor pabulorum'

strawy

Wszystkich wszystkiego żywn.

strawy

Mon med Aevi hist t xv

Piek Rach Dw Jag r 1394 str 564.

331

Obroczny = pabularius

Woytko, obroczny domini regis de Seolliska

1411 A K Gr. X 329

index: zob. papulator (pabulator)

zob. chlebny distributor panum

Agnes, obroczny

quondam relicta petri pabulatoris Obroczni de

Przibislawice

968

PPP

1431 Stppp.

Helcel II № 2387

Krak 1431.

535

Obroczny

Item eodem die
Schymek obroczny pro suo servitio dedi
et od pellicium pariter V florenos

1500 Zsig. Bud. 65

Item
alie familie cuilibet denarium Schidor, Czysz.
obroczny, Drija custodi curruum, ad vinum
IX den. ung. 1500 ib. 42
arcales
oroschom,

baccalario Zaleski pariter

Obrok

Pabulum carma, diarium obrog,

pascua pastwa

ca 1420 WokTryd nr 350

J. d. „codzienne utrzymanie, żołd"

Obrok

obrog * dierium 1437 Wisł. №228. s. 86

KATAL RĘKOP. Bibl. Jag

№ 228 Isnäcensis, r 1437

267

Obrok

Nec* vestimenta nec cibos et nec aliquid
digerium obrok(w). XV & XXII 320.

med.

m-b

Obrok

a. 'roczne utrzymanie' wg dochodu

Obrok = annonam

(et constituit eis, se-
pueris, rex annonam
(1471, per singulos dies
de cibis suis et de vino ...
ut enutriti: Tribus annis Dan 1, 5)
postea starent in conspectu regis

MPKJ.V.108

obrok, tt

XV p. post.

obrok dierium PrFil. V, 10.

~~Sieci XVI N 32.~~

Br. śr. st. p. str. 10.

Brückn Prfil 5 10 w XV p. post.

mt

370

Obrok

dierium, obrok

c. Q 1500 Ez. ~~Low~~ 54

Obrok

Prelati non habuerunt tantos obrokow sicut nunc in XV R. XXIV, 62.

Jag. nr. 1619 Mar. z Groch. K. 98

Br. Kaz. Srw. I 88. 25.

Rozpr. 24 str. 62 pocz. w. XV 228.

nr. 6

Jagiell

Obrok = donatio

~~0~~

Obrok.

Donationem ~~wrty~~

~~c. 1410~~ Pr Fil. IV 617.

XV ppr.

m. 0

~~LUB. Kilka zabytków~~

~~F. 17. Głosy początek w XV~~

~~Pr F, t, IV str. 617~~

64

Obrok

panowsky obrog - dictium

~~Conf panowsky~~

~~Arch. t. XIV, 489, c. 1455.~~

1455. JA.14.. Y89.

XIV

Obrok

~~Item~~ Dierum ~~lectori~~ ejusdem ecclesie, qui protunc fuerit, ~~alias~~ obroky, metsecundo bis die non ieiuno, soemel (sic) vero die ieiuno, ~~si in quantum mensam nostram noluerit~~ visitare, et hoc tam de panibus, carnibus piscibus et potu, que sufficerent pro duabus personis singulis diebus sequentibus se. 1379

AGZ V. 20.
~~Arch B. V.~~

Archiwum bernardyńskie T. ~~IV~~ V
DYPLOMATARYUSZ
R 1379 str 20

3

Obroki

~~item~~ quilibet de lanco tenetur ad laborandum obroky in praedialibus agris, ~~id est unam mensuram pro hyeme, alteram pro vere, arare, aspicare, seminare, metere et conducere.~~

DT. LB. I, 397

DŁUG. Liber beneficiorum
T.I str 397

67

Obrok

~~Pabulum (bez głosu polskiego)~~

~~12~~ Pabulum = obrok (3)

~~MPKJ. IV. 13.~~

At illi portantes frumenta in asinis suis profecti sunt. Apertoque unus sacco, (~~1171~~ MPKJ. V. 13)

(ut daret iumento pabulum in deversorio Gen 42/27)

~~XLII~~

Gen. XLII

3

W. aby dał jeść bydlęciu w gospodzie

Obrok 'pabulum'

pabulum, obrok

c. 1500 Erz. ~~Stow~~ 54

2

Obrok

Obrokv (induvias (vestes) ≠ ~~1446~~ R. XVI, 343.

XV p. pr.

induviae „ubiis, ubiis"

m-t

Obrona

Yszbi... vmyaal myestcze wząncz pewne kv obronye V szwey chorąngwye (pro sui vexilli defensione)

Sul 21

V (Dinr 8 kv obronyenyv)

Alye ysze

Obrona - defensio wszego

Harnaszowey slachcze... Krolewsthwa szalezy obrona Sul. 56.

~~Umysl myestcze wzgnez pewne ku obronye dzwey chosangwye Sul. 21. Zaloby, przeciwko gym polozoney, othbyly przez obrona ngemyeczthego prawa 82.~~

V (sed quia in armata militia... defensio totius regni dependet)

Dział 63: brak odp.

Obrona - Schutz

A wzdzalal w Jerusalem
rozlyczna dzala ku obronye
myesczskey (diversi generis machinas),
iasz ustauil na wyeszach

BZ II Par 26,15

Obrona - defensio

⊔ a vyary krzesczyanyzkye

Braczya nye maya nosyczi valeczney bronye albo orąża yedno na obrona V° kosyczyola rzymzkyego ⊔ albo dla obrony swoyey zyemye 1484 ~~Profil.~~ Reg. IV 713

y tez myasta a tho z dozvolenym prelatow swogych

V° (pro defensione)

Obrona - Widerstand

Genze gy znǫdzil a pogu-
byl przes wszey obroni (et,
nullo resistente, vastavit)

BZ II Par 28,20

Wyj: gdy mu sy nikt nie oparł

Obrona – Literatura

Dał gym bog nyebyeski
mocz ku obronye (virtutem resi-
stendi)

BZ Judith 5, 19

W. moc ku oprzecivienin

Obrona

cv obrone pokusz

ad resistenciam temptacionum

~~ca~~ 1461-67. Serm. 443. v.

resisto „sprzeciwiam się, upieram"

Obrona

Najobroney in tutela

1434 R. XXV. 267.

pos. [illegible]

-ej czy ~~-ye~~

zob. Brückn.

o dekl.

str. 280

v. Łos III 103 § 224

gr. wyprawej?

mikro ⊖

por. mieć na pieczy

Obrona

Obrona = praesidium 1471

MPKJ. V. 20

Num. XIV 8

Obrona

Obykly szą Thaczy... we wszach nyemyeczskich przebywacz, abi zaloby przeczivko gym polozoney, othbyly przes obroną nyemyeczskego prawa (ut actionem propositam contra eos eludant per iuris Teutonici defensionem)

Sul 42

✓ Dział 33: gdzesz To by syą nyemyeczskym prawem odpyraly

Schutz

Obrona - praesidium, defensio.

(recessit ab eis omne praesidium)

Odesla iest od nich wszitka obrona BZ Num. 14, 9.

~~Bogubyl (ji) przez wszey obroni (nullo resistente) ib. II Par. 28, 20.~~

~~Vzdzalal w Jerusalem rozlyczna dzala ku obronye ib. 26, 15.~~

V. a s nami jest bog

sim. 1471 MPKJ V 25 4405

L. idem

Obrona

Czaszi nasze pod twoią obroną abi bili spokoyne. MW. 44a.

Obrona

Thy, panye, day pokora szerczu naszemu, y obrona od moczy nyeprzyyaczyelszkyey yemu. MW. 80 b.

Obrona

W rącze thwoie, myly panye, dzysz ku obronye, po szmyerczy ku chwale poleczam dusza moyą. MW. 99a.

2

Obrona.

*U*ka sye (*sic*) nam bycz ~~(101 b.)~~

mathką laszkawa, nyechay ~~ł~~ sthanyemy. bocz obrona ~~ł~~ thwoią

modl szye za namy

yey nasz poleczil

plodu Thwemu

wnuku szwemv,

[pod?] w obrona

5-6 M. W. ~~[illegible]~~ 101 b.

Obrona

Qui vult hodie pacere necesse

est ipsum

obrona, ut unus alteri

ca 1500 R X L VII 371

iniusticiam non faciat

Sbrona "patrocinium"

patrocinium, sbrona, kyermasz

c. 1500 Erz. Stoss 54 wb.

Obrona

M (pro wywyedz)

~~Wywyedz~~ myą z nyeprzeszpyecznoszczy y drog pothąpyenya, boz thy obrona ma. MW. ~~98a~~ 99a.

(quoniam tu es protector meus

Psal 30,5)

Obrona

Powsthany, mily panye, szbawyenye moie
y obrono moia! MW. 100b.

(Psal 3, 7)

Obrona (esto brachium nostrum in mane Is 33,2)

Panye..., bądz obrona nasza mocna! MW. 114 b.

y vczeszenie nasze w czaszu zasznuczenia

Obrona

zob. Nigdy 'wcale nie, bogie' bez przeczenia

Gdysz Thy pyenadze gescze nygdy w gego obronę przyszly: azaly Ty pyenadze nyepodobnyey przydą gey dzeczem nyszly gey ~~mą~~ mazowy

OrtBrRp 65, 2, sim. OrtMac 87

Obrona – possessio

Gdysz thy pyenyadze yeszcze nygdy w gyego obrona nye przyszly, azaly thy pyenyadze nyepodobnyeg przydas yemu? Ort. Mac. 87

Obrona

Ty pyenyądze yusz byly yego, thego dla, ysz gye myal w szwey obronye y gymy szye obchodzyl, yako chczyal

Ort. Mac. 75: ~~Ty pyenyądze byly yego, gdy ye on wszyął na swą obronę y w obeszcze 75~~

Mm. O.T.B.-Kp 59,1

Obrona — (ge)were

ysz ge myal wszey obronye
— in zeyne were

~~2 pol. XV~~ Ost. Br. VII 569

59,1

~~gescze nygdy wgego obrona przyszły~~
ib. 569

~~stego dzyerszenyą alle obrony~~
~~ib. 569~~

v. Dzierżenie

Obrona

Bo Thy pyenyadze byly yego, gdy gye on wszyal na ~~szwa~~ szwa obrona y w obesz-czye y gymy szye obchodzyl, yako chczyal podług prawa

Ott Mac 75

Ott B.-Rp. 59.1: w szwą obronę y obesczye y sz nymy dzialal podług prawa

Obrona

Yako zenyno gydacze gymyenye czlowyek byerze albo moze bracz w szwa obrona, szlowye thako, aszby tho gymyenye po gyey szmerczy gemv przyszlo albo nany odumarlo podlug prawa

OrtMac 87, sim. OrtB.Rys. 65,4

1

Obrona

Gdysz yemu szlubyony Thy
pyenyadze zaplaczyc, yusz byly
w gego obronye Tako dobrze, yakoby
gye v szyebye myal

OstNac 87, sim. OstB.Kp 65,2

sim. OstNac 87; OstB.Kp. 65,4

Obrona - [illegible], [illegible]

Thy penyadze ma y.
wszyal, szlowye w szwa
obroną

Ort Mac 88, sim. Ort Bo Kp. 66, 1

Obrona – por. zaczął.

A nye przyszły yescze w gyego (sc. męża) obroną,

Thakye tho pyenyadze przydą na dzyeczy vmarley nyewyasthy

Orł Mac 88, prim. ... 66,1

2

Obrona – śr. wiern. gewere

Szą ty ktore dlugy gego zony zapowye-
dzany tako, ysz gemv nye szą wolny
poszancz... a nye przyszly gescze w gego
obrona, takye tho pyenadze przydą--

Ort. Kat. II 367-8

sm. Ort. Kat. 179

~~II ½ XV Sitzber. CXI 179~~

Obrona

Gdysz gy (sc. dłużnika) (bez.)

Na szlub ~~gy~~ wolno wypuszczyl [X] szwego) dayerzenyas

albo obrony, szlowye sz yączthwa Ort. Mac. 111.

sim. OrtBrKp 82,2

+ sim. OrtMac 111, OrtBrKp 82,3

gydacze gymyenye, czo czlowyek puszczy

s szwey obrony

Obrona – opieka, cura

tak OrtBrKg

Tha pany wyele lath zastawyla (pro: zostawyla) tho gymyenye w obronye gey maza Ort. Mac. 132.

sim. OrtBrRp 96, 2

Obrona

Gdysz to gymyenye... mnye moya szyostrą zapoleczyla... a swey obrony nygdy go posczyla any dala w obrona swemv mazowy.. V azaly yą nye blyszy... myecz ge ?

Ost. Kał. 311

Vy odwmarla go w nyebronye [inne kodeksy: nye w obronye] gey mazą...

por. ewentualne:

Niebrona

~~II 2 XV Sikbeż. CX 311~~

Obrona

wobronye — in potestate

Ort. ~~gl.~~ 97

Rp

Prawo magdeburskie

Obrona

Pod Niebem 'niepowiadanie, nie zawiadywanie'

O jednym czleku, czo myal zenyno gymyenye w szwey obronye

OstRac 134

Tytuł – brak odp. z OŚB-Kp.

1

Obrona

K<>zwemu gymyenyu klucze noszyla a ~~od~~ od szwey obrony nygdy go nye pusczyla any dala w obroną szwemu mazowy

OrtMac 134, sim.

OrtBrRp. 97,3

3

Obrona - zawiadywanie

V Acz ma zona bez mey wolyey y wyedzyenya klucze komu podala, azalyby thym kto mogl moyą obroną tego gymyenya szkazyez?
Ort. Mac. 134.

, sim. ./.

V Yam myal szwey zony wszyszthko gydacze gymyenye w szwey obronye y w mogych ręku y kupczylem gym wszędy, gd<z>yem chczyal,

Obrona cz. obrana

Jam myal mogey zony... gydacze gymyenye w szey [pro: sz[w]ey] obronye.

~~Dst. Kat. 310~~

97,2

~~II 1/2 XV Sitzber. CXI 310~~

Obrana v. Obrona

OrtBrRp 97, 3 : obrona

Moya zona besz mey voley... klracze [pro: klucze] komv podala a zaly by thym kto mnye mogl moyą obrąna tego gymyenyą szkazycz?

~~Ort. Kat. 311~~

(z likwidowałem JR)

~~II 2/2 XV Sitzber. CXI 311~~

Obrona - opieka

acc.

V Ara ya nye blyszy k temu gymyeny v kazacz szwą obroną y myecz gye po szwey szyestrze? Ort. Mac. 134.

sim. OrtBrRp. 97, 3

V A odumarla go (sc. imienie) nye w obronye V jey mąż ani gescze yest w obronye ~~(sc. jego)~~ ani w ręku gynne obrony ale w mogey

V (OrtBrRp. 97, 3: w nyebronye)

jego brak w Ar.

4

Obrona

Gdysz brath... mowy, ysz yego szyostra szwego gymyenya od szyebye szwemu mazowy w obroną nygdy nye oddawala thu, gdzye by tho mocz myalo, a tho gymyenye ma w szwey obronye (sc. brat), thedy yest on blysszy dokazacz obrona thego gymyenya y myecz gye nyszly yey mąż

Ort Bac 134 [illegible] Ort B. Rp. 97,45

Obrona śrwiem. gewere

Gdysz to gymyenye... mnye moya szyostrą zapoleczyla... azaly yą nye blyszy k temv gymyenyv dokazacz swa obrona?

Ort. Kat. 312

97,5

~~II 1/2 XV Liber. CXI 312~~

Obrona

Czo masz szwa zoną zarobyl, tho zenye po nyem szostanye ... a ku gynemo gymyenyo swego maza obroną [?] nye ma s prawa prawego ~~[illegible]~~ (Ost.) Vrtel 118

s. m. [illegible] 47
[illegible] 181

V (Ost Mac 27: obrony)

zob. uw. Brück. w JA VI. (prawo do posiadania)

Obrona ! 'brama'

Na obroną (| var. lub.: na bronę B.) – in fastigio portę

1471 MPKJ V 40

(speculator vero, qui erat in fastigio portae super murum, elevans oculos vidit hominem currentem solum II Reg 18,24)

v. brona 1471 MPKJ V 40 SZ.: B: nad bronę

O b r o n a - potestas

Taliter intelligendum est eciam de omnibus ж
rebus mobilibus, si eas vir de potestate
sua miserit voluntarie, vel in potestate, w
obronye, sua non habet

OrtRp 54, 1

Obrona cf. Brona

1) w bronye in potestate

Ort gl 74.

w obronye in potestate

nie wejdzie su

2) Na obroną ib. ~~92~~ 97 (na broną B) in fastigio porte jest

MPKJV 40.

Obrona cf. Niobrona

Obrona cf. Obrana

. Obroniciel – defensor

habes potentem defensorem,

obronyerela – ~~defensarem~~

dominum deum

½ XV SKJ V 269.

mod

Obroniciel – patronus

obronyciel – patronus

½ XV̄ SKY V̄ 271

XVI̅ ex – nie wchodzi

Obronić

Eze

Iwanszek moczą, szilą obronil Zawiszina ~~anysz go~~ ~~na prawo chczal ranczicz~~ 1410 J.A. VI, 210.

Obronić

2829. (240ᵛ) octhorem obronyenye ⟨yomego winowaczcya⟩ szalowal nasmirdzigrochi[3] thego mi obronili podzacladem. — Jacom ya przitem bil octhore obronjenje Climonth suego winowaczcya szalowal nasmirdzigrochi thego gemv obronili podzacladem. — Forma iuramenti (!) octhoregom winowaczcya szalowal nasmirdzigrochi thego mi obronili pod-zacladem. — Jacom ya przitem bil octhorego winowaczcya Climyonth szalowal nasmirdzigrochi thego gemv obronili podzacladem[4].

1428 Zap Warsz nr 2829

Obronic

obronjëz defensare

1437 Wisł. №228. s. 86

KATAL. RĘKOP. Bibl. Jag 283

M 228 Isnàcensis r 1437

Rozdział: 4. Wyrazy prawne.

~~obronię, obronić~~, obronić

obronicz impugnare

XV p. pr. PrFil.V,35.

~~Załusk I N 456 Goth. de Grepp.~~

1406

Rr. śr. st. p. 88,35,

Brückner Prfil 5 35pocz w XV

1473

Obronić – verteidigen

Ten to stal poszrzod polya a obronyly gy (hi steterunt in medio agri et defenderunt eum)

BZ I Par 11, 14

Obronié = protegere

Tu ... melquartus dictos violatores et homicidas vi ... protexisti alias obronil

1463 Tym (Sad.) 19

Obronić

Quod dum ipse (sc. episcopus) ... ipsum Johannem advocatum

~~dum (episcopus) (J. advocatum)~~ pignorare demandasset, ~~J.~~ pignora repercussit, ad. obronyl gwaltem

1467 MMAe. XVIII, ~~37~~ nr 85

Y prefatus Johannes advocatus

Obronić

zabyl(by)ch go byl, by go dobrzy nye obronyly,
gwałtem 1475 ~~Wolff Zap.~~ 102

ZapMaz

Obronić się

obrony ſe

Quarto dico, quod per fidem dyabolo resistitur[1]

95

XV, med. Gl Wroc 95v

Obronić

Obronyony ~~(erat auxiliis vita tuenda tuis)~~ pp. XV p. pr.
R. XVI, 336.

Aflictis, miseris, egrotis pater egenis, horum autem erat auxilijs vita tuenda tuis

Obronić – defendere

obronyl – (qui) defenderet.

~~Kz~~ XV skyv. 274.
med.

Paciencia, que debet esse in viduis, quibus multis molestie, zaloszczy, irrogantur, quia non habent, qui eas defenderet, obronyl

Obronić

iudex
Si fuerit depressus sine
pecuniis recepcione de tenuta ville
Zagone et Jaroslaw non tueretur
ipsum ul. nye obronyl, Tandem
dat... Jaroslaw intromissionem
in villam Dalegow

1453 AGZ XII 232

Obronić – protegere, defendere beschützen

Obronyą to myasto V BZ IV Reg. 19, 34. ~~Bog obrony ge-~~
~~ib. Judith 5, 25. Anye ot polknyenya ribyego obronyl~~
~~ib. Tob. 1~~ (eripuit) ~~ib. Tob. 12, 3.~~

~~Pod cyenyem ręki swey obronyl myą gest~~
~~ib. Tob. 49~~

V (protegamque urbem hanc) a zba-
wyą ze prze Dauida slugą mego

4436

Obronić - beschützen

Z ręki krolya asyrskego
wizwolyę cyę y myasto to, a
obronyę myasto to (protegam urbem istam)
przе myę a
przе Dauida, sługę mego

BZ IV Reg 20, 6

W. i.

Obronić

Przysągam bogu ..., ysze chczą ...,
kąszdemu prawo czynycz, ..., obrońycz
wdowy y syrothy.

Ort. Kat. 205

~~II 7/2 XV Silzber. CXI 205~~

Obronić – vatesdigen

Nye bądzem mocz ... przecy-
wycz syą gym, bo gich bog obrony
ge (quoniam deus eorum defendet
illos)

BZ Judith 5, 25

Obronić'

Pod cyenyem ręki swey obronył mię gest (in umbra manus suae protexit me)

BZ Ps 49,2

Obronić

Ja przyszyągam ... ,ysz chczą ... obronycz wdowy y szyrothy

Ort Mac 34 (śr)

Sm. Ort Br Kp 33, 3

Obronić

Sczerepina obrony (~~concha tegit~~) 1466 R. XXII, 13.

Pes aquile, predo testudinis, aera scindit, hanc sua concha tegit

Obronić –

Szwyąthy Mychalye...

Obron mye w skodzye, bych nye zgynała w dzyeny szadny Naw. 184.

(defende me in periculo)

Trochę dalej: aby mye wyrwał od skodliwey szmyerczy (a periculo mortis) 170

Obronić

Rzecz thą Szydowye vsznaly..., spałycz czyalo szwyąthe chczyely. Jesuss mathką swą obronyl, szydy szlepotha zaraszyl ca 1500 Spr J N W v 13

Obronić się - Tueri

Nyę bąndą szą mocz prawem nyemyeczskym obro=
nyer Sul. 14. (non poterint se Tueri), alye
prawem polskym mayą sthpowyedzecz
s thą rzecz

Dział 0

Obronić – verteidigen

Przeto yzesz nam proroko-
wal, rzekącz, yze lyud israhelski
obranyon bądze bogem swim

(quod gens Israel defendatur
a deo suo)

. W. ma obronę od boga swego

BZ Judith 6,2

cf. czeskie: obrániti

Obronić'

Mnye ot polknyenya ribyego

obronyl (meipsum a devontione piscis

eripuit)

BZ Tob 12, 3

Obronić.

Prawi—cza boga oczcza wszech— mogączego ra-

czi obro—nycz nas ode wszego zlego. Amen.

M W. 176.

Obronić
(sc. nas?)
Obron od wroga szlego | R. XIX, 98.
XV p. post.

Obronić
obronion

Obronyon - assertus! B.
~~1471~~ прку v̄ 108

(var. kal.: obrazion affectus,
id est afflictus)

(et tanto tedio affectus sum, ut
desperatione subita, omnem laborem
cf. obrazić vetitum voluerim contemnere
Dan. prol. Dan pol.)

Obronienie

2829. (240ᵛ) octhorem obronyenye ⊀ yomego winowaczcya ⊁ szalowal nasmirdzigrochi[3] thego mi obronili podzacladem. — Jacom ya przitem bil octhore obronjenje Climonth suego winowaczcya szalowal nasmirdzigrochi thego gemv obronili podzacladem. — Forma iuramenti (!) octhoregom winowaczcya szalowal nasmirdzigrochi thego mi obronili pod-zacladem. — Jacom ya przitem bil octhorego winowaczcya Climyonth szalowal nasmirdzigrochi thego gemv obronili podzacladem[4].

1428 Zap Warsz nr 2829

vkladamy, aby kaszdy riczerz albo prosti slachczycz pod swa chorągwą stal, aby gdy przydą walky, vmyalby swe myesczcze pod choragwą odzerszecz kv obronyenyv swey choragwie. Paknyali odtychmyast ktorego tako nyeposluszngo nan wydadzą, przez naszego komornyka, pod ktorego choragwyą myalby stacz, tedy konye tego ryczerza albo slachczicza przydawamy podkomorzemv.

/12/. Vynny ma bycz dan za ręką dlvsznykowy.

/G/dy geden drugego przeprze sadownye a zdadzą gy vynnego bandz o dlug abo o ktorakole rzecz ten od sądv nye ma odstąpyczz, alysz dosyczz

Dział.8

ov (pro pri vexilli defensione)

Obronienie

Municione obroñeñye

XV med. Gł Wroc 231 v/gm

Obronienie

Obronyenye = tutelam | 1444 | R. xxiii, 309.

Hymn O D

Obronienie

obronene

Tercium est sustinere ea, que sunt ad defensionem amoris

XV med. Gl Wroc 56 r

Obronienie.

Maya panny vczyeszenye,
Ku szvey cznosczy obronyenye
Zmaryey zyvotha. R. XXV, 212.

1453

R. 25, 212.

*) = mają panny ucieszenie ku swej cności obronienie z Mary jej żywota.

Obronienie

Mayącz panny ⊔ stadła szwego obronyenye ... sz Maney dzye-vycze R. XIX, 57. XV p. post.

⊔ uczyeszne (pro uczyeszenye?)

Obronienie 'protectio'

Quartus fructus est proteccionis,

id est ~~proteccionis~~ obronyenya

- ca 1500 R X L VII 372

Obronienie - defensio

Ysze

(Kaszdemu naawyączsze obronyenyee nye ma bicz zapr[z]aano Jul. 23 (quia cuilibet
<z>aa

summa defensio non est deneganda),

Thegodlya wstawyami, aby w sandzech

... kaaszdi ... mozze y yma myecz swego

przyprawczą, procura Thora

(Dział 11: <J>sze gdy wszelky człowiek sam swey rzeczy drugdi nye mosze przewiescz, przeto...

Obronienie - protectio - Schutz

Jacz yesm obronyenye (protector) twoge BZ Gen. 15, 1.

ego Tuus sum

Prziszedł gest głos bozy. s. rzekącz:

V Nye straszy syą, Abramye,

4437

U vydomym y nyewydomym

Obronienie

Bandz my naprzeczywko przeczywya-
nyv mogym nyeprzyyaczyelom U moczne
obronyenye Naw. 147.

(Sit I contra insidias inimicorum
meorum ... fortis defensio)

K XXIII 265 k.l. a

471

Obrannosť 'emunitas'

emunitās, obrannosť

ca 1500 Ex. ~~Slov~~ 54

Obronny cf. Niebronny

zobaczyć w rkp

Obrońca ⁊ - defensor

W noczy byerząc zytho czvdze, bądze li przes obrończą V
zytha zabyth, w wyną nye vpadnye ~~Sul. 16.~~ [obroncza]
Sul. 16.

V (per defensorem)

Dział ⊖

Obrońca

Obroinca = propugnator 1444 R. XXIII, 302.

Hymn Θ Θ

Tchórzewski.

Obrońca

Obroyncza ku ostrzezenyu = praesul ad custodiam sis
1444 R. XXIII, 307.

(ut pro tua clementia sis praesul
et custodia)

Brev. Aug. 92

Hyma Cr. I 106

Obrońca

Opyekadlnyk, obroncza = pro~~ui~~ u sor et protector
1448 R. XXIV, 354.

mikro ⊖

[illegible]

Obrońca

Obrończa = propugnator ~~½ XV~~ R. XXIV, 341.

XV med.

mikro b

kuranie

~~obrońca, y~~

obrońca.

in periculis przygodach

defensoris obroncze

~~pol.~~ XV, R.XXV, 156.

mal ~~Brückner Kaz. śr. w. 9.~~

~~Rozpr. 25 str. 156~~

~~Petr. I. 473. k. 129.~~

Kazania

1334

~~połowa w XV~~

milczy ~~0~~

Obronica – Beschützer (~~[illegible]~~)

Nye klanyay szyą bogu czudzemu! ~~Pan, [illegible] bog bog~~ Pan, msczyczyel gymyą gego, bog gest obroncza (dominus, celotes nomen eius, deus est aemulator)

BZ Ex 34,14

Obrońca - defensor Beschützer

Bog nyebyeski gest obroncza gich BZ Judith 6,13.

(deus caeli defensor eorum est)

4408

Obrońca.

Bądz my panem y bogem,

[ ]

obronycza moy(a)m

(esto mihi in deum protectorem)

M.W. 98. 8. Psal 30,3

y zachowanyem od wszythkych pokusz

dyabelszkych

~~d d o s~~

Obrońca Procurator... Nicolai ...:

domini, date michi ad tutores ~~alias~~

1475 AGZ. XII, 373

do obronyecz ipsos citare alias

dopozywacz szyą pueros mfi.,

Stanislai de Chotecz.

;AGZ. XII,

;~~Archiw. XII,~~

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sadów hal

R 1475 str 373

797

Obrońca

Rosprosz ye w moczy
Twojey y plosz ye, obroyncza
moy (Fl: zaszczicze<lu>) moy,
gospodne (depone eos, protector
meus, domine)

Ps 58,12

Obrońca - protector

Xpus iest obroyneza swych Puł. 60, arg. ~~Stoszye,~~
~~obroyneza moy, gospodnye~~ ~~f 58,12~~

wyeza natwardsza przeczyw
nyeprzyaczelom y *

Obronica

V tutores ~~alias~~ l. obroncze

1475 AGZ. XII. 373.

~~Arch. Zap.~~

./. V Et domini dederunt sibi et decreverunt per octodecim septimanas ad cittandum eos tamquam

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sadów hal

R 1475 str 373

798 2

Obronica

Sigismundus ... attemptavit
in defluxu octodecim septimanarum,
prout debuit locare Tutores al.
obronicze ... et non locavit

1476 AGZ XIX 167

Obronca

V Protectores al. obroyncze et non statuit

1476 \ AGZ [redacted] . XIX, 177.

~~tutores alias obroncze~~

~~1476 ib. 167~~

V Quia sibi dominus Karnkowsky receperat statuere

Obrońca

Obroncza strozny = ~~interpres, expositor:~~
~~Papistes est fidelis interpres aut expositor, qui~~
~~eiusdem ptholomei facta fideliter exposuit~~
th

~~MPKJ. IV. 7.~~

147 MPKJ. V. 7

(aliud est enim esse vatem, aliud est esse interpretem)

~~3v. Prol. IX~~ Gen prol.

Obrovica p. obrańca

MW. 76 a.

!Obrosłky
Obrosłki?

Obrosłky (obrąsky B.) = cardines (terrae).

~~B. obrąsky~~ (wor. lub. obrąsky)

~~(czeski mamotrekt: okrlsky. okrsłky)~~

1471, MPKJ. V, 35

Domini enim sunt cardines terrae et posuit super eos orbem.

~~II, 8~~ I Reg. 2, 8

Albowiem Pańskie są zawiasy ziemie

~~I Reg. II~~ i na nich świat założył.

Obrosky

Obroszlim crolem (fronte capillata) 1466 R. XXII, 11.

Fortuna enim fronte capillata, obroszlim crolem, descriptus et in occipite recaluata

fol.
(s. 128

Obrosły = hispidus.

Obroszle (hispida) 1466 R. XXII, 27.

?

Spicula terroris quasi siluam plantat in illis vix reperire suum nova que tela locum hispida flammigeris plumescunt tergora ~~telis~~

r. 337

Obrosły

Brodę miał ... silno nadobną ... a na :
wirchnia warga tahieri była obrosła
okrą [g] to [et labium superius semi :
circulatum] Rom. 152.

Obrócenie

Obrócenie

W obroczenu neprzyaczela mego opak, rozboleió se (in convertendo inimicum meum retrorsum, infirmabuntur)

Fl 9,3, sim. Put

W. gdy nieprzyjaciel mój obróci się na wstecz, osłabieją (z poginą są jego hufce)

Obrócenie

Obrocenie

DC. Rzeka obroczy (Acz) swe szczee przes gynsze myeszczanye obrocenym (non ministerio) lverskym alye moczą wlostną Sul. 21. (hominis)

Dział: brak artyk.

Obrócenie

W obroczenyv gospodzyn yǫtzstwo Syon (in convertendo dominus captivitatem Sion), vczyneny gesmy yako vczeszeny

Fl 125,1, sin. Puł

Obrócenie

Obrocenie = conversio

Geden zagiszcze ne obroczenym boszstwa w czalo, ale przyyączym czloweczstwa w boga Fl. Ath. 33. ~~W obroczenu neprzyaczela mego opak, rozboleią se Fl. 9,3 (in convertendo inimicum meum retrorsum: infirmabuntur).~~

V (unus autem non conversione divinitatis in carne) ~~sed~~

Obrócenie

'Umiana'

Obrocenie

*Ktorziz [s.] aczkolwie bog iest y czlowiek, a wszakoz nye dwa, ale geden iest Cristus. Jeden, zaprawdą, nie obrocenim bozstwa w czialo, ale przyiaczim czlowieczenstwa w boga. MW. 113 a.

(unus autem non conversione divinitatis in carne)
Psal Ath 33

Obrócenie

Obrocenie conversio

nye mamy odczagacz... obroczenya

non debemus differre... conversio-

nem

(o Trzech Królach)

~~1/2~~ XV SKY r. 268

med.

Et nos eciam exemplo ipsorum non debemus

differre nye mamy odczagacz ad Christum conversionem, obroczenya, nostram

Obrócenie
~~Obrócić~~ Obrocenie

Malo gest abi bil mnye slŭga kŭ wzbŭdzenyŭ pokolenya Jacobowa · akwasŭ israhelskich kŭ obrocenyŭ ✓ Dalem cyą w szczyatlo poya-

BZ Iz. 49,6 (~~ad faeces Israel convertendas~~)

nom (Leop. nawrocenia)

✓ (ad suscitandas tribus Jacob et faeces Israel convertendas)

Obrócenie

Obrocenie – ordinatio

(Fl: obrządzenym)

Obroczenym twoym stayą dnyo-
wye Pul. 118, 91.

(ordinatione tua perseverat dies), bo
wszystko sluzy tobye

Pul. 118/91

Obrócić
Obro-cić

Jedly sinowye israhelsci ... y czinyly swyąto przesnycz ..., bo bil ge bog obradowal a bil obro-cyl syerce Asyerowo k nym (et convertebat cor regis Assur ad eos)

B2 I Esdr 6,22

W. ~ obrócił był

Obrocić

Obrocić

~~wyskrobano: (bez).~~

A thego dla rzecznicze nasza, ony thwogy ~~(bez)~~ myloszerny oczi k nam obroczy (~~eia ergo advocata nostra illos tuos misericordes oculos ad nos converte~~)

Salve Reg 1, 2, 5-9, 12, 14-18, ~~20~~ 1a

obrocz ib. 10, 13.

~~obracz ib. 3~~

~~nawroczy ib. 4, 11.~~

nawrocz ib. 19.

Obrócić

Obrócić

Oczy wyłoszczywe obroczy k nam łytoszczywe (R. XIX, 63

XV p. pow.

Obrócić
Obrocić

Ay p<rze>to rzecz<n>ycze przywołana
nassye Jchwe mylosrdne oczy k nam
obracz (~~eia ergo advocata nostra illos~~
~~Tuos misericordes oculos ad nos converte~~)

Salve Reg 3.

Obrócić

Obrocić

A przeto rzeczniczko nasza oni
Tve oczi miloszierne k nam obrocz
(~~eia ergo advocata nostra illos tuos~~
~~misericordes oculos ad nos converte~~)

Salve Reg 10, 13.

Obrócić

Obrocić

Thwoye myloschczywe oczy,
schwyąta anno, k[illegible]nam obroczy,
~~gen duscha wynydrye schczyala,~~
~~day, by Jesusa vydryala.~~

ex. ~~[illegible]~~. xv. PF ~~Pr.~~ ~~Fil.~~ v 105

Obrocić

Tedi gdisz wstały... czy mąszowye, obroczyły swoge *brzemyena przeczyw Sodomye (dir exerunt oculos contra Sodomam)

BZ gen 18, 16

W. obrócili oczy ku Sodomie

Obrócić

A porzucył syą na losze swe,

obrocyw twarz swą k scyenye

(avertit faciem suam ad parietem)

BZ III Reg 21, 4

W. odwrócił

Obwrócić

Gen obrocyw oblycze
swe ku scyemye (qui convertit
faciem suam ad parietem).
y modlyl syę panu

B2 IV Reg 20, 2

W. Obwrócić

Obrócić

Zgładzę Jerusalem...

a zagładziw obroczę a powyodę ... grawkę na twarz jego

(et delens vertam et ducam...

~~stylum~~ stylum super faciem eius)

BZ IV Kg 21,13

W. wywrócę

Obrocić

Uczyeszy me szmąthne szyercze angyelszky
krolu Yezuszye, obrocz ku mnye thwe oblycze

ca 1500 Spr 5 NW V 16

Obrócić

OO · i ×

Odwrocyly twarzi ot stanu pana boga naszego y obrocyly gemu chrzbyet (praebuerunt dorsum)

BZ II Par 29,6

W obrócili się tyłem

Obrocić

Czcienie o tem, jako odwiązawszy ji i obrocili krzeptem ku słupu. Rozm. 819.

Obrócić się

(convertere)

Obrocy se, gospodne,

y wytargni duszą moią

Fl 6,4, im. Pnt

Obrócić się

(zmienić się)

A obrociw se (et conversus) sziwyl

ies me .... a obrocyw se (et conversus)

vweselil ies me

Fl 70, 22-3, sim. Puł

W. nawróciwszy się 2x (o bogu)

Obrócić się

Bosze ti obrocziw

se (tu conversus), osziwisz nas

FL 84, 6, nim. Pat

W. ty nawróciwszy się

ze s. 7

Obrócić się

Przeto obroczi se lud moy

tu (convertetur populus meus hic)

Fl 72,10, sim. Put

Pawłowski: wstęp bezbożnych

~~[illegible]~~ zwrócić się

W.

Obrócić się

Bosze czcy, obroczy se,

(convertere), weszi s neba
Fl: conuerte

y widz Fl 79,15, sim. Pul

W. nawrócić się, wejrzyj
z nieba
a obacz

Obrócić się ℣ (convertere, domine, usquequo)

Obroczy se, gospodne,

y dokąd to? ℣ y modlączy bądź

nad sługami twogimi

Fl ~~89~~ 89, 15, sim. Pul

W. nawróć że się, panie, dokądże?

Obrocić się = converti

A kako

W czasv ssmyerczy obroczyl sye yest

ku dzyewyczy, sc Jems?)

Tempore mortis suae conversus est

ad Virginem)

in XV MPKJ. V, 432.

(et qualiter)

Obrócić się

Tako syą obroczywszy, i gidze do Sodomi (converterunt-que se inde et abierunt Sodomam)

BZ Gen 18,22

może P. Bóg z Abrahamem.

W. i obrócili się zonąd i poszli do Sodomy (sc. aniołowie)

Obrócić się

Gensze gdisz przyszókl,
pomodlw sze bogǎ Israel a obroczyl
sze w glowi loszyczka (conversus
ad lectuli caput)
BZ Gen 47, 31

W. pokłonił się Israel Bogu
obróciwszy się ku głowie
łoża

Obrócić się

A obroczywsze (avertitque se), y szedł gest do domu swego

bz Ex 7,23

W. J odwrócił się

Obrócić się

A obrocyw syó Jozias (et conversus Josias), y uznal grobi

BZ IV Reg 23, 16

W. A obróciwszy się J.

Obrócić się

To rzekw Samuel, obrocyl syǫ, chczǫcz przecz gydz (et conversus est Samuel, ut abiret)

BZ I Reg 15, 27

W

Obrócić się

Tedi Moyszesz obroczywszy

szyę, y wiszedł gest od Ffaraona

(avertitque se)

BZ Ex 10, 6

W. odwrócił się

Obrócić się

(verteruntque se)

A obroczywszy syę, y sli

po drodze Bazan

BZ Num 21,33

W.

Obrócić się

ze r. 7

Uzrzał anioła ... a w jego ręce ... myecz, obrocyw syę przecyw Jerusalem (gladium ... et versum contra Jerusalem)

BZ I Par 21,16

W. miecz ... i obrócony na Jerusalem

Obrocić się

a obroczywszy wyą Ih (us) ... rekl gym.

Ew. ex. XV OF XIII 30/

EwZam

y vydzancz ye naszlyadvyacze go

*rekl gym

(conversus ~~autem~~ autem Jesus

Jo 1,38)

sim. Rozm 364

Obrocić się

Ezechias, krol nyemoczny ... ku szczyenye
szyą iesth obroczył, a thedy bog go vzdrowyl
ca 1500 Spr. JN WV 15

Obrocić się = converter

A obróciwszy się miły Jesus ku niewieście, świętej Marjej Magdalenie, rekł ku Simonowi: widzisz tę niewastę! [et conversus ad mulierem, ~~dixit Simoni~~] Rozm. 320. Luc 7, 44)

Zim. ib 397

Obrocić się

Nalazła ji klęczący przeciw słońcu...;
a uźrawszy ją i obrocił sie na stronę.
Wstawszy przeciw jej i przywitał ją
barzo łaskawie Rozm. 497.

Obrocić się ku komu

A rzekuszy to i obrociła sie ku inem niewiastam świętem i rzekła Rozm. 527.

Obrocić się = convertor

W ten czas obrocił się miły Chrystus na Piotra
i pobudził ji ku pokucie Rom. 691.

[et conversus Dominus]
Luc 22,61

Obrócić się

(Pol: odwroczy sye)

Obroczy se od zlego

(diverte a malo) a czin dobre

FL 33,14

W. odwrócić się od złego

Obrócić

(non avertet)

A nye obrocy oblycza swego od was (sc. bog)

BL II Par 30,9

W. odwrócić

Obrocić się – converti

Obroczyl yes sze y vczyeszyl

yes mye Put. Is. 1.

(~~Obroczy szye, gospodnye! 6, 4. Obrocz szyę lesz yego w głowę yego 7, 17. Obroczcze sze, synowye Lyudzczy! 89, 3.~~

Obroczyl gest sǫ gnew Tw<o>y

(conversus est ~~Put.~~ furor Tuus Is 12, 1) y

vczeszyl yes mǫ ~~Isai. 1.~~

Fl Is 1

Obrocić – declinare

(Fl: odchilil ies)

y Obroczyl yes szyercze (pro: stdze) nasze od drogy twoyey Pun 43,20

(et declinasti semitas nostras a via tua)

Obrócić

bez x

Obroceni y zaplonęły

bądzcze barzo richlo (conver-

tantur et erubescant valde velociter)

Fl 6,10, pim. Pnt

W. niech się nawrócą i zawstydzą

Obrócić

Duszą moją obroczil

(animam meam convertit)

Fl 22,2, sin. Pud

Obrócić

Obroceni bądzcze opak

... mislącz mne zlaa (avertantur retrorsum ... cogitantes mihi mala)

FL 34,5, sim. Pul

W. Niech się cofną nazad „pierwszą"

Obrócić

Obroczeni bądzcze opak

(convertantur retrorsum) y za-

sromany bądzcze, gisz chczą

mego zlego

Fl 39, 20, sim. Pul

W. niech się obrócą na wstecz

Obrocić = aver-tere

Obroczil ies <nas> opak (po naszich neprzyaczelech Fl. 43,12 (avertisti nos retrorsum). ~~Obroczi będzie opak Fl. 34,5 (a~~ ... ~~mistęcz mnie ...~~ ~~Fl. 34,5 (avertentur retrorsum ... cogitantes)~~

V (Puł: odwroczyl yes nas opak)

W odwróciłeś nas wstecz od nieprzyjaciół 'pieszczoć'

Obrócić

(odwrócić, odłożyć Psal 137)

Gdi obrocy bog ięczstwo

ludu swego (cum converterit

Fl: ~~avert~~ auertc-rit)

dominus captivitatem plebis ~~sua~~ suae),

radowacz se będze Jacob

Fl 52,8, sim. Psal

W. gdy bog nawróci pojmanie

dulza → dzień

Obrócić

(Put: * obroczo szye)

Obroczeni bądzcze ku

weczoru (convertentur ad vespe

ram) a glod czirzpecz bądą iaco

psi

Fl 58,7,

W nawiązą się

Obrócić

Rzecz gospodyni: Z Bazan

obroczą, obroczą w głębocosez morza

(ex Basam convertam, convertam

in profundum maris)

Fl 67,24, rim. Pruś

W. nawrócę z Basan, nawrócę w głębokość morską

Obrócić

convertę

Boże czcy, obroczi nas

y pokaszi oblicze twoie

y zbawieni będziem

Fl 79,8, sim. Puł,

sim Fl i Puł 79,20

W. nawróć nas

Obrócić

Boże, obroczi nas (converte nos) a pokasz licze twoie y zbaweni * bodzem

Fl 79, 4, sim. Puł

W. nawróć nas

Obrócić

(converte nos)

Obroczi nas, bosze,
zbawene nasze ꝑ y ꝑtewroczy gnew
twoy od nas

Fl 84,4, sim. Put

W. nawróć nas, boże

W. uczynię, że tył podadzą

Obrocić = convertere (in fugam convertam)

Nenawidzące gi w uczyekane obroczą Fl. 88, 23. ~~Gdi obrocy bog iączstwo~~ ludu swego, radowacz se będze iacob Fl. 52, 8. ~~Boże, obroczi nas Fl. 79, 4. Obroczył gesm nogby moge we swadeczstwa twoya Fl. 118, 59. Any se Gonicz będą neprzyacele moie, y polapą ie;~~ any se obroczą, alisz zginą Fl. 17, 41 (non convertar, donec deficiant). ~~Mudlitwa moia w łono moie obroci se Fl. 34, 16. Acz se ne obroczycze, mecz swoy zanosl iest Fl. 7, 13 (nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit). Nemiłosciwi ku tobe se obroczą Fl. 50, 14. Boże czey, obroczy se Fl. 79, 15. Obrocz se bot iego w głowę iego Fl. 7, 17 (convertetur). Obroczcze se, synowe ludzscy Fl. 89, 3 (convertimini). Obroczycze są mne boyączy są czebe Fl. 118, 79 (convertantur mihi). Obroczil iesm se w ubosztwa moiem Fl. 31, 4 (conversus sum in aerumna mea). Cza gest tobe... gordane, ysz obroczył se opak? Fl. 113, 5 (quia conversus es retrorsum?)~~

s. 9 →

Obrócić

Obroczy, gospodne,

gęczstwo nasze ~~jako strumen~~

~~w napołudnew~~ (converte, Fl: convertere

domine, captivitatem nostram)

Fl 125, 5, sim Pul

W nawróćże, panie, pojmanie nasze

Łac. 1. Przepuscy pan, abi bil przemozon od nye-
przyiacyol, bocz

Obrocić - vertere, convertere

To (Boga) gest wspomoci y na byeg obrocycz BZ II Par. 25, 8.

~~Zgladzą Jerusalem ... a zagladziw obroczą a powyodą ... uczą-~~
~~scy grawką (verbum et ducam stylum) na twarz~~
~~gego BZ ib. IV Reg. 21, 13. Nye obrocy oblycza swego od-~~
~~was ib. II Par. 30, 9. Obrocz gich vrąganye na gich~~
~~głowę ib. Neh. 4, 4. Zaczwyrdził zwyrzchnyą studnyczą~~
~~wod Gyonskich a obrocyłgę we spod stron myasta Dani-~~
~~dowa ib. II Par. 32, 30.~~ (Obrocyły gemu przybyet ib. II Par. 29, 6.) ~~Mężowye obroczyły twoye~~
~~brzemyena (direxerunt oculos) przeczyw Sodomye ib. Gen.~~
~~18, 16. Porzucył syą na losze swe, obrocyw twarz swą~~
~~k scyenye ib. III Reg. 21, 4. Drogą, iąsz przidze, zasyą syą~~
~~obrocy od myasta ib. IV Reg. 19, 33. Obroczyw sze y szedł~~
~~gest do domu ib. Ex. 7, 23. Obrocziwszi syą s drogy (oślica)~~
~~poydze po polu ib. Num. 22, 23. Obrocziwszy syą y sliib. Num.~~
~~21, 33. Obrocylibi syą swim syercem ib. II Par. 6, 37.~~

a 9 g i j k p u v s u z

(dei quippe est adiuvare et in fugam convertere)

1) A 3) gdisz 14) uznamyonal

2) dzeyn* 13) szmyerczy 8) przybly-

szayącz 10) sze, 15) zawolal 12) sy-

na 11) swego 6) Josepha 4) i

9) rzekl 7) k 5) nyemu:

BZ 41a

Obrócić V (difficile sit retractare)

vdrączayą. Przeto vstawyamy, aby o rzeczy dzedzynne abo nyedzedzynne abo rzeczy wielkye sądza myasto platv rzeczonego pyatnąscze wząl cztyrzy grosze, a o mnyeysze rzeczy dwa grosza ma wząc.

/53/. Pyrwsze zdanye w swey moczy ma stacz.

/G/dysz rzeczy vmarle trudno wzbvdzycz, yako mynąle na wstecz obroczycz, V a wszakosz są nyektorzy, czso rzeczy przeszle y tesz sądem osądzone nyekakymy wymysly navczyly sya wzdzyracz, a to w tem, gdy nyektora bracza

Dział.27

V° (Sul 38: przeczywko przywdzeny v trudno mayą bicz othmyenyony)

Obrócić –

Obrócić na wstecz - retractare

Rzeczy umarłe trudno wzbudzyć, jako mynąłe na wstecz obroczyć Dział. 27.

Obrocić sie

Gonicz bądą neprzyacele moie, y' polapą ie; any se obroczą, yalisz z giną (et non convertar) Fl. 17, 41

donec deficiant

Y (Put: any szye wroczę)

W. i nie wrócę się aż ich nie stanie

Cf. Wrocić sie Put. id.

Obrócić się

Gonicz bądź neprzyacele moie y polapą ie, any se obroczą V alisz zginą (cł non convertar donec deficiant)

Fl 17, 41

V (Put: szye wroczę).

W. i nie zwrócę się

Obrócić się

Obroczil iesm se

w uboszstwe moiem (conversus sum in aerumna mea)

Fl 31,4, sim. Put

W. nawróciłem się w rzędy mojej

Obrócić się

Nemiloscicwi ku tobe se obroczą (et impii ad te convertentur)

Fl 50,14, sim. Pud

W. a niezbożni do ciebie się nawrócą

Obrocić się = convertor

Nauczę lichee drogam twogym, a nemilosczivy k tobe sie obroczę. ~~Mac. Dod.~~

Kart. Widz.

50,

Psal 15

(impii ad te convertentur)

Obrócić się

(Pur: szyl obroczó)

Tegdi obroczó só

nepriiacelowe mogi opak

(convertentur ... retrorsum)

P

Fl 55,9

W. podobny tył

obrócić się

Obroczą se ku wieczorowi (convertentur ad vesperam) y glod czirpecz bądą iaco psi

Fl. 58,16, rim. Pul

W. nawrócą się ?

wracać?

Obrocić się = divertere, averti

~~Obrocy se od złego Fl. 33,14 (diverte a malo)~~

Obroczcze (<se>) opak y zapalaycze se, ~~[illegible]~~ gisz chczą mne zlich Fl. 69,3 (avertantur retrorsum; et erubescant, qui volunt mihi mala).

(Puł: odwroczcze szye opak)

W. niech się obrócą na wstecz
'pienchną'

Obrócić się

(Pod: obroczyły nye)

Obrocyli se są w dzen

boia (conversi sunt in die belli)

Fl 77, 12

W. podali tył

Obrócić się

(Puł: obroczyły szye)

I obroczili sę se

(et conversi sunt) y kusili sę

boga

Fl 77, 46

W. ~~[illegible]~~ wrócili się

P. pomocnie do tego grzechu (kuszenia)

Obrócić się

Rzekł ies: Obroczcze se synowe ludzsczy (convertimini, filii hominum)

FL 89, 3, sim. Puł

W. Nawracajcie się

Obrócić się

~~Ze~~ Granyczą poloszyl

yes gym, geysze ne przestąpyą

Pul: szye obrocą

any sye *obrączą pokricz szyemyą

(neque convertentur operire terram)

Fl 103,10

Pasł.

W. ani się wrócą (sc. wody)

(Obrocić = convertere)

Yordanysz obroczył się gest opak Fl. 113,3 sim. Puł ~~Obrociw~~ ~~se sziwil ies me Fl. 70,22 (conversus vivificasti~~ me). ~~Obroczeni będzcze grzeszni we pkel Fl. 9,17~~ ~~(convertantur peccatores in infernum).~~

(conversus est retrorsum)

W. Jordan ~~[illegible]~~ wróciłszy nazad

Obrócić się

Czo gest tobe... Yordane,

ysz obroczyl <jeś> sse opak (quia

conversus es retrorsum)?

FL 113,5

(Pul: ysze obroczyl yes szye opak)

W. żeś się nazad wrócił

Obrócić się

(convertantur mihi)

Obroczycze są mne bo-

yączy są czebe

Fl 118,79

Λ (Puł: obroczczye szye)

W. Niech się nawrócą do mnie

Obrócić się (o wietrze) "zmienić"

Wyącz sza wyedr obroczyl,
then czy szaszą nawroczyl;

Aleksy w. 156

brak odp. łac.

Obrocić się – contra persequi

V Potem obrocziwszy syǫ, przesylnye syǫ brali
BZ Jos. 8,20. (contra persequentes fortissime restitissent)

V Gdysz cy, gesto byli iako po-
byegly, chczǫǫcz syǫ na pǔsczǫ
wroczicz, ~~potem~~

W.: przeciwko goniącym mężnie się zastawili

Obrocić się - reverti

~~(Pul. wraczali se)~~

V Y [o]broczyly szye V Puł. 77, 38.

(~~st~~ revertebantur, Fl: wraczali se)

V Gdy vbyal ye, szukaly yego

V y rano szly do ~~ye~~ nyego ~~Puł. 77, 38.~~

Obrocić się = revertor

Revertentur za szyą szyą obroczycz.
~~II 1/2 XV~~ ~~Trvil.~~ III 288.
PF

XV p. post.

jest fotogr.

s. 8 →

Obrócić

(Put: obroczeny będą)

Obroczeni bądzcze grze-

szni we pkel (convertantur pecca-

tores in infernum)

Fl 9,17

W Niechaj grzesznicy obrócą do

piekła (pierzchną i opuszczą do piekła)

Obrócić

(inw. MU) (nawrócić) s 8 →

(converti)

Obroczyl gesm noghy

moge we swadeczstwa twoya

Fl 118, 59, sim. Pul

W obracałem ... ku ...

~~[illegible]~~

Obrocić = convertere

8 64

Pamiętalem na drogi moie y obro~~ (27 a.)~~czilem nogi moie

we swiadeczstwa twoie [cogitavi vias ~~tuas~~ meas et converti pedes meos in testimonia tua]

Psal 118, 59

~~47~~

M W. 26 b - 27 a

1. 9 →

Obrocić

Jako prawe

Tego roku copana przekopa i droga obroczona tha ro(bo)thą 1405 Spr. III, 196.

SKJ

Obrocić - divertere

sc.

(Rzeka) ~~obroczy~~ Acz opuscżywszi pirzwe lożisko, obroczy (Dni

swe szczee... przes gynsze myesczcza Sul. 21.

zob.

si...

(diverterit)

a to przeto, ysze myedzi dwiema dzedzinama strv-
myeny abo rzeka plinye; a przeto acz dwie dze-
dzinye znow obapol gedney rzeky posadzą syą,
tedyby kaszda strona swoy brzeg ma rządzycz y
strzymacz; a gdyby rzeka moczą swą ale nye czlo-
wieczą opvszczywszy pyrwszy byeg, gynszym bye-
gyem syą obroczila, tedy ony brzegy, ktorimi
pyrwey woda rzeky czekla, dzedzynam badą za
granycze, a kmyecze z obv dzedzyny w orem ge-
szerze wolno ryby mogą lowycz. I na to mowymy
my, aczby tesz rzeka moczą czlowieczą gynady

Obrócić

Jonatas... sygnął końcem
tego pręta, gen w ręce dzierżał,
y dotknął w mysd y obrocy
ręką swą k swim ustom
(et convertit manum suam
ad os suum)
BZ I Kry 14, 27
w. obrócił rękę swą do ust

s. 8 →

Obrócić

A prze tą przicziną nye przicwyozl gey k sobye ..., ale obrocyl ią (sc. skrzynię) w dom Obededoma (sed avertit in domum Obededom) BZ I Par 13, 13

W. obrócić do domu

Obrócić

Ezechias, gen zaczwyrdził zwyrzchnyą studnyczą wod Gyonskich a obrocył ge (we spod stron myasta Dauidowa (et avertit eas)

Ku zapadu słuncza

~~subter ad~~

BL II Par 32,30

W. odwrócił je dołem na zachód słońca

miasta D.

Obrocić Aczby Tesz rzeka moczą człowieczą gynądy 58

obroczona, a wszakosz pyrwsze brzegy myedzy dzedzinamy graniczą czynyą. Tac/ do Sul.

/11/. Kaszdy ma stacz pod swą choragwą./

8/ /P/rawo ryczerskye. Nyektorzy z naszych ryczerzow mayącz na sobie riczerską czescz, gdy na grodzech naprzeczyw nyeprziaczelom badą poposadzeny abo na walkach, wsząli obiczay nye stacz pod szadną choragwą, a to przeto, aby grozy pvschek albo stroszey syą vchowali, ktorasz to stroszą gynszy panowie podlug vrządv gym postawionego, myedzi sobą poczynayą. Abogem zly gest czlowiek, ktory nye przyiage swemv czialv, przeto

(Sul 21 - bądzeli płynye nye rzeki... odwroczono) Dział. 7-8

obroczona, a wszakosz pyrwsze brzegy myedzy dzedzinamy granicza czynyą.

/11/. Kaszdy ma stacz pod swą choragwą./

8/ /P/rawo ryczerskye. Nyektorzy z naszych ryczerzow mayącz na sobie riczerską czescz, gdy na grodzech naprzeczyw nyeprziaczelom badą posadzeny abo na walkach, wszął obiczay nye stacz pod szadną choragwą, a to przeto, aby grozy pvschek albo stroszey syą vchowali, ktorasz to stroszą gynszy panowie podług vrządv gym postawionego, myedzi sobą poczynayą. Abogem zly gest czlowiek, ktory nye przyiage swemv' czialy, przeto

Dział.7-8

Obrocić

W.: uczynił wo

Obroczył wodą = fecit ~~[illegible]~~ aqueductum

1471, MPKJ: V, 45

(aedificavit de lapidibus altare

... x fecitque aquaeductum ...

in circuitu altaris III Reg 18,32)

III Reg. XVIII

Obrócić się

Na wszelkich myeszczoch,
kódi się obroczymi, rzeczy

(ad quem ingrediemur, dices),
że czyesm Twoy brat

Bz Gen 20, 13

W. do kdóżgo przyjdziemy

Obrócić się

A kądikoly syę obroczysz

(et quocunque perrexeris)

BZ Gen. 20,16

W. i gdziekolwiek pójdziesz

Obrocić się - perrigere, ingredi

Będę stroszem twym, gdzekoly syę obroczysz V BZ Gen. 28,15

~~Na wszelkich myeszczoch, kędi syę obrocymi, rzeczy, że czyesu twoy brat ib. 20,13. Kędiko Nęewyem, kamsta syę obroczila (quo abierunt) ib. Jos. 2,5.~~

V (quocumque perrexeris)

W. gdziekolwiek 4404
pojdziesz

Obrócić się

(sc. oślica)

Obroczicwszi syó, s drogy

(avertit se de itinere), poydze po-

polu

BZ Num 22,23

W. odwróciła się z drogi

Obrocić się = diverto

A gdyż to uźreli wszyscy, poczęli szeptać rzekąc, iż by sie do człowieka grzesznika obrocił [Et cum viderent omnes, murmurabant dicentes, quod ad hominem peccatorem divertisset] Rozm. 406.

Luc 19,7

Obrócić się

imyk.?

Obrocz se bol iego

w głowę iego (convertetur

dolor eius in caput eius)

Fl. 7,17, rim. Put

W. Obroci się boleść jego

na głowę jego

Obrócić się

(udać się)

Nye wyem, kamsta

syǫ obroczila (sc. dwa męża),

(quo abierunt)

sczigaycze ge rǫcze

BZ Jos 2,5

W gdzie poszli

Obrócić się

Drogą, iąsz przidze, zasyą

syą obrocy od myasta tego a (revertetur)

nye wnydze

BZ IV Reg ~~19~~ 19, 33

W. wróci się

obrócić się

Modlitwa moja w łono moje obróci się (oratio mea in sinu meo convertetur)

Fl 34,16, sim. Pur

W. do zasadniczego się wróci miejsce niejasne

Obrocić - dirigere

Poszwany volen ma othydz

a drzecywko zachoczczy zaloba thaka ma byez obroczona ✓

Sul. 66.

✓ (et contra liberantem actio dirigatur)

Dział: brak odp.

Obrócić

(converte)

Obrocz gich urógany

na gich głowó

BZ Neh 4,4

W.

Obrocić – disponere

Słowo ... yesz

~~Ieb~~ obroczyi ku Abramowy

Puł. 104,9.

(Fl: czsozz vlozzil yest)

(quod disposuit ad Abraham)

Puł

104.9.

Obrocić coś na kogo

W tym się ich wielka zdrada okazuje, iże chcąc niewinnego umorzyć, chcieli swój grzech na Pilata obrocić Rozm. 773.

Obrocić

Bog jego... gest on s ~~[illegible]~~ vy-
szokosczy na szemą spatl byl a
~~[illegible]~~ f proch gest szą on byl obroczil

Gn 173 a

Obrocić

Cdisz vǫcz thy vmrzesz
tedy szǫ vǫcz thy szaszǫ f szemǫ
obroczisz

Gn 174 a

Obrócił mi

Bo proch jesz

a w proch szł obroczysz

(in pulverem reverteris)

BZ Gen 3, 19

W. i.

Obrocić się = reverto

a w proch sza obroczisz
et in pulverem reverteris

ca 1461-67. Serm. 442. v.

Obrocić

(sc. kamienie)

£ Svǫthy gau gestcy ge on natichmast bil ve slotho... obrocil Gn. 182, a. ~~Cdisz vǫcz thy vmrzesz, tedy szǫ vǫcz thy szaszǫ f szemǫ obroczisz Gn. 174, a. On f proch gest szǫ on byl obroczil Gn. 173, a. Ono slotho gestcy szǫ ono szaszǫ f ... f kamene bylo obroczylo Gn. 188, a.~~

Obrocić się

cenotid. 3 sg.

Prosycze, isbicz ~~Thy to~~ ...

tho ... kamene obrocylo szą ono

szaszą f swe pryrodzene

Yn 183 a

1

Obrocić

Ono słotho gestcy szó
ono szaszł f rosczky y f
Kamene było obrocyło

gu 183a

Obrócić

(convertisti)

Obroczil ies placz moy

w wesele

Fl 29,14

Put = obroczylesz

W. odmieniłeś

Obrocić - convertere

Obrocylesz placz w wyesszyelye Puł. 29,14.

Obrócić

Y obroczil w krew
rzeky gich (convertit) ~~in~~

Fl 77,49

sim. Pul

W. przemienił

Obrócić

(convertit)

Obroczył wody gych

w krew

Fl 104, 28, sim. Pul

W.

Obrócić się

Ne chowali smolwy iaco oczczowe gich, obroczili sǫ se V w łǫcziszcze kniwe (conversi sunt in arcum pravum)

Fl 77, 63

V (Puł: obroczyly sze).

W wywrócili się jako łuk oparny

Obrócić się

Bolisz (pro alisz) prawda

obroczy se w sąd (quoadusque
iustitia convertatur in iudicium)
Fl 93,15, sim. Pud

W. aż się sprawiedliwość w sąd
obróci

Obrócić się

A we proch se obroczą (revertentur)

Fl 103,30

(Pul: obroczą szye)

Obrócić

(convertit)

Obroczył syercze gych,

bychą nenazrzely lvdv yego

Fl 104, 24, sim. Pul

W. odmienić

Obrocić - reducere

Vola przes mąthrcze k ~~femu~~ ~~gest~~ nalezona, aby lasy...
w szyrsze vszytky były obroczony Jul. 80.

(ut silvae ... ad ampliores utilitates
reducantur)

Dział 0

Obrócić

(convertit)

Yensze obroczyl opokó

w yezora wod

Fl 113,8, sim. Pul

W.

Obrocić

(zmienić)

Wygląd <ne> obroczil=

divites dimisit inanes in. XV R. XXIV, 60.

Jag. nr. 1619 Mat. z Groch k. 7.

Br. Kaz. str. I 88. 23.

Rozpr. 2 str. 60 pocz. w. XV

110 inanis

(biedny)

Obrócić mj

Ale żona Lotowa ...

obroczyła syć gest w slub

solni (versa est in statuam salis)

BZ gen 19, 26

W. obrócona jest

Obrócić

Wiszczye o mnye miszlyly
zle, a bog. To obroczyl (vertit)
w dobre

BZ gen 50,20

W.

Obrócić się

Rzuczyły takyesz kaszdy pręty swe, ktoresz szyó to sóó obroczyły w smoky (quae versae sunt in BZ Ex 7, 12 dracones)

W. się obróciły

Obrócić się

A prǫǫt, ktorysz sze gest obroczyl w zmoka (quae conversa est in draconem), weszmyesz w rǫkǫ swǫ

BZ Ex 7,15

Obrócić się

Uderzą prątem...
wodą rzeczną, obroczysze
w krew (vertetur)

BZ Ex 7, 17

W

Obrócić ij

Wszczyógny rękóó swóó nad wody egipskye a na gich rzeky y potoky a nad geszora y wszitky tonye wodne, aby sze obroczyli w krew (ut vertantur)

B2 Ex 7,19

W

Obwieścić

A ona (sc. woda) sze

obroczyła w krew

(versa est)

quae

BZ Ex 7,20

W

Obrócić się

~~Tako yszę~~

Wszitek proch szemsky

obroczyl sze gest w ploszczycze

(versus est)

BZ Ex 8, 17

W.

Obrócić ~~się~~ vertere vertit in siccum

1° Morze. S. obroczył w sucho BZ Ex. 14, 21. ~~Bog to obroczył w dobre ib. Gen. 50, 20. Myasta wasza obroczą w pustinyą ib. Lev. 26, 31. Proch gesz a w proch szą obroczysz ib. Gen. 3, 19. Propt. syp gest obroczył wąszem ib. Ex. 7, 10.~~

4460

Obrócić się

Ukazał (sc. pan) gemu drzewo, *kto <ne> gdi wpuszczył w wodi, w złotkooszcz sze obroczyli (~~ostendit ei lignum, quod cum misisset in aquas~~ (in dulcedinem versae sunt)

BZ Ex 15,25

W. drzewo, które gdy włożył do wód, odmieniły się o słodkości

Obrócić

Myasta wasza obroczą w pustinyą (redigam)

BZ Lev 26,31

W

Obrócić

Xpus placz ... w wyeszelye wyekuge obroczil

Puł 29 arg.

Obrocić się z vertor

Wasz smętek obroci się [w] wesele [tristitia vestra vertetur in gaudium] Rom. 573.

Jo 16, 20

Obrocić

Myloszyerny gospodnye, ... obroczych
moy placa vyeczyelye Rom. 6.

Obrocić : convertere

Jesus... tegoż dnia obrocił wodę
[w] wino [eadem die... convertit a-
quam in vinum] Rorm. ~~186.~~ 187.

Obrocić = convertere

Miły Jesus obrocił wodę [w] wino
[convertit dominus aquam in vinum]
Rorm. 202.

Obrocić = vertere

Dzisia nasz miły zbawiciel... wezwan na swaćbę wodę w wino obrocił [hodie invitatus ad nuptias aquas vertit in vinum] Rozm. 204.

Obrocić na co

Aby Jesus... nie odpowiedział ni słowa, ...
iż jako Bog niedział, cokoli by był odpowiedział,
toby oni byli na potwarz obrocili Rom. 722.

Obrocić się w co

Upadło wesele serca naszego, obróciło się w płacz serce nasze Rozm. 736.

Obrócić się

Weszmy prąąt swoy a porzucz gy na szemyą przed ffaraonem ..., acz szyą obroczy wąszem

(ac vertetur in colubrum)

BZ Ex 7, 9

W. i obroci sy w wąża

Obrócić się

'zmienić się'

gensze (sc. pręt) szyą gest

obroczył wąszem (quae versa

est in colubrum)

. BZ Ex 7,10

W. w wyżu

poczytywać, wziąć za coś s. 12 →

Obrocić - reputare

Y Weszrzał Abram ku bogu a ⟨w⟩ sprawyedlywoszcz gemu obroczono (reputatum est illi ad justitiam) BZ Gen. 15, 6.

W. Uwierzył Abram Bogu

i poczytano ~~mu~~ jest ku sprawiedliwości

s. 12 →

Obrócić

47b

/150/. O zbieglem z ziemye, komvby dana vyna.

/V/stawiamy tesz, aczby nyekomv dawszy wyna, aczkoly przed nas gy pozwano abo naszego starostą, a tegoto nye chczano przypusczycz kv oczysczienyv swey nyewynnosczy przez nas abo naszego starosta, a tento dla tego nyeprzypvsczenya zabieszalby, [przeto aby zabieszanye] abo sgechanye [takye gemv na sromotą nye obroczono, vstawyamy,] aby ten, komvbysmy abo nasch starosta tako vczynyli, tedi ma poswiatczycz na nas

Dział.60

V (ne sibi fuga ipsius ad infamiam imputetur), Sed 60. aby gemu stojesthero gego ku sromocze nye bylo *

abo na naschego starostą przed byskvpem poznanskym abo proboszczem, yszesmy gego abo nasz starosta kv oczyszczenyv nye chczeli przypusczyczc.

61/ Starosta tesz /temv abo takiemv zbiegowy mosze dacz myr vpewnywszy gy za szescz nyedzel; tento starosta przed nany abo naszymy namyestnyky abo naszymy wogewodany sprawiedlywosczy gemv mayą schvkacz. Aczlyby tego nye mogl myecz, yzzby mv dano dzen kv oczyszczenyv, tedy starosta ten ysti abo wogewoda tego zbiega gleytowacz swą moczą y przewioscz asz na granycze zemye.

Dział.60-61

Obrocić – imputare

Aby ~~zabieszanye~~ zabyeszanye takye gemu na sromotu nye obrozzono dział. 60

Obrocić = deducere, redigere, revertere, convertere.

W niwecz obroczisz (toć) wszitki pogani Fl. 58,9 (rim. Pul) (ad nihilum deduces). ~~Obraz gich ku niczemu obroczisz Fl. 72,20 (imaginem ipsorum ad nihilum rediges). We proch se obroczą Fl. 103,30 (in pulverem suum revertentur). Obroczil ies płacz moy w wesele Fl. 29,14 Obroczil w krew rzeky gich Fl. 77,49 (convertit in sanguinem). Obroczili są se w łączi szcze pszime Fl. 77,65 (convertit sunt in arcum). Ja ku niczemu obroczon iesm Fl. 72,21 (ad nihilum redactus sum).~~

Obrócić

Jaco sen wstaiączich, gospodne, w meseze twoiem obraz gich ku niczemu (Puł: w nycz) obroczisz (imaginem ipsorum ad nihilum rediges)

Fl 72, 20, sim. Puł

W. wniwecz obrócin

Obrócić

(Puł: w nycz)

Ja ku niczemu obroczon iesm (et ego ad nihilum redactus sum) a ne wedzal iesm

FL 72,21, sim. Puł

W. I jam wniwecz obrócony i nie wiedziałem

Obrocić w niwecz-destruere

Takye vczysnyenye daley yest skazono i w nywecz obroczono Jul. 92.

i scymanye plasczow

V a nygdi na wyeky ma bicz pamyanTano

bak łu.

Obrócić (Fl: ku niczemu przewedzon iest)

W nycz obroczon iest

w obeszrenyu iego zloszczywy

(ad nihilum deductus est)

Fl Puł 14,5

W. o niwecz obrócony jest

Obrócić

A on (sc. bog) wnywecz

obroczy (ad nihilum deducet Fl: ku niczemu prziwedze)

zamączayącze nas

Pus 59, 13

Obrócić

Y w nyey (pro w nycz)

obroczyl (Fl: ku niczemu

prinosl) barzo Israhel

(ad nihilum redegit valde

Israel)

Puł 77, 65

W. wniwecz obrócił

Obrocić

w niwecz obrocić

irrilare id est prouocare... vel euacuare, delibi-
lare, nagabacz albo drasznycz albo w ny-
vecz obroczycz

c. 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Obrocii

Tandem ego veni ... et mei homines sedent y obro-
cilem w to slowo, ysz pusery homines meos

1414 Tym Sąd. 165

MW 26 b - 27a

Obrócić się (Puł: szye nye nawroczyczye).

Acz se ne obrocycze

(nisi conversi fueritis), mecz swoy

zanosl iest

Fl 7,13

W Jeśli się nie nawrócicie, miecze

swego dobędzie

Obrocić - convertere

./.

(nye myeschkay obroczycz sze ~~ne tardes converti.~~

Ne tardes converti ad dominum deum Tamen

~~X/2 XV SKY V. 268.~~ mert.

et ne differas de die in diem

Obrocić się

A obrocytybi syą swim syercem
(ET conversi in corde suo)
..., czinyly pokaianye

BZ II Par 6,37

W. a nawróciwszy się w sercu swym

Obrócić się

A obroczillybi syą k łobye

(et reversi fuerint ad te) w czalem

syerczu swem

BZ II Par 6,38

W A nawróciliby się do ciebie

Obrocić - convertere

Obroczona czerkew spyewa dobroty oycza Pul. 110, arg.

~~Pul.~~ ~~110.~~

Obrocić sie = convertor

Tegoć dla mowię im w przykładziech... by sie popełniło ~~pismo~~... proroctwo Izajasza proroka, rzekącego:... iżby sie obrocili, a by je uzdrowił [et convertantur, et sanem eos] Rozm. 337.

(Mat 13, 15

Obrocić = converto

Jako miły Jesus łaskawie s nimi mowił, chcąc je obrocić Rozm. 473.

Obrocić się.

Prze to ucho, które miły Bog na-
wrocił i uzdrowił, znamienuje sie wiara
tych, iże sie s tego luda żydowskiego
obrocili i wierzyli w Jesusa Rozm. 644.

Obrocić

Obrócić

149. Jako {to} ſwaczimẏ iſz thomiſlaf vzøl po ſzwei | ſzene po Margorzacze 400 grziue^{n} | poſzagu y obroczil ẏamo czal.

<dr>

1393 Posn nr 149

Lehsz I nr 1451

Obrocić

Thomislaf vzął po szwei szene po Margorzacze 400 grziuen poszagu y obroczil, yamo czal 1393 Leksz. I, № 1451. ~~Jakom ya przedal swey zony sukną y obroczyl za gey duszą 1410 Spaw. IV, № 1943. Tho A jesliby cza niegodnego a niesprawnego było... tho ma bycz potłumiono a w niwecz obroczono ½ XVI M.M.Ac. VII, Dod. Niektorzi, zastawiwszi sie ieden u drugiego~~

Obrocić

jako prawie Pyothr

Strzeleczski wsaul penadze za dzedzina ... y obrocził ye, gdze chczał

1400 ~~Spr~~ III, 192.

SKJ

(przemyśl)

Obrocić

Kedi

Pani mu dala dwe grziwne, an ge obroczil na gich polepszene

1410 Piek. Kośc. 407.

Obrócić

J

Jakom ya przedal swey

* żony suknó y obroczyl za gey

duszó

1410 TPaw IV nr 1943

Obrócić

1150 Taco mẏ pomoſz bog etc. yaco poſ-
ſagu Swey | zony wnoſlzem pancz-
dzezanth grziven voczy | ſnø do-
glaboczcza atẏm obroczyl napoſpo-
lithe | dobre Micolayewo ydobro-
goſtowo a zobem nycz | neoſtawil |

D. lit.

D. lit.

(pro dobro) 1423 Tozu nr 1150

Obrocić

(sc. dzieci)

Opyekadlnyk ma... przedacz gych stoyacze gymyenye y s tego ge zywycz, a ostatek obroczycz na gych vzytek

Ort Mac 140 (śr)

sim. Ost Br Rp 102,4

Obrocić

1070. (290) Jakom ya czcziborowy nyevirambyl drzeva zgego pushczey samosshosth gwaltem ~~(w)~~ Jeko hoszmdzesszath grosshi visshey nyzhly czsso my dal a ny ~~(viwyosch)~~ viwyoswsshi hobroczil gdzem chczal. — Jako Ja tho wyem Clymyanth Czcziborowy nyevirambyl.

1457 Zap Warsz nr 1070

vszytek obroczyl. Falco poznal, ysze myecz y tobola wzął byl, ale gemv zasyą yą wroczyl, ale o pyenyądze zaprzal. Ale my poznawszy, ysz nykt kromye czygey woley nysządney rzeczy nye ma wząc, alyszby gego vproszyl, przetosmy w tey schtucze Gydzikowy sskazaly przyssyądz na swą schkodą.

/77/. Gdy kogo vkąssy pyes.

/I/dzyk szalowal na Falka, ysze s posczwanya gego gest gy pyes vkąszyl tako, ysze chramal. Falco zaprzal sczwanya; ale yszę Idzyk nye

na wina przez sąsyady, tedy sam wlosną ręką odygdze.

/76/. Nykt przez czygey woley czvdza rzecz ma dracz /s/.

/G/idzyk szalowal na Falka, ysze gdy schedl w drogą, tedy w drodze zasnął, tedy Falko nadszedwszy gy sspyącz, wząl gemv myecz y s tobolą, w ktorey byly trzy skoczcze pyenyądzi; ale acz gemv wroczyl myecz y tobolą, ale trzech skoczczow gemv pyenyądzy nye wroczyl, a na swoy

Obrocić -

Gemv pyenyądzy nye wroczyl, a na swoy vszytek obroczyl
Dział. 35.

Obrocić

1188. (34) Thago(!) my etc. Jakom ya nyepogonyl phynethi nadobrovolney drocze(!) wborv nadzyedzynye Jardanowskyey Anym chazebna rzeczya(!) plasczyam(!) gey wzyal yako dwye kopye Any kozucha vyevyerzyczego zadvye kopye Anym thego kvswemv vzythkv obroczyl. — yako ya tho wyem (yse) yze gotharth nyepogonyl phynethi etc.

1469 Zap Warsz nr 1188

Obrocić

1389. (314^{v} r. 1475) Jakom Ja panv mjcolayevy Radzycowszky nyevkrathl Ryp Sszadzem swody, kthore on sobye kupotrzebye sweyh Chowal anym gych kuvzythcovy swoyemv obrodzyl(!) Tako my Bog. — Jako Ja tho vyem.

1475 Zap Warsz nr 1389

Obro-ciℓ

1384. (285ᵛ) Jakom Ja przeszszewe(!) sziny nyeoral naianovye narszyszku dwyema pluziczamy gwalthem navyenye nyeboszky(!) anny voczyechoveyh Srudnika(?) napyelaszcovye kthore vyano on o-kupyl Sprzyszvolenyen(!) Blyszych nyeszparwh gego pravem anym obroczyl vzythcowh gego kszobye Jaco dwye kopye gr. in $\frac{1}{2}$ gr.

1474 Zap Warsz nr 1384

Obrocić

1480. (103ᵛ) Thakomy pomoschy bog etc. yako ya nye viszethl szdomv szwego zothrabusow ynyevkradlem konya Czyszavego (nyalanczkoviczach) nalakach naothrabusech pothgorzesewem anym go obroczył gdzem chczal any thego vszythkv mam wdomv szvem yako pyathdzeszath grossy in ½ gr. — Jako ya tho vem ysch Jan sin Simanow szothrabusow nyevyszethl.

1480 Lap Warsz nr 1480

Obrocić 'przeznaczyć, przytłumać'

S temy to stawky moze uczinicz y nechacz, przedacz, zamienicz, gyako bi sse gyemu nalepey zdalo, abo poradzono bylo, obroczicz na swe poszitky lepse

1488 Fontes Śl. II 16

Obrocić (przetłumaczyć)

Bich vilozil a obroczil = traham

(1471, MPKJ. V, 55.

(exigitis enim, vt librum Chaldaeo sermone conscriptum ad Latinum stylum traham

Tob prol.)

Obrocić

przebywać →

~~MPKJ. IV. 10~~

Obroczył = versatus

1471 MPKJ. V. 10

(sed iuxta misericordiam, quam feci tibi, facies mihi et terrae, in qua versatus es advena Gen 21,23)

Gen. XXI

Wuj: i niemi, w którejś przebywał przechodniem

Obrocić się.

mikrof. ~~0~~

obroczyłscha

avulsus est

XV med. R. XXV, 272-~~[illegible]~~

Tekst relig.

avello i [illegible]?

Obrocić

Jakom ya Piotra Grzebaka, kmyeczia... w klodze lezączego nye sbil... ani w clodze obroczinschi thego kmyeczia dzirzal

1468 Tym Sąd. 162

Obrocić się = convertor

Potym zaślepił oczy ich a serce ich zawidził, aby nie widzieli oczyma a sercem rozumieli, snadź by się obrocili a jakobych je uzdrowił [et convertantur, et sanem eos] Rom. 468.

Jo 12,40)

Obrócić

Osromoczeny *bodzcze

y obroczeny opak V wszy<t>czy,

gysz nenazrzą Syon

Fl 128, 4, sim. Pnt

V (convertantur retrorsum)

W. i na zad obroceni

Obrocić obrociwszy

(820) a gdy sie ci smęczyli, natychmiast ini przystąpili odmieniwszy sie i odwiązali ji od słupa a obrociwszy ji grzebietem ku słupu i wzięli jemu ręce opak albo zasie i ciągnęli tako silnie, aże obłapił słup wszytek, jako pirwej oczyma był przywiązan, bo są ciągnęli powrozem, ażemusiły ręce około słupa dosiąc, a to jemu była nawiętsza boleść, bo jemu były wszytki stawy wytargniony zramion; Rozm. 820.

Obrocić

9

Obroczyl = devolvat) ~~MPKJ. IV. 10~~

(introducti sumus, sc. fratres, ut devolvat in nos calumniam

(47) MPKJ. V, 13

Wuj aby połwon na nas

Ualit

Gen. ~~XLIII~~

Obrocić się = converti

Nie chay ob-

rocza se ku mnye boiączi se czebie, a ktorzi poznali

swiadeczstwa twoia

[convertantur tibi mihi timentes te],

Psal 118, 79

M W. 30 a.

Obrocić cf. Obrosity

Obrociły Obróciły m. czeski versatilis obratika

Obroczila = versatilis ~~(axis)~~.

Wyj: a myślenie jego [illegible] jako oś, która się obraca

1471 MPKJ. V, 83

(praecordia fatui quasi rota carri.

et quasi axis versatilis cogitatus illius Ecclus 33, 5)

Ecclus. 33

Obrość

Obrość = ~~pullulare~~ frondere

Jako Jozef przyszedł do kościoła a kako jego laska puściła, obrosła i zkwitła Rozm. 32

[quod virga eius fronduit et floruit R. XXVIII, 297]

Obróść

Obrość

Podbrodek... weśrzod żłobek (slobol) maluczki miał, jen potem był obrosł Rozm. 152.

Obrosić cf. Obrosły Nieobrosły

Obrównanie

Obrownanie - limitatio

Vstawyani, ysz aczby przerzeczoneem V

nye przepuszczonabi bila prze pana alybo wyesznycze wyesz bicz

czaądzaana podlug przerzeczonego obrownaanya

chczemi, abi wyną zaplaczyc bili powynny Sul. 30.

V slvzebnykowy przes sąndzą na-

sznamyonaneemv na thą tho

czą ą zzą sz czelyadzą sąndzego

Ciuxta praemissam limitationem

Obrównanie

d n o

Obrownanie

(rozgraniczenie, przeprowadzenie granicy)

~~774 St.~~ Thomas ~~de Gosnevicze~~ accepit sibi Falconem ... et Henricum ~~Gietum Baran et Henricum Kere-dem de Ostrowo~~ na obrownanye dzedziny; ~~vlg. infra duas septimanas et quatuor vel sex septimanas~~ 1415 Czrs. 147.

Ksiega ziemi czerskiej str 147

Zap.sad. WARECKIE r 1415

Vulg. infra duas septimanas et quatuor vel sex septimanas

183

Obrównanie

Obrownanie

Jaka nobilis de Risky uxor Retibori ... ab altera parte accepit sibi Mscyslaum ... et Stanislaum ... similiter vlg. na obrownanye hereditatis predicte vel quod possunt invenire et debent ipsis dare scitum die tercia 1415 Czrs 147

(2)

Obroż
Obroża

Obrozy (vincula) // 1466 // R. XXII, 16

Inquit (sc. canis): Ne valeam morsu peccare diurno vincla, gl. liganina obrozy, diurna fero, nocte iubente vago

Brückn. Obroży R. XXII, 37

Ob-vroz-

s 218

Obroża Obroże

Pro coleriis canum alias za obroze
dedi octo grossos 1478 Rechkról 226

Obroża Obroże — ligamen

ad ligamina canum bachmati alias na obroze ...., dedi X denaros ungaricales

1500 Trig. Bud. 47

Obroża Obrože

pro novis obrosxy et corigia ad eas ad
canes domini principis charthi dedi...
xL den. ung. ~~Princes I den. ung.~~
caros bricales

1500 Zsig. Bud. 75

obróż
Obroż

"ozdobny łańcuch noszony na szyi, torques quidam ornatior"

Obrosz - torques

XV med. Pr. Fil. V, 28.

torques huccop vel obrosz

obrudzenie, (zabrudzenie, zabrudzenie)

impuritate (obrudzenym)

~~fol.~~ XV R.XXV, 160,

med.

~~Brückner Kaz. śrw. 3~~

~~Rozpr. 25, str. 160~~

~~połowa w XV~~

~~Pol. I. 475. k. 301~~

1657

Obrus

Gausappe obrusz, mappa racnik

ca 1420 Wok Tryd nr 294

Obrus

Kx they tho gyeradzye szlowye nyewyeszczkym rzeczam szlusza czynyone szlotho y szrebro..., kobyercze, obruszy, racznyky, koldry, ~~y zyem-szkye odzyenye~~ Ort Mac 69 ~~(g)~~

Sin. OrtBrRp
55,2

Obrus

Jacom ya ... nye wzanl s skrzynye Jedwydzyney...
obrusow y czachlow z ynymy byalymy schathamy
za XX g[illegible] <oszy>

1471 Tym Proc. 281

Obrus

Item obruszow szyeser

1493 ~~Pf. Fol. IV. 663.~~
PF IV 664

Obrus 'mantīle, mantele, gausape, mappa'

2) mantīle vel mantēle, idem quod gausape vel mappa, obrvsz

1) gausape, mantile vel mensale, tischtuch, obrvsz

c. 1500 Erz. ~~Stou~~ 54

Ulms

Ulmisch mantile -

ca 1500 R XL VII 356

(Obrus)
Abrys - mappa

12 linteamina, item mappe al. abrissi 8, manutergia similiter 8.

1492, Roczn. Krak. XVI, 58.

1

Obrus

Ku gyeradsye szlusza czynyone szlothoy szrebro, kobyercze, obruszy, rącznyky, koldry Ort. Mac. 69

Obrus = linteum

Krystus... wziąwszy obrus i przepasał się na ra-
mie swej czystoty i niewinności [et cum accepis-
set linteum, praecinxit se] Rom. 531.

Obrus = ~~linteum~~ linteum

Krystus... wstał od wieczerze, odzienie sk[ł]ada, obrusem się opasuje... a skłoniwszy umywał swem zwolennikoma nogi Rozm. 532.

Obrus = linteum

Jesus... opasał sie lnianym obrusem Rolm.
533.

Obrusiec

Esze

Cathuscha nye vczinila gwalthu w Maczeiowem sole ani obruszcza wzęla 1436 Ks. M. III nr. 2400,

Sin. Ob.

Obrusiec

Obruszyecz (mensale) ~~pp.~~ XV R. XVI, 349.

p. pr.

Obrusiec

569. - quatuordecim manipulares al. obruscze

1468 ~~1474~~ AGZ. XVIII, 85. ~~ArchB. XVIII~~

Quia tu Stanislae recepisti violenter et fecisti recipere cistam, tunicam, palium ... et duo mensualia, quatuordecim manipulares al. obruscze sibi

Archiwum bernardyńskie T. XVIIi
Zap. sadów Przemyskich
R 1474. str 85.

105

Obruszyć się

m O

malem obruszyły szya - pene moti sunt

~~(por. ślis malěmo~~

491

ca 1455. JA.14. ~~1455.~~

(mei autem paene moti sunt pedes, paene effusi sunt gressus mei Psal 72,2

376

~~ARCHITOMXIV str. 491 ok. r. 1455~~

Obrusny
Obrusny

Eodem die Scepanyecz obrusszny domini regis
dedi fertonem 1477 Rechkrol 194.

Obruśny

Obrusny

Eodem die obruszny Sczepanyecz domini regis dedi medium fl. 1477 RachKról 208

Obrusny Obrušny

Eodem die Sczepanyecz obrusszny infirmo dedi
tertonem 1478 Rockkról 218

Obruszny

Obruszny

Item Stanyecz obruszny florenum 1478
Roch Król 234

Obrusny

Obrusny

Dedi quatuor cum medio gr. ab ablucione mensalium per manus Stanyecz et sczepanycz obruszny 1478 RachKról 238

Obrycie

Spacium pro hortis, aqua circumdatum, alias za obryczym

1617
(1474) Arch Sław II 223

Anna... ducissa Mazouie... donauit titulo hereditario.. unum mansum agrorum mensure Culmensis liberum, ad dictum molendinum pertinentem, in mericis contiguis ipsi molen-

~~5397 III~~ dino et agris ville
predicte Jactorowo adiacen-
~~Ann~~ tibus, cum pratis circa dicta
fluuium, inferius et superius dictum
molendinum consistentibus, extirpan-
dis, ac eciam spacium pro
hortis, aqua circumdatum al. za
obryczym ab emissario al. od
vpustu de piscina, vsque ad
incursum aque in fluuium

Rozsiał -- szlachta [illegible] [illegible] R. XIX, 104.

Żak

Obrywać

Obryvay (carpe) ~~1446~~ XV p. p. R. XVI, 343.

Obrzaz v. Obraz

Obrzazać. cf. Obrzezać

Obrzazanie cf. Obrzezanie

Obrzazeh Obrzezeh

obrzazować obrzezować

Obrzazanie cf. Obrzezanie

Obrzazne ? (Kartka Łosia)

v. Obraźne

Obrazować cf. Obrazować

obrazowanie cf. obrazowanie

Obrzęd

Prożne drogi bosze miło-
serdze y prawda x szukaiocim
obrzędá V iego y swadectwa
iego (requirentibus testamentum
eius et testimonia eius)

Fl 24, 11

V (Pu: obrządzenya)

Obrzęd

Twardosz iest gospodzin tim,
is to se iego boią a obrzęd
iego, bi ziawoni bil giu
(testamentum ipsius, ut mani-
festetur illis) Fl 24, 15, sim.
Ját

Obrząd

Grzesznemu rzekl boga: Czemu ti wipowadasz sprawedlnosci moie, x obrzod moy √ prze vsta twoia (adsumis testamentum meum per os ~~tut~~ tuum)? Fl 49,17

√ (Puł: byerzesz obrząd moy)

Obrząd

Pokalały są obrząd iego (contaminaverunt testamentum eius) Fl 54, 23, sim. Put

Obrząd

Wesrzi na obrząd twoy (respice in testamentum tuum), bo napelnoni są, gisz pomroczili są se zeme, domowich lichot Fl 73,21, sim. Pul

Pój: na testament 'na przymierze'

Obrząd

Ne strz<e>gli sø obrzøda
bosregoV a w zacone iego ne
chcreli chodzicz

V (non custodiebunt testamentum
dei) Fl 77, 13, sin. 9uł

Wzj: testamentu (Puł obrzędai

Obrząd

Sercze zaprawdę gich ne bilo proste s nim ani werny ymany sę w ×obrzodze iego (nec fideles habiti sunt in testamento eius) Fl 77, 41, sim. Pub

(Pub: w obrzędzye)

bez w testamencie = w pełnieniu warunków przymierza, w strzeżeniu przykazań pawr

Obrząd

Pospolu przeciw tobe obrzød rozloszili sø (simul adversum te testamentum disposuerunt)

Fl 82,5, sim. Pul

Wyj: przeciw tobie przymierze postanowili testamentum = umowa, alians Pawł

Obrząd

P⟨o⟩loszil iesm obrząd wibranim mogim (disposui testamentum electis meis)

Fl 88, 4, sim. Gnb

Woj: testament = przymierze, Pawł. obietnica

Obrząd

Na weky schowam iemu miło-
serdze moie a obrząd moy
(testamentum meum) werni
iemu Fl 88, 28, sim. Puł

Wyj: testament = przymierze moje,
obietnicę mą Pawł.

Obrząd

Miłosierdzia zaprawdę mego nie
rozproszę od niego... any pobez-
czynię obrzędu mego (neque
profanabo testamentum meum

Fl 88,34, sim. Vulg

Vide: testamentum

Obrząd

Otewroczil ies obrząd (testamentum) sługi twego

Fl 88, 38, sim. 9 ub

Woj: testament 'obietnicę' 9 ub

Obrząd

Pomnyal yest na wyeki obrząd
(memor fuit in saeculum
testamenti sui)

Fl 104,8, sim. Puł

Wyj: na testamentu 'na przymierze'
Jakób.

Obrząd

Vstawil yest ono Jakobowy w kazn a Israhel w obrząd

wyekvy (in testamentum aeternum)

Fl 104, 10, sim. Pul

Wyj. testament 'obietnicę' Pawł.

Obrząd

Pomnyal obrzęd swoy
(memor fuit testamentum sui)
y zal mv gest bilo podlug
mnozstwa myloserdza gego

Fl 105, 43, sim. Tus

Kuj: testament

Obrzęd

Pomnecz bądze na weky obrzęd swoy (memor erit in saeculum testamenti sui)

Fl 110,5, sim. Gut

na testament = na obietnicę daną Abrahamowi Gut

Obrząd

Otkupene poslal gospodzyn ludv swemv, wzkazal gest na weky obrzφd (testamentum) swoy Fl 110,8, Jim. Pul

Wzy: postanowił na wieki testament swój = zawarł z Izraelem przymierze

Obrząd

Bądąly strzedz synowe twoy obrząda mego (testamentum meum) a swadectw mogych, yaz nawczą ge

Fl 131, 12, sim.

Puł

Wyj: testamentu = przymierza, zakonu Pawł

Puł. obrząda

Obrzęd

Ten ps powyada, yze
Krystus początek
na glowye obrzęda yest
pyssan

Pul 39 arg.

Obrząd

Zgromadzcze yemu suwyęte yego, gysz obrzǫdzayǫ obrzǫd (testamentum, Fl: zacon) yego nad obyetnyczamy

Puł 49, 6

Wyj: testament, Cant: (przymierze)

Obrząd - Testamentum

~~Nye strzegły obrzędu bożego Pał. 77,15. Any pobyesz=~~
~~czynę obrzędu mego 88,34.~~ Głos apostolsky pogany
ku obrzędu ⊔ wzywayączy Pał 104, arg.

⊔ y ku myloszyeidzu y ku
chwale bożey

Obrząd - testimonium

(Vsl. bog.)

I pobudził obrząd w Jakobie ~~[illegible]~~ 77,6.
~~Obrządowe twoje prawy [illegible]~~
a zakon położył w Ysrahel

I (testimonium, Fl: swadeczstwo)

Pul 77, 6

Wuj: wzbudził świadectwo

Pul. 77,6.

Obrzęd 9. vl.

Kuszyly y rozgarzaly boga
w<y>ssokyego a obrzędow (testi-
monia, Fl: swadeczstw) yego
nye strzegly

Gul 77,62

Wyj:
nie strzegli świadectw (zakonu)

Obrząd

Obrząd (testimonium, Fl: swadeczstwo) w Xozeffye polozyl gy, gdy wysszedl z zyemye Egipta

Puł 80,5

Wuj: postanowił to na świadectwo

Pawł: ustanowił Pan ten obrządek dla Izraelitów

4 tekście Fac:
qui ipsum procuravit
sacramento Divino

Obrząd

Presbiter (sic) iurabit: ...

705 Tako g{e}mu[1]) pomozi bog | y ſwanti †[2]) ewan^gelia Jacom tego dna opp^ra|wal poſzim obrzødem tedi, gedi Jacubowi | waſzanti cone Micolaÿa | *Alii in testimonium*

V (leg. bożym)

1415 Pozn m 705

YP XXXVII 165

przypis ordy: cudzielał sakramentów
zeznanie Presbi

Obrząd

Obrzędowe twogy (testimonia tua, Fl: swadeczstwa twoya) prawy są sze vczynyly barzo

Puł 92,7

Kaj: świadectwa twoje okazały się być ...

świadectwa z jego nauke, zakon

Jawo

Obrzęd

Strzegły obrzęda (testimonia, Fl: swadeczstw) yego ykazn, yąsz dal gym

Dul 98, 8

Wyj: strzegli świadectw jego
Pawł tj: zakonu Bożego

Obrzęd

Wg Posn nr 705

Presbiter sic iurabit:
Tako g{e}mu [1]) pomozi bog
y ſwanti † ewangelia. Jacom tego
dna opp^ra
wal poſzim obrzødem tedi gedi Ja-
cubowi
w[a]ſzanti cone Micolaÿa.

1415 Gr XXXVII 165

Obrząd-

Zastawyamy dzedzini nassze... wszytky y pospolita ku namenonim dzedzinam przyslucha-

Thakymy wloszenim obrzodem albo obyczayē aczby przekōcze, dzedzini ... ne wykupilibichō... tedy nameny (!) mwze... penędze... nacz [pacto] + ca 1428, Prf. l. I, 482. ~~Tenor obrzad 443.~~

Y yoncz myecz, dzerszecz, trzymacz, vszywacz poksyne y myrzne... thakymy wloszenim, obrzondem albo obyczayem talibus condicionibus, pacto ordine sex more

Obrząd

Obrzond tenor

ca 1428 PF I 493

tenor - tryb, jednostajność, kształt, porządek, sposób, natężenie, postępek prawny, głosu natężenie' Kn.

Obrząd

'sposób' !

Obrzęd –

Myly Yesu Cristę, kthorym obrzadem mogą y a czyebye przymowacz? Naw. 113.

473

Obrząd

Obrzęd.

Myedzy panmamy wczvdnosczy
Roszla kvobrzadv

1453 (R. XV. 24.

Bobowski objaśnia : tj. na
przyszłą matkę Zbawiciela

Obrząd

Myedzy pannamy ve cznosczy roszla ku obrzadu

XV p. pol. R. XIX, 56, = (R. XXV 211: ~~roszla k obrzadu~~ sz. 1453)

Obrząd

Annasz ... był ... świekier Kaifaszow ... pretor ...
sie stało Bożem obrządem (odrządem), iże ci,
którzy sobie byli przyrodzeni krwią-, by sie
stążyli w grzesze Rom. ~~666~~ 667.

Obrząd

Obrząd = circulum

in. XV | R. XXIV, 68.

Jag. nr. 1619 um. z groch. k. 269

Pr. kaz. śrw. I 31.

624

BJ 1619
s. 269

Rozpr. 24 str. 68 pocz. w. XV

„Por. ib. 91: obrzęd circulus (zamiast obrzęd?), nieco dalej przez kółko lepiej Humanowe"

Obrząd? (~~pro: okrąg?~~) - orbis

Sędzicz będze obrząd zyem

(orbem terrarum, pro: okrąg?) Puł. 97, 10.

Fl: okrąg

(w prawocze a lyud w

rownoszczy

~~Puł.!~~

Kaj: będzie sądził ~~świat~~ ~~97, 10.~~ w sprawiedliwości

Obrząd = testamentum

Obrząd iego bi ziawoni bil gim Fl. 24,15
Pokalaly są obrząd iego Fl. 54,23. Prokne drogi
bosze, miłoserdze y prawda szukaiocim (!) obrząda
iego Fl. 24,11. Any poboszczinę obrządu mego
Fl. 88,34 (neque profanabo testamentum meum).
Ani werny ymany są w obrzodze (!) iego Fl. 77,41.

Fl 104,8 (albo 9)

winowadnsz... obrząd Fl 49,17
byeresz obrząd Fuł 49,17

obrządzać źle-malignare

'postępować, działać, czynić'

~~Na wstaycze na mąę obrządzaycze złye usłysz~~
~~ucha moye Pul. 11, 11.~~

Rada obrządzayączich złye V

obsyadła mnye Pul. 21, 17.

V (consilium malignantium, Fl: rada złich)

Wuj: zbór złośników Pul.

~~21. 17.~~

Obrządzać

postępować, działać, czynić

Nye zrzalo oko moye nyeprzyaczol moych y na wstayącze na myę *obrzodzayącze zlye (in insurgentibus in me malignantibus, Fl: na wstaiącze na mą zle czinączim) vszlysz vcho moye

Guł 91,11

Wuj: o powstających na mię złośnikach

Obrządzać = ordinare (rozporządzać, postanawiać

Sgromadzaycze iemu swąte iego, gisz obrządzaią zacon/na offerą Fl. 49,b, sic. Puł

V (Puł: gysz obrządzaią obrząd)

(qui ordinant testamentum)

Wuj: rozrządzają

Obrządzać 'porządkować'

~~obrządzam, aś, ać~~

obrządzacz disponere

XV ex. PrFil. V, 21.

~~jag. w Korb. J. Gartkomp. 7~~

Br. ś. st. p. str. 21.

Brückner Prfil 5 21 kon XV

835

„przygotowywać"?

Obrządzać

O przeklęty Judaszu,... przez całowanie oprawiasz boj, przez znamię mir (!) obrządzasz śmierć Rolm. 620.

Obrządzenie

Obrzandzenym ducha swantego = sancti spiritus operacione || 1444 || R. XXIII, 307.

Hymn Pauge lingua gloriosi Corporis mysterium ?

Obrządzenie = operatio

Operacione z obrzudzenya. c. 1450 Prof. l. IV 569.

Obrzędzenie

'zajmowanie się czymś, sprawowanie czegoś'

obrzędzenie

procuratio – ca 1428 PF I 486.

glOssy około r 1428

MAL. Zab. j. polsk. №2503 Bibl. Jag

Prace Fil. t. 1 str. 436

157

Obrządzenie

obrządzenye procuracio

1437 Wisł. №228.

KATAL RĘKOP. Bibl, Jag

№ 228 Isnàcensis, r 1437

657

Obrządzenie

obrzandzenye - procuracio

c 1455. JA.14.494.

633

~~ARCHTOMXIV str. 494r~~ ~~ok. r. 1455~~

(z rządzenia)

Obrządzenie = ordinatio

Obrądzena (secundum ordinacionem) Gn. gl. 149 a.

Secundum ordinacionem,
obrądzena, ofrauena, dei

z rzęd. [illegible]

Obrządzenie ~~[illegible]~~ = ordinatio

Obrzędzenym V twogym stayą dnowe, Fl. 118,91.

bo wszytko slwdzy twoje

V (ordinatione, Puł: obroczenym)

Obrządzenie

Protnye drogy bozec myloszyer-
dzye y prawda szukayączym
obrządzenya (Fl: obrzęda)
yego y szwyadecztwa yego (requi-
rentibus testamentum eius et testimonia
eius)

Puł 24, 11

Obrządzenie – testamentum

Myloszyerdzye y prawda szukayączym obrządzenya yego Pul. 24,11.
(requirentibus testamentum eius et testimonia eius)

Proknye drogy bozec myloszyerdzye y prawda szukayączym obrządzenya (Fl: obrzęda) yego y szwyadectwa yego Pul. ~~24.11~~

Obrządzić (wykonać, uczynić)

Geragendo obrządzone bicz

ca 1428 9f I 492

'uczynić'

Obrządzić

wzruszycz, ktorzy myedzy sobą oczczowa czasez rozdzelyą. Ale gdyby oczecz dzal vczynyl s synmy tym obyczagem, yaco pyrwey, a potem druga szoną poyąl y myal s nyą syny gynsze, tedy synowie przy szmyerczy szony kv cząsczy oczczowey nye mogą przystąpycz, ale ta czasez sspadnye na syny wtorey szony. Aczlyby byli dzewky, tedy ma gym bycz obrządzono tym obyczagem, yako przedtym postawyono o posag. Gdyby dwa abo trze bracza myedzy sobą dzal vczynyli, a potem geden s nych vmarl, tedy any bracza any dzeczy brata

Dział. 54

V (fiat, sul 67: stany szą)

Obrządzić - facere

Aczlyby byli dzewky, tedy ma gym bycz obrządzono (fiat) tym obyczayem, yako przedtym postawyono o posag

Dział. 54.

Obrządzić = ordinare

(uporządkować, urządzić)

czy (rozporządzić, nakazać)

Modze (!) obrządzyla Gn. gl. 15b, a. ~~Obrządzona (Maria... dispositiua) Gn. gl. 44, b.~~

Ecclesia racionabiliter ordinauit *modrze obrządzyla

w indeks. obrządzić

Obrzędzić

~~uporządkowi ubrzędzić~~
czy „rozporządzić,
nakazać"
„zdecydować"

Czokoly przesz gich procuratora vstawyonego actum wyrzeczono factum vczynoną gestum wydano et ordinatum fuerit y obrzondzonoby bilo in premissis w thych rzeczhach

Ca 1428 9 F I 480

Obrządzić - procurare

Dzewka obrządzącz szą polapycz a przew wolyey porodzyczelyow swych szą wzzącz, posszaak straczy Sul. 19. [Służebnicy] w genem groszy doszicz maya myecz za robotną, gensze gim dacz kazyemy przes tego, gen ge do kthorego zabytego obrządził 42.

V (filia procurans se rapi)

sw "rozporządzić się, porządzić się"

Obrządzić "polecić"?

Slvzebnytom... zapowyedamy, ktorichkole zabitich oblvpyacz alybo szwloczicz; alye tilko w genem groszv doszicz mayą myecz za robotką, gensze gim dacz kazyemy przes tego, gen ge do kthorego zabytego obrządził prziwabicz (qui ad aliquem occisum procuraverit eos evocari) Sal 42 ½.

Dział 32: Kto ge wzowie

~~przygotowali~~ wydali polecenia

Obrządzić –

Jan y Jędrzey... ~~[illegible]~~ vczyniły, vstaviły y yako nalepey mogły

V Obrzondzyły szwego wyernego y szakonnego procuratora actorem, sprawcza V-ca 1428, Profil. I, 479.

~~Czekały przez gich procuratora ustawionego actum wyrzeczone factum vczynić gestum wydano et ordinatum fecit y obrzondzonoby biło-ca 480 Peragendo [illegible] bicz. 492.~~

V, factorem, vczynczą y gich wsytkych potrzeb gestorem

fecit, constituit et prout melius potuit ordinauit suum verum /.

105

et legitimum procuratorem,
actorem, factorem et negocio-
rum suorum gestorum

„urządzić, uporządkować, sprawić"?
(spowodować, sprawić)

Obrządzić
~~Nyechay~~ słuchay thego, gospodze,
Duch czła szwiąthy nawyedzy, gen thą ~~wszythka~~ wszyczką rzecz
obrządzy. ~~R. XIX, 67.~~

XV med. 9 I IV 593

Obrządzić! i sprawić?

~~Modły | twa |~~ Pomozi, mylo | syerny bosze, abich |

mylosczi twey wiączsze ~~| (131 b.)~~ dobroci przyiala, blogo- |

slawionego anyola me | go, ktorisz mÿ ies ku stro | zi dal,

obrzǫdzi nabozne | go modlitwamy czczicz. ~~| Amen~~

95

M. W. ~~1314~~ 1316.

Obrządzić

'obdarzyć'?
(przygotować)?

V Myłosczy yesz bozey pełna,
duchem szvyathym navyedzona,
Laszka boza obrządzona,
porodzysz zbavyczyela

1453 (R. XIV. 212, Zn. XVp. Post. R XIX 56

V Nye lakay szya yosz Marya,

(przygotować)

Obrządzić –
Mathko boza, czyebye proscha,
Yako wyesch lyepyey, kv zbawyenyv ob-
rzadzy my szeszczye s tego szwyata Naw.
59.

472

Obrzgdzić

'zdecydowali, rozporządzić'

'przeznaczyć?'

In beata Maria triplex fuit perfeccio: primo dispositiua obrzpdzona quia mater Christi

Gn gl. 44 b.

Obrządzić

Mylowczy borey yest pełna laska borą obrządzona
R. XIX, 56.

= R. XXV 212

<przeznaczyć>

Obrządzić

predestinavit *obrzodził

XV med. Gl W voc 231 v/

Obrzec

‹zarzucić›

Przywyedzonym swyathkom
acz k[y]lyantwą oblozona
alybo obrzeczona bandze
(si obicitur ... excommunica-
tio), gyne moze myenycz

Sul //

Obrzec

czakwestionowai?? 2
postawii zorent

Stryi albo kmothr bandąncz gednaaczem przyaczelskym (...) ~~ku theyze przeczi wesswaszi myenyony~~ kv przysandze ma bicz przipvsczon, gdi przy myanowany[ch]v szwyathkow przyrodzonoscz gemv nyc byla obrzeczona (si in nominatione testium consanguineitas ipsius objecta non fuerit)

Jul 11

(wydać wyrok?
(zawrzeć, wymienić?
(zarzucić,
zakwestionować

Obrzec - opponere

√ Oblozzenye daawnosczi gym obrzeczono nye moze
biez Sul. 14.
alybo zawadzicz √, alyszbi po lyeczeech
bili omyaszkayączi

√ Dzeczi nye mayączee lyath przeczywko
szobye krzywdzącym zalowacz mogą, gdi
k lyathoom przydą, a

Cf. Obrzekuję

√ (exceptio praescriptionis eis opponi non
poterit)

Obrzec - asserere

'twierdzić coś'?
'napisać'?
'zarzucić'

Any doszwyathczy gego bycz thakym, yako gy obrzekl Sul. 48.

gdiby... slachczycz slachczyczowy... layalby, myenyącz gy kvrwym synem, acz thym nathemyescze nye othzowye ... any doszwyathczy gego bycz thakym, yako gy obrzekl V, za sromoczenye thego... zaplaczi szesczdzesąth grzywyen

V (prout ipsum asseruit), Dział 39: yako gy myenyl)

Obrzec

~~[illegible]~~
‹wymienić?, nazwać

Kedi ktho ... obrzeka, ysz Jaan alybo Pyotr .....
wstawyami, abi thaki Pyotr alybo Jaan
w sząndze obrzeczoni a pomyenyoni...

Sul. 29

Kedi ktho o dzedzyną poziwaan
bywa, czą/stokrocz stoyąącz w sząndze
obrzeka, ysz Jaan alybo Pyotr
w stronaach dalyekych ssą bąndący
a ssąą spolu dzedzyczmy they tho
dzedzyni... a przetho myeeni ssą nyee
myeecz o thą tho dzedzyna ochpowye-
dzecz. Thegodya wstawyami, abi

thaki Pyotr alybo Jaan wszyn-
dze obrzeczoni a pomyenyoni,
...na nyekthoreem podnyeeslem
myesczczv znamyenytheem ... myaan
pozwan bycz

(in iudicio nominatus)

(przedstawić, powołać się na coś)

Obrzec - allegare

przytoczyć

Ustawyamy ... aby ktorzykolwiek ... bracza ... w rosdzelenyu ... ko szandu ... stały nye pozywayącz, nyszlyby przyczyna sprawna była obrzeczona, prze ktorąby gym dawnosez nye skodzyła, ... thaczy bądź othdaleny Sul. 53.

V (nisi causa legitima allegetur, Dział 45: wygąwszy doskonała przyczyna)

~~'stawiać w wątpliwości, odrzucać'~~ ?

Obrzeczać? - opponere

'stawiać zarzut, zarzucać'

Skazanye klauthwi swyathkom V slosczivye ~~obikto~~ czasthokrocz obiklo bicz obrzeczano V, Sul. 34 igegosz obrzeczenya mnosy szą prawdi vczisnyenye V, gysz mayą powyedzeny bicz,

V (sententia excommunicationis testibus inducentis malitiose plerumque consuevit opponi) Dział 23: nyektorzi to wzgli w obyczay swiadeczstwo odrzvczacz

Cf. Obrzekać.

Obrzeczenie 'zarzut'?

Zalvyąncemv o glową
czlowyeka kthoregolye, zawadza
mv przemynąloscz <i>? trzech
lyaath obrzeczenye (obviat
exceptio triennalis praescriptionis)
Sul 18

'odrzucenie,
'oddalenie' ?

'zarzut'

1

Obrzeczenie – oppositio

. Skazanye Klauthwi swyathkom V slorcziwye cząsthokrocz obiklo bicz obrzeczano, sz gegosz obrzeczenya V mnoszy szą prawdi vczisnyenye Jul. 34.

V, gysz maya powyedzeny bicz,

V (ex qua oppositione. Dział 23:
ktorym odrzvczenym)

Obrzeczenie

'odrzucenie' 'odsłonić' 'zarzut'

Gdikole kthorim swyatkom powyodączym oblozono bylo obrzeczenye klątwy (fuerit objecta exceptio excommunicationis), wyodączi thi tho swyatky... myanowanya a powyedzenya pelną a wolną mocz ma ymyecz

Sul 34

Dział 23: a temv by to odrzvczano swiadecrstwo klątwą

'zarzut' 3

Obrzeczenie skazania - sententia
paknyąlibi nye mogl gynszicl swyathkow V
Obłożono obrzeczenye skazanya klątkewnego [Sul. 34.X

V myanowacz... mymo thi, gym

V (quibus obiicitur sententia excommunicationis,) Dział 23.
gedno czso są abo badą
w klatwie)

‹zarzut› ?

Obrzeczenie - exceptio

Obrzeczenya dawnoscy / thytho dzeczy... odzirzecz nye bądą mocz Sul. 54.

Zalvyąncemv o glową..., zawadza mv przemynąloscz trzech lyaath obrzeczenye ib. 18 thakoszmy mvszili vsławycz, isz gdikole kthorim swyałkom powyodączym oblozono bylo obrzeczenye - kląthwy, wyodączi thiłho swyałky... volną mocz ma ymyecz ib. 34

V (exceptionem praescriptionis

'twierdzić', 'przytaczać coś'

Obrzekać - opponere

Kedi

(Ktho o dzedzyną poziwaan bywa, czągstokrocz (stoyąącz) w szązdze obrzeka V ysz Jaan alybo Pyotr V ssąą spoludzedzyczmy)

Sul. 29.

(they tho dzedzyni

V w stronaach dalyekych ssą bązdący a

V (et comparens in iudicio plerumque malitiose opponit)

Dział 17: chytrosczą przed sądem tako odpyra

‘twierdzić’

Obrzekać - allegare

gli Nyekthorzy W ~~[illegible]~~ nyanvyą pany Γ zachoczeryamy, obrzekayącz Γ, y szby kazną... swych panoow Δ dowynyenya wczynyly Jul. 28.

W o nyekthorec nyerząądi a o wyelghec dowynyenya ⊥ naszemv sąndv pozwaany biwayą,

Π ... wyelga

Γ (allegantes)

Obrzekać cf. Obrzecać

'postawić zarzut'?

Obrzeknąć - ~~[illegible]~~ obicere

~~Tychtho lyaath nye mogą powodow [illegible]~~

V Thychtho lyaath nye mogą w dawnosez powodovi obrzeknącz V Sill. 18.

V Dzeczi o dzedzynną rzecz nye mayga lyaath, pozwanye odzirzancz, sobye do lyaath odpowyedzenya zawyeszenye ~~thych tho~~ '

V (actori obiicere non possunt)

Obrzezać

~~XXVI~~ Obrzezesch = putabis

(war. lub.: obrzezowaczy badzesch)

1471 MPKJ.V,24

(sex annis putabis vineam tuam Lev 25,3)

~~XXV~~

Lev. XXV, 3

Obrzezać
Obrzazać

Obrzazal – decorticavit

1471 MPKJ V 112

(war. lub.: obrzezal

(posuit vineam meam in desertum et ficum meam decorticavit

Joel 1,7

~~v obrzezać~~

Obrzazać

Obrzazal. II ½ XV Vr Fil. III 287.

<V> ir

(vineta colit, gl putat obrzazal

Mikr.

137a

Obrzezać

(circumcidetur)

Obrzazan będze (myedzi wamy

kaszdi pacholik a obrzezeczye

kąsek lona vaszego (circumcidetis

carnem praeputii vestri)

BZ Gen 17, 10-11

Obrzezać

Mlodzenyecz w osmy dnyoch
będze obrzazan (circumcidetur)

BZ Gen 17, 12

Obrzezać

Mąż, jegoż to ciało nie
będzie obrzezano (cuius prae-
putii caro circumcisa non
fuerit), zagładzona będzie
ta dusza swego (leg. z swego) ludu

PZ Gen 17, 14

Obrzezać

Abraham poyął Ismahela
swego syna ~~i y wszitky~~ y wszitky
schowanyce swego domu
y wszitky ti, ges to bil
kupyl y obrzezal gich bond...,
yakosz gemu bil bog przykazal

PrZ Gen 17, 23

(circumcidit carnem praeputii eorum)

Obrzezać

Ysmahel bil we trzynaszczye lecyech, gdisz to gest obrzazan (tredecim annos impleverat tempore circumcisionis suae)

PZ Gen 17, 25

Obrzezać

Wszitczi gednego dnya
(Abraham Ysmahel syn gego
obrzezany (eadem die circum-
cisus est Abraham et Ismael
filius eius) ~~BZ Gen 17,26~~
27 a wszitczy mązowye domu gego, tako
wschowayączi, yako zakupyenczy
y xczudroszenczi pospolu obrzazany
są (pariter circumcisi sunt) BZ Gen 17,26-7

Obrzezać

Sdzal gest Abraham synowy
swemu ... Isaak a obrzal/gi
osmego dnya

BZ Gen 21, 4

V

Obrzezać

Będzemy gich dziewkye
poymowacz, gedno obrzezemi
nasze paszolky / podług gich
obiczaya

BZ Gen 34, 22

/ (si circumcidamus masculos
nostros)

Obrzezać.

Powolyly sφ wszitczi a obrzezaly pocholyky (circumcisis cunctis maribus) BZ Gen 34, 24

Obrzezać

Paklybi kto obrzazan nye bil (si quis autem circumcisus non fuerit), nye bądre go gesser

BZ Ex 12,48

Obrzezać

Vczin sobye noze kamyenne
a <u>obrzesz</u> (circumcide) wtore
syny israhelskye. [3] I vczini czosz
gemv byl przykazal pan a <u>obrzezal</u>
(circumcidit) syny israhelskye
na pagorcze obrzezowanya

BZ Jos 5, 2-3

Obrzezać

Wszitczi mązowye boyowni zmarli są na pusci prze dlugy obochod drogy, ~~gg~~ gis to wszitci obrzazani byli (qui omnes circumcisi erant) Bz Jos 5,4 (2)

Obrzezać

Lvd, genze syą srodul na pvsci..., nye obrzazan byl (in circumcisus fuit)

Pot Jos 5,6

Obrzezać

Ich synowye wstąpili są na myescze otczow swych y obrzazal (qe Iozve (circumcisi sunt a Iosue)

Bz Jos 5,7

Obrzezać

Obrzazać - circumcidere

~~Obrzezie pan bog twoy serce twe BZ Deut. 30, 6. Obrzezie~~
~~wlore syny Izraheltskye ib. Jos. 5, 2. Obrzezemi nasze~~
~~pachołky ib. Gen. 34, 22. Obrzezeczye kątek łona ib. 17, 11.~~
~~Izmahel... gest obrzazan ib. 17, 25. Czyało nye będze~~
~~obrzazano ib. 17, 14.~~ Wszitczi obrzazani byli ib. Jos. 5, 8.
~~Abraham... syn gest obrzazal ib. 17, 24.~~

A gdysz wszitczi obrzazani byli (postquam autem omnes circumcisi sunt), ostaly na temze stanowem myesczv, az syg zlecily
BZ Jos 5, 8

Obrzeraby

Nowo obrzezanym = proselity

Wg. lub.: z nowo obrzezanych

1471

Chomo de domo Israel
et de proselytis,
Exod 14,7

Obrzezać

Obrzazać

A gdy popełnyły szya są dny oszm,
yszeby obrzazano dzyeczya, vezvano
yest gymyą yego Ihs.

Ev. ex. XV ~~PJ XIII~~ 293

Ev. Zam

V (ut circumcideretur puer)

Luc 2,21)

Obrzezać

O boze, ktory dlya othkvpyenya szwyatha chczyalesz szye U obrzezacz ex XV Katuzn. 291.

~~Dzyekvya thobye, panye Yezu Kryszczye, kthorysz dla odkvpyenya szwyatha obrze, zan ex XV ib. 292.~~

U narodzycz,

Obrzezać

215.

Dzyekvyą thobye, panye Xesv Kryszcye, ktoryą dlya odkopyenya szwyatka narodzon, obrzezan

XV ex. Kalwin 292

Obrzazac

Obrzazac pylka – preputare

XV ex. Pr. Fil. V, 19.

preputare rozdrelacz

vel obrzazacz pylka

Obrzezać

Obrzazać

prepuciare, obrząząc

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Obrzezać

Obrzeze (circumcidet) pan bog twoy sercze twe y sercze syemyenya twego, aby milowal pana boga twego we wsiem serczv twem

BZ Deut 30,6

Obrzezać

Bil gest Abraham w dzewyǫczy-
dzeszyǫt a w dzewyǫczy leczyech,
gdisz syǫ gest obrzazal (quando
circumcidit carnem praeputii sui)

BZ Gen 17, 24

Obrzezać

Kaszdi sluga zakupyoni,
obrzesze-ly sze V, tak bądze geszcz

BZ Ex 12,44

V (circumcidetur)

Obrzezać

obrzezal – decorticavit B.

~~14 11~~ MPKJ V 112

~~v. obrzazać~~

Obrzezać

~~Obrzezał gich lono BZ Gen. 17, 23.~~ ~~Obrzezały pachołyky~~ ~~ib. 34, 24.~~ Wszitczi gednego dnya obrzezany ib. 17, 26.

4173

~~Obrzezić~~ Obrzezać

hakyem bądzie* obrzezono - sarculo ~~sarcietur~~ sacietur

[redacted] MPKyV 89

(wer. ~~kal.~~ sarculo sarcietur hakyem bandzie obrazono)

Omnes montes, qui in sarculo sarientur, non venient illuc terror spinarum et veprium
Is 7,25

cf. Obrazić

Obrzezać ś. Nowoobrzezany

Obrzezać cf. Obrzezaty t.

Obrzezanie

Obrzazanie

Obrzazanya ~~=~~, okrzassanya na vynnyczy

= putacionis

~~[illegible] okrzasanyą a [illegible] na wyniczy~~

1471

MPKJ. V, 72

(wor. bb. okrzasanyą aut obrzazovanyą na wyniczy)

(flores apparuerunt in terra nostra, tempus putationis advenit Cant 2, 12

Cant. 2 12 v. obrzazowanie

Obrzezanie

47 lw Et licet patres veteris testamenti non habuerunt baptismum in re, tamen habuerunt eum in figura, *obrzafzane* scilicet per circumcissionem

XV med. Gl Wroc 47r

Obrzezanie

Christus vergoss sein Blut v obre-
sanyv (!)

c. 1500, JH, 10, 385.

Misertus filius dei venit
in hunc iudicium et effudit
sanguinem suum septem vicibus...:
primum fudit in circumcisione,
fol. 108a v obrzeszanyv, sua

Obrzezanie = circumcisio

Tego dla Mojżesz dał wam obrzezanie

[propterea Moyses dedit vobis circumcisionem]

Rom. 433.

Obrzezanie = circumcisio

Jako tego lata dokonało sie obrzeza=
nie żydowskie, a począł sie krest, ta=
kież szosty wiek sie począł, a piąty do=
konał [sicut in hoc anno terminata est
circumcisio et inchoavit baptismus, ita
sexta etas incepit et quinta terminata
est] Rozm. 176.

Obrzezanie cf. Nieobrzezanie

(Obrzezek)
Obrzazek

z obrzaszkyem – cute (??) cu

MPKJV 31

(wor. kol.: cum prepucio

z obrzezalyem)

(circumcisi sunt a Josue, quia, sicut nati fuerant, in praeputio erant
(Jos 5,7)

v. obrzezaty

(Obrzezek)
Obrzazek

Obrzazek – prepucium

1471 MPKJ V 125

si igitur praeputium iustitias legis custodiat, nonne praeputium illius in circumcisionem reputabitur?

Rom 2,26

(obrzezek) Obrzazek

jak odz. do obrzezek

Obrzezały

Z obrzezalyem = cum prepucio

~~B z obrzaszkyem cute~~ (wyr. lub.:

cute(??) z obrzyaszkyem)

1471, MPKJ. V/31

(circumcisi sunt a Josue, quia, sicut nati ~~sunt~~ fuerant, in praeputio erant

(Jos 5,7

(Rz: skorkami (leg. z skorkami) byli

~~Jos V~~

v. obrzazek

Obrzezować

Obrzazować - putare

V Bǫdzesz obrzazowacz vinniczǫ swǫ BZ Lev. 25,3,
(sex annis putabis vineam tuam)

V *se⟨ś⟩cz lyat bǫdzesz szacz
pole swe a se⟨ś⟩cz lyat

sim. ib. 25,4

Obrzezować

Obrzezowacy badzesch

(was. kal.: obrzezesch) futabis

MPKJRp V 24

(sex annis futabis vineam
tuam Lev 25,3)

Lev 25,3

Obrzazować

Obrzazować

Nye bandzie obrzazowana = non putabitur

1471, MPKJ. V, 89

(war. lub. sp.: nye bandze obrzezovana)

(ponam eam (sc. vineam) desertam, non putabitur et non fodietur Is 5,6)

Obrzezować - circumcidere

Acz

(Będzeczye chczyecz obrzezowacz koszdego pacholyka BZ Gen. 34,15, ~~sim. ib. 34,17~~

(myedzy wamy V

~~myedzy wamy, tedi będzem pacholyka~~

~~bidbyecz~~

~~Tedi~~ V Będzem *dobrze swamy mocz syo szlubowacz,

V (si volueritis esse similes nostri et circumcidatur in vobis omne masculini sexus)

Obrzezować

Obrzazować - circumcidere

Nizadni gich na drodze nye obrzazoval BZ Jos. 5,7.

~~[Nye] wyjąwszy gęsto obrzazowali [sępy swe, t. I Mach. 1963]~~

Ich synowye wstąpili są
na myescze otczow swych
y obrzazal ge Jozue, gisz to,
iakosz są sye zrodzili skorka-
mi (leg. z skorkami) byli
a nizadni gich na drodze
nye obrzazoval (nec ens in via aliquis circumciderat)

Obrzezować

<Nie> vyasti, gysz to obrzazowali (quae circumcidebant) <syny sw>e, zabyialy podle przika<zania> Antiocha

PrZ ~~Jos~~ I Mach
1, 63

Obrzazowa!

przyszly obrzazowacz dzyeczya.

Ew. ex. XV PF XIII 290

Osmego dnya przyszly obrzazo-
vacz dzyeczya (venerunt
circumcidere puerum, Luc 1, 59)
y svaly go gymyenyem oycza
swego Zachariaszem Ew Zan 290

Obrzezować = circumcido

A w sobotę człowieka obrzezujecie
[et in sabbato circumciditis hominem]
Rozm. 433.

Obrzezować

Obrzazować = circumcido

Kapłani... obrzązując albo ofiary czy=
niąc w sobotę, nie zgrzeszyli [nec peccant
sacerdotes circumcidentes et sacrificantes
in sabbato] Rozm. 325.

Obrzezować

A nye bądzeczyely syą chczyecz obrzezowacz (si autem circumcidi nolueritis), tedi pobyerzemi swe drzewky a poydzemi odtąąd

Pst Gen 34,17

Obrzezować

Obrzezugye = innopat

~~B. obrazugye~~

(war. lub.: obrazuge)

1471 MPKJ. V, 85

(vox mallei innovat aurem eius Ecclus 38, 30

Ecclus. 38, 30 v. obrzazować

wzaj: głos młota odnawia ucho jego

Obrzezowanie

Vczini czosz gemv byl przykazal pan a obrzazal syny izrahelskye na pagorze obrzazowanya (in colle praeputiorum)

BZ Jos 5,3

Obrzazować

Obrazugye — innovat B.

~~[illegible]~~ MPKJ V 85

(wor. kol.: obrzezugye)

vox mallei innovat aurem eius)
(Eccles 38,30

v. ~~obrzezować~~

Obrzazowanie Obrzezowanie

okrzasanyą a ut/obrzazovanyą na wyniczy
— putacionis ~~b.~~

~~[illegible]~~ MPKJV 72

(war. kal. obrzazanya, okrzassanya na vynnyczy)
(flores apparuerunt in terra nostra, tempus putationis advenit)
Cant 2,12

R. XXXIII 144 obrzazovvnyą

~~v. obrzazanie~~

Obrzezowanie
~~Obrzezować~~

Ta to gest była przyczina wtorego obrzazowanya (secundae circumcisionis)

BZ Jos 5,4

Obrzezowanie

Obrzezowanie - circumcisio

Obrzezal syny Izraelskie na pagorze obrzezowa-
nya BZ Jos. 5, 3.

Obrzęd cf. Obrzęd

Obrzędność cf. Orzędność

Obrzucić

Będziemy offyerowacz
panu bogu naszemu, azaliżbychmi
temu, gemusz sze Egipscy
klanyagą, przed nymy by nas
obrzuczyli kamyenim (lapidibus
nos obruent)

PKŻ Ex 8,26

Obrzucić

Rącze gego nye dodkną sze gori, alye kamyenym obrzuczon bądze (sed lapidibus opprimetur) BZ Ex 19,13

Obrzucić

Aczbi wol zabodl mąsza albo szonę a vmarlbi, kamyenym obrzuczon bądzye (lapidibus obruetur)

WZ Ex 21, 28, sim. ib. 21, 29

(Kałużn 284: gy obrzvczą)

Obrzucić

Smyerczą vmrze czlowyek ten, obrzvcy gy kamyenim wszistek sbor

BZ Num 15,35

V (obruat eum lapidibus)

Obrzucić

Mąsz albo zona, w ktoriclze to bądze wyesczi albo guszlni duch, smyerczą vmrzeta a kamyenym obrzvczona bądzeta (lapidibus obruerunt eos)

BZ Lev 20, 27

Obrzucić

A gdisz zwola wszitko pospolstwo a kamyenim chczącz ge obrzvczicz, zayavila syą gim phata boza.

BZ Num 14,10

(lapidibus eos vellet opprimere)

Obrzucić

Gdisz gy *viwyodo precz,
Kamyenim gy obrzuczą (obru-
erunt lapidibus) y vmrze

PZ Num 15, 36

Obrzucić

Kamieniem go obrzucą (lapidibus obruetur, Ex 21,28)

XV p. post. Katuzm 284

Obrzucić - obrucere

Kamyenim chcącz ge obrzuczicz BZ Num. 14, 10. Obrzucy gy kamyenim ib. 15, 35. Kamyenim gy obrzuczą ib. № 15, 36. Wol kamyenym obrzuczon bądzye ib. Ex. 21, 29. Kamyenym obrzuczona bądzeta (mąż i żona) ib. Lev. 20, 27.

Obrzutność.

obrzutnosca:

voracitas

Brü. Jet XII 149: „ist nicht für obrzutnosca voracitas obrzytnoš" zu lesen; vgl. böhm. obřitní:)"

M.W. gl. 69. ~~[illegible]~~ 180.

str.

"co ob řit jest"

Jung. obřitný 'Arsch-, After-'

Obrzydzić = nauseo

Nauseat obrydzylby szobye pyczye. II ½ XV
Pr. Fil. III 288.

Ebrius ante bibit quam
nauseat, ante liquerit,
~~suam vomitat~~ quam vomitat,
ante leuat, quam pede
firmus erat
s. 199 b.

Obrzydliwość cf. Brzydliwość

Obrzym vid. Olbrzym

Obrzymowy vid. olbrzymowy

Obrzymski vid. Olbrzymski

Obsadzić - sedere

Obsadziły wąskoscy drog myedzi goramy (sederunt per loca) BZ Judith 7,5.

4479

nej drogi między gorami i strzegli ich cały dzień i noc
wszy. wyjąwszy swoją broń wojenną obsiedli miejsca, które wiodą do cia

Obsadzić

Tunc dominus mittet spiritum sanctum, qui destruet talia castra et civitates, id est voluptates et consuetudines immundorum et accendet ad sui gratiam. Quid fecit ultime Judas? Has civitates obsadził (que dure et fatue sunt,

in XV R. XXIV, 63.

Jag. nr. 1619 Mar. 2 Groch. K. 112

Br. Kaz. Irw. I 8826

304

Rozpr. 24 str. 63 pocz. w. XV

czytała Fela

112. (erat fenum in loco) sicud est in terra gallica nunc temporis (4 medzieła postu) est iam fenum, vita contemplativorum qui otpadnø a mundo, consolationes vczeszena. mors sua notat pothøchnene vite spiritualis, (Judas) has civitatis obszadzil, his congregatis berze sø ad Jerusalem

Obsądzać

~~Nobil. Johannes Bystrzyniowska ex parte nobil. Nicolai Gronostay dixit~~: Domine Iudex, ex quo vulnera non deindicas ~~alias~~ nyeobszandzasch?

1469 AGZ. XVI, 69

~~: ArchB. XVI.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XVI

Zap. sądów Sanockich

R 1469 str 69

101

Obsiadać

Obsadzać -

obsadayącz

ocupando - ca 1428 Prfil. I 493.

rkp dz zawsze ma dz, natomiast często nie znaczy miękkości

około r 1428

glOssy

MAL. Zab j. polsk. № 2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str, 493

638

Obsiadły

Obschadły — obsès

1471 MPK J V 117

(exiit ex eis radix peccatrix, Antiochus..., qui fuerat Romae obses I Mach 1, 11)

Obrządz

Obsieść – obsidere

Rada obrządzających złe obszyadła mye Ps. 21,17.
(obsedit me. fl: osadła iest mie)

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Obsiąść

Obsieść

V eam demon obsyadl

ca 1500 JA X 385

V Habemus de una domina obsessa, gl. que

Br. Ält. pln. T. Arch, X 385

bibl. Racz, rkp, nr, 161 k, 17

Quadragesimale GLOSY ok r 1500

189

109

Obsiągść cf. Obsiadły

Obsiąść cf. Osiąść

obsiedzenie

obsiedzenie, ~~a.~~

obszedzene obsidium

PrFil.V,7.

~~Miech. XVI N 33~~ XV p. post.

Br. śr. st. p. str. 7.

Brückn Prfil 5 7 w XV

144

Obsieść cf. Obsiąść

Obstac of Obestac

Obstué cf Obstać

Obstar cf. Obizar

Obstąpać - circumdare

Nye będę się bal tysyącza
lyudzy obstąpayączych
mye Puł. 3,6, sm. Puł 31,9

(circumdantis me, Fl: ostąpaiących mne)

Puł. J. H.

Obstąpić

Obstąpić = circumdare

Porzuciwszy me tegdi obstąpili są me Fl. 16, 12.

(circumdederunt me. Pub: obstąmpyly)

Obstąpić

Obstąpić –

~~obstōpijon~~ obstąpyon

obstipatus – ca 1428 Prfil. T. 485.

glOssyokoło r 1428

MAL. Zab. j polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str, 485

118

obstipatio – [illegible]

Obstąpić

Obstąpić – circumdare

Sludzi Koscyelny obstąpcye (circumdent) krola! BZ II Par. 23,7.

4481

Obstępić

Obstępić

Obstepicz ++ circumstare okrasacz,

ca 1455 JA. XIV, 492.

Obstąpić

Obstąpić – circumdare

przed myastem

Krystus Sod Zydowstwa byl

obstąpyou Pul. 16, arg.

za zbawyenye wszech krzeszczyanow

Pul.

Obstąpić circumstare'

circumstare ząstapycz vel obstapycz

a 1500 Erz. ~~stow~~ 54

~~obstąpienie~~, a
obstąpienie

~~Krzyże~~ Kréf, przesz thwe vmaczenÿe,
~~roszprosz~~ dyable obstapyenye,
Sharga Płoc w. 82
~~MPKJ. I. 199~~ x.
~~Żale umier. x Nehr. A. S. 295~~

Obstępić cf. Obstąpić

Obstrzec

obstrzedz (sic) mogl —

(vt) preservare posset

~~Nz~~ XV SKY V. 256.

med.

Ideo eam secum duxit quia sciebat eam thezaurum dei patris in suo vtero bainlasse et ex quo iste thezaurus sibi erat commissus, ideo tanquam diligens curator noluit virginem deserere, sed eam secum ducere voluit, ut thezaurum sibi commissum preservare posset, obstrzeda mogl, veluti fidelis custos

uchronić, ochronić, wstrzec

Obsyłać

Cum per nuncios ministeriales fuit denunciatus. monitus obsilau primo dixit, quia in Pisdri nichil habeo respondere su judicio. sed in Kalis

1390 Lekra II ns 31

obsyłać

[obsełal PF III 550]

Jaio (Sandziuogius *obselat Wanczslawa, bimv postawil Ksanczskego na przisagó

~~Pyzdry~~ 1396 Leksz. II nr 511

Obsyłać

Laurencius... preverit vlg. obszylal
suos filiastros... pro pecuniis

1398 Lekra II nr 2075

Obsyłać

Bartek ministerialis... recognovit, quod Petrassium... prevenit vlg. obsilal tribus vicibus iuxta consuetudinem

1405 KsŻ Pozn nr 2511

Obsyłać

~~Tuo my pomoszy Bog~~ *is eszem obsilal michala is Parsen, aby bral swe penądze.

1399 Leksz. [illegible] № 2438.

Obsyłać

Exe Cu Micolayowey ręce ręczono Micolayeui pendze y one mi opsilal, ano szą mu zaplata ne chczala" stat 1402 Hube Zb. 103.

Obsyłać

~~Monitus - obsilan 1390 Lekn. II, No 31. Prevenit - obszylal 1398 Lekn. II, No 2075.~~ Cso Czader wsal Janowu *oczu sgoth, to wsal s dobrem prawem i *gmecza obsilal dobrimi luczmi 1402 Hube Zb. 117.

obsyłać

~~51... St. Stanislaus respondit, quod~~ nunquam me pro hoc wlg. obszilal 1407 Czrs. 9.

nec mihi nunciasti quod me dixisti quod me debuisses... statuere

Ksiega ziemi czerskiej str 9
Zap.sad.CZERSK r 1407

19

Obsyłać

685 Tako gim pomozi bog y ſwanti † | Jaco to ſwatczø Jaco Potraffz Go| leſki nebobffilal. rankoym San|dziwogewich mimo ſzemſki | Vklad anionem wedzal. ani | gim w ſzalogu kaſzal.

1412 Poza m 685

Obszłać

Yako yest Mykolay Slugoczsky obszylal Pyotra

Tharnowskyego po poszwe dayącz na panskye

szkaszanye konye

1421 Pyzdr nr 964

Obsyłać

obsyłać

Domina de Ianussewo iuravit: Iako mne I

Ianusz ne obsilal ani szam vpominal,

abich s nim nacladala nastaw robicz

1424 KsMaz II nr 631

Obsyłać

Yako gdy Pyotr obsylal, aby gemu czansza na

ranky dana, a o tey czanszy soltisz nye wyedzał

aby byla w dzyedzynye, any gey w domu myal

1424 Pyzdr nr 980

Obsyłać

Yako mye nye obsilal Michal listem,abich

w zalogę wyal

1429 Pyzdr nr 919

Obsyłać

1564

Taco Jey pomoſz bog etc. Jacc
Swya | ſchek tego czaſu nebyl gey
rzaczcza | kyedy Ja pyotr ſlap
ſdambrowy ob | fylal aby mu ſnym
prawa pom | ogla etc. |

1434 Poznań 1564

Obsyłać

Tako nam pomoszy bog...,ysze Mycolay Wele-
wyeszky sadzal swe gyednacze na graniczy mye-
dzy Wyelan Wszą a myedzy Vnyeslawem,...,y ta-
mo Yana Vnyeslawskyego obsilal przed slunczem
szaszczim panyczy

1444 Pyzdr nr 1206

Obsyłać

Yakom panu Vyanczenczewy nye myal czo dacz

na panskye szkuszenye, kyedisz mą paniczi

o konye obsilal

1437 Pysdr nr 1136

Obsyłać

Yakom ya w ti czaszy, gyedisz my "ocza mego

paniczy obsilal y wosznym, ne myal cony dacz

na panskye scaszanye

1437 Pysdr nr 1153

Obsyłać

Pro quibus te admonuit ~~[illegible]~~ obszilal

per nobilem 1438 AGZ. XII. 49.

~~ArchB. XII~~

Archiwum bernardyńskie. T. XII
Najd. zapiski sadów hal
R 1438 str 49

144

Obsyłać

~~domini, ecce ipse. dom~~ inam Johannem ci-
tavit pro fideiussoria non intimando
a~~lias~~ nyeobsylawschi ipsum ~~et piscinam~~
1448 AGZ. XIV. 261.
~~Archiv. XIV.~~
~~demisit faciens aliam condictacionem~~
~~alias omowa~~ cum principali videlicet
~~Johanne~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV
Zap. sadów LwoWskich
R 1448. str 261.

498

Obsyłać

~~3022 ... quia~~ Friduszowa avisavit

a ~~[illegible]~~ obszylala Tyvunum ~~in Grzanda~~

~~ipsius Vyszoczski tribus vicibus interro-~~

~~gando dominum Vyszoczski eodem die~~

1454 AGZ. XIV. 399.

~~Archiv. XIV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sadów Lwowskich

R 1454. str 399.

703

Obsyłać

Troyanus... de mandato domini capitanei...

Ipsam accisavit, alias obszylal, ut de ipsius curia et de domo exiret

~~Kapsin~~ 1460. Rocznik. XIV 323

Obsyłać - avisare

Pankossius... sibi mandavit citare Leonardum..., qui ministerialis eundem avisavit al. obszylal volens eidem facere solucionem

1467 ΠGZ XVI 46

sim. 1471 ib. 91

Obsyłać

~~et dans Budzynogius de Wolczisczo-~~
~~nicza dicti Procz~~ te predestinavit
~~alias~~ obsylal pro eodem iure ~~cum~~
~~nobili terrigena et idem Budzino-~~
~~gius stat propena ma circa~~ summa
kmethonem.

1466 AGZ. XIII. 492.
; ~~[illegible]~~ I,

Archiwum bernardyńskie. T. XIII
Zap. sadów przem i przeworsk
R 1466 str 492

534

Obsyłać i o

~~560... Et~~ Petrus destinavit ~~alias~~ obsylal terrigenis ~~tempore hore et vos nolu-~~ ~~istis administrare ius dampnificastis~~ ~~eum in vulneribus prefatis propriis~~ ~~alias gyszczyny sicut in decem warc.~~

~~Arch. B. XVIII.~~
1474 AGZ. XVIII, 83.

Archiwum bernardyńskie T. XVIIi
Zapisadów Przemyskich
R 1474. str 83.

Obysyłać Obsyłać

2951. (194^{v} r. 1471) Jakom my szondrzeyem vgethnany ysze ymyenya nass nyeobyszilacz przessz voley y wyedzenya naschego nyemyal przedacz pth(!) zakladem. — Jakom my ondrzegea(!) zaynem(!) yszbracza gego vgethnaly ysze nyemyal gymyenya przessz woley gych y wyedzenya przedacz poth zakladem. — Ja ko ya tho wyem isze ondrzey przessz Janowego y braczey gego wyedzenya ymyenya nyemyal przedacz poth zakladem.

1471 Zap Warm nr 2951

Obsyiać

1392. (338ᵛ) (Jakom Jak nyedzyrsza sczy) Jako Ja nyedzyrsza sesczy koph przeszdwv dzyesthu groschj wpolgrosczech (any mnye Marczynem Bochenkyem obszylal, abych JoᵛJemu dal) Janovych Jacovych Swoleyh.[1]

1475 Zap Warsz nr 1392 ᵛ(pro je ?)

Obsyłać

quia tu tenes kmethonem ipsius ... Panko ... et ipse te affectabat et obdestinabat alias obsilat per nobilem, ut sibi dictum Panko ... extraderes

1488 ff 9 L XVIII 499

sim. 1496 ib. 379

Obsyłać

Obsyłany rok – terminus preventionis.

Quod Omnes et singulos terminos videlicet opsilani et przistansny astitit 1387 Lekcz. I, № 212.

Obsyłanie

327 Jaco to ſwaczą | Jaco Jaſzek mal wmowa | eſz[1]) Jacuſzem, iſz yego wolą, ſzedzal na yego | wolwarcze mimo ~~[obeſłane]~~ obſzilane .

1397 Pozn nr 327
Lekn I. nr 2484
Hube 26 nr 323

Obsytanie - prevenbio

Jacussius ... astitit termino supeo
Martinum ... racione prevencionis
obsilana pro interfeccione ipsius
patris

sim. ib. nr 2420

1405 KG Z Poznań nr 2414

Obsytanie

Ministerialis Costinensis recognouit coram iudicio, quod iudicium Costinense misit eundem ministerialem racione prouencionis olg. obsitana

1405 Piek VI 248

Obsyłanie

~~Jaszek mal vmowa isz Jacuszem, isz yego wolę szedzal na yego wolvarcze mimo obsilane 1397 Lekcz. I, No 2484. Judicium misit ministerialem racione prevencionis wlg. obsilana 1405 Piek. 248.~~

Petrus... et Nicz... astiterunt termino prevencionis wlg. obsilanu 1407 ~~L.~~ 339. Piek VI

super pueros olim Heydani... et ministerialis... recognouit, quod ipsos ex parte ipsorum preuenit

Obsytanie

1325 Taco my pomoz bog † Jſzem | ya byl nyemoczen p[ra]wa nye | mocza odboga ſzlozona tedy | kyedym mal rok odmawyacz | ſtany przeciff Jochne poobſch | ilanu | — — —

[1]) *Part. pass.:* rok stany, *por.* stać rok.

1429 Pozn nr 1325

Obsytanie

1472 Taco my pomoſz etc. Iſzem | byl
p^ra^ua nyemocza nyemoczen oth |
boga ſlozona tedy, kedy^m^ myaï rok
po | opſylanu woſnyego otma-
wyacz | naporoczkach kuxagam |

1436 Poz. nr 1472

Obszacować - depactare

ts. co SKH III

Si quis Nobilis captivat et detinet ignobilem in via vel in alio loco sine adiutorio iusticie, captivans pro eo quod captivavit tenetur.... penam de eo quod depactavit eum vulgariter obszaczowal similem

Kalisz 1410 BibWarsz. 1861 II 710.

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Obszacować

363. *(p. 197)*. Nota decretum dominorum: si quis nobilis captinat et detinet ignobilem in via uel in alio loco sine adiutorio iusticie, captiuans pro eo, quod captiuauit, Tenetur penam captiuato ignobili trium marcarum ab imposicione ad captiuitatem et ab emissione similem penam, et terciam penam de eo, quod depactauit eum wlgariter *obszaczowal* similem; — si uero nobilem, tunc tenetur semel penam quatuordecim marcarum iudicio.

~~XX~~ Arch KH. III, 206.
1412

Ulanowski

Arch. kom. hist. t. 3 s, 206
Zap, sąd, Kaliskie r, 14 . . ,

62

ts. co w SHCH III

Obszacować

departamit eum wlg obszacowal similem
1412 Sspp. VII, ~~[illegible]~~ 478

Księga kaliska

STAR. PRAW POLS, pomn, T 7
Ulan Inscriptiones clenodales
ex libris ind Crac. Rok 1412 № 1361

345

Obszacowanie

*maclasset

Querulavit super ipsum: producas, qui mactasset et captivasset eum, et super eum recepit videlicet obszaczowane: 1402 Piek VI 96. ~~Wszal~~ adiudicatum solvit ~~na nim osmdzeszant cop racione captivitatis wlg. obszaczowana 1405 Piek. 244.~~

Janussius de Budzilowo astitit terminum super Martinum et Kmethonem eius circa crucem tetigendo compositores, qui ipsis terminum dederunt super Martinum de Wsebore, pro equo per tres marcas et Kmethonem eius.

Obzaczowanie

773 Tako gim pomozi bog ÿfwati | † iaco przitem bil . ÿfze Mar|cin vÿyal. Sprzetoczna | ÿ ÿøl Micolaya Drozinfkego[1]) | ÿ wfzal nanem ofmdzefzant | cop *racione captivitatis wlgariter* | obfzaczowana

1405 Pozn nr 773

Pick VI nr 851

ts. sprawa co Ks I Pozn nr 2428: obzaczowek

H 136

Obszacowanie – existimatio

v Bądąly mala gymyenya, tedy bądze obszacowanye (existimatio), yako wyszszey rzeczono. Sul. 57.
a cząscz dostayącza szą kaszdey szestze pyenyączdzmy ma bicz namyenyona

Bracza rodzeny... *keszdey szestze cztirdzesczy grzywyen zaplaczycz mayą..., acz wyelka bądą gymyena... Alye v

tz. co Sulad

Obszacowanie -

obszacowanie - existimatio Słpp. I, 136.

Obszacunek - captivitas

Nicolaus ... astitit termino ... contra
Jarochnam ... pro octoginta sexagenis
captivitatis vlg. obszaczunka

1405 Ks 2 Pozn nr 2428

ts. sprawa ... w [illegible] 772: obszaczunek

verte

Pendet terminus inter Nicolaum Drozinski et Jarochnam
et matrem ipsius coram domino capitaneo quarta die
post ipsius primum ingressum pro octoginta sexage-
nas taxacionis vlg. szacunku

por. computare - obliczać 'szacować'

Obszar 'campus'

Damus ... campos situatos retro ecclesiam praedictam vulgariter obszchary.

1390 Dąb. San. 1180

Obszar

Oberszar O

Donavimus ei... pro araturis suis

quandam porcionem terre, que ober-

sar wlg. dicitur; (1253) 1528 MMAe. IX; 90.

w kopji potwierdzenia tego dokumentu z r. 1528 wpisanej w księgę archiwum miasta Bochni napisano: Obersdsar

Piekos. KODEKS DYPL. M. p. T, II 155

str, 90 Rok 1253 - c. 1528

Obszar = superstitia

Remanen~~tie~~cias seu residuitates agrorum ultra mensuram laneorum wlg. obschari

(= ~~remanentiae seu residuitates agrorum ultra mensuram laneorum, superstitiae~~)

(1358) 1524 MMAe. X, 118.

de nostro speciali regio fauore graciose elargimur

Piekos. KODEKS DYPL M. p.t III 259

str, 118 Rok 1358 - c. 1524

Obszar

Obirszar = remanentiae agrorum

Remanentias extra mensuram laneorum, quod Theutonice obürschar nominatur, in quo domus sua [sc. sculteti] ... est constructa. (1361) 1537 Kod. Pol. III 270

Obszar

(pro obirschar)

De campis vero sive agris vlg. obirschar nuncupatis .... sextum denarium ... recipiat

~~; ArchB. VIII,~~

1402 AGZ. VIII, 50

~~(obirschar Kr. 1912 str. 627~~

Archiwum bernardyńskie T. VIII
DYPLOMAT. przem. kapit, lac
R 1402 str 50

10

Obszar
Obirszar

~~Item~~ Swyrid resignavit obirschar advocato ex parte et loco patris sui iudicio.

1406 Przem I nr 193

Obszar
obirszar

Iwan ~~Sedelnik~~ acquisivit in Taschkone et sua coniuge obirschar, situm inter agros Tacusch et Rolop.

1432 Pnem I nr 2357

Obszar
Quatuor
Laneos seu mansos cum eorum excrescentiis
wlg. przymiary et obszary dictis 1407 (Tyn. 202
Kod)

Obszar
obirszar

~~Vtem notificamus, quod iudicio bannito,~~
~~quod~~ isti homines, qui habebant granicies
cum agris ex una parte, ex altera vero
parte cum Petro ~~Lipnicer~~, pro campo
~~vulgariter~~ obirschar, quem quidem homines
obtinuerunt agros cum via et strata
antiqua, quod dictus Petrus dimittere debeat
~~temporibus~~ perpetuis et viam publicam libere dimitti.

1411 Prem I nr 541

Obszar

obirszar, a. obyrszar =
= superstitia

~~obirschar~~
~~[illegible] superstitiis~~
de eisdem ~~[illegible]~~ sexaginta mansis sive locare poterit plenarie
sive non quinque mansos liberos, unacum
superstitiis, vlg. obirschar
1412 AGZ VIII, 62

:AGZ VIII
~~:ArchE. VIII~~

obirschar = supersticia agrorum in emensuracione
(excrescencia) objaśnienie Łebińskiego.

Obsizar

addimus residuitates agrorum ...
ad eandem habernam concurrencium,
que residuitates vulgariter obschar nun-
cupantur

1413 AG2 III 167

O'rszar

ipsis et civitati ipsorum omnes exiremitates
sive residuitates alias obschari dictas
omnium laneorum pro civitate predicta

14 15 AgZIV 88

Obszar

Idem scultetus habebit et possidebit in inferiori campo unum laneum ... et debet habere unum *obszarz in inferiori campo et alium obszar in superiori campo.

1417 Dok Mp I 413

(Obszar)

Abszar = residuitas v. Obszar

Damus predicto Petro [scolteto] ... duos mansos liberos quatuor residuitates vulgariter abschari.

1417 Kod Pol. III 377

Obszar
obirszar

~~Item~~ Lipniczski resignavit agros suos, dictos obirschar, retro Zan, Crunowi Rutheno cum omni iure.

1419 Przem I nr 1140

Obszar

Ipse scultetus et sui successores planiciem ... et Residuitates agrorum ab. obschari (1421) M.M.Ae. XVII, 193. in ... villa ... Olunyn cum silvis pro se faciant et convertant

(Obsrar)
Abszar

excrescencias et residuitates laneorum,
vulgariter abschari dicias, ad ipsam civitatem
Lemburgensem spectantes, decrevimus extir-
pandas

1425 / 92 IV 138

O b s z a r

Iohannes... inscribit... sibi daciam... super advocacia in Trzesnyow cum omnibus attinenciis et adventibus videlicet agris, pratis, obszary, campis, silvis

1425 AGZ XI 23

O b s z a r

Molendinum et ortulani, prata, rubeta et obschari erunt in medium

1442 AGZ XIII 132

O b s z a r

Piscina... debet spectare eosdem fratres cum parte Swyncza... et hoc incipiendo a agro viceadvocati et a obszary usque ad Camyszin per medium

1444 AGZ XIII 170

Obzar

duos mansos liberos et obchari
ac duo prata

1427 A 92 II 77

O b s z a r

Si solvere neglexerint, extunc debent sibi condescendere villam Zuklin... Iam sibi dederunt intromissionem cum pratis et cum obszari

1446 AGZ XIII 215

sim. 1449 ~~1462~~ ib. 294

Obszar

Andrey, ~~filius Vaccoris~~, resignavit unam peciem terre alias obschar, sitam retro San, Coschuconi ~~Culiconisse cum iuris proprietate~~

1426 Przem I nr 1745

Obzar

Lucz ... agrum suum vel vlg. obschar ... Marcissio ... se reco-gnovīt vendidisse.

---

annectentes laneum ecclesie priorem ad agrum dictum obschar ... ei insimul in unum congregatum eidem Marcissio ... eundem angulum alias obschar apud Lucz emptum, ... confirmamus

(1430) ℔ 1444 ℔ A 92 VII 76

O b s z a r

Horum intuitu volentes ipsos reddere prompciores ad eadem servicia impendenda pratum Hoschnowa cum campis al. obschary in Vlicz situatis ipsis fratribus coniunctim dedimus

1431 AGZ XI 68

Obszar

Resignamus ... adicientes eidem Marcissio ... quasdam remanencias al. obstari. iacentes inter villas ... Lowse et Ostrow

1432 MMPe XIV 520

sim. ib. 521

Obsiar

Iwan ~~Sedelnik~~ resignauit medium obschar Ruthenos Zoyn ~~et suis successoribus~~, situm inter agros Janisch et Rolop

1432 Pnem I nr 2353

Obszar

Damusque eidem Sigismundo et suis successoribus legitimis in eadem villa duos laneos liberos et unum obschar inter fluvium Wyslok et Glamboke 1437 DokMP II

251

Obszar

Item vendidimus residencias, vlg. obschari, incipiendo a kmethne sculteti usque ad granicies Wethrono sic nuncupate ville (1439) 1518 DokMp II 298

Obszar

Quatuor laneos seu mansos liberos, ... duo confinia, al. obschary, cum silvis ... et cum pratis circumiacentibus ... damus (1441) 1527 DokMp II 382

Matr IV nr 757

confinium II granica. (takie) teren przygraniczny, pogranicze

O b s z a r

Lassy et obschary, que Sczepan tenet,
debet cedere... Pakoschio

1443 AGZ XI 211

O b s z a r

Stanislaus... Nicolao... obligavit medium laneum in Ludcow et obschar agrum in sex marcis

1443 AGZ XIII 137
sim. 1460 ib. 355

Obszar

quatinus ipsis excrescencias laneorum, alias obschari dictas

1444 AGZ V 143

Obszar

Damus prefato scolteto ... universas excrescen-
cias laneorum [...] opschari

1448 Mon Iur. II 34

O b s z a r

Stanislaus... venddidit Petro... aream al. obszar... cum gayo

1444 AGZ XIII 155

O b s z a r

Nobilis Iohannes... Iohanni al. Czyran... vendidit... sculteciam in... villa Sye-myenyowa wolya cum agris et eorum excrescen-ciis al. obschari, thabernis... iuxta teno-rem privilegii capitalis

1446 AGZ XIV 218

O b s z a r

Prefata domina in eodem privilegio debet inscribi videlicet duo lanei liberi, piscina una..., obszari medietatem... et sextum denarium de censu

1447 AGZ XIII 222

sim. 1448 ib. 169

Obszar

dać do cim.

Stephanus... recognovit, quia sortem suam quam habet obligatam a nore sua.... videlicet kmethones..., sub curia obschari, prata sub Molczonowo

1499 AGZ XVIII 410

Obzar

Damus ... sculteto ... terciam lanceam liberam et cum ... omnibus excrescenciis, vlg. pbschany ... et alias ubicumque predicte excrescencie, vlg pbschari ~~et prata sunt vel quarii possunt~~

1447 AG 2 II 128

Obszar Donamus...

cum Residuitatibus agrorum

~~alias~~ Happschari ~~ArchB. II,~~

piscinam superiorem in flu- 1448 AGZ. II, 133.

vio Brzeschitza

Archiwum bernardyńskie. T. II

R 1448 str 133

52

Obszar

Casperowa... agrum cum acrescenciis* alias
z obszary: iacentem inter Wznyeschenim
et Korytho. cum filio suo resignaverunt

1451 Przem. II nr 993

Obszar

ītem piscinam ..., prout potest aquam
in se continere, cum omnibus extremitatibus
alias obszari.

1454 AG 2 V 175

Obszar?

Obstar

~~Quaedam remanencias a. obstari, 1432, M.M.Ae. XIV, 520.~~

v De remanenciis al. *obstarow, 1455, M.M.Ae. XIV, 87. ~~A Morawsko Xanzepole Obstari... simul videlicet Morawsko Obstari, 1432, M.M.Ae. XIV, 521.~~

Johannes... fratres germanos... liberos et solutos... de omnibus serviciis suis... ac omni iure de villis Morawsko et v , iacentibus inter villas Lovcze et Ostrow... absolvit

Cf. Obszar

O b s z a r

Si non solveret, extunc in bonis tenute sue in Rohatin extra civitatem... unam plateam... cum Czarthowo Brzemyą et obszari, hoc est cum additamentis bonorum predictorum et agrorum... ad hoc spectantibus Iohanni... se obligasse recognovit

1461 AGZ XII 270

O b s z a r

Sigismundus... obligavit medium alterum laneum in Voyaticze cum pratis et excrescenciis eorundem al. s przymyarky et cum obsar penes agrum plebani

1466 AGZ XIII 496

O b s z a r

Qui habet unum laneum cum obsar et pratis pro piscina

1440 AGZ XIII 89

O b s z a r

In quibus (sc. marcis) obligat sibi...
villam Hvszele... cum rippis fluvii San...
et cum obszar, qui est in superbio Leszko
et a villa Wollą

1473 AGZ XVI 102

Obszar

In prata Chaluczynszka laka
et in obszar Turkowszkye

1474 AGZ XVII 106

Obszar

~~1509. Nobil. Myklasz de Szrzelczycze~~ recognovit se in mutuum recepisse ~~sex marcas a nobili Stanislao Mszurowsky de eadem Strzelczycze~~ medietatem piscine ~~sue a Lypnyky~~ curentis una cum obszar iuxta eandem piscinam sitos, de quo obszar solvitur una sexagena census anni 1478 AGZ. XVII, 156.

~~Archiwum bernardyńskie. T. XVII~~
Zap. sadów Przemyskich
R 1478 str 156.

109

Obszar

nr 621

Eodem Demelrio cessit... curia ... cum omnibus ecaracionibus et ecrescenciis alias wzorny y z opscharem ad eandem curiam ... spectancium

1475 A 92 XVIII 94

~~cum ex crescenciis alias z opschasem~~

~~1472 b 42~~

O b s z a r

Hindrzich... sibi obligavit... in Dunko-
wicze medietatem ipsius ville cum omni-
bus excrescenciis al. z opschari

1469 AGZ XVII 10

O b s z a r

Ivaschko... Petro... totam villam... cum excrescenciis al. z opscharem et cum prato inter excrescencias... obligavit

1472 AGZ XVIII 42

O b s z a r

Si que superfluitates al. obszary eciam debent esse sculteti, eciam omnes taberne

1474 AGZ XII 358
sim. ib. 410

Obszar

nr 621

Myschka ... tenetur ~~temporibus exilensis~~
dare decimam de predictis excrescenciis
alias z opschaw ad ecclesiam

1475 AGZ XVIII 94

Obszar

In sibi recepisti violenter

Agrum excrescentem al. obschár || in Krasne

1475 || AGZ. [redacted]. XIX. 27

Obszar

agros, excrescencias a* obschar, pascua et pruta... divident in eorum usum.

;ArchB.IX,

;AGZ.IX.

*. 1497 AGZ. 1 X, 150.

Obszar

in quibus obligavit tenere in Strzelczycze sue reformacionis kmethonem... et laneum desertum cum quartali agri et excrescencias alias opschar una cum prato in eodem obschar iacente

1478 AGZ XVIII 154

~~cum opsar~~

~~1471 ib. 34~~

Obszar

Katherina... vendidit...
tres laneos cum kathy alias obschary
ad dictos laneos spectantes

1478 A92 XIX 35

Obszar

Jura et privilegia...
super agros extirpatos alias
obszary ipsi nostri cives habent

(1479) 1631 Arch Stow II 227

~~kopia z XVII w.~~

Obszar

Prata iacentia una
cum porcionibus agrorum vlg. obszary 1479 Tyn. 515.

Obszar

In quo (sc. oppido) sunt viginti duo lanei minus duae virgae, inclusis obszary oppidanorum DŁ LIB. III, 203.

DŁUG. Liber beneficiorum
T. III. str. 203

4

Obszar

super medietate curie... et medietate exarationum alias obszarow ad dictam curiam spectantium

1481 AG LXVIII 215

Obszar

v Piscina in obsschar ~~vulgariter~~ wlg. dicendo, 1482 Stppp. IX, No 928. tercia piscina ad buyesce transeundo

v In eadem divisione accidit... Petro piscina sev stagnum molendinarium. alia

O b s z a r

Supersticium al. obschar, quod iacet ex alia parte fluvii Szmynycza a Yaszyonow dicebat Thargowyczsky, quod esset ipsius emptio perpetua pariter cum hereditate Yaszyonow

1486 AGZ XVI 203

Obsrar

Qui
~~Qui~~/dger alias obsrar iacet partibus ex una
videlicet Closa ... et altera Johannis
1486 Stppp. XI 7

Aberszar (Obszar)

villam ... in agris, dictis aberschar, situatam

(1487) XVI p. pr. Malt. IV 3 ~~Suppl.~~ nr 1125

v. Obszar

Obscar

Pro Katherina cessemus unus laneus superior
cum obschar in fine lanei

1488 Reg 2 XIX 68, sim. 1b.

Obszar

~~1882 .. in qua quidem summa dedit intromissionem per ministerialem~~ .. in laneum dictum Wyaczlawowsky a ~~tias~~ obszar vyaczlawowsky, ~~in laneo residebat Venceslaus~~

1489 AGZ. XVIII, 276.

~~ArchB. XVIII,~~

Archiwum bernardyńskie T. XVIIi
Zap. sadów Przemyskich
R 1489. s 276.

354

O b s z a r

Fratres germani... cesserunt Petro, fratri seniori, omnes agri de antiquo ad curiam spectantes, pascuus..., obsar Karchowszki..., obschar penes Kvszkowszkye, medium laneum Gvgowszkye

1500 AGZ XVI 301

Obstar

Johannes ... obligavit tres lancos Jacobo ... et duas
Arquas ad obschary a luto usque ad viam

1489 AGZ XIX, 377.

O b s z a r

Petrus... Iohanni... agrum seu givergen-
ciam al. obschar cum duobus piscinis in
Suchodol dedit

1490 AGZ XVI 40ε

Obszar

obligat duos lancos ... cum media
exaracione curiali alias obszar

1491 f 9 L XVIII 30 7

Obszar

Stanislao ... cessit pro sua sorte emeriencia alias opszar, que est post curiam

1491 Ag 2 XIX 88

O b s z a r

In quo domo... Boczek residebat et curiam habuit et residuitatem al. obszar post villam post agrum Iohannis... iacentem cum piscina

1492 AGZ XVI 236

O b s z a r

Leonardus... superficies suas al. obscha-
ri dictas Dzyevyna... Stanislao... vendi-
dit

1492 AGZ XVI 239
sim. ib.

O b s z a r

Qui... in quinque laneis conculcaverunt et in duobus emergenciis al. na obscharzech dvv etiam concusserunt totam avenam

1493 AGZ XVI 249,sim.ib.

O b s z a r

Iohannes... vendidit laneos et emergencias al. obschari et piscinas iacentes inter Suchodoli et Ląnszany

1493 AGZ XVI 418

Obszar

Receperunt decem florenos ungaricales...
Ad exaracionem at. na obschar.

1493 AGZ. [redacted]. XIX, 97.

O b s z a r

Ministerialis posuit in arestum laneos seu pecies al. obschary, piscinas..., ut nemo audeat illa omnia movere usque ad litis decisionem

1494 AGZ XVI 418

O b s z a r

Si non solveret, in triginta marcis debet condescendere in evum unum obschar in Wloczkowicze iuxta priorem inscripcionem istum

1441 AGZ XIII 106

stm. 1449 ib. 287. 288.

O b s z a r

Stanislaus... fratri suo cessit... piscinam... et quartam partem molendini... et obschar, qui iacet in campis Iassenowskich penes piscinam

1465 AGZ XVI 23

O b s z a r

Iohannes habet opsar eundo ad Vola Mrochowska in rypa Oslava fluvii

1469 AGZ XVI 67

O b s z a r

Nicolaus... vendidit... tres quartas al. czwyerczy agri... et obszar, quod iacet penes curiam sculteti

1499 AGZ XVI 425

Obszar

~~Item~~ Schedelnicowicz resignavit agrum, alias obschar, vxori Poschonis ~~de Peculicz~~ ~~eviterne~~

1437 Przem. Inr 2672.

Obszar

Jaszko vxor cum sua consorte ...

porrexerunt agrum ... dictum opszar
Radonicum sue matri

1447 Przem II nr 279

Obszar

Fredricus... filiastro suo... dedit

agrum al. obschar incipiendo a fine agrorum

Nicolai... usque ad granicies ville Wzdow

1464 AGZ XVI 14

O b s z a r

in quibus (sc. marcis) contulit omnia bona sua..., videlicet agrum al. obschar cum duabus piscinis et silvis

1482 AGZ XVI 393

obzar 'ager'

~~Nobl.~~ Ivan ... ~~recognovit, quia~~ agrum suum alias obzadr hereditarium ... ~~nobili Ivan~~ ... pro decem florenis ungaricalibus vendidit

1491 AgL XVIII 306

O b s z a r

Petrus... ipsis dedit... circumferencias agrorum al. obschary incipiendo ad flumine Rziczka..., ubi rectius tendit ad flumen Saan

1439 AGZ XI 161

circumfero - znajdować się na obwodzie cz., obaczać

Obszycie
kecepisti...
Belliceam mardurinam cum superficiebus d. z obschyczym
axamento rubeo texto cum auro

AGZ.
1491 ~~Arch.~~ B. XIX, 386

Obtykać

Osypcze, obtykaycie = stipate 1471, MPKJ. V, 72.

v war. lub.: othykaycze,

(fulcite me floribus, stipate me malis! Cant 2, 5)

cf. otykać

wuj: obłóżcie mnie kwieciem, otypcie mię jabłki

Obuch

Securis vel cambuca - obuch

1408 Lubel. slow. 51

Obucie - calciamenta

Quam pulcri sunt gressus tui in calciamentis - yako *czvelnye yest poscze thvoye w obvczv (Cant 7.1)

XV 9 ~~Tit~~. IV 760.

med.

Obucie et Ubucie

Obuć - calceare

(sc. więźnie) (sc. mężowie)

Gdisz ge przyiodzely y obuly.., wsadzily ge na dobitczęta BZ II Par. 28, 15. ~~Obula nogy swe w trzevice (induit sandalia pedibus) ib. Judith 10, 8.~~

v (cum ... calceassent)

4483

Obuć się

~~Obuć się (2)~~

Miłosierny Krystus... karał sie jemu obuć a
on natychmiast był pobudzen i obudził sie
Rozm. 236.

. Obuć się

Było przykazano w starem zakonie,
iże mieli to jagnię jeść obuwszy (obwszchy)
się, podkasawszy się, stojąc i dzierżąc
kije w ręku Rom. 533.

Obuć - induere

Obula (induit) nogy swe
w trzewyce

BZ Judith 10,3

Obuć cf. Obuci się

odsyłacz błędny, bo nie istnieje
hasło Obuć się !

Obudzać = excitare

Obudzagą (excitant) Gn. gl. 149, a.

Item excitant, obudzagą, homínem a somno

Obudzić się

Obuć się v. fol.

Vide: Obucić się Rozm. 236.

odsyłacz błędny, ponieważ
w ogóle nie istnieje hasło obucić się

Obudzić

Skoy wjli apostoly,...

A ya rychlo wasz nawyedzą a moyą mathka obudzą

ca 1500 Sprū N W V 13

Obudzić

Dzyewycze czyało obudzyl, Jesus
szwoyą mathką wskrzeszyl
ca 1500 SpoJ NW V 14

Obudzić = excito

Miły Jesus rzekł: Przyjaciel nasz Łazarz śpi, ale idę, bych ji se sna obudził [vado, ut a somno excitam eum] Rozm. 435.

Obudzić.

Potem obudzili ... biskupa Annana
Rom. 676.

Obujeczek cf. Obojczek

Obyętność cf. Obojętność

Obujście cf. Obuście

Oburzyć)

Oborzyć

Oborzyły ✓ irrumperent ~~[illegible]~~ MPKJ. V, 45.

v (war. kal.: poburzily)

(quod cum vidisset rex Moab, praevaluisse scilicet hostes, tulit secum septingentos viros educentes gladium, ut irrumperent ad regem Edom IV Reg 3.26)

Wuj: co gdy ujrzał król moabski, to jest że nieprzyjaciele przemogli, wziął z sobą siedmset mężów miecza dobywających, aby się przebili do króla Edom, a nie mogli

v. poburzyć

Obuście

obuscze - ffaux

ca 1455. JA XIV. 491.

332

~~ARCHIVUM XIV str. 491 ok. r. 1455~~

w r. de homine

Obuw

Obow = calceamentum

W Idumeą wzcząguą obow moią Fl. 59,9 ~~(In Idu maeam extendam~~ (calceamentum meum) ~~Id. Fl. 107,10~~

sim. Pul. sim. Fl i Pul 107,10

Obuw

Obow

Caleiamenta - obow 1439 Paw Sejm. nr. 11.

Domini decreverunt ..., quod ... sutores Lancicienses et Clodavienses debent et possunt libere vendere calciamenta vlg. obow, Lancicienses in Clodava ... libere nec debent sibi mutuo ruere eadem calciamenta al. obow sub pena unius sexagine, qui eorum ruet alteri eadem calciamenta

1439 Paw Sejm nr 11

Obuw

~~[illegible]~~

~~Obuw~~ Obow

in calciamentis wobovi

~~Brückner Kaz. sr. w. S.~~

~~Rozpr. [illegible] str. 104~~

~~Pol. I. 475. k. 67.~~

~~polowa w XV~~

1118

~~Pol.~~ XV R. XXV. 154.
Med.

Obow

Obow - calciamentum

In istis verbis describit eius

obowy calciamenta

~~XX~~ XV sklyv. 278.
med.

Obuw - calceamentum

obow

Obow (calceamenta) * bodzyeczye
myecz na nogach

BZ Ex 12.11

Obuw

Obow - calceamentum

~~Zelazo a myedz obuwa gego BZ Deut. 33, 25~~ Nye zadrali sę syę rucha wasze, ani obów[v] waszich nog wyotchoszczę gest sginęla ~~NZ~~ Deut 29, 5. ~~Obow bądzyeczye myecz na nogach ib. Ir. 12, 11.~~

v (calceamenta)

4452

Obuw

obois

Zelazo a miedz obuyo gego

(calceamentum eius)

BZ Deut 33.25

Obow

Jesus... od swego urodzenia w obowi nie
postał, [illegible] jedno w ten czas, kiedy
pożywał wielkonocnego baranka Rom.
5 33.

Obuwać : induere

A też od jego directwa, jako począć odrastać (odrascacz), nigdy na swe nogi nie obuwał [quia nunquam calcios induere consuevit, post eius pueritiam postquam adolevit] Rozm. 154.

Obuzdać

Obuzdam = infrenabo

1.471

(propter nomen meum longe faciam furorem meum et laude mea infrenabo te, ne intereas Is 48, 9)

wyj: oddalę zapalczywość moję a dwałą moją obiedzmen cię, abyś nie zginął

Obuzdować
Nieobuzdować

non refrenans nijeobvzdowaj vncz

SKJ, I, 8β ~~ik~~ XV med.

Si quis autem putat se religiosum esse, non refrenans, nye ochelznayacz, nye zatrzymawąyacz albo nye obvzdowayvuncz, lingwam suam, sed seducens cor suum, huius vana est religio (Jac 1, 26)

Obwiązan cf. Obwiązać

Obwiąsło

epistilum, chovyasto vl. obvyasto

c. 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Obwiązać = circumplecti

Powrosy grzechow obwyązały są myą Fl. 118, 61.
(funes peccatorum circumplexi sunt me).

Obwiązać

Sklanczienie pieluchami... obvianszala = membra pannis... alligat 1444 R. XXIII, 304.

Obwiązać

Pakli na roboczye roczney dzenney syedzyal, za holiszdi dzyen po yednemu groschu zaplaczyec bandzye obwyanzan Sul 108

B 433

Obwiązać

Ten isti rankoymya ku
zaplaczenyo ostatku tego
tho dlugo dlya swego
rankoyemstwa yest obwyązan

B 427-8

Sul 100

Obwiązać

Obwyązał = cataplasmaret

~~B. 12~~

1471 MPKJ. V, '93

Obwiązać

Obwyązana = obducta

~~B zawyązana ! a. obwyązana~~

1471 MPKJ V 68

~~Obwieżc~~ ~~Obwieść~~ ? ~~Obwieżć~~ ?

Obwiązać

~~XXXIII~~:

Obvyoza = obducam

1471 MPKJ. V, 100

~~XXXIII~~

(ecce ego obducam eis cicatricem et sanitatem et curabo eos Jer 33, 6)

Obwiązać – circumplecti, obligare.

Powrozy obwyązały mye Puł. 118, 61

Ony obwyązany są

-y padły 19, 9.

Puł. ~~19. 9.~~

Obwiązać "obligare"

obligare, obwiązać

c. 1500 Ex. ~~Stow~~ 54

Obwiązać

Margaretha obwazała się długu zidowskego 1398

Stppp. VIII, № 7254.

Obwiązać

Czeo pani wyala Wantrobczina odsenya, to yest wroczyla, a nye obwanzala sya ginego wroczacz 1398 Stppp. VIII, № 8289.

Obwiązać się

N. obwąszał są, quod dominus Beldowski tenetur domino Slunskemu duas marcas; debet solvere; si non solvet dnus Beldovski, tunc manebit culpam 1402 Spaw. IV, № 803. Emrich obwązał syą zaplaczicz trzidzeszczi korczow owsa 1419 Czrs. 218.

Obwiązać się

Jaco mnye Emrich obwązal syą
zaplaczicz trzidzesczi korczow
owsa po cztiri grossze.

1419. A K. Pr. VIII. 43

Obwiązać (się)

Yakom szye ya nye obwyązsal szadnych szcod

placzicz Mancarzewy dla zapowyedzyenya

Yeszewa

1424 Pyzdr nr 757

Obwiązać –

obwązana bicz

obligari – ca 14[illegible] Prfil. I 493.

glOssy około r 1428

MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str. 493

644

Obwiązać - obligare

Rzanczera yemu schkodąn zaplacziez obwyąnzan
Sul. 112.

Obwiązać

nyewyeszcze... obwyazany -

muliebres (persone) (non) astringebantur

1/2 XV SKY V 256.

Obwiązać – obligare

maszczyny... obwyązany

viri... obligabantur

1/2 XV skyr. 256.

Obwiązać się

1029. (380) Jakom Ja nyeobwyazal sza polukopya płaczicz (pyotro) dasszevy za pyotra.

1457 Zap Wars nr 1029

Obwiązać się

1117. (585) Jakom ja od xancza Bolka nyewschyvl dwv stv kop wpomocz anym schye obvyaschal wszyemy gego glowv schyedecz(!). — Jako ja tho vyem[2].

1459 Zap Warsz nr 1117

Obwiązac

Obwiazan

innodatus i.e. obligatus obwyazan 6.

Ort. Cel 6

147

Słown. Łac. pol. Cel.

Obwiązać się

Gdy szye ony obwyązały szwyadectwo
przymyesz sz gaymego szadv

Ort Mac 41 (9).

Obwiązać się

Suscepit istam concordiam, quia Hannusz obligatus est tutor esse al. obwyaszal x szye yest oppyekaldnykem bycz sex puerorum pye memorie Hannusz Tymngyer

1477 StPPP XI 265

Obwiązać = obligare

Jam nie obwiązan prawu djablemu, bom sie narodził przez grzechu pirworodnego rodzaja człowieczego [ego iuris dictioni non sum obligatus diaboli] Rozm. 167.

Obwiązać = obligare

Przez chytrość djabła winie jest
jest rodzaj człowiecy i jest obwią-
zan jego słudze [fraudes per diaboli
nunc est captivatum humanum
genus, est et hoc peccatis obligatum]
Rom. 165.

Obwiązać = obligare

Ociec wzwiedząc [nie] odmowił natem-
miast tego, ale ją więcej obwiązał i
poświęcił Bogu służyć [pater... non con-
tradixit cum factum hoc cognovit, sed
magis eam obligans, deo consecravit]
Rozm. 28

Obwiązać = obligare

Każda dziewica ... ma być obwiązana temu ślubu [ut virgo ... foret obligata voloque ligaretur] Rozm. 28.

Obwiązać

Prawda nauki na świecie była zaćmiona a prawda sprawiedliwości była zastawiona, czuż łakomstwu była obwiązana Rozm. 787.

Obwiązać

Przy każdem grzesze jad djabli człowieczemu sercu będzie wlan, iże boleścią zazrości wszelkie serce obwiąże Rozm. 798.

Obwiązać się

Vdali sze, obvąszą sze intenti de laboribus.
c. 1450 Pr. Fil. IV 569.

Obwiązać.

(occupari occupatione quiete contemplacionis obwyaszacz obwyasznym myszlenym boszkym)

~~Petr. I. 475 k. 28.~~

pot. XV,

R. XXV, 151.

~~Brückner Kaz. sr. w. 3~~ 819

~~Rozpr. 25, str. 151~~

~~połowa w XV~~

Obwiązać cf. Zobiązać

Obwiązować cf. Obwiązować

Obwiązować cf. Robiązować s.

Obwiązanie = obligatio

Ale stąpayącze w obwyązana przwwedze (!)
gospodzyn Fl. 124,5.

Obwiązanie - obligatio

Z łacznoscy obwyązanya ku wyelgym schkodam
Lyudze przychodzą Dział. 64.

ktora ma bycz wyeczna y dobra w wadze, aby tym
64/ wyaczey byla wdzaczna i przygemna. / [1]/

/156/. O wyna panyską kmyecz nye ma bycz czadzan

/8/ prawa beszego gest, ysz zlescz gednego nye ma bycz schkodna drugemv. Vstawą tą ma byez dzerszane, ysz o wyna albo rakogemstwo panyskye kmyecz nye ma bycz czadzan, ale gestly czso pan abo slachta komv wynyen, ma zaplaczycz z wlosnego.

/157/. O rakoymy nyewybawyonem przez dlvsznyka.

/1/sz z lacznosczy obwyązanya kv wyelgyn schkodam lyvdze przychodzą, ma s prawa byez

Dział.63-64

[1] W tym miejscu dodał pisarz już na brzegu "Pro

dzerszano, ysz acz ktho raczy za przyaczela swego pewne pyenyadze, a gdyby nye zaplaczyl a czas abo rok przydze, dla tego nye ma gemv stacz na schkodze any na sskasye any na gospodze na zawadze staczs ale gestly maly dlvg, ma mv dan bycz zaklad, a gestlyby wyelgy, tedy rakoymya ma syą mv wwyazacz w gymyenye yako dlug gest wyelgy, a onemv dacz, komv wynyen.

/158/. O gygranyv kostek.

/A/lye ysz gygranye kostek wyele sprawyedly-

Obwiązanie

wsselky... ma włozicz quarthnyk s kthoregocz tho thego szkladanya mayą podlug obvyązanya trzeczi pyenyądz do pvski włozicz

1491 RKJŁ VII 56

Obwiązanie

Jesliby szie przidalo yzeby nykthory thowarzisz... chcial... badacz czygye by tho bylo... na thi pysma obwyązanye thych tho opatrznych a vczlyvich

•

1491 RKJŁ VII 58

Obwiązanie 'subactīcatio'

subactīcatio, obwyazanye

c. 1500 Erz. ~~45~~ 54

obwiązany

obwiązany.

(occupari occupatione quiete contemplacionis obwyaszacz obwyasznym myszlenym biszkym)

pot. XV, R.XXV, 151.

~~Pot. I, 475. k. 28~~

~~Brück, or Kaz. Sł. w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 151~~

820

(obwiązować)

Obwiązywać się

thedy my thowarzisse obwyenzwyemy szye polowicze oney viny wloszicz

[illegible]

1491 RKJŁ VII 56-57

(obwiązować)

Obwiązać s. OW

My thowarzisse obvyenzvyemy szie... prske ... mystrzom swoym dacs

1491 R K J Ł VII 57

(Obwiązować)

Obwiąz~~ać~~ować

czygye by tho bylo doszwolyenye y na thi pysma obwyązanye... na tho szie mocznye obvyezvyączich

1491 RKJ Ł VII 58

Obwić

involvit

pyelvszkamy go obvyla

poprawione na wpyelyvszky go

povyla ex. XV R. XXIV, 96.

Zam. Q. № 1119

Br. Kaz śrw 1 str 59

Rozpr 24 96 kon XV

3690

Obwielbić

In illo tempore Elyzabeth impletum est tempus pariendi et peperit filium. Et audierunt vicini et cognati eius, (quia) magnificavit, roszmnosil (obwelbil) dominus misericordiam suam cum illa XV med. Gl-Wroc 52 r

Luc 1, 58

Obwieliczyć się - magnificari

~~Slawnye obwyelyczyl sze gest koon y geszdcza~~
~~BZ Ex.~~

Spyewaymi panu, bo slawnyé obwyelyczyl sze gest BZ Ex. 15,1. Prawycza twa panye obwyelyczyla sze gest ib. 15,6.

4484

Obwiesić cf. Obiesić

Obwieścić - publicare

A pothem ... ma tha[ky tho]
vygnany ... obv[yeszczan?] bycz y vymye-
nyan w themtho braczsthvye

Reg.
1484 Rrfit. - IV. 723

Obwieścić

pythaycze pytnye o dzyeczyaczyv, a gdy naydzyeczye, (obwyeszczye*) o pozyeczczye my.

Ev. ex. XV PF XIII 294

*) przekrilow

Obwiesi

Ministeriali et nobilibus protestatus est et obduxit a.
oswyaterit y obwyodl

1475 AGZ. B. XIX, 233.

Obwieść

Quam subdiluviationem... navium et molendini Nicolaus ministeriali in tempore et hora obduxit alias obwyodl.

1481 AGZ XVIII 215

Obwieść j kk o r zz

Quam subdiluviationem dictorum obstaculorum a ~~lias~~ kthoresz zatopye-nye rzeczonych iazow ipse Nicolaus Ministeriali in tempore et hora obduxit a ~~lias~~ obwyodl

~~1480 .. za kopczmy~~ 1481 AGZ. XVIII, 216

~~Arch. B. XVIII~~

Archiwum bernardyńskie I. X ...
Zap. sądów Przemyskich
R 1481 str 216-17.

313

o. Cwieść

znam violenciam ego in hora et tempore conduxi a ~~[illegible]~~ obwyodl ministeriali et nobili

1494 AGZ. XVI. 254

~~ArchB XVI~~

Archiwum bernardyńskie. T. XVI
Zap sadów sanockich
R 1494 str 254

~~i Q. M.~~

Obwiesi

~~Adversa pars respondit, quod~~ ego istum hominem detinui ~~alias~~ idem penes hominem meum vulneratum et secatum ~~alias~~ vschyeczonego et hoc insinuavi ~~alias~~ obwyodlem cum ministeriali in tempore et hora.

1500 AGZ. XVI, 306.

~~ArchB. XVI,~~

Archiwum bernardyńskie. T. XVI
Zamiejscowych sanockich
1500 str. 306

339

Obwieść

~~1458 quia~~ superequitavit sibi violenter .. super domum meam. ~~et ibi repercussit michi domum meam. et recepit ita multum sicut ducentas marcas~~ (.. et hoc Ministeriali circuivi wlg ~~vulgariter~~ obvyodlem ~~et super hoc uxor mea post eum facies alias tycze~~ ~~[illegible]~~ 1450 AGZ. XIV. 292

Archiwum bernardyńskie. T. XIV
Zap. sądów Lwowskich
R 1450. str 292.

559

Obwieść

hunc scopulum secunda et tertia
vicibus proclamavisset et obduxisset
alias obwołał, obwyodł

(1467) XVI in. Mati. III Suppl. nr 188

Obwieść – circumducere

Obwyodł ge drogą po puszczy BZ Ex. 13, 18.

4485

Obwieść 'circumducere'

(obyewyescz B.)

Obvyescz (wschitko czalo – circumducere (corpus)

1471 MPKJ V 136

(si quis in verbo non offendit, hic perfectus est vir: potest etiam freno circumducere totum corpus Jac 3,2)

Obwieść - circumducere

v Obwyodlgy y nauczyl Pul. Deut. 14.

Nalyazl gy na myeszczu pustem

... V (circumduxit eum et docuit)

Deut 32,10

Obwieźć cf. Obwieść

Obwinąć się

Obwinął się = induit ‖ 1444 ‖ R. XXIII, 301.

Obwinąć

Vezmy makuch *linvmy, trzye go dlugo ... namasz schyroky dlugy plat ot kolyana do przyshvy, a tham ot cziala namasz plath tensze byalkyem zbythym spyenyonem, a thak ve troye ... nogą obvyn thą massczą XV p. post. BednMed 74/~~50~~

Obwinąć

Dziewica Marja uźrawszy swe miłe dzieciątko... i nimiała jego wecz objąć, ale wziąwszy... rąbek z głowy i obwinęła je Rozm. 64.

Obwinąć = involvere

Szedszy do Betleem najdziecie dzie-
ciątko obwinione w pieluchach [in-
venietis puerum pannis involutum]
Rozm. 68.

~~Pastyrze~~ –

Obwinąć = velare

Pastyrze ... uźrzeli ... dzieciątko z jego matką Marją obwinione w chusty [cernunt et infantem cum Maria matre sua panniculis velatum] Rozm. 69

Obwinąć (?)

Treci przynedł i rekł: krolu, ma twoja, ktorąsiem wziął, chowałem ją obwinąwszy rąbek [ecce ma tua, quam labui reponitam in sudario] Rom. 408.

Obwinąć

Ale ta ista ciotka Marja, matka jego (!) Cleofe, sjąwszy rąbek [z] swej głowy i podała jednemu żydowi, prosząc go, aby ji obwinął. Rozm. 816.

Obwiniać - accusare

+ Obykly nyekthorzy... pothwarzą mąże nyevynne s grzechu mązoboysthwa... obwynyacz Sul. 54.

Obwinić

vi... inculpaverit aliquem obwynyelby

(c. 1360) Kod WP. III, 93.

(1554

COD. DIPLOM. MAJ. Pol

T. III, r 1360 str 93

16

Obwinić

Xanstwo Maureya obwinilo

1439 Spr JNW. VIII 2, 38

Obwinić

Yakom ya panu Moseziczowi nye winowath czther-

dzeszky grziwen, o kthory gy byl obvinil

1440 Pyzdr nr 1249

Obwinić

Pyrwa przyteza yest poxxewstwo,
gdze obwynyony (accusatus)
o ppoxxewstwo podług polozenya
prawa nye mze sza oczyszczyc

Sul 30

Obwinić

Vstawyamy, aby do roka
thilko obvinyonego (inculpa=
tum sza szlodzeystwa
myal mocz poswacz

Sul 33

Obwinić

Vstawyamy, aby obwynyeny (accusati, Dział 33: gdy takyemv dadzą wyną) s grzechv zaszyenya ... ~~cząqny~~ cząqnyeny bily

Sul 42

OBWINIĆ

Obwiniony

Obwynyoni (accusatus) o szlodzey=
stwo... a sąndem przekonani,
przeze czczy ... ma zostacz

Sul 20

Obwinić

Obwynyoni (inculpatus) o nale=
zenye rzeczi kthorey wlostną
przyszangą szą oczyszczy

Sul 17
Sim. ib. 65

Obwinić

Gdi włodarz ... jmes pana
obwynyon bywa (cum ... inculpatur)

Sul 17-8

Obwinić

Gdi ktho, gemusz przedthym skarga o szlodzeystwo... nye bila ruszona, obwynyoon by byl,... wlostną przysza<gą> bandze moez oczysczicz

Sul 18

Obwinić

Tesz acz wyele gych abo [cz]trzey abo cztirzey s mązobay=stwa cziyego bilibi obwinyeny (accusenter, Dział 30: bylibi pomowieny) Sul 41

Obwinić

Gdibi kthori rycerzs... s grecha slodzeyskego... byl obvynyon (accusetur) Sul 44

Obwinić

Vstawyamy, ysz gdiby ktho
przeth namy... sz ktorego
slego vczynho byl
obvynyon (si... fuerit accusatus
Dział 60: nyekonso dawszy
wyna) Sul 60

Obwinić

A nye będzieły mocz odzyszycz, esz przyposzon ko sprawyenyo... swogey nyewynnosczy o tho, ocz by byl obvynyon (de quo fuerit accusatus), tedi rzeczony vogewoda tego tho sbyega na granycze ... ma dowyescz Sul 60

obwinić

A thosz o braczy rodzoney...
wykladamy myecz dzirzecz, nyszly=
by oczecz sz vyny synowey...
w grzesze ganyebnym byl vidan,
alyto bądącz obvynyon (accu=
satus), nye moglby szą
oczyscyc

Sul 69

Obwinić

Kedyby htho obwynyon byl
(si inculpatus fuerit,
Dział 66: aczby htho byl
naganyon), aby nye myal
prawa slachethnego, then
dwo starszo swego rodo...
ma wyescz... ku odzyrzenyo
swego prawa slachethnego

Sul 71

Obwinić

O tho przes pana wszy they dzedziny bywayą obwynyeny (fuerint inculpati) Jul 81

Obwinić

Gdi ktho o zlodzeystwo bandze obvynyon (cum... fuerit inculpatus)

Sul 87

Obwinić

Gdi nyektere xauząn
nyektorego czlowyeha o
kradzesz... obvynilbi
(quando... inculparet),...
thedi yemu rok naprod
za schescz nyedryel...
ma bicz dan Sul 87

obwinić

Pahlibi taky gwalt
yawni bi nye bil, a then, czso
sbyl, obvynyoni zapnalbi
... swoyąn nyewynnosc ....
ocziscy samotnecz prisyangayąncz

B 433 Sul 109

Obwinić

Vichna... nye posdzgla, iakos byla obwinona o pozogą
1441 Stppp. II, № 2963.

Obwinić ~~o~~

inculpavit a ~~[illegible]~~ obwynyl Albertum

kmethonem. 1446 AGZ. XI, 280.

Archiwum bernardyńskie. T. XI
Zap. sadów sanockich
R 1446 str 280

343

(+)

Obwinić

1852... astrinxit se homines statuere suos die hodierna, quos Paschko Jurkowsky inculpavit a ~~[illegible]~~ obvynyl

1447 AGZ. XIV. 233.
~~ArchB. XIV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV
Zap. sadów LwoWskich
R 1447. str 233.

Obwinić

~~Obw~~ Inculpatus a. obwyniony o łowienie ryb w noczi w stawych (!) 1448 Stppp. II, № 3342.

obwinić

~~Item veniens nobil dominus~~ Radwan iam est expiatus ~~alias~~ Ocziscryl de culpa ~~erga generosum dominum Nicolaum de Burzyn Iudicem Sanocensem~~, quod iam in facto egrotus sopita est causa pro narracione ~~alias~~ obvynone ~~coram magnifico domino Albertho de Michow castel. Zamichostensi et Capit. Sanocens~~

Archiwum bernardyńskie. T. XI 1449 AGZ. XI, 344.
Zeb sądów sanockich
R 1449 str 344
420

Obwinić 'accusare'

Ho slodzeysiwo obwynyonego do roka Thylko pozwacz bandze mocz ymyal Sul. 11

Obwynyoni o gwalth swyatky przes powoda ma bicz przekonaan ib. 10

Obwinić - accusare, inculpare

+ O grzech mąszoboysthwa chcze kogo obvynycz Sul. 54

+ Paknyąły dzewycza o vsylstwe obwyny kogo pothwarzlywye, mąką dostoyną ma bycz

+ pomsczona ~~Sul.~~ 58. Obwynyoni o nalezenye

+ rzeczi kthorey włostną przyszangą szą oczyszczy 17. O pozegą obwynyeny prawem myeszczkym we

+ wszaach nye bąndą szą mocz wymowicz 14.

Obwinić

Obwiniący - accusator

Ustawyamy, aby o rzeczach grzesznych procz obvynyączego ...sądzicz nye mamy Sul. 63.

Obwinié

infestauerit inculpauerit obwÿnÿlbÿ na szalobach 6.

Bříčel.

123

Stown. Vac. pol. Cel.

Obwinić

Obwinion

infestarj i. e. inculparj vgaban

uel obvijnijon

Słow. łać. pol. Cel.

Gn Cel

Obwinić = inculpo

Inculpari - vgaban vel obvgnyon. ex. XV
Zab. 526.

Obwinić

Obwyny ły młoda rada stharą Ord. Mac. 37.

Obwinić

Gdy then obwinyony człowyek poddał
szye na wyznanye swych parobkow y :
rathuya o swoy żywot

Ort Mac 38 (d)

Obwinić

Bandze ly masczyzna albo nyewyasła obwynyoną... o myarą gedzenyą... łho mayą raczcze szandzycz a nyc woyłh.

Ort. Łat. 191

OrtBrRp 71,4

~~II½ IV Silzber. CXI 191~~

Obwinić = inculpare

Scabinos predictos dominus ipsorum inculpasset, alias obvinyl, quomodo iniuste iudicassent

1457 Tyn Sad. 141

mocznyczy zabycza glow, tako rzekącz: ten zabyl s pomoczą tylko tych. A tako czy, maygły doskonale swiąthky, mayą odchodzycz, a nye mogły nyecz, tedy mayą bycz przewynyeny.

/63/. O smyerczy nyewiądomey.

31/ /G/dy syą komv smyercz przyda kromye przyczyny, / tho gest, yszby syą vtlukl abo vtonął abo kakole gynaczey, tedy chczemy, aby o takyegó człowieka nygedna pomowa any szaloba byla; a gdyby kto zabyth a nye wiedzanoby, kto gy zabył, tedy o to dzedzina nye ma bycz obwynyona

Dział. 30-31

any o to ma czso czynycz, ale przyaczele maya badacz wynowatego, podług prawa maya pozyskowacz.

/64/. O zabyczv slachczycza.

/A/by sya od zlosczy wyną wztrzymali, v- stawyamy, kyedy ktori slachczycza zabyge, tedy za glowa szeszdzessyąth grzywyen, a od skaszenya abo vczącza ktorego czlonkv trzydzessczy grzywien, a od prostey rany pyathnacze grzywien sskazvgemy.

/65/. O zabyczv maczerze.

Dział.31

Obviniť = inculpare

Inculpaverat alias obvinul

1464 Trzesn. 74

Obwinić = inculpare

Erat inculpatus alias obvynoy [s. pro: obvynyon]

1464 ~~Tyn~~ Trześn. 75

Obwinić

Była obwynyna [pro obwynyona] o bothy
zyamischowa

1478 Trześn. 100

Obwinić.

Obwynyly thymy vynamy

1493 R XXV 234.

Obwinić = inculpo

Infestare est inculpare nagabać, obwy-
nyer. ex. XV Zab. 528.

Obwinić cf. Owinić

Obwinić

- Stanislaum Hynek Hynyenszky obnotiavit alias obwynyl, dicens quod ego de dom. Stanislao nichil scio mali

1498 A 92 XV 349

Obwinić

quem Albertum Juraschek inculpaverat
alias obwinył pro rebus et armis

1466 A G 2 XV 47

quos homines pop inculpavit alias
obwinył o rozbicze drogy

1498 i6. 355

Obwinienie - accusatio

Słuszne bącz gemv..., ylostną przyszągą oth thakego obwynyenya szą oczyscziez Sul. 44.

Obwinienie

1239. (W 3, 1036 r. 1464) Jako ya tho wyem ysze andrzey nyegesth przyczina kusmyerczy pyothrowey strya swego any gesth wynowath thego obwynyenya kszaszego.

1464 Zap Wars nr 1239

= Wolff Zap 49 (Zap Mass 49)

Obwinienie

Andrzey nye gesth przicziną ku smyerczy Gyothrowey... any gesth wynowath thego obwynyenya kszaszego

1464 Wolff Zap. 49

= Zap Warsz nr 1239

Obwinienie.

Panye Jezu Criste... Athorysz...

fałszywe obwynyenye pokornye

czyrpyał.

M.W 72 a.

obwinować

~~obwinuję, wyć, ować~~

obwynowacz

1488 PrFil.V,39.

~~Ztek XVI N 6. 1488/9~~

Br. ir. H. p 88 39

Brückner Prfil 5 39 r 1488

Brückner Prfil 5 39 r 1488

1595

Obwodzić

Conducens a. obwodzący violentiam

1494 AgŻ XVI, 254.

Obwołać

hunc scopulum secunda et tertia vicibus proclamavisset et obduxisset alias obvolal, obwyodl

(1467) XVI in. Matr. III Suppl. nr 188

Obwołać

Przywyedzyeny sza trze przed gayny szad czo szą yaczy w goraczych rzeczach o szmyerthne rany y obwolany

Ort Mac 84(g)

Obwołać cf. Owołać

Obwołanie

Ale bądzyely ktho o taką rzecz obza-
łowan prosżtho przesz obwołanya przed
szwyedszkym szadem, ten to odyjdze
szam szwa rąka

Ort Mac 96 (śr)

Obwołanie cf. Owołanie

Obwoływacz

Malek polyeczyl... firme Bernardum obvolivacz domini Stanislai... pro pecunis

1464 KsNWarsz I ~~123~~ nr 632

Obwod

Obwod (?) = circumferentia

Iohannes... quandam suam

Porcionem in Oczasali, hereditate in Czirnensi districtu sita, iacentem ibidem in circumferencia, wlgariter w obuandze... Iacussio de Ocza=

1427 Mon Iur. V 85

sali nomine commutacionis pro quodam prato... vendidit

Cf. Br ЖЕt : węda

Obwod cf. Obod

Obwrzedny of. Obwrzen

Obwrzen

Obwrzen

omasany a. obwrzen - litum B.

14 HMPKy V 6

cf. Wrzedny

Obwykły-

Zastawyamy... w tyssonczu grzywē syro-
kych g°ssy praskey kusny liczby polskey ob-
wikley [consueti] + ca 1428 r. Prfil. I, 481.

196

Obwyc, Obwyknąć

Obwyknąć – solere

Mowyl gest pan ku Moyszeszowy liczem w Cierę, yako obwikl czlowyek ku przyyaczyelu swemu BZ Ex. 33, 11.

4466

Obwyknąć : solere

Tedy jeden żyd ... Jesusa imie łajać ganiebnie
słowy rzekąc : ... a ty Jesusie, toś ty obwykł
czynić, iże święte dni zawsze łamiesz [et
tu Jesu semper soles festa violare] Rozm. 136.

Obwyknąć = consuescere

Dziewica Marja ... jako przed tym obwykła [sicuti consueverat], takież Bogu nabożnie służyła Rozm. 40.

Obwyknąć

Cf. Obwyknąć Rom. 740.

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Oby Judicium sibi erit sine misericordia, qui non facit misericordiam

Oby baczyli lakomy, ucrutny, nyemiloszerny. XV (p. post.) Pr. Fil. I 203.

Przybor. Urywek kazań dla mlod (w. XV) PR. FIL. t, I, str, 203

31

(s 11)

Obyczaj

Op.u vacz

~~Opatrzność~~ w obiczaiech

strzecz wczinczech ~~ia. XV~~ R. XXIV; 68.

~~Jag. nr. 1619 Mac. z Groch.~~ k. 269

Br. Kaz. śrw. I 31.

Rkp. Jag 1619

Rozpr. 24 str. 68 pocz. w. XV

(630)

k. 269

Obyczaj

Joseph podlug obyczaga ~~ne~~ neuesczeku ge porodzenu gestcy on byl dwe bapcze veszual

Gn 4a

w. 8

Obyczaj

Iscy ten tho obyczag gest na tem tho svecze, isze gdiscy ktorą svątoscz do mastha przynoszą, tedycz vącz ludze... naprzecif ge *vynydzą

Gu 4a

w. 25

Obyczaj

Ryczerze ten tho obyczag magą, gdisci ge paszą, tedycz vącz ony swe stare odzene svim slugam dagą

Gu 173 b

w. 18

Obyczaj = mos

Bog, iensze przebiwacz kasze yednakego obiczaia w domu Fl. 67,6 (Deus qui inhabitare facit unius moris (~~i. e. unanimes~~) in domo).

Sim. Pul

Bóg który czyni, że mieszkają zdrowych obyczajów w domu

Obyczaj

V 1

Ne berzy (na daremno) gymena bozego any z obiczaya twego byerzy gymena mogego.

~~XV Wist. Kat. Nr 1625.~~

V 1 ↗

Dek V.

V 2 77 IV 2568 tab

3 2 XXV 240 + tab.

4 ---- 241 : ani z *abicza

Obyczaj

Obyczay - mos

Włosi mayanci ... nyekoko zołtz mayanez przedzal zrzod glovi podlug obiczaya Nazareow Wisł. Nr 2157.

XV

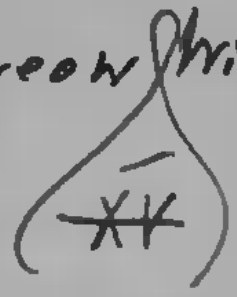

ce 1418

Obyczaj

Dzis a boog czlouek uczinon yest ...
tegodla zbauena naszego boc obiczay
(ergo exordium nostrae redemptionis)
na bożnymi sło>wi chwalmi rzekoc: chfa-
la tobe gospodne ~~XIV med~~ XV in. Modl Jag 36

Obyczaj

Alii querunt (sc. Xpm) non consuetudine, ne obyczayem, id est sine diligencia

XVIII. R XXIV 62

rkp 1619
k. 95v

Obyczaj

Ne obyczayem =
non consuetudine in XV R. XXIV, 62.

Jag. nr. 1619 Mar. 2 Groch K. 95
Br. Kaz. Śrw. I 88.25.

Rozpr. 24 str. 62 pocz. w XV 217

K. 95

Obyczaj Mundanus homo resistit bono, culpas mutandi domino que reconciliandi, przymyszycz się, dic, quot sunt species,

(Obyczayowe

1466 R XXII 20

k. 276

Obyczaj

Ten obiczay mamy: slowa za slowa damy (~~Res dare pro rebus~~, pro uerbis (verba solemus) 1446 XXVIII 30 ~~7~~.

– (Pamlit.)

Obyczaj

Słuszni obyczaj - decens modus

1428 PrFil.V,69.

Obyczaj –

Moze dob° wolne namenone penądze v szydow albo v krzesczyanow skodą albo prze skody podlug obyczaya nacz [more solito] + ca 1428, Prfol. I, 482.

197

Obyczaj

Nye ma ganyebnee any dzywne mnymano bicz, acz podlug myenyenya czassow obiczage a dzege lyvczke szą odmyenyayą

Sul 6

consuetudines

sim. Dział 6

H 46

Obyczaj

papyesska bądze dana, ktorey my moczy 6/
dacz / rozgrzeszenya nye mamy, chczemy, aby
wsyąwszy gey kopyą, przykazanye rzadnye a o-
byczaynye zachowano; ale o interdikcze to trzy-
mayącz, yaco gesmy pyrwey poloszyli.

Przygyącze statvth od zyemyan.

/N/ye ma bycz zadzyw, acz podlug rosyrze-
nya czasow, obyczage albo vloszenye lvdskye
syą odmyenyloby, gdysz masstwo nyetylko w szy-
lach czala any czvdnosczy harnasz ma bycz sezna-
no. Przeto my Kazimyrz z Boga mylosczy pospolv

Dział. I-6

Obyczaj

Obykli szę lakomy sandzee..., ysze gdysz za wyni w sądze przepadle... slyaachtę czandżayą na them myesczye lugdzelya... Na wcząncye thego obiczayv slosczyvego... vstawyami

Sul 22

V hanc consuetudinem

Dział 9:

H 50-2

lakomy sądze y gych vrzadnyczy, isze gdy nye-
ktory sziemyanyn wyną przepadnye sadownye, te-
dy byorą zaklady a przez wszego zamyeszkanya
myedzy sobą dzela, lasky any myloszyerdza sza-
dnego nyemayącz. Przeto my chcząc ten obyczay
zatraczycz, vstawyamy, aby sądza abo wogewoda
albo starosta albo oprawcza, albo ktoricole
gych namyestnyk zaklad weszmye o wyną na naschem
sziemyanynye bogatem abo vbogem, slachczyczy
albo prostem, tho gest konye abo gynsze bydlo
abo ktorekole gynsze rzeczy, nye mayą rozstargacz

Obyczaj

Pyrnym obyczayem znacz bylo

dzirzano, ysz przes... godzyn rosdnosczi...

sąndzee sandi sąndzily

Lel 24

consuetudine

H 56

Obyczaj

sądzą vloszonego, to gest sracowsky gednego a sądomyrsky drugego; y tesz starosti mogą myecz kaszdi swego sadzą.

/21/. O godzynye syedzenya.

/P/yrwey ten byl obyczay, ysze any godziny any czasv trzymane przy sądzech, a cząstokrocz czy, ktorzy myeli czso sprawyacz w sądze, alysz po obiedzech obszarwszy syą a opywszy syą, przychodzili, ktorzi czastokrocz stolecz sadowy nagabali a sprawyedlywoscz owszeyky zatraczali. Przeto aby czas y godzyna sadom byla sprawiedlywa

Obyczaj

nad obyczaj - modum excedendo

Nyeegdi stayączy ku prawu, yakobi nyestayączy nad obyczay tego mscrenya vczą̨zany bywayą o nyestaanyee Sul. 29

Dzieł 17-8 ϕ modum tamen excedendo

H 67-9

Obyczaj

Swyathky podlug obyczayv V w

szędze myenyoni

Sul 35

secundum consuetudinem

Dział 24: podlug obyczaya

H 80-1

przyiącz przysądzyl, a to swiadeczstwo mocz myecz na wyeky.

/46/. Przyiaczele mogą swiąthczyez.

/K/vnrath dw /s/ pozyskowal na Domyenykv a na to wyodl szeszcz swiatkow podług skazanya sądzey, myedzy ktorimy swiathky byl Pyotr Kvnratow przyrodzony. Tego Pyotra Domyenyk zamyeszkal odwolacz, gdy gynsze swiathky myanowano przed sąden podług obyczaya, thym, ysz gest przyrodzony krwią Kvnratowy; a potem, gdy swiatkowie przysyągdli /s/, Domyenyk

Obyczaj

Przewrotnym obyczayem znacz bilo chowano, ysz kedi kthorzy kmyecze sz tego *zywyata... przes plodv schodzą, gych... ymyenye... obykly szą oblapacz szobye panowye

Sul 40

abusive consuetudine

H 52 Dział 29: (n) yezgodny obyczay wszęły

szalowal na Indrzycha, yszby gego mlinarza sądzyl y zdal. Tedy my vszrzawszy rostargnyenye, przysądzylismy Indrzychovy, ysz podlug prawa vczynyl.

/59/. O pvsczynye kmyeczskyey.

/N/yezgodny obyczay wszęły myedzy sobą zemyanye, ysze gdy ktori kmyecz vmrze nyemaiąc dzeczy any ktorego przyrodzonego, pvszczinę gego dobr. ksobie przygmvyą. Vstawiamy, aby z gymyenya tako vmarlego, gestly takye gymyenye, kyelych za poltory grzywny do czyrekwie, do kto-

Obyczaj consuetudine iniquissima

Obiczayem *slvscziwim√ slvzebny-
kow dzirzano bylo, ysz gdi kogo na dro-
dze zabythego naleszly, szathi... sz nyego
slvpyaly

Sul 42

Dział 32: <p> odług starego obyczaya

H 95-6

czassem strawywszy, od swego gymyenya zbyeszaw-
szy, po stronam zbygayą, vbostwo tąpyącz. Prze-
te chczem, aby taczy acz nye moczą ale wyną bybil
skarany zbiegowie od swego gymyenya a po stronam
zbyiayącz, to gymyenye, od ktorego odbyegayą,
naszemv stolv przez wszego odnowienya przysądze-
ne. Aczby taczy naszą myloscz przenaleszly a gy-
myenye odszerszely, 32/ a wszakosz chczem, a-
by myedzy slachtą rowney czczy nye myely. /

/67/. O placze slvszebnykowem.

/P/odlug starego obyczaya bylo, ysz gdy

Dział. 34-32

sluszebnyczi kv nyekterenv zabitenv na polv abo na dredze byly przywolany, prawem swym rzeczonym krwawne, odzenye, w ktorem zabyty byl, sobie brali. Ale syą the nam nye wydzale za prawo, bo nykt dwiema ranema na byez vdrączon. Przeto odtychmyast zakazugem, aby sluszebnyczy take wzączy kv ogladanyv zabytego, nye czinili szadnych lupow, ale za robotą swą grosssze mayą wząez od tego, kto go wzowie, take dlugo, asz mąszebeystwo bądsze swiądeczstwem dokonano.

/68/. O spasyenyv zbossa.

Dział.32

Obyczaj - usus

Sz obyczayu pospolytego V w krolewstwye naszem trzymayą V,
Sul. 46.

ysz gdi vmrze macz, wszego ymye-
nya dzeczy oczcza gych byerzą
polowyczą

V Dział 38: <p> ospoliti obyczay .. gest

ex communi usu

H 108

z wyną pyathnadzescza a nam o gwalth 38/ drv-
ge pyathnadzescza. /

/83/. Dzalv dzeczy nye mayą myecz s oczczem.

/P/ospoliti obyczay w krolestwie naszem
gest, ysz po smyerczy maczerze, dzeczy od ocz-
cza swego dobra gymyenya polowyczhą, a tako dla
swego glupyego rozvmv mlodych lyat gymyenye stra-
czayą a straczywszy dla myersyączky oczczowey,
ktorą gemv czynyą, acz syą nad nymy nye slutuge,
w vbostwo wpadayą; a tako s takyego rostargnye-
nya gymyenya obye stronye nyedostatek y szkoda

Obyczaj

Alye ysze obyczay gest V s szędze polskem, ysz szęndza ... nye chcze ... swego bronycz skazanya, alysz pirwey ... trzy przywny ... gemv będę dany

Jul 55

sim. Dział 2

mors est

H 128-9

Obyczaj

strona yedna zdal abo skazal y przysądzyl o dzedzyna abo o gynsze rzeczy przed sąd yawno przywiedzony nyesprawiedlywie, vcząszayącz drvgą stroną, tedy strona vcząszona odzowie syą kv wysszemv stolv. A ysze gest obyczay w sądoch polskych, ysze sądza, ktoremv wyną dadzą, nye pozyszcze wyny, alyszby gego dokonano; paknyaly bądze przekonan, tedy lvpyesze albo 3/ trzy grzywny stronye vraszoney przepadnye / z wyną, ktora rzeczona pyathnadzescza, se sromotą ma dacz temv, ktori gego o

Dział.2-3

Obyczaj

Nykakey kmyecz othydz ma oth swego pana ... a tylko w Boze narodzenye podlvg obyczayv v dotychmyasth chowanego

Sul 61

Dział 62 ¢

iuxta consuetudinem

H 149

Obyczaj - consuetudo

(pospolitego... do they doby

Przewrothny obiczay w othkladanyv rokow vyecza-
chowan byl Sul. 73. ~~Pokoran podlug obiczaya~~
~~starego vczinicz ma 92. Themu obiczayowi schko-~~
~~dlywemu przeczywycz syan zandayancz, vslawy-~~
~~lismi 103.~~

acz podlug myenyenya czassow obiczage
a dzege lyvczke szą odmyenyayo 16.6

perversa consuetudo

H 305-6

Obyczaj

Ku othlozenyu szkodnego nalogu, yenze dotychmyasth myedzy naszimy poddanymy tilko sz pozywanya albo obiczayu V chowan byl, ysz zona po szmyrczy mąza na stholczu wdowskem przeczivko nyekto-remu. ustawyenyu, ... ostanyącz, po mązu wszistko gymyenye trzymala ..., ustawyamy (~~ad abolendam damnosam consuetudinem, quae hactenus inter subditos nostros solum~~ V (ex communi usu ~~servabatur, quod uxor marito mortuo in sede viduali contra quandam antecessoris nostri institutionem ...~~, statuimus)

Sul 74

H 307-8

Obyczaj

Pokorąn podług obiczaya starego!..

vczinicz ma

Sul 92

iuxta consuetudinem antiquam

H 286

Obyczaj

Themu obiczayovi v schkodlywemu przeczywycz syąn ząndayąncz, ... vstawylismi

fol 103

v consuetudini

B 430

Obyczaj

Kmyecz... za wschitko prawo zyemskye w scherczy nyedzyel ot dnya vczeczenya zaplaczenye rankoyemstwo dostateczne obi-czayem obyklim V polozicz ma

Sul 108

more-solito

B 432 (Diffugium)

Obyczaj

blogoſławiłyeſz

de qua in psalmo dicitur: Benedixi⟨sti⟩[4], Domine, terram tuam. Unde Ieronimus ait: Quod natura non

obiczay *ſercze*

habuit, usus nescivit, ignorat racio, mens non capit humana

XV med. GłWroc 106r

Obyczaj

* Nyszędni mąż nye ostal w zemy, genzębi mogl do nas wnydz podlug obiczaya V wszey zemye

B2 Gen 19, 31

iuxta morem

Obyczaj

Wobyczaj - consuetudo

Nye w nas tego wobiczaya, biehom mlodsyą pyrwey widaly za mąż BZ Gen. 29,26.

non est in loco nostro consuetudinis

8744

Obyczaj

Myely są obiczay ony to pastucho-
wye, gdisz syą wszitky owce sesli, tedy
kamyen odwalyly

BZ Gen 29, 3

morisque erat

Obyczaj

Ku nyeyze to kyedi bil Jacob podlug obiczaya V wyszedl z yutra, ...

rzekl gest

B2 Gen 29, 27

V ex more

Obyczaj - consuetudo Nye prorokuy, panye moy, yze przeczyw tobye

Wstacz nye mogę, bocz my szę gest nynye podlug zenskyego obiczaya vsstalo przygodzenye BZ Gen. 31, 35.

~~Nye u nas tego wobiczaja BZ Gen 29, 26.~~

~~Klasim u~~

iuxta consuetudinem feminarum

4490

Obyczaj

Obrzezemi nasze pacholky podlug
gich obiczaya

22?

B2 Gen 34, 22

si circumcidamus masculos nostros
(ritum gentis imitantes

Obyczaj

Jaklybi yó synu swemu oddal,
podle obiczaya dzewek uczyny gey

BZ Ex 21, 9

iuxta morem filiarum

sim. XV p. post. Kałużu 283

Obyczaj - usus, mos

Obiczay gest zabyyacz obyetne obyeti BZ Lev. 4, 33.

~~Gdisz uzrzicye drzewki w Sylo, gydące z obiczaia ku wodzenyu tanczow. Zlapacyesz ge ib. Judic. 21, 21.~~

ubi solent caedi holocaustorum hostiae

4491

Obyczaj

A gdisz uzrzicye dzewki w Sylo,
gydące z obiczaia ku wodzenyu tanczow,
... wibyeqnycyesz nagle s wynnycz

32 Jud 21, 21

V ex more

Obyczaj

Kał they tho gyeradzye... szlusza czynyone szlotho y szrebro.... y xyągy czo kv bozey szluszbye zalyczą y czo nyewyasthy w nych maya obyczay√ czyscz

Ort Mac 69 (śr)

√ OrtBrRp 55,3: obyczaye

k. 26 r-

obeszrzenya y syedlenya, nysz drvgy, a tako ow rospusczony y tesz nyedbayączy dla polepszenya y zbvdowanya dzal przez przyaczele vloszony, wzrzvcza, a to po dlvgem czasye, dla ktorego obyczaya domownyk czastokrocz odtrączy syą od bvdowanya y polepszenya swego gymyenya. Przeto my chczącz ten obyczay zatraczycz, vstawyamy, aby gdy bracza abo przyaczele blyszszy abo daleczy rozdzelayą syą, a wtem dzale bądą myeszkacz przez trzy lyata y trzy myesyączce w mylczenyv a przed sadem tego nye wzrvszaly, wygąwszy

Dział II 34 (102) Tom 6

/110/. O pospolytem dobrem.

/V/stawycsnye pospolstwo czyny czastokrocs rostargnyenye, w ktoremszete bracza abo gynszy przyaczele na gnyew abo swar czastokrocs przy-
45/ chodzą a tako w szkoda vpadayą. / Wiele ludzy wzęły to w obyczay myeszkacs w osobnoscy swych domow abo syedlysk, czascs, ktora na nye slvsza z rozdzelenya oczczyzny, a to przez przyaczele, aczkole tego dzalv przed oblycznoscs krola abo xądza nye przywyodą. Ale czastokrocs syą przygadza, ysze geden pylnyeyszy gest syebye

Tow. d. more consueto

Obyczaj [ ] Sul 71b; V Sul 71: obyczayem obyczaym 51a

woyna w wlosney zyemy nyewyaczey konyem maya bracz, gedno rowny 66/ pokarm. /

/162/. O oczyszczenyv słyacheczstwa naganyonego.

/V/stawyamy, aczby ktho byl naganyon, ysby nye myal prawa riczerskyego, ten naganyony dw starczv swego rodzaya obyczayem dawnym po oczczv a drvgv dw starczv gynszego rodv a trzeczv dw trzeczego rodv obyczayem swyklym kv otrzymanyv prawa riczerskyego ma wyescz.

/163/. O braczy, kako syostry mayą wydawacz.

Dział. 65-66

2

Skór II 53(152), 270(167a)

Obyczaj = mos

Obyczayem obrzymovim, more giganteo, 1466
R. xxii, 27. ~~Obyczayow, 16. 20~~ ~~Obyczayech~~
~~(in~~

more gigantèneo par cupit esse deo

k. 353

Obyczaj

(za)kon albo obi(cz)ay naturi (albo) przirodze(ni)a

ca 1461-67. Serm. 320. v.

Obyczaj ~~o u~~

obiczaye vrzandi

exercicia ~~tempo~~ corporalia, bona temporalia

~~ca~~ 1461-67. Serm. 527 r.

1 ϕ

~~1424/108 VI Mns K. 527 r.~~

665

Sermones r. 1461-67
Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Obyczaj

k. 315

Podle obyczaya wyłożyłem = tractus exponerem + r

1471, MPKJ. V, 70.

Eccles prob. ? wBSP

Obyczaj

k. 37r

1 ф

Wuj - podług rozsądku pochwyć ciało jego

Obiczagye = indicium ++

secundum indicium contege corpus illius

1471, MPKJ. 3/84

Ecclus. 38

Ecclus. 38, 16

indicium obyčiege

mam. czes.:

Obyczaj

k. 25 v

V leg. od długich

iaco slucha na kosdy rok a iako obyczay dawny odlugych V czasow – Vt expetunt tempora

+

~~B.~~

~~1431~~ MPKY V 58

war. kal: yako slucha na kazdy rok +

ut nulli liceat duos hos dies absque solemnitate transigere, quos scriptura testatur et certa expetunt tempora, omnis sibi iugiter succedentibus

Esth 9, 27

Obyczaj

2957. (212) Jakom ya wolv woplothkach nyezayal gwalthem aonego nadobyczay nyechowal woborze.

1471 Zap Warsz nr 2957

niezgr.

Obyczaj

Podług obiczaga matky swate czyrkwy

1480 RJN'Śl. III 340

Roczniki Tow. Przyj. Nauk na Śl.

Obyczaj = modus

3

Ma przykazanya boze ... pelnyczi
a za przesthąpy yestlyby kthorymi
vystąpyl ... dzyelayącz naprzeczyw oby-
czayovy (~~bydlen~~) zakonu thego, dosszeczi
vczynyczy 1484 Reg. Profit. IV 707

contra hunc vivendi modum commi-
serit

Obyczaj

Then rząd y obyczay thaky
yuze vypissany chczemy aby był trzy-
man, chovan y dzyelan

1484 ~~Profit. III~~ Reg. 720

hoc quoque... volumus observari

Obyczaj

Tho yesth wsselky swych wkolo podlug dyczayv ma wlozicz quarthnyk

1491 RKJŁ VII 56

Obyczaj

yesliby mo myescze nyelubo bilo myeskanya, thedj ma czynycz yako obiczay thego iesth

1491 RKJ Ł VII 58

Obyczaj

gdy mystrze czynyą zalomsse za dosshe podlug obyczayo dawnego na suchedny thedi wsiscsi thowarzisse mayą bicz pri thych tho zalomssach

1491 RKJŁ VII 58

Obyczaj

Przedal Symek s matierzu swu dom, o [pro: a ?] tu yemu zaplaczyl, a Symek yemu odewsdal ~~ye~~ ... yako yest obyczay

1495 Fontes Śl. II 16

Olyexaj

Y myely .... myecz s thym olyeyayem ....
ku szvye pyrvye vyecznye dzyeczyne.
1498 ~~fprr.~~ III 335.
SKJ

Obyczaj

A da-ly ją szynowy, podług obyczaya, yako szwey dzyewcze, vczyny gey (sin autem filio suo desponderit eam, iuxta morem filiarum faciet illi Ex 21, 9) XV p. post. Kałuż. 283

Obyczaj

Bandze ly wol bodaczy z drugyego albo trzeczyego dnya obyczagem (quodsi bos cornupeta fuerit ab heri et nudius-tertius, Ex 21, 29), XV p.post. Kałużn 284

a tho jego panv opowyedzano ..

Obyczaj = modus

Nyie chczye ly yemo gey oczyecz dacz,
tedy da gey wyano za szromota podlug
obyczaya (yako dawaya takym pkew-
kam wyano [Ex. XXII 17] 2/2 XV Katuzn. 285.
p. post.

V iuxta modum

Obyczaj

podług człowieczego obyczaju = vulgariter

Non enim fecit vulgariter, bo nye vczynyl podluk czlowyeczego obyczayu. XV Pr. Fil. I 199.

(post.)

obyczaj

dla tego obyczay tych cho-
waya czo truya ludzy...
~~[illegible]~~ cali-
~~cie~~...

~~Brückner Kaz Śrw 8.~~
~~Rozpr. Tom 25, str. 200~~
~~Pet Łt. I F №449~~
~~ze Skałki w XV~~

XV R. XXV. 100.
p. post.

3129

nikr. d

Obyczaj

a podlug obyczaya rzymskego czeszarz chczyal bych szye z ludem zydowskym vmyal opyekasz

~~z. p.~~ XV Rozm. Pam. 473

(p. post.

acz gy podam w gych wolą, przeczyw vstawyenyu
y zakonu y przeczyw obyczaiu rzymskemu...
vczynyę (Rozm. Pam. 4 73
2 p. XV
P. post.

obyčaj

toczo podlug obyczany (III.) czta, sluchaycye s pylnoscza.
quod vobis secundum consuetudinem legitur sine tumultu et contentione audite. JA.IV,92.

~~JA.IV,92.~~

~~Cat. Poln. Kl. II. f. 6~~

ca 1500

~~154~~

obyčaj,

~~Ktorzy nyemoczny sa~~ staro-
davnym obyczayem
{~~Qui infirmi sunt si~~ ex pristina
consuetudine} JA.IV,93. ~~;AJ.IV,93.~~
w 1500

~~Col. Poln. Gl. II. f.7~~

~~178~~

mam. czes.: iugiter zaobyczeg k. 10v
cultu obyczajem

Obyczaj

~~XXIV:~~

Za obiczay = jugiter

praecipe filiis Israel, ut adferant tibi oleum... ad concinnandas lucernas iugiter

1471 MPKJ. V, 24

Lev 24, 2

Lev. XXIII Wuj. dla przyprawienia lamp ustawicznie

obroczona, a wszakosz pyrwsze brzegy myedzy dzedzinamy graniczą czynyą. ✓ commencent

/11/. Kaszdy ma stacz pod swą choragwą./

8/ /P/rawo ryczerskye. Nyektorzy z naszych ryczerzow mayącz na sobie riczerską czescz, gdy na grodzech naprzeczyw nyeprziaczelom badą posadzeny abo na walkach, wszęli obiczay/nye stacz pod szadną choragwą, a to przeto, aby grozy pvschek albo stroszey syą vchowali, ktorasz to stroszą gynszy panowie podług vrządv gym postawionego, myedzi sobą poczynayą. Abogem zly gest człowiek, ktory nye przyiage swemv czialv, przeto

BKR n 11 2 (3)

Obyczaj Bul. 17.

/30/. Zlosnyk podlvg zaslvgy ma czyrpyecz.

/P/rzydawa syą cząstokrocz, ysz gdy nyc-
torzy bywayą pozwany przed naszą oblyeznoscz
nyektore vini, tho gest o gwalt abo zlodzey-
two, wziąli sobie obyczay, ysz tho nye swą wo-
lą, ale przykazanym swych panow abo starszych
zynyą, ktorąszto wymową od zloscz y od smyer-
zy czastokrocz byli wyzwoleny. Czso szesmy v-
nąli, ysz tho bylo przeczywko sprawiedlywosczy
oszey, przeto boyazny boga mayącz przeczyw te-

Dział.16

AKPr. II S(20) Tac. in.

ognyem ma zgynącz. 33/ Przeto chczemy, gdy-
by nyekto / tako naleszon, aczby do kosczola
abo do klasztora nyekako vczekl, tedy przez
porus[illegible] swiątosczy ma bycz zlostnyk wząth
a [illegible] prawa osądzon. Ale ysze taczy zlosnyczy
[illegible] odpyranyv swey zlosczy wzały sobye w oby-
czay myeszkacz w myesczech abo we wsyach,
gdzesztoby syą nyemyeczskym prawem odpyraly,
a tako cząstokrocz swą chytrosczą od smyerczy
wychcdzą, przeto chczem, aby zly gori nye myal,
ale wszady potąpyon. Vstawiamy, aby gdy takyemv

Obyczaj Sul m. 35c

/110/. O pospolytem dobrem.

/V/stawycznye pospolstwo czyny czastokrocz rostargnyenye, w ktoremszeto bracza abo gynszy przyaczele na gnyew abo swar czastokrocz przy-
45/ chodzą a tako w szkoda vpadayą. / Wiele ludzy wząly to w obyczay myeszkacz w osobnosczy swych domow abo syedlysk, czascz, ktora na nye slvsza z rozdzelenya oczczyzny, a to przez przyaczele, aczkole tego dzalv przed oblycznoscz krola abo xąndza nye przywyodą. Ale czastokrocz syą przygadza, ysze geden pylnyeyszy gest syebye

Dział. 44-45

consueverunt, ut plurimum homines

AKP-r II 34 (102)

consueverunt

Obyczaj √ tul 54: obiykły 37a

dzessyącz lath.

/114/. O potwarzy y o potwarczach.

/A/by potwarz zlych lyvdzy zagynala, bo nyektorzy wząly sobye w obyczay potwarcze potwarzacz lyvd nyewynny o maszoboystwo przed 47/ dawnymy lyathy vczynyone y przed sądem / przyganycz, dla ktorey dawnosczy lyat y starosczy rzeczy oczysczenye nye moglo bycz, abo acz bylo, ale szylną cząskosczą, przeto vstawiamy, aczby kto chczal o maszoboystwo kogo gabacz abo glowy

Dział.46-47

Akt. II 36 (106)

pozyskowacz, tedy to ma czinycz do trzech lath, nysz wynydą trzy lata od zabicza glowy. Aczlyby po trzech lyeczech chczal czynycz, tedi dawneszcz tho odtrączy.

/115/. O sadzach. Capitulum.

/G/dysz przy sadzech wierny sądze nye maya myecz any baczycz gnyewow any lasky any darow, gedno podług prawdy y sprawiedlywosczy sądzycz skazowacz, a te od tych, ktorzy na naszem stolczv są posadzeny; bo gdy sądza vkazuge sprawiedly

Obyczaj

619 Tako gim pomozi bog yſwanti | †
Jaco to ſwatczø Jaco Jan trzi|mal.
mlin Olſzewka podluk. | ſzemſkego
obÿczaÿa — — —

1407 Pozn nr 619
— Rzek VI nr 1142

Obyczaj

Yako tho swyaczą,czso iest pan Thomislaw casze wslomicz plotu pana Milayewego,tho iest bil obiczay,comu bi trzeba bilo drogą iachack,ysz y mogl wzlomycz,a zazyą zagrodzycz

1418 Pyzdr nr 559

Obyczaj

Iste limitaciones debent stare usque ad infinitum

Juxta vlg. vclad sremkego obiczaya

(1) [5]

1448 ~~Biał Podk~~. 31

Lub Podk

Obyczaj

Jacom ya to gymyenye
....zadzyrszal trzy latha w pokoju
podlug obiczaiu zemye.
1449 Czerss. XC

Obyczaj

V Ostrowie 59: then ysthny obyczagyem (k. 29r)

Jako koly stary obyczay dawnego prawa bandze odmyenyon w lepsy obyczay, tako wszdy ma szye szostacz czo szandzono starym obyczagem, chocz any wogth ten stymy obyczaymy ku prawu ngeprzyszygl

cap. 57

~~2 pol. XV~~ Ost. Br. VI 359-60

~~Kako albo ktorym obyczagem~~ ~~k. VII 553~~

Ost. Br. 48,2

~~II 2 XV JA VI 359~~

✓e i n (jakby zatarte) przekreślone

Obyczaj

Szthavego (leg. z starego) dawnego obyczaja w naszem mieszczie raycze wybyrały przyszyaszczyky

Orthoc 43

sim. Orthyr VII 547 (obyczaią)

(OrthBrRp 38,3)

k. 12 v

Obyczaj

A wyadomo bądz wam, ysz obyczaye
sthara dawna dzyerzane mogą szye
dobrze ozthacz podlug prawa

OrtMac 43 (śr)

OrtBrRp 39,1: isze obyczayą z staradawna
dzyerzano mogą szye dobrze zostacz

k. 13, 1

Obyczaj

Podług tego naszego obyczaya (OstBr VII 547: obyczayv) nyekthorą xgząthka... szwa myantha posthawyly

Ostkor 43

K. 13 r +

Obyczaj

Pryszyasznyczy maya gynne przyszyasznyky wybyeracz, tho yesth nam dobrze pamyęthno a yesth podlug m<agdeburskiego> prawa, a wszdy dobrze sthare obyczaye osthawyaya sye podlug prawa

Ortkow 44

Inn. Ortkoł 137

k. 13v 2

Obyczaj

Wybyeraly rayczе sztharadawna (leg. z staradawna) przyszyaszniky ... yeslyscyе wy thakowy brany y poszthowyeny podlug waszego sthare-go obyczaya mozeczye dobrze w lawyczy... szyedzyecz

Ostellac 44

Sim. Ostkał 138

k. 13 v +

Obyczaj

Gyestlyszcze ... wybrąny y postawyeny podlug starego waszego obyczayv mozecze ... na szandzye szyedzyecz y prawo ... wydawacz. Ort. Kat. 138

~~II 1/2 XV Sztber. CXI 138~~

Obyczaj

Acz on s tego myastv prawo czyny yako gynny myesczanye podlug prawa albo obyczaya

Ort Mac 74 (g.)

Ort BrRp 58,2 - [illegible] prawa.

k. 29 r

Obyczaj

Yako ye<s>th prawo v nasz y obyczay
Ort Mac 88 (śr)

pzn. ArtBrRp 62, 2

k. 36 A v +

Obyczaj

Czowasz pyszasz byesze podlug dawnego obyczaya za swą robotkę..., tho wszystko yest yego

Oskhac 123

sim. Ostrzyżkę 90, 1

k. 54 v

3

a b c ć d e f g h ch i j k l ł m n ń o p r s ś t u w z ż ź

Obyczaj

podług *szwegye (~~sic~~) prawa

albo obyczaya iustus

titulus 1460 PrFil.V,38.

jag. N 1943

Brückner Prfil 5,38 r 1460

Br. sx. st. p 8838

1538

[que consueverat iudici ... applicari]

Obyczay Sul 38: gesz obiczona 2Cc

pytal Franczka, kako dawno gest, yako mv poszyczyl, ktory rzekl: trzy lyata. Tedy my Franczkowy przykazalysmy wieczne mylczenye dlya tego dlugego czassv.

/52/. O przysyądze, ktora trzynacze gest.

/A/czkole plath rzeczony trzynascze, ktori podlug obyczaya sądza bral, yvsz byl zagynął, a wszakosz potem wynalesly pod gynszym myanowanym, slowie pyąthnascze, ktorymszeto vbostwo

c.d.

maior defert quatuor grossos, minor duos grossos, którato zapiska odnosi się widocznie nie do tego artykułu, lecz dopiero do artykułu 52.

AKPr II 18 (13)

Dział.27

Obyczaj V tul 50: podług gwalthv dostoy-
nosciny 33b

wząta bądze, 42/ o ta skrzvgemy yako za woz /
syana. Acz sluga, ktory rzeczon gest holomek
abo hannsknach, sadowy /s/ pana swego vczyny
nyektorą schcodą abo krzywdą, pan gego zan ma
dosycz vczynycz.

/97/. Gdy vbogy pozowie bogatego.

/G/dy vbogy czlowiek pozowie bogatego o
gwalth, tedy bogaty o gwalt przez swyathky ma
syą oczysczycz abo podlug obyczaya gwaltownego V
rowną wyną ma bycz skaran.

Dział.41-42

iuxta violentiae

AKPr II 31/88 qualitatem

prout actenus observatum extitit

Obyczaj 37a

woscz, tedy wspórcze odstąpvyą od pothwarzy. V-stawiamy, aby kyedy my s swym dworem krolewskym do Poznanya abo Gnyezna wgedzemy, sadza kromye wszego zamyesskanya do naszego dworv ma bycz y syescz na sadze a poznacz o wszythky rzeczy dzedzynne przed namy abo kromye nas z naszego przykazanya; ale gdy my s tych zemy wygedzem, roky pospolite podlug obyczaya V o dzedziny mayą bycz trzymany y chowany. Dział. 47

V tul 62: yako dotychczas myast chowano jest.

AKPr II 38 (10 c)

Obyczaj

1191. (44v) Thago ny(!) bozy(!) bog etc. Jakom ya nyeodbyl gwalthem zamkow vchizow thwych wyachaw wdom gego Anym gego vmyeysil wyego pravye podlug obiczaya zyemye Any Czeladzy gego rosgnal. — Jako ya tho vyem yze etc.

1469 Zap Warsz nr 1191

~~2646~~ ~~2655~~
~~1154~~ ~~935~~
~~2421~~ ~~1500~~
~~2917~~ ~~1859~~
~~2648~~ ~~1101~~

Obyczaj - statutum antiquum

Jeśliżeli kmiecz kmieczia zabił... on mąż oboicze

(ma zaplaczicz ... priiaczieliom glową wedlug obiczayv [propinquis ... iuxta statuta antiqua reponat etc.]

MacGrew

(~~Mac Hps~~ VI. 274. - ~~1498~~.

1498)

nu. 16.

B450 (Kmetho)

Obyczaj - consuetudo.

Vedlug stharodawnego obiczaiv wislą bugiem y narwią V kazdemv maiąc bicz dobrowolne plinączemv [ex consuetudine antiqua fluvii Visla, Bug, et Narew debent esse omnibus defluentibus liberi] 1498 ~~Mac Hpo~~ MacPraw VI 274.

V pro Wisla, Bug y Narew

B 450 : be libere

Obyczaj

Jeslibi ktho plinącz... jaz gwalthem wylomyl..., thakowi iesliby byl – zapowiedzian przes vrząd ziemsky albo pokonan wedlye obiczayv a prawa wodnego, thedi... ma zaplaczicz

1498 MacPraw VI 275

a parte iure aquatico convictus

3450-1

Obyczaj - consuetudo

Thakowi obiczay (płaczenya łotw...) iesth zachowani myedzi sliachthą pospolicria we wsech ziemiach [et haec consvetudo solvendi ...inter nobilitatem firmissime observatur in omnibus terris] 1498 ~~Mac Hps~~ VI. 275
MacProw

Księstwa Mazowieckiego

sim. . b.

B 451 (te intromissiones) +

Obyczaj

Vǫczy ony bycagǫ slachethny a dobrich obyczagoł napelneny

fu 12a

w. 12

Obyczaj - mos

Kaszdemu z mąnzow nyedoszycz gest hornaszka bicz vbranu czvdnoszczą, acz obiczaymi y navkami nye bandze ocraszkon Sul. 6.

Dział 6 ϕ V moribus

H 46

Obyczaj -

Troiakø rzeczø bødze czistota schowana:

Pyrwa iest richle vczeczenye

odzlich mysly slowy vczynky

y obyczaayow - ~~Bibl. Warsz. 1873. III.~~

~~Glog. facs.~~ ~~1/2 XV.~~ Gloger (I)

obyczaj

A ÿaco dzÿeczi schami sÿebÿe nÿ swich vczinkow a obiczaÿow nÿe wÿedzą, anÿ znaÿą, tako prosczÿe ÿ ludzÿe swÿeczschi (!)

~~1/2~~ XV R. XXII, 244.

med.

Obyczaj

Amri ... przidzerszal syą wszitkimy

obiczaymy skutkow Jeroboamowich

B2 III Reg 16, 26

ambulavityne in omni via Jeroboam

Obyczaj z conditio

Obyczayech [in conditionibus] 1466 R. XXII, 10.

quod in propriis condicionibus, gl. operacionibus, obyczayech, habes odibile, audacter in alienis actibus, gl. operacionibus, reprehendere

k. 108

Obyczaj

Nobilissima per exteriorum morum honestatem, naslachetnyesza press zewnatnoscz obyczayw 1456 ZabUPozn 99

Obyczaj

1101. (736) yako ya tho wyem [Thomek wxanzhey zemy nyecradnye a ny kthorim zlim hobiczayem [zlim] zhiwye.]

1461 Zap Warsz nr 1101

Obyczaj = mos

crubosez obiczavf

(iniquitas morum)

~~ca~~ 1761-67. Serm. 109. r.

~~1424/108 VI Mus. 109 r.~~

Obyczaj ⊔ sthadlo, vrzędy, polozenye, obezcye y

Mynisthrovye ... maya onego
wsthą poyączego ⊔ obyczaye (yegoV..) vypytaczi
Reg.
1484 Rafil. IV 706

Veius officium, statum et conditionem

Obyczaj = mos

Bo gdy będzie lakozyrcza, obiczaiya gynako
thego nye odmyeny y nye odeymye aby z szmyer-
czyą. [Qui gulosus effectus est, vix aliter quam mor-
te moris mutabit.] ~~II ½ XV~~ R. T. XLI.
XV p. post.

Obyczaj = mos

Sługy, twym obiczayom chlebyąnczego, odbaucz. ~~V~~ ~~XV~~ R. I. XLV.
XV p. post. s.

famulum tuis moribus blandientem repelle

Obyczaj

Obyczaje złe = abusiones

Abusiones - sle obyczaye

ex XV Prfil. IV 748.

Obyczaj

Skonał obiczaiem = clausit ordine 1444

R XXIII, 307.

H śr s. 116

nobis datus, nobis natus
ex intacta virgine,
et in mundo conversatus
sparso verbi semine,
sui moras incolatus
miro clausit ordine

accepit ergo Jhus panes, et cum
Obyczaj gracias egisset distribuit discumbentibus, similiter et ex piscibus, quantum volebant

kimże obicagem =

~~similiter~~ R. XXIV, 72.

XV in.

Jo 6, 11

~~Gag. nr. 1297 k. 27~~

Pr. Kaz. Sow. I. 35.

Rozpr. 29 str. 72 pocz. w. XV

981

k. 27 m. 73

Obyczaj

Dobry obyczaj-debitus mos.

(Herman... o nyekthore mlyna[na]vzowy dowynyenya przeth szandzę danym...)

Obyczayem dobrym rzeczonego mlynarza szą ndzicz przykazał 9 ul. 40.

Dział 29 ф

debito modo

H 91

Obyczaj - modus

Kedy kmyecz prawem nyemyeczskym (jest) oszadzon, ten nye
moze kthorym obyczayem vynycz V Sul. 61. ~~W przisyąndze~~
~~nyektorim obiczayem potknye syąn 95. Wymyslona~~
~~obyczaye ktopothanya nalazvyą daley 68.~~

V Dział 62: tesz nye moze odydz

nequeat recedere nullo modo

H 150

Obyczaj

Slvzebnyczy... wymyslone obyczaye

klopotkanya nalazvya

Sul 68

vexandi
(adinveniunt modos exquisitos

Dział 57: drzywna prawa

H 62? AKPr II 46 (132)

Obyczaj

Jakli... w przisyąndze nyektorim obicza-
yem V potknye syąn, tgdi... bandzye
potąnpyon

Sul 95

Quovis modo

H 289

Obyczaj

pr quia non surrexit ad eundem *obyczay* modum || vivendi, sicut prius vixerat cum eis

XV med. Gł Wroc 29 r

Obyczaj

obyczay

Secundo modus ascendendi insinuatur ibi: Nemo
przycyna
interrogat me: Quo vadis? Tercio tangitur racio
contristans discipulos

XV med. Gł Wroc 35v

Obyczaj

roſzmaytymy obyczay(mi)

Quia multipharie multisque modis signa diem iudicii precedencia a sanctis doctoribus sunt conscripta

XV med. Gł Wroc 100 v

Obyczaj = modus

Napomynanye y nauka ko byskopu o obyczayo ymayącz bycz trzymanem w zzywyenyo w odzyenyo y w modlytwye

(Monitio et informatio ad episcopum de modo tenendo in victu et vestitu et oratione)

~~in XV~~ CMPKJ. V, 428/9

XV med.

Obyczaj

simili modo

Thakymsze obiczayem kyedysz wyeczerzal < yest wszyaw y then *przeswyathy kyelych w swathe y the wyelebnye racze swogy> (simili modo postquam coenatum est accipiens et hunc praeclarum calicem in sanctas ac venerabiles manus suas)

XV med. Msza ~~5 V~~ 261 2 xxv +

Takesz ~~3, 4, 6 8~~ III, IV, VI - VIII +

obyczaj

A takosch timi a takÿmi cztirmi obiczaÿmi wiczisczenÿ, blogoslawÿenÿ są tu na drodze, bo wydzą czistą wÿarą boga

½ XV R. XXII, 244.

med.

Obyczaj:

~~[illegible]~~

et ex modo (peccati)

yzobyczayo szgrzeszenya

fol. XV, R.XXV, 153.

1021

~~Pol. I. 175. 163.~~

~~Brückner Kaz. św. 2~~

~~Rozp. 85, str. 158~~

~~połow. w. 12~~

k. 63 m. 6

Obyczaj

Causa - przez ozos szgrzeszil et modus in culpa - cacosz szgrzeszil vel opieray.

XV Zab. 518.

med.

Obyczaj

935. (172 r. 1453) Jakom Ja gynako nyeranczyla Jano(!) thym obyczayem panv woythkovi acz-by skazal sądza (thą wyną) tho polkopy zabithą wyną (aotho woythek Jey dusszą slubil).

1453 Zap Kann nr 935

Obyczaj - conditio

Nye będą przedawani obyczajem niewolniczym
BZ Lev. 25, 42.

—

conditione servorum

4468

Obyczaj

thedy ma P macz (pro mocz) ... zaplaczycz
dlugy wszyszthkym obyczayem
yako bij mogly wczynycz thy
tho dzyeczy Ort Mac 21
(środek)

Sim Ortsstel 117

P n. opiekodlnik

k. 1 L

Obyczaj

Takim obiczaem ociszony ociszy

mycistego

BZ Num 19,19

noc modo

Obyczaj

Ktorim * [illegible] mogą srozumiecz słowo, ktoregosz gest pan nie mowił?

BZ Deut 18, 21

V gnomodo

Obyczaj

Takesz y s pokolenya Danowa:
Elthethe a Jelbeton a Abielon a Elon
s przedmyescyamy swimy, a Jethremon
w tucze obiczay

B2 I Par 6, 69

in eundem modum

Obyczaj

Na tho thako mowyemy thym obyczayem
Ort Mac 78 (9)

OrtBrRp 60,3 ф

k. 31r +

Obyczaj

Gdy... człowiekowy zapowiedzą gymnazyum a on zbiegł, jako albo którym obyczajem jego gymnazyum prawem dotyczy?

Ort Moc 119

Sim. Ortbr VII 547

K. 53 r

Obyczaj

Nauczcye nasz, mayąły onego
nyepewnego zathwerdzycz rąkoyemszth-
wem albo gynnym kthorym obyczayem?

Ost Moc 121

sim. Ostkoj 180

k. 54 r

Obyczaj

Maya ly onego nyepewnego załwyrdzycz porąka albo ktorim gynym obyczagem, a kto tho mą vczynycz a kako?

Ort. Kat. 180

~~II 1/2 XV Sitzber. CXI 180~~

Obyczaj

pany, pana nyemayącz abo w gynszych stronach badącz, dzesyąszyną wstargla albo zdrapieszyla, tesz thym obyczayem ma bycz klatha.

/3/. O rany kaplana albo szaka.

Ustawyamy tesz, aczby kaplana abo swyączonego szaka gdzekoleby zabyto abo vranyono abo w gyączstwo wsadzono, tedy ta parrochia ma bycz zaklyątą, gdzesz slvszba bosza nye ma bycz tako dlvgo, alysz wynowaczecz bądze wydan byskvpowy; a gdyby wynowaczecz zbyeszal abo vczekl, tegdy kmyecze oney wszy albo myasta mayą przy-

Dział.4

szow mądrosczy napelnyonych z radą, z dobrym rozmyslem dla pokoyv pospolnego y opory kosczelney, mocza szlvbv obv stron vkladamy myedzy panem krolem a tesz byskvpem:

4/ /2/. aby gdy ktori drapyescza / dzesyączi-ny abo gwaltownyk rzeczy kosczelnych byl naleszon, ma bycz vpomyenyon klyątwą z vpomynanym; zaprawdą, aczby leszal w klyathwie mymo szeszcz myesyączy, tedy kmyecze pod nym badączy, ktorzy dawayą dzesyaczyna, mayą bycz z panem klaczy asz do dosyczvczynyenya. A gdyby tesz nyektora

Szla'. -

Obyczaj ex [illegible] 3d

kyty, a ktori polowiczą pluga orze, dwye kycze; ktory nye ma czym oracz, ten ma bycz wyzwolon od dzesyączyny konopney.

/7/. O wielyką klyatwą, interdicth.

U[1] wieliką klątwą, ktora rzeczona interdicth, tako vkladamy, ysze gdyby ktorymkoli obyczagem przydal syą bycz interdict /s/ w Kracowie, tedi gy tamo mayą trzymacz a bycz poslvszny, ale Kazymyrz, czso gest podle Craco-

1/ Litera początkowa U wypisana jest później przez innego pisarza, ale pierwszy pisarz zaznaczył w miejscu pozostawionym na inicjał małą literkę o. - H4B-4

Dział. 5

Obyczaj Sulin.

nye byl nagaban o thy pyenyądze. Przeto my v-
stawylismy, ysz gdysz Lucia s swogym mąszem
myeszkala s swym mąszem trzy lata y trzy myes-
syącze a Franczka w tych leczech nye gabala a-
ny pozywala, aczkole gey gescze lyata nye byli
wyszly, ma mylczecz a Franczkowy tym obyczągem
dawnoscz trzech lyat y trzech myesyączy przy-
sądzylismy.

/50/. O dawnosczy dzedzynney.

/F/ranczek przedal Ianowy dzedziną za sto
grzywien a Ian natychmyast gemv zaplaczyl

Dział.26

AKPr.II 17(40) Tow in.

Obyczajny

Obyczaj

Ząndassz od nas nauczenya o*pykczolovanyanyv y o obyczayv rzeczy czeladyeny wzitheczneye rząndzenye a ktorzimby ocz ryczercz czeladny obyczay[m]em myal syą myecz. [Doceri petis a nobis de cura et modo rei familiaris utilius gubernande et qualiter patres familias debeant se habere.] ~~VII ½ XV~~ R. I. XXXIX.

XV p. post.

f. ?

Obyczaj

poddanych taky obyczay w wynach chczemy trzymacz. Aczby ryczerz riczerza abo slachczycz slachczycza ranyl abo vderzyl przez wylanya krwie, tedy slachczyczowy tako vranyonemv wyną rzeczoną pyathnadzessczya przez tego, czso vrany abo vderzy ma bycz zaplaczona. Aczby gynego vderzyl, ktoryby nye myal prawa ryczerskyego, tedy grzywną grosszy za taką raną; ale kmyeczowy schescz grzywyen, kto gego vderze, ma zaplaczycz.

/90/. Gdy kto vrany kmyecza abo zabyge.

Dział.40

AKPr II 30 (87)

Obyczaj ... 38b

/118/. Pan za slvgą nye wchodz do sądv.

/C/zastokrocz panowie moczarze dla slug abo swich przyrodzonych przed sąd w rzeczach wyczasstwo otrzymayą nyesprawnye. Przeto vstawiamy, aby tym obyczagem szadny pan za slugą abo przyrodzonym do sądv nye szedl, pod vyną pyątnadzesszcza.

/119/. Gdy kto kord abo myecz wygnye przed sądem.

/A/czby nyekto przed sądem kord abo myecz

Dział.48

AKPr II 39 (114) in.

√ facta autem huiusmodi divisione bonorum, ut est dictum

Obyczaj · Akt iii

wzruszycz, ktorzy myedzy sobą oczczowa czascz rozdzelyą. Ale gdyby oczecz dzal vczynyl s synmy tym obyczagem, yáco pyrwey, a potem druga szoną poyąl y myal s nyą syny gynsze, tedy synowie przy szmyerczy szony kv cząsczy oczczowey nye mogą przystąpycz, ale ta czascz sspadnye na syny wtorey szony. Aczlyby byli dzèwky, tedy ma gym bycz obrządzono tym obyczagem, yako przedtym postawyono o posag. Gdyby dwa abo trze bracza myedzy sobą dzal vczynyli, a potem geden s nych vmarl, tedy any bracza any dzeczý brata

Dział. 54

Akt iii 44 (126) fiat ut prius est constitutum

Obyczaj

Ju aput ipsum recepisti et emisti
ulna Ruthenicali modo mercatorum
novi coloris XIII ulnas al. obyczayem
kupyeczskym pro IX grossis

1465 1892 XIII 475

Obyczaj

Nicolaus... recognouit, quia totam suam partem hereditatis ... pro centum septuaginta marcis... in viu redemptionis al. na wyderkoff, ad decursum sex annorum ... vendidit... Henrico... tenendam

Modo redemptionis al. obyczayem wyderkoff 1466 Stppp. II, № 3821.

Obyczaj = modus

~~N O O Z~~

obiczay

opravyena nassego sbavyenya

modus nostre reparacionis

ca 1461-67. Serm. 442. r.

575

Sermones r. 1461-67

Kapit Krak. № 1424/108 Mns. karta ~~442 r.~~

Obyczaj

ipse Lazor debet dare ... Martino introligacionem in theoloneum Belzense uti solus tenuit
*zazstewnim obyczayem do zupelney zaplati.

1473 AGZ XIX 448

Obyczaj

Jan w zyemy kssyaſzey nye zbya, any czlo-
wyeka obyczayem zboynym yaco zboycza zabyl

1474 Spr JNW. VII 2, 38

Obyczaj

V leg. jakoby ja.

1500. (254 r. 1480) Jako ya thobye nyeranczyl zaplaczycz dwv lasthv szmoli zasthanislawa szaplaszka zakmecza szmlochowa thak thim obiczayem yakobya (?) mokl przedacz wgdanszkv gdibimvgey nyevydal.

1480 Zap Warsz nr 1500

Obyczaj V recipiatur hoc modo 1

A maya (?) nye byczi... vystrzegano ...aby zadny kaczerz... nye przymovan zadnym obyczayem w thentho zakon

1484 Reg. IV 706 Fac. Φ

2 Taky ma byczi przyath...

A tho thym obyczayem V napirzvey ma slubiczi yze ma przykazanya... chovaczi ib. 707

4 A zadnym ynakym obyczayem nye ma byczy thaki przyath ib. 707 alio autem modo nullus ... recipiatur

Obyczaj = modus

Yestly mv sye zpodoba tho wschytko, podlug thego obyczaya, thedy ma bycze obleczon y przyath

1484 Reg. Rofil. IV 707

√ iuxta modum huiusmodi induantur

Obyczaj

Them tho obyczayem ~~to~~ maya klasca:

1491 R KJ £ VII 56

Obyczaj

Jesliby ktho... themv szie chcsial prze-
czywycz słowy albo kthoremkolwye obyczayem bąndu
thaki ode czczy... ma bycz odssąndzon

1491 RKJ Ł VII 58

Obyczaj Stanislaus et Adam recognoverunt, quia receperunt decem flor. ungaricales a Johanne... more arende alias zastawnym obyczayem ad tres annos ~~de qua exaratione census provenit media sexagena annuatim~~.

ne

1493 A9 Z XIX 97

Obyczaj = modus

Thakowi gwalthownik uthracza czescz ... a wsakosz them obiczayem ys on komv sią gwalth sthal ma wneth ... oskarzicz onego gwalthownyka przeth stharosthą [perdit honorem ... eo tamen modo, quod ... violatus debet accusare coram capitaneo loci illum violentum invasorem] 1498 ~~Mac Hpn~~ VI 272.

Mac Praw

eo tamem modo

v. 449 (de invasione

Obyczaj

1

Gyakosz szyam Mychal Vythanowszky myal, dirszalz y poszyval, thakowym obyczayem ~~sz wyrchy psathym~~ Szbygnyevovy y yecho herbum. ~~y myely dyrszeti a poszyvati.~~ ~~Spr. Kom. Jęz. III 335.~~ 1498 Spr. III 335.

SKJ

(sc. przedal)

Obyczaj

1859. (961) Jakom ya nyevyvar any vypvsczil volow zobory kmyeczya mego pawla anichmich(!) hothbyl Gwalthem kthorem voly wszalem byl (962) vkmyeczy wszchvych obyczyayem czyagyem. — Jakom ya nye vyvar volow any vypusczyl.

1499 Zap. Warsz nr 1859

Obyczaj - conditio

Ista condicione - thym obyczayem

~~12~~ XV Profil. IV 755.

p. post.

Obyczaj = modus

Ząndassz od nas nauczenya o *pykczolovanyanyv y o obyczayv rzeczy *czeladyeny uzitheczneye rząndzenye. [Doceri petis a nobis de cura et modo rei familiaris utilius gubernande.] T. 1/2 XV R. T. XXXIX.

p. post. Δ.

obyczaj.

~~[illegible]~~

Pro ista mensa debemus continue laborare, ut possimus ad eam prevenire. Et

alias, gynszym

obyczayem, R.XXV, 180.

XV p. post.

~~Brückner Kaz. Śrw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 180~~ 2661

~~Cz. ol. 414 k. 276.~~

non possumus prevenire, nisi per artham viam

k. 276

Obyczaj - lex

veniam hac lege ut tu postridie
hujus diei apud me coenes —
Thim obyczayem przyda yzby
thysz thy trzeczego dnya vmnye
wyeczerzal.

ex. XV. Pr Fil. III. 178.

Obyczaj - pactum

faciam eo pacto ut tu deinde sis apud [me] - v then obiczay vczina, yszby thy pothim bil vmnye.

ex. XV. Pr. Fil. III 178.

Obyrzej

Ritus obyrzay

XV med. Gl. Wroc 231 v

Obyczaj

Tycz sǫ́ǫ́ na strogę stanowe szwya-
dzectwa, ktore sǫ́ǫ́ polyczyoni podlug przy-
kazanya Moyszeszowa a w obiczaiech
sluk koszczyelnich ✓

32 Ex 38, 21

iuxta praeceptum Moysi in caeremoniis
Levitarum

Obyczaj

Ustawysz ge nad stanem swya-
dzeczstwa a wszitkimi ssądi gego.
a czsokoli kŭ dŭchownim obicza-
yom przislŭsza ✓

B2 Num 1.50

quidquid a caeremonias pertinet

Obyczaj

Czelcza offyerowacz bądze s stada
... panił bogił, ... iakosz obiczaiowye
gego potrzebuyą

B2 Num 15, 24

ut caeremoniae postulant

Obyczaj

Ale acz z tobą są czułyączi w strozi stanowey y we wszech obiczayach gego

B2 Num 18.4

—

in omnibus caeremoniis eius

Obyczaj

Pakli kto tim to obyczajem

nye bilbi ociszczon, sginye dusza

gego s posrzotkuz sboru gego

32 Num 19, 20

noc situ

Obyczaj

A iestli nye chcesz sliszecz głoszł *pana boga twego, aby chował y pełnił wszitka przikazanya jego y dałchowne obyczaje, ktoresto ya przikazuję tobye..., spadną na cząwszitki klątwy ty to

B2 Deut 28, 15

omnia mandata eius et caeremonias

Obyczaj

Przetoż uczinył Ezechias wszitko, czsosmi powedzeły, ... a uczinył dobre ... przed panem bogem swim, we wszech obiczaioch V sluszbi domu bozego, podle zakona a duchownich obiczaiow V

Bz II Par 31, 21

V in universa cultura

V iuxta legem et caeremonias

Obyczaj

Nyechawszi duchownich obiczaiow swich przodkow,... gnego boga (nyebyeskego) są naslyadowaly

Bz Judith 5, 8

caeremonies

Obyczaj

k 5v

Swyanthoscy wyadome a. obyczagye duchowne-
cerimonie. ІЧНПРКУ V 11 +

war. lub: swanthoscy wyadomye a. obye-
czane duchownyk (... wyk) +

Abraham... custodierit praecepta et mandata
mea et caeremonias legesque servaverit
Gen 26, 5

cf Obiecanie

Obyezay

Obièzagye = cerimonias

cumque introieritis terram, quam dominus daturus est vobis, ... observabitis ~~MPKJ.IV.10~~, caeremonias istos

1471 MPKJ.V.16

~~Ex. XII~~ Ex 12, 25

k. 7 v

Obyczaj

Obyczagyem = ritu + +

~~MP[illegible]~~,

~~[illegible]~~,

custodietis diem istum in generationes vestras ritu perpetuo

1471 MPKJ. V, 16

~~XI~~

Ex 12. 17

~~Ex. XII~~

k. 12v

Obyczaj

Duchowne obyczagye = cerimonias + 1471 +
wor. lub.: dochowane od. obyczagye +
~~B. Dochowane i obyczagye~~

MPKJ. V, 28

quae est enim alia gens sic inclita, ut habeat caeremonies iustaque iudicia

Deut 4,8
~~Deut. IV~~

Obyczaj

Czudzkiego obyczaju = peregrinus cultus †

1471 MPKJ. V, 50.

lub: czudzego obyczaja †

Asa ... subvertit altaria peregrini cultus

II Par 14, 2

Obyczaj
svyatich obyczayew
c. 1500, JH, X, 383.

Rue quidam, tho dzysyeysze, solemnitas, svyatho, consistit ex tribus cerimonys, svyatich obyczayew, sibi factis. Prima, svyaty obyczay, quia voluit intrare (sc Jerusalem) equitando
V(sc. Jesus)

k. 276

1

~~o, o, r, u~~ Obyczaj

rozmaythymy obyczaymy

owocmy vszythky (wszytkie)

universis usibus fructibus

1460 PrFil.V,38.

~~jag. XI 943~~

Brückner Prfil 5 38 r 1460

~~Br. śr. st. p. 88 38~~

1578

Obyczaj = usus

honoribus poczthamy ydary, spokoynye... wyenye uzdawamy
(...Zamyenycz, zagynaczycz (alienandam) y
ku obyczayom wlosthnym obroczycz

1460, Pr. Fol. V, 38.

obyczaj

Nostram villam... vendimus... cum omnibus agris..., cum omnibus et vniuersis vsibus, fructibus, vtilitatibus, roszmaythymy obyczaymy, ovoczmy, vszytky,... ~~sempiterne resignamus~~ ... et ad vsus proprios convertendam, ku obyczayom wloszthnym obroczycz, vti sibi uel successoribus suis... vtilius videbitur ordinari

Obyczaj Nota quod scriptura sancta quatuor modis exponitur:...

swirzchowanye, poswątnye sine gynym obyczagem - analogice

~~Arch. XIV. 512, c. 1418.~~

c 1418 JA.14.512.

Obyczaj — hel[illegible]u. 51d

tymsze obyczagem sskazvgem, gdy kthe w gynney zyemy gest a bądze pozwan na rok zdany stacz. Paklyby tak za ty nyedzelye nye stal, tedy sądza kv zdanemv skazanyv na podz, nyedbayacz tegote pozw. etc.

-o-

Dział 67

hunc etiam terminum

H 171

Obyczaj

Veodem modo? Quomodolibet alio iure?

12a

a nye poruszy rzeczy, tedy od swego prawa odpadnye. Ale gdy taka pany bądze wdowa, mayącz mocz kv nyektorey dzedzynye ktorymkole obyczagem, ma myecz dawnoscz za szescz lath; zamylczili thym obyczagem, yaco y pyrwey, od swego prawa odpadnye. A thy dawnosczy mayą bycz trzymany, gdy ziemya gest w pokoyv; bo czassv trwog abo zamyeszanya o tem na rostropnosczy sądzy tho spvsczamy. Ale yączecz szadney dawnosczy nye ma myecz.

Dział. 25

AkPr II. 16 (38)

Obyczaj

a nye poruszy rzeczy, tedy od swego prawa odpadnye. Ale gdy taka pany bądze wdowa, mayącz mocz kv nyektorey dzedzynye ktorymkole pbyczagem, ma myecz dawnoscz za szescz lath; zamylczili thym obyczagem, yaco y pyrwey, od swego prawa odpadnye. A thy dawnosczy mayą bycz trzymany, gdy ziemya gest w pokoyv; bo czassv trwog abo zamyeszanya o tem na rostropnosczy sądzy tho spvsczamy. Ale yączecz szadney dawnosczy nye ma myecz.

Dział. 25

iczy zlosmyczy nye mnoszyli, vstawiamy, aczby
o o zlodzeystwo abo zboy przed sądem był na-
wion, a gdyby ten, ktory namowy, y ten namo-
ony bylibi w gedney dzedzynye abo pod gedną
rrochią y mszey slvcha- 46/ ly / tym obi-
agem badze myecz dawnoscz namowyony mymo go-
n rok; ale gdy ten, czso namowy, y tesz namo-
ony bądą od syebie daleko, tedy gynsza daw-
oscz namowyonemv nye mosze bycz, gedno trzy la-
, a ow, czso tako zamyeszka, dla swego lenywstwa

Dział.45-46

AMP. II 35(103) tunc

ra mylczecz.

wzruszycz, ktorzy myedzy sobą oczczowa czascz rozdzelyą. Ale gdyby oczecz dzal vczynyl s synmy tym obyczagem, yaco pyrwey, a potem druga szoną poyąl y myal s nyą syny gynsze, tedy synowie przy szmyerczy szony kv cząsczy oczczowey nye mogą przystąpycz, ale ta czascz sspadnye na syny wtorey szony. Aczlyby byli dzewky, tedy ma gym bycz obrządzono tym obyczagem, yako przedtym postawyono o posag. Gdyby dwa abo trze bracza myedzy sobą dzal vczynyli, a potem goden s nych vmarl, tedy any bracza any dzeczy brata

Obyczaj

Vobyczaj (?) - mos

Chcesz nam wobyczaj (! w obyczaj ?)
wieść przedtym niebywały [nobis vis
inducere morem inconsuetum] Rozm. 26.

Obyczaj

A ten błogosławione dziecinątko
nadto kiedyby płakało albo podług
dziecinnego obyczaju krzyczało
Rozm. 12.

Obyczaj

Dziewica Marja przeszła była wszystkie towarzyszki przeszła i cnemi (czyyemy) obyczajmi Rozm. 17.

Obyczaj = modus

Masz być oddana świętemu mężu Jozefowi i będziesz jemu przyłączona obyczajem małżeńskiem [per coniugii modum] Rozm. 38.

Obyczaj

Chcąc ona zawżdy popełnić złośnie
albo obyczaj swego(!) świata, a by nigdy
proznya(!) nie była a też nieco ją samę
czczyca była w kościele, szedszy i polękła
Rozm. 19

Obyczaj = modus

Jesus... począł prosto stać a chodzić
na swych nogach przez wszej pomocy...
nie podług obyczaja pospolitych dzieci,
iż pierwej począć tarić [non per modum
puerorum] Rozm. 98.

Obyczaj = modus

Cokolwie... mowiło miłe dziecię Jesus, to sie każdemu widziało użyteczne, aczkolwie dziecinne obyczaje miał [quamvis modum puerilem infantulus teneret]

Rozm. 100.

Obyczaj = mos

Archelaus... był w żałowaniu swego sy=
najca (synaycza) siedm dni, wielką a
szczodrą dawając ludziem strawę po=
dług obyczaja żydowskiego, jenże obyczaj
wiele zubożył luda żydowskiego ziemie (!)
[septem autem diebus in lugendo patrem con=
sumptis, epulisque feralibus prolixe populo exhi=
bitis, qui mos Judaeorum ob expensas fune=
rum multos depauperavit] Rozm. 111.

Obyczaj = mos

(W jego nad obyczaj obyczajoch wszyscy
sie kochali [suisque pulchris moribus
condelectabantur] Rotm. 120.

Obyczaj = gestus

Wszyscy ... się kochali w jego kraie a w jego cnych obyczajoch [delectaban-tur in sua pulchritudine seu gestibus honestis] Rotm. 120

Obyczaj

Lekkich obyczajow = levis

Jesus ... nigdy nie byt lekich obyczajow [nunquam levis] Rorm. 142.

Obyczaj = mos

Jesus miły ... we wrzej znocie nost,
we wszech dobrych obyczajoch i
świętości [in bonis enim moribus puer
adolevit] Rorm. 142.

Obyczaj

Dobre obyczaje .. disciplina

Jesus... [w] wszytkich uczynkoch dobre obyczaje chował [in universis actibus servabat disciplinam] Rozm. 142.

Obyczaj = mos

Jesus mile dziecie stał sie [pro: ściał
się] w swej młodości ... a w stadle mę-
skiem rost we cnotach a w dobrych
obyczajoch [virtutibus et moribus pro-
fecit, adolescens] Rozm. 143.

Obyczaj = mos

We wszech jego obyczajoch byt usta-
wiczny a śmierny Rotm. 154.

Obycraj = consuetudo

Jesus... szedł do Jerusalem na żydowskie
święto z jego rodziną a jako się popełnity
[pro: są popełnili?] dni święte podług oby=
craja, wrocił się do domu [ascendit in
Jerusalem ad festum Judeorum cum
parentibus, qui postquam peregerunt fe=
sti consuetudinem, domum redierunt]
Rozm. 143.

Obycraj = virtus

Jako miły Jesus w obycrajoch był wielebny,
tako w swem ciele krasny [sicut in virtu-
tibus erat adornatus, Jesus ita corpore
fuit decoratus] Rorm. 147.

Obyczaj

Mieć w obyczaju = consuescere

Nimiał tego w obyczaju, aby ktore[j] karmie niejadł ci (! pro: najadł się?) do syłości [nunquam consuevit ad satietatem ullum cibum sumere] Rolm. 158.

Obycraj = modus

Miły Jesus w odzieniu mało sie ko-
chał, bo w jednej sukni tylko chodził
a na wierchu drugoy płaszczem we
trzy poły odział, jako tedy obycraj ży-
dowski był, nosić płaszcze [sicut a Ju-
deis tunc modus habebatur] Rolm. 159.

Obyczaj

Żydowie mieli ten obyczaj, iże często umywali ty sądy, w tychże jadali [crebro Judei baptizabant vasa epulatoria] Rozm. 208.

Obyczaj

Święty Bartłomiej... miał... buty per-
łami i drogiem kamieniem oprawione
podług obyczaja starych królow Rom. 235.

Obyczaj = tropus

Temu sie nie trzeba dziwować, iże minią, iżby dusza miała członki, bo i bostwo tymże obyczajem przez członki jest znamionano [cum divinitas eodem tropo per membra distinguatur] Rozm. 396.

Obyczaj = modus

A tym obyczajem ... Christus ... przyszedł ku miastu Rom. 442.

Obyczaj

A przeto, niźli się rozidziem, którego dnia który obyczaj chcemy mieć, a bychmy ji jęli, a też do mowny, którego dnia koniecznie chcemy ji ubić Rom. 509.

Obyczaj

A on jem ukaże wielika usłania (vslana) na wyszej części, czuż na trzemie podług obyczaja żydowskiego, ktoryż (!) czynili trzemy na wirzchu, gdzież wieczerzali, a na dole łożnice Rozm. 521.

Obyczaj

Jego obyczajow i jego nauk zapomniał

Rom. 587.

Obyczaj

Przyjść w obyczaj

Piotr dotychczas przyszedł w obyczaj to, że od pierwszych kur aż do jutrzni nigdy nie spał ale był na modlitwie Rom. 700.

Obyczaj

Caifasz drapał na sobie odzienie... bo to ich obyczaj, kiedykoli mieli żałość, tedy na sobie odzienie drapali Rozm. 724.

Obyczaj

Obyczaj żydowski, kiedy koli usłyszeli
krzywdę Boską, tedy natychmiast drapali
na siebie odzienie Rom. 725.

Obyczaj

Żydowie mieli taki obyczaj, iże kogokolwiek
jęli a chcieli umowić [! pro: umorzyć], tego
żelazem wigrali Rozm. 750.

Obyczaj

Sami wierni... ty słową królewstwo Jesucristowo, bo jako w nich jest osobnie, tako w nich osobnym obyczajem króluje Rozm. 782.

Obyczaj

Pilat..., kiedy rekł: prawdo co jest, natych-
miast przyszło jemu na umysł on obyczaj ży-
dowski, iże im jednego jętego wypuszczał [w]
wielikoj noc Rom. 787.

Obyczaj

Nie jest to obyczaj rzymskiego prawa, aby kogo umorzył o lekkie słowa, co niegdy człowiek głupi s przyrodzenia mowi Rozm. 788.

Obyczaj

Podług rzymskiego obyczaja nikt nima osądzon być, ależ nań będzie żałowano Rozm. 791.

Obyczaj = consuetudo

Pilat ... rekł im: wszako macie obyczaj, a bych
wam jednego puścił [w] wielką noc [est
autem consuetudo vobis, ut unum dimittam
vobis in Pascha Jo. 18, 39] Rozm. 793.

Obyczaj

Herod z obyczaja żydowskiego szcił wszytka święta żydowskie Rozm. 796.

Obyczaj

Mieć czegó obyczaj

A tego miał Pilat obyczaj na każdą wie-
liką noc puścić jednego, którego by pościli
a drugiego umorzyli Rozm. 807.

Obyczaj

Pilat rzekł...: wy macie obyczaj [w] wasze święto albo wielką noc puścić jednego jęćca (yączsza) a drugiego umor[z]yć Rozm. 807.

Obyczaj

Pilat rzekł...:)

(Jest obyczaj, aby między dwiema człowiekoma na waszę wielką noc jeden puszczon, a drugi ubił Rozm. 807.

Obyczaj

Bo obyczaj był, kiedy kogo chciano umorzyć, iże ji też biczowano, ale nawięcej czterdzieści razow miano go uderzyć a żydowie ubaczywszy to, iże Pilat chciał tem biczowa(825)nim ich gniewu dosyć uczynić, le stego ubaczyli, iże jego niedał wich ręce, ale swem sługam kazał ji biczować, a oni osveyą chcąc, by umarł, natychmiast potajemnie tem sługam pieniądze i najęli ji (!), by ji tako bili, iż by żyw ostać niemogł. Rozm. 824—825.

Obyczaj

woyth ten stymy obyczaymy
— der wonlicher rychter

~~2. pol. XV~~ Orl. Br. VII 570

48, 2

Obyczaj

gen. sg. obyczaią 38,3 +
obyczayów 39,2

~~2. pol. XV~~ Ord. Br. VII 547 +

kako albo ktorym obyczayem 87,4

Obyczaj = mos

~~Tentho obyczag gest Gn. 4, a.~~ Ryczerze tentho obyczag magą Gn. 173, b. ~~Iosoph podluk obyczaga neueszczego... gestey on byl due bapcze veszual Gn. 4, a. Ony byczagą... dobrich obyczagof napelneny Gn. 12, a.~~

4 r 25. 8

173 v 18

12 r 12

Obyczaj

Jaco

(Jan trzimal mlin Olszewka podluk szemskego obyczaya 1407 Piek. 323.

VI

wg Pozn nr 619

Obyczaj - qualitas

Podług obyczaya gwałtownego (juxta violentiae qualitatem) równą wyną ma bycz skazan Dział. 42.

Obyczaj -

Wziąć sobie w obyczaj - zamierzać

Niektórzy wzięły sobie w obyczaj ... potwarzać bliźnim niewinnym Dział. 16.

Obyczaj -

Wziąć w obyczaj - consuescere

Wiele ludzy wzięły to w obyczay myeszkacz w osobnosczy Dział. 45.

Obyczaj - ceremonia vitus.

~~Obrzezemi nasze pacholky podlug gich obiczaya BZ Gen. 34, 22.~~
~~Offyerowacz bądze ... iakosz obiczayowye gego po-~~
~~trzebuyą BZ Num. 15, 24. Pełnił wszitka przika-~~
~~zanya gego y duchowne obyczaye ib. Deut. 28, 15.~~
~~Nyechawszi duchownich obiczaiow swich przodkow~~
~~... genego boga nyebyeskego są nastyadowaly~~
~~ib. Judith 5, 8. Ustavysz ge nad wszitkimi sądi~~
~~gego a czso koli ku duchownim obiczayom przi-~~
~~slusza ib. Num. 1, 50. Sąą polyczoni ... w obicza-~~
~~gech sluk koszczyelnich ib. Ex. 38, 21. Acz s tobą~~
~~są czuyączi ... we wszech obiczayoch gego ib. Num.~~
~~18, 4.~~

4487

Obyczaj - modus

Daly gym myasta... Elon s przedmyescyamy swiacy a Jethremon w tenze obiczay BZ I Par. 6,69. Przidzerszal syę wszitkimy obiczaymy skutkow Geroboamowich ib. III Reg. 16,26. Pakli kto timto obyczagem nye bil bi oci scron, sginye duszagego ib. Num. 19,20.

Ktorim obiczagem mogę srozmyecz? ib. Deut. 18,21

Jud 21,21

4439

Obycraj

Jedy da gey wyano za szromota podług obycrayą (reddet pecuniam iuxta modum dotis , Ex. 22, 17)

XV p. post. Kalwin 285

obeszrzenya y syedlenya, nysz drvgy, a tako ow rospusczony y tesz nyedbayączy dla polepszenya y zbvdowanya dzal przez przyaczele vloszeny, wzrzvcza, a to po dlvgem czasye, dla ktorego obyczaya domownyk czastokrocz odtrączy syą od bvdowanya y polepszenya swego gymyenya. Przeto my chcząc ten obyczay zatraczycz, vstawyamy, aby gdy bracza abo przyaczele blyszszy abo daleczy rozdzelayą syą, a wtem dzale bądą myeszkacz przez trzy lyata y trzy myesyącze w mylczenyv a przed sadem tego nye wzrvszaly, wyrzwszy

loskonala przyczyna, dla ktoreyby dawnosca bycz
ye mogla, tedy tako zamyeszka, przerzeczoną
dawnosczą na mylczecz.

/111/. O dawnosczy lotrowskyey y zlodzeyskyey.

/G/dysz zlodzeystwo abo zboy dla wyny abo
smyerczy vstawyoney podlug zaslugy przez zle
ludzy bywa zatayono, tako, ysze zlosca takych
zlosnykow na vznanye rychlo nye mosze przydz, a
gdy kto naprzeczywko gym chcze czinicz, tedy
taczy dawnosczą chczą odbywacz; przeto aby sya

Obyczajnie Nicolaus... villam suam.. Johanni... se vendidisse recognovit corampne nobis rite, obyczaynye, et racionabiliter eidem

obyczaynye resignavit

~~rite~~ XV, ~~ArchKPl~~ .I. 234.

XV med. AKPr

ARCH. Kom. prawn T I str 234

Ulan. Liber formularum (II)

52

Obyczajnie

Nadto gy (sc. złomcę miru) mogą...
zalowacz w trzech szadnych obyczaynye
wylozonych podlug prawa

Ostelloc 78

sim. OstBr VI 364

k. 31 r

Obyczajnie

Cap 134. Zalowącz w trzech szandzyech obyczayne wyloszznych. Ort. Br. VI 364

ou rechten dingetagen

-

OrtBrRp 60, 3?

~~[illegible] VI 364~~

Obyczajnie

Mogą ortel lazacz, a ~~[illegible]~~ czyągnącz do tego wyższego prawa, gdzye tho gyna ~~myasta~~ myasta obyczaynye szlą po prawo. Ort. Mac. 98.

Ort. Brap 72, 3: obyczaynye

L. 31 r

Obyczajnie

obyczaynye — iuste

Ost. Pol. 64

Obyczajnie

tul 5: pylnye chowane y pełnyone diligenter servetur et exequatur

papyeszka bądze dana, ktorey my moczy 6/ dacz / rozgrzeszenya nye mamy, chczemy, aby wsyąwszy gey kopyą, przykazanye rzadnye a obyczaynye zachowano/ ale o interdikcze to trzymayącz, yaco gesmy pyrwey poloszyli.

Przygyącze statvth od zyemyan.

/N/ye ma bycz zadzyw, acz podlug rosyrzenya czasow, obyczage albo vloszenye lvdskye syą odmyenyłoby, gdysz masstwo nyetylko w szylach czala any czvdnosczy harnaszy ma bycz seznano. Przeto my Kazimyrz z Boga mylosczy pospolv

Dział 3-6

H 413-4

yą odpowiedacz; alysz gdybi bili pozwany do-
wodnye podług vrządv przed nas abo naszego sa-
dzą, tedy mayą odpowiadacz, ktorym to ma bycz dano
rozmyslnye a obyczaynye.

/122/. O dawneszky przedaney abo zastawieney.

/V/stawiamy to na wieky trzymacz, aczby kto
przedawszy dzedziną swą, potem w nyey chczał
dyeczsse podług prawa pozyskowacz w sądze, to na
vczinicz przed osmą lyath. Aczlyby tesz zasta-
wyl dzedziną komv, a teyto sam abo przez swe przy-
rodzone nye wykvpyl any przed sąd przywyedl.

Dział.50

rocze nye stanye, rzecz, o ktorą pozwan, strac-
czy, wyną pokvpywszy. Aczlyby sapyercza na pyr-
wem rocze sam abo przez posla swego nye stal,
tedy rzecz, o ktorą pozwal, straczy s wyną
syedm grzywien.

/121/. O pozwanyv nyerzadnem.

/Z/akazugem chczacz to nyecz, aczby naszy
dworzanye abo ktorzy gynszy na naszem dworze
pozwany abo zastany abo przy naszem sądzy /
50/ nyenawyszczyą abo chitroszczą, tedy nye ma-

Obyczajnie

(*obyczayne*)
Ex hoc habetur moraliter loquendo, quod quinque
mayo bicz
virtutes adesse debent ad hoc, ut manifestus
peccator veniam delictorum obtineat

XV med. Gl Wroc 86v

Obyczajnie

Ale wyedzal ly pan tego wolu, ysz obyczaynye bodl, a nye szawarl go, tedy da wolu za wolu, ~~a martha soby~~ ~~myeszmye~~ [Ex. XXI 36]

~~2½~~ XV Kat. wzn. 284.

p. post.

Quod bos corrupeto esset

Obyczajnie

Przicladne, podobnye, obyczaynye albo wycladnye

1421 LitRel. III 168

sprawdzono z wydaniem w Lit Rel III

(okładka Postylki Wiganda z bibl Kros - ts. co Pul Kro

Obyczajnie

Sacra scriptura exponitur...

obijczaynije – Tropoloice

XV med. Sy'y I ~~Ha XV ad~~ 5

Obyczajnie

Wyedzal-ly pan tego wolu,

Ysz obyczaynye bodl (quod bos comu-
peta esset, Ex 21,36), XV p. poz. Kałużn 284

a nye sąwarl go, tedy da wolu za wolu

Obyczajnie

moraliter obyczajnie
XV p. pr. ~~Rot Rp~~ 8
Pwł Kras wg LtRel II 168

Cyf. JAN E 3005 w 23-9

Nicolai Wigandi Postilla sermonum ... 1521
Kard. pap. XV w

Obyczajnie

Pozwany dowodnye mayą odpowiadacz, ktorym to ma bycz dano rozmyslnye a (obyczaynye (pro: rozmyslenye obyczayne) Dział. 50.

Obyczajnie

Chcemy, aby przykazanye rzadnye a obyczaynye (diligenter) zachowano Dział. 6.

Obyczajno cf. Obyczajny

Obyczajny si igitur

~~Si igitur~~ esset emptio sufficiens et debita ~~alias~~ obyczayny, ~~indicentur~~ in librum Premisl. et in districtum eundem, in quo predicta bona situantur. 1477 AGZ. XVIII, 139.

~~Archiw. XVIII~~

XIII 475

~~XIV 176~~. 182

~~XIX 57. 448~~

Archiwum bernardyńskie T. XVIIi

Zap. sadów Przemyskich

R 1477. str 139.

203

Obyczajność = gravitas

Gravitatem = obyczaynoscz
1477 MPKJ. II, 324.

Obyczajność = moralitas

Discipline moralitatem

rządney obyczaynosczy

~~Ex XV~~ 9 ~~Fil.~~ IV 748.

ca 1500

Tab.: w swatjni obecne wjech

Obyczajny

Weszmyczye kosla... y czyelczo... a *obye-
tuge ge w ~~szwą~~ szwyączydlny obiczayney
wszech V przed panem

Dz Lev 5, 4

in sacrificio singulorum

Obyczajny

Obyczajno jest – solet

Gestlybi dodkla czso nyeczystego..., geszto pokalyacz obiczayno gest!... podlyosze grzechowy BZ Lev. 5, 3.

solet

4432

Obyczajny

Offyarugecze obyatǫ panu... koszla za grzech, kromie tego, geszto obyczayno offyerowacz za vinǫ kal * oczisczenǫ

BZ Num 29, 11

absque his quae offerri pro delicto solent

Obyczajny - solitus Offyerücze... koszla.., ienze

ge (pro ię)

Offyaruge... na obyatą zapalną wyeczną z obyatami gego palączimi obyczaynimi BZ Num. 29, 6.
~~Obyetuge ge w szwyączydlny obiczayney (in sacrificio singulorum) wszech przed panem~~
~~ib. Lev. 9, 4.~~

cum libationibus solitis

4403

Obyczajny –

(nobiles,

Slachathny y theze obyczani Jan y Jendrzey... obrzondzyly szwego wyernego y sakōngo procuratora actorem sprawcza ca 1428 Prfil. I, 479.

198

Obyczajny ?.

Wszystki księgi starego pokonu bytj
jej znajomy, bo wszystki rozumiała
rozumem duchownym i też obyczajny
dobrze umiała Rom. 17

/: Lito zapiebat intellectum totum,
Sensum tropologici, mistici, moralis :/

Obyczajny

(verbis)

Obyczayny (honustus) 1446 R. XVI, 343.

XV p. pr.

Obyczajny 'urbanus, facetus, curialis'

urbanus ~~i.~~ idest facetus vel curialis, obyczay-
ny

ca 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Obyczajny – consuetus

~~Obyczaynym vczy(n)kom, – consuetis~~
~~Operibus 2771~~

a nycz tere czyrpyala maky obyczay-
ne zon – non enim sustinuit passio-
nes consuetas (pregnancium) mulierum 256

Hr XV SKY V

med.

k. 78 v

Obyczajny

Consuetis operibus, obyczaynym vczy(n)kom, nullus rapitur in admiracionem, sed dum aliquid facit, quod nemo facit

XV med. SKJ V 277

k. 269 v

Obyczajny - consuetus

Dayczye obiczayną lyczbą czegel BZ Ex. 5, 18.

consuetum numerum

4494

Obyczajny.

~~[illegible]~~

Intellectus scripture historicus, gysthny,... allegoricus, podobny,...

Tropolvicus czsny

albo obyczayny, anagogicus

zwyczayny

~~Drückner Kag. Śr. w. 8.~~

~~Rok 1 [illegible] 184~~

~~polowa w XV~~

~~Pol. I. 475. k. 8.~~ 85.

1161

pol. XV R. XXV. 154.

m. b. med.

Pod [illegible]: o wykładzie Pisma św. [illegible]

o cnotach, od [illegible] [illegible]

Obyczajny cf. Nieobyczajny

Obyczewny

(*obyczewnego*)[1]

Secundum sensum moralem porta civitatis est aliquis sensuum exteriorum

XV med. Gl Wroc 78v

1 tab u klep.

Obyczaie X

Jacom ya Pawlowi listha pozewnego V
snu obiczaia spancz s nym V
nyen cradl.

1473 Czerw. s. L XXXV

V kthorim ze lil pozwal Falka syostra

V u yeney gospodze

Obyczaj cf. Niezobyczaj

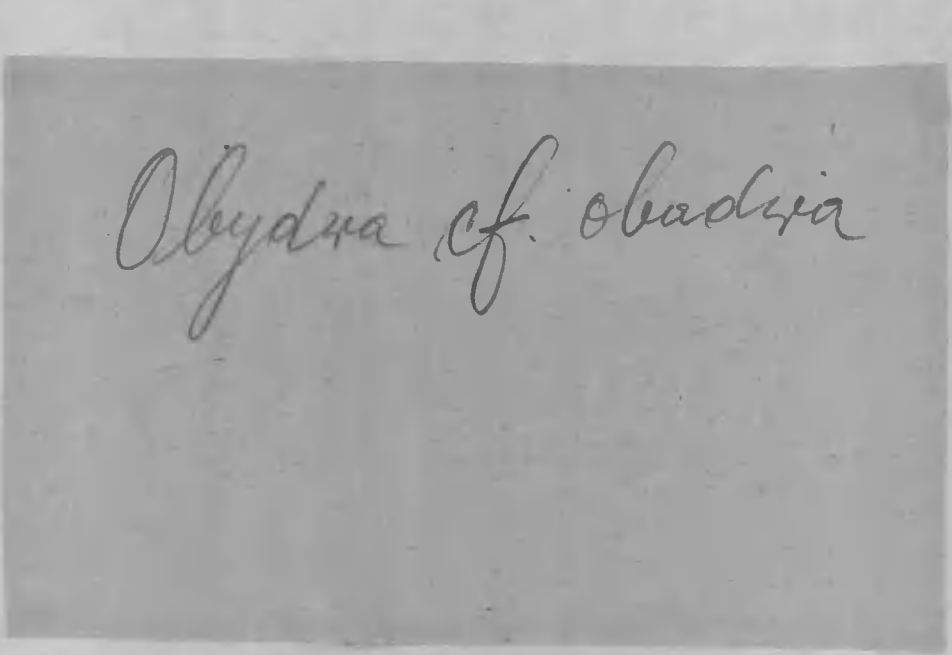
Obeydia cf. obadia

Obydz tać? odpada

Obidz?

Debet habere flagellum, per quod notatur, ut sit obydz ad ovem bonam, quia magis sustinere potest. in. XV; R. XXIV, 64. (ob-widz? ab obiděti aut a substantivo concordante cum bok. obih = abundantia? Brückner R. XXIV, 91.

SW: obida (z cz.) "wstręt, obmierzłość, obrzydliwość"
obidzać "mierzić, zohydzać"

okp. Rj 1619 s. 134

~~Obrykły~~

Obykły

Obiela laska = solita clemencia // 1444 // R. XXIII, 307.

Solita clemencia, sis presul ad custodiam

(Te... rerum creator, poscimus, ut pro tua clementia sis praesul et custodia)

~~Obwyklŷ~~

Obyklŷ - consuetus

Rankoyemstwo dostatecrne obicrayem obyklim
polorier ma Sul. 108.

Obykły

Ustawyamy, kedyby ktho obwynyon byl, aby nye myal prawa slachethnego, then dwv starszv swego rodv... Ma wyescz obyczayem obyklym (more consueto), Dziob 68: obyczayem dawnym) ko odzyrzenyv swego prawa slachethnego Jul 71

~~Obwykły~~

Obykły - solidus

Plotkow obiczayem obiklim ku oprawyanyu obwyanzan bandzye Sul. 108 Slvzebnyk s swą obyklą lyaską do wszi sstąmpyczyma 26. Obikley liczbi zyemye marowesskyey cztirzi grziwni bandzye vinowath 90.- 91

Obrykły cf. Obwykły

Obyknąć cf. Obrychnąć

~~Obwyknąć~~ Obyc, ~~ob~~ OBYKNĄĆ

Obyknąć - consuescere

x Obiknyono y kmyecze nyewynnye klopothacz Sul. 26.
Radne szą wydzy, aby sądza y pothsądek na malich
rokoch szedzely, yako gest obyklo 78. Wyną,
yaasz obykla naszeemu skarbu przydaana bicz,
x wstawyami 30. Vyni naschemu skarbu obikli
+ placzani bicz 98. Obykly nyekthorzy pothwarzą
x mąze nyewynne .. obvynyacz 54. Obyknyono
gest, abi... naganyąncz szkazanie... trzy grzywni themu
przepaatl 18. Placza rzeczona... trzinaczcze...
obiczona gest (consueverat) szą ndzy sąndzące-
x mu 38. Nyekthorzi z naszych slyachczyczow,...
x ny pod czyyą chorąngwyą z naszey woyszki słano-
wycz szą obykli,..., yansz gynszi braczya gych pod
pewnymy chorangwamy posławyeny,... czynycz szą
obekli. i.6 21.

Obyknąć consuescere, obye OBYKNĄĆ

X wyele zzakow ... powynnee naam ... slvzbi woyenne odeymacz obikli. Sul. 23

~~Obyknąć~~ obyc

Obyknąć

OBYKNĄĆ

czuć są obykli 'curaverint vigilare'

bo gdy. wszystczy gnvszny... w poszczyganyv swey skody mało czvcz szą obykly. Sul. 53

~~Obnyknąć~~ obyc OBYKNĄĆ

Obyknąć

Ysze nyemale szkody ... dzeczem obikly byli przychadzacz (quia non modica dampna ... pueris solebant evenire) ... vstawyamy, aby zona ... tylko przy them oprawyenyv, czso gest domowne ... ostala Sul 75

~~Obyvyknąć~~ obyc OBYKNĄĆ

Obykaąć

obhyklo

consuevit

XV, ArchKPr. I, 233.

med.

A[illegible]H: Kom. prawn T I str 233

Ulan. liber formularum (II)

44

~~Obwyknąć~~ obyc **OBYKNĄĆ**

obyknąć

Y mowÿ Ambrosÿ S.: Trzeczÿe, abi we cznotach sÿą otarl a obicl gim, bo thi są, ÿaco drap ku wlezenÿv boga poznanÿa

½ XV R. XXII, 244.

~~Obwyknąć~~ obyc **OBYKNĄĆ**

Obyknąć - consuescere

Wszako dobitczą tweczem, na nyemzeło zawsdi sádzacz (pro: siadać) obiklesz BZ Num. 22, 30. Iako drzewka obikla iest, karmyona będze karmyami otcza swego ib. Lev. 22, 13. Iordan... obikl syą rozwodnycz ib. I Par. 12, 15. ~~Obikly krohyowye na wcyni wichadzacz ib. 20, 1.~~ Wody... czekli są, iako byli drzewycy obykly ib. Jos. 4, 18.

4495

OBYKNĄĆ

Obyc

Kedi kthorzy kuryecze sz tego
~~zywyata~~ ... zyvotha przes plodv
schodzą, gych wszistko ymyenye
... obykly szą (consueverint)
oblapacz szobye panowye

Jul 40

Obyc OBYKNĄĆ

Obykly szą (consueverunt, Dział 33: wzięły sobye w obyczay) thaczy wszysthczy, aby rąkv szwyarowaly szą sprawyedlywosczy ..., cząstohrocz w myesczech... przebywacz

Sul 42

OBYKNĄĆ

Obyc

Przes skoszenye nawiklismi, esze skazanye klanthwi swyathkom... slosczivye cząs=thokrocz obiklo bicz obrzeczano (consuevit opponi, Dział 23: wzął w obyczay)

Jul 34

OBYKNĄĆ

Obyc

My thake baczącz, ysze
przijaczelsczi gednacze ... mogą
bicz a obikli bicz ^ rodzici
^ (esse consueverunt), ~~ar~~ vyrze=
kami ... swyadeczstwo ... Iakoba
striya za Conradem wczinyone
bicz godzanthne Sul 35

OBYKNĄĆ

Obyc

Ku zathworzenyu gygraczom kostek sloscziwey chytroscy, gysz obykly (consueverunt) pyane.. na ~~brok~~ poszyczki gygrayącz s pyenądzy... oblupycz

Sul 45

~~Obwykając~~ obyc OBYKNĄĆ

Obyknąc

Nauki podeźrane a fałszywe obyczony są nauczać w kąciech a potajemnie; ale Cristus rzekł swą naukę jawną a niepotajemną Rozm. 678.

OBYKNĄĆ

Obyc

vogenne yaszdy... wyączey
wlosthne zemye myaly
opcze obykly szą (consueverunt)
sz drapyesthwa... posthe
czynycz Sul 71

OBYKNĄĆ

Obyc

Czastokrocz obyklo szą przygadzacz (solet evenire) Sul 81

Yako y za głową Kmyeczą obykły szą dany bycz (dare est consuetum) Sul 81

Obychodzić cf. Obchodzić

Obystaé cf. Obestaé,
Obsystaé

Obzor cf. Obdza

Obżałować

82. Jaco Potrek neobſzaloual[1]) Sandziuoÿa | przetſzeczø√nedzel

√ sze⟨ś⟩czą ?

1390 Pozn nr 82

Lehsz I nr 872

JA IV 180

Obżałować

105. [Czo Jacub Micolagewi dal wina vtem] | Jaco to*ſwaczø Czo Jacub Micolaga ob|ſzalowal vtem gẏ potwarza etc.

1391 Pozn. nr 105

Lekszi I nr 984

Obżałować

V<y>

403. Symon Potrkowſzin[1]) obſzalowal | Przbignewa[2]) Borowſkego Omlyn | o dokoffſkÿ an[1]) mu nechchal Otpowe|czecz[1]) preſz Czotek y preſz ſtryge y | danomu rog do welikich rocow | name *pro re* Szimana ſtryga yego

1399 Pozn nr 403
Lekn I nr 3017
JA IV 188

Obżałować

628 Tako gemu pomozi bog | y ſwanti †
Jako, czſimø[1]) Bo|dzantha obſza-
lowal, opan|cznacze. krziwen. zato-
gemu|dal. rolø ÿ yezorgo *wlgariter* |
Drziſlawÿ *Alius in testimonium.*

pro caso

1407 Pozn nr 628
Piek VI nr 1158

Obżałować

Jako Thoma tą lącą j rola,o yąszn gi

*Pyorth obzalowa,thą trzymal trzidzesczy

lat,nysz gy prawem wpominal

1415 Pyzdr nr 457

f. b

Obżałować

Jaco p◊Jacuszowye a Gneuomirowye sgednanv

minąla szą trzi*latho,czo gy bil Gneuomir

o trzi grziwni obzalowal

1416 Pyzdr nr 455

Obżałować

Yako tho swyadczymi, ysze czso iest poszyekl lǫkǫ pan Yandrzey, i yako gy pan Lascz obszalowal, tho iest *poszyek na swem prawem

1417 Pyzdr nr 509

Przyb 21

Obżałować

Yako tha sesczdzesanth grzywen, czso gich

o polowyczj iest obszalowala Smychna Chwal (a

thy penandze bili z maczerzysny, a nye sz

oczyszny

1418 Pyzdr nr 521

Obżałował

Yako tho swyadczą,csso Mylay szalowal ot

Katharzyny,swey szony,na Brodowskego,bi

gyey poszczwał gąszy gwałtem,temu mynęły

trzy latha,nysz pbszalowano

1420 Pysdr nr 645

Obziatować

I577. Jakoss my go nye sskazyl y nyez [x]rambyl
thwa[x] pomocza[x] y thwym kazanym thako
przyssanz yakom cza[x] obzalowal.

I435 Pozn nr I577

Obżałować = recognoscere

Johannes .. coram iudicio recognovit alias obżałował .. Martinum ..., 1438 Kozier. I nr. 24.

pro eo prout ipsum citavit, quia idem Martinus sibi derogaverat al. przyganił, quod ipse non esset ita bonus ut ipse

Tom 1573 II

L. Nie znane zapiski herald. — v Tow. Arch.

Obżałować - inculpare

Nicolaus...

Inculpavit alias obzaloual...

1444 Kozier I nr. 29

Andream... vicio infamiae

Obżałować

Econverso Budzynogius proponit

al. obzalowal Petrum

1445 AP2 XIV 176

Obżałować

Petrus... in isto ipsum ~~ipsu~~ Judeum inculpavit al. obzalowal in quinque milia marcar.

1445 AS2 XIV 182

Obziatować

1618 Tako my pomoſz bo. †. Jako mya margorzatha, y Anna zradwan|kowa. obſzalowaly. bych. ye dgich (!) oczczyſny wradwankowye wy | byla tegom gym nye-wczynyla |

I (pro 2) I

1445 Poznań 1618

Obziatować

Tako mÿ pomoſz bog ỳſwanthỳ krziſch, Jſzem nỳe-
wſząl phỳlippowỳ ⟨Sſtho⟩ | owỳecz oktore mỳa ob-
1645 Izalowa V(!) alem tho wſząl czſo my prawo | ſcazalo
in przỳlỳepicze[1]) — — —

V ⟨ī⟩

1446 Roku w 1645

Obziatować (2x)

Tako mÿ pomoſz bog ẏſwanthẏ krzÿſch., Jſze czſo. mya phylipp Noſſkow | obſzalowal ſprocuracia obſzalowaV(!) abych mw wſzal. Stho owyecz wprzẏlẏepi | czach tako dobrich iaco ⟦dzeſzancz⟧ {Scheſcznaczcze} grzẏwẏen thychem ya ẏemw nẏewſąl |

1646

V<i>

1446 Pozn w 1646

Obżałować – accusare

Gdy opawskym panom szprawa szkarano na pewny rok, porzynyesz szwyadecztwo, o gyczmyenka rzecz, o ktorą szą obzalowany, ony przynyeszly thakye szwyadecztwo, ktorym szye nye ~~[illegible]~~ ostthaly Orl. Mac. 42.

Ostbr Rp 38,1 : szą ozalowany

k. 72 r

obżałować

Gdy ktho bądze obzalowan

o głowę

Ostellae 49

(tytuł)

k 16 r+ OstBrRp ϕ

Obżałować

Gdy człowiek obżałowany będzie V o głowę... i może on
szwajcarstwo ~~wczynić~~ wczynić swem ojcem?
~~Szwajmy przyrodzonymy y Szymy ludzmy, czo pozy~~
~~thych rzeczach nye byly~~? Ort. Mac 49.

V OtBrRp 42,3: gdyby człowiek ożałowan

u. 16 r †

Obżałować

Dobry człowyek może szwego nyeodzye-
lonego szyna thako obzalowanego v
przyszyagą wyyacz, ale yenthly then nyn
przed thym obzalowan v° othakye Ort Mac 49 (śr)
rzeczy wyelkye... thakyemu nye może pomagać
przyszyach

v OrtBrRp 42,4 : ozą̨lowanego

v° —"— : ozalowan

z. 16 v +

Obżałować

Mayaly gosczye ... ~~albo okolyczny~~ szządownye ... myesczanom ... odpowyadacz V ... V bądaly ony thesz zaszyą obżałowany v nasz

Ort Mac 61 (dół)

V albo praw bycz

V oczkolwyek bądz

OrtBrRp 50,1: owynyeny

22v +

Obżałować

Yako albo

Kyedy ten, czo zapowyedzyal thypyenyadzę ma obzalowacz albo dobycz?

Ort Mac 76 (śr)

OrtBrRp 59,3: ozalowacz

K 30r

Obżałować

V pro myeru

Nye bądzyely zlomcza myery V ~~ar~~ ~~z~~ zawyeszone dny szą goracza vchwaczon y obzalowan, V nadto gy mayą... zalo- Ort Mac 78(9)
wacz w trzech szadnyech obyczaynye wylo-
zonych

V ortBrRp 60, 2: ozalowan

K. 31 r

Obżałować

Obżałowany - oskarżony

Jeden żałował na drugiego po śmiertelnej ręce ... Thedy

Odpowiedział ten obżałowany człowiek Ost. Mac. 80

sm. 16. 81

OstBrRp 62, 2: ożałowany

k. 32 r - v.

Przywyedzyeny sza trze przed gayny szad. czo rzą yaczy y tha goracza rzecz przed

Obżałować - accusare w goraczych rzeczach... siedem stogy, e

(Czy yączczy obżałowany y fordrowany szlowye prawem dobywany ~~[illegible]~~) Ort. Mac. 84.

czyr pyen podług prawa

Ort. Rp brak w fot.

k. 34 r-v (fot zamazana)

Obżałować

Czy czo foldrowały maya... gorączą rzecz...
nathych nie jest doświadczyć albo dokonacz,
gdy ony thy yaczcze w goraczey rzeczy
obżałowały

Ort Mac 84 (śr)

Ortsz Rp 9

34 v +

Obżałować

V OrtBrRp 70, 2: ozalowano

Rączyly kto kogo, czo gy obzalowano V
o glowa... a nye postawyly go ku prawu,
tedy ten rąkoymya ma szam szaplaczycz
w garleth

Ort Mac 93 (d)

k. 39 r +

Obżałować

Mogę tego zlomczę myerv

obzalowacz nazaytrz

Oktbor 85

OrtBrRp 64,2: ozalowacz

w. 35r

Obżałować V° OrtBrkp 70,1: ozaluyą
F -.- ozalowany

Gdy człowyeka obzaluya V° o głową albo o czyaszkye rany ... czo o tho muszy V... pokvpycz L

Ort Mac 93 (śr)

V poracznyk L... a yako ten obzalowany V F ma prew bycz?

k. 38 v +

Obżałować

Nieobżałowany?

nyeobzalowan — nec conquerulatus ||

Ort. ~~gl.~~ Rp. 64

obzalowany — conquestus

ib. 66

Obżałować

Myemyly kto thesz szwa myewynnosci, albo szamotrzea
ten moze odych nam ~~na~~ szwe ręka
obzalnya-ly go ze szwyathky

Ostkow 93

OstBrRp 70, 2: ozalnyą-ly

k. 39 v +

Obżałować

Gdy człowyek bądze obzalowan o przyszyągą albo o głową

Ort Mac 95 (9)

OrtBr VI 370: ozalowan

k. 39 v

Obżałować proponere

citare et

(iudicialiter proposuit alias obszalował

1480 fgl XVIII 201

Obiatować

Est unus ‹qui› alium ‹inculpavit›
al. obsaloval, tetigit unus ad advoca-
tum dicendo: Domine advocate! Sicut
tibi bene est notum ..., dedi testimonium
propter ea.

XV Ortwp M 20

Obziałować inculpare

Hoc est factum, quia unus alium (inculpavit) al. obsałował pro dampno, quid sibi faceret dampnum in orto sicut fertonem.

XV Ortwp M 21.

Obziatować diiudicare

Tota communitas hominem diiudicavit al. obzaloval(...) procon-
sulem olim antiquum existentem
pro quinque marcis civitatis pecu-
nie, quas dedit ... absque scitu com-
munitatis.

XV OrthpM 23

Obżałować diiudicare

Ipsum (sc. proconsulem) tota communitas diiudicavit al. obżaloważalo et ipse voluit [illegible] audire

XV OrtWpM 24

Obżałować

k. 33v

Obzalowaly = maculaverunt (~~mendaces~~). +

1471, [illegible]

mendaces ostendit, qui maculaverunt illum

Sap. 10, 14

Obżałować
Simon,
contra dictum Pechnonem
Astitit terminum wlg. obszalowany rok 1398 Lekn.
II, № 2070.

Simon ... astitit terminum suum vlg.
obszalowany rok super Pechnonem ... pro
4 vaccis et decem anseris concione
fidejussorie

1398 Lekn II w 2069

Obżałować się

Gdisz szyą thak tho adamowi y ge-
wya stało owa trze navczenszi magistri
obszalowawszi szya yego vbostwa y ma-
lze, veszli szą w rada

ex XV CMPKY. II, 317.

k. 1v

Obżałować

1408... Budzywogius proposuit a ~~lis~~

obzalowal Petrum 1445 AGZ. XIV. 176.

~~ArchB. XIV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sadów LwoWskich

R 1445. str 176.

350

Obżałować

~~1456. et in ist~~ ipsum Judeum inculpavit ~~alias~~ obzalowal ~~in~~ ~~quin~~ que milia marcar. in dampnificacione terre Regalis

1445 AGZ. XIV. 182.

~~: ArchB. XIV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sadów LwoWskich

R 1445. str 182.

373

Obżałować

wg Pozn w 82

~~Potrek ne obszalował Sandzivoya przet sze[s]czą nedzel 1390 Leksz. I. № 872. Symon . . . obszalował ~~[illegible]~~ Przibignewa Borowskego o mlyn 1399 ib. № 3017.~~ wg Pozn w 403

Obżałować

1401 Taco my pomoſz bog † | Jaco czo
mą pan Melinſky | obſzalowal ɔdwu
kmothowiczu | bich|e v mąl wſzacz
nayego dze | dzyne gwaltem awyodl
ge | przeſtrzy granicze tegom ne-
vcz | ynil ale czom ge wſal to | me
wſzal wſch{w}em gezerze | anymi
lowya riby | — — —

[1]) ‘a oni’.

V ‘je’

1432 Pozn w 1401

Obżałować

1612. Jsze yakosz nass pan Stanislaw obszalowal bychom wszaly iego resch...

1443 Pozn nr 1612

Obzalować

1613

Thako nam pomoſz bog ẏſwyanthi.
Jako Nas pan Staniſlaw oſt^ro^roſz-
ſkẏ|obſzalował., obſchenẏczą, tako
dobrą, yako dzeſzandz grzẏwyen

1443 Poznań 1613

Obziatować

Tako my pomosz bog † Jako mya
dominus Stanislaus oft[r]orsky obsza-
1614 lowal | *pro avena ita bona sicut* | *de-*
cem marce, quia nihil ipsius recepi,
sed quod recepi, meum recepi, neque
aliquid ipsius dare habui super de-
cretum dominorum, neque ipsius
utilitatem habeo.

1443 Pozn nr 1614

Obżałować

Yako thy koly,o [t]ktore mye obszalowal

Woyslaw,thy kolim wydzerszal pocoynye mymo

trzi latha

1428 Pyzdr nr 901

Obzatowanie

Cum

Ista domina inculpata pro homicidio et penes nullam violenciam arrepta, sed solum super simplam assercionem et in presencia advocati et scabinorum post querelam al. po obzalowanyr, negavit

XV Ortlfp M 18

Obżałowanie VOrtBrRp. 64,1 : ozalowano

pro obzalowano ?

Gdyby ...czokolwyek gynnego nyerzadnego vczynyono oczby myal bycz sząd gorączy a then czo to vczynyl tako asz za goraczey rzeczy nye vchwaczon y tho by obzalowanye V wednye szlowye przed noczą, mozely thego myeru złomcza wzawyeszony czasz szkarzacz y wthwyerdzycz ? Ort Mac 85 (śr)

k. 35 r

Obżałowany cf. Obżałować

obżarca

comes/atrix (obszarcza, szarloczka) pol. XV, R. XXV. 159.

med. ~~połowa w. XV~~

~~Brückner Kaz. ś. w. 8.~~

~~Rozpr. 26, str. 159~~

~~Pol. I. 475. k. 274.~~

1607

Obżarstwo

Davam sya vynyen deo omnipotenti...

Jakom koly szgrzeszyl,... obszarstvem, gnyevem..., tego my zal ~~ex. XV Spr. I 149.~~

Spow 3, 5, 6.

s obsarsthwa ib. 4.

Spow 8: zarlocsthwem (chyba to, ale inna
Spow 1: obloyszthwem (— — kolejność przechów)

+ PF IV Q

2 Wisł 1681 Q

Obżarstwo

Dawam sche tysche vŷna, ychem schrech'yla szyedmy grechow szmerthelnych, Spychy. sadrosczy, sneynawisczy. sobsarsthwa

Spow 4.

~~ex. XV~~ JA III 634

Obżarstwo

Nye w godowanyv vel. nye v obżarstwe non in comessacionibus R. xxiv, 371.
Xv med.

sicut in die honeste ambulemus, non in comessationibus et ebrietatibus (Rom 13,13)

k. 161, m. 52

Obżarstwo - gula

Gula - obżarstwo. † XV Zab. 517.
med.

Obżarstwo

Vbacz grzechow ssiedm (bycz tsze:) ...
pycha, ... zazdrosc, gnvsnoscz
z obzarstwem.

ca 1450 Pam Lit. IX 319

Obżarstwo

Jento syn.. oddal syą iest obżar-
stwu y nyecistocze

B2 Deut 21, 20

—

comissationibus vacat et luxuriae
etque conviviis

Obżarstwo

Bądzyczie pilny, by syercza
vasze nye byly opczyążony obżarsthwem
y thez obloysthwem, albo pyanysthwem
Reg.
1484 Profil. IV 711

attendite autem vobis, ne forte graventur
corda vestra in crapula et ebrietate Luc 21, 34

Obżarstwo – comessatio

Syn nasz... oddal syę iest obzarstwu BZ Deut. 21, 20.

4496

~~Obżarca~~

Obżerca

k. 31v

Obzierczie = comessatores +

~~B. [illegible]~~

1471 MPKJ:V/69

lub: comessatores obserzcze

qui autem comisatores pascit confudit patrem suum

Prov. ~~XXVIII~~ 28, 7

Obžerca A. Obžarca

Ocele

De clenodio Srenawa et de proclamacione Oczelye 1434 Stppp. VII, N° 685.

Ocen cf. Ocun

Ocet = acetum

Napawali me ocztem Fl. 68, 26.

I dali są w karmę moię szolcz
a w chczenu pieca moiego napa-
wali me ocztem Sim Pul

potaverunt me aceto

Ocet.

Folczą ssocstem napawan

~~yak proroku~~

c. 1420, R. XXV, 229.

Ocet

oczet = acetum

~~1472~~ Ros.

n. 973.

ROST. Symb r. 1472

ocet

Ten ps<alm> powyada, yze Xpus ... zolczyć y oczten (pro ocztem) na ostatku napawaniest

~~Tl~~

Ant 68 arg.

Ocet

O boze, ktory dlya othkupyenya szwyatha chczyalesz szye .... zolczy y ocztheem napawacz ... ex XV katuzn. ~~291/2~~.

292

Ocet.

Chwala czyebye na krzyżu sza=
nyonego solczya yocztem na=
pavanego

~~p. 1479~~ p. 1479 R. XXV. 243.
XV ex.

Ocet 'acētum'

acētum, essig, oczeth

c. 1500 Erz. ~~Stod~~ 54

Ochai

vlg.

Jubila Ochay filia Jerusalem id est anima fidelis, ecce rex tuus venit tibi iustus et salvator

R. XXIV, 367.

(exsulta satis, filia Sion, iubila, filia Jerusalem, ecce rex tuus veniet tibi iustus et salvator Zach 9,9)

Ochechulec = μ. Epilobium angustifolium

ochechulecz *acholoides

1472 Rost

n 1451.

Epilobium angustifolium L.

ROST. Symb. r. 1472

1451

Ochechulec

Ochechulecz = siren (1486) R. XXIII, 277

siren		dulciter	
ochechulecz		suaue	
Sirena	cantat	suauiter	ut

sumelego	nauigatorem	topelcza
stupefactum	nautam	naufragum

absorbet
deuoret

Br: wzięte z czeskiego

Cf. boh. ochechule = Sirena, wyrób sztuczny słownikarzy por. ochechlati = blandiri.

~~[illegible]~~ OCHEŁZNAĆ

Nieochelznac

non refrenans nijeochelznaijacz

med. SKJ, 1, 87, 1/2 XV w.

Mnyma sze bycz ... wyornym krzesczyanem nye ochelznayacz, nye zatrzymawayacz albo nye obvzdawayoncz ..., tego prozne ... krzesczijanstwo

~~O[illegible]~~ ochełznać OCHEŁZNAĆ Kryj powściągając

nyeochelsnayącz (Jac 1,26)

1449 R. XXV 165

rp. lw. nye-ochelznayacz, nye-zatrzymawąyacz ... non refrenans SK JI 86

(Si quis autem putat se religiosum esse, non refrenans linguam suam ..., huius vana est religio Jac 1,26)

OCHEŁZNAĆ

Ochełznać = infrenare

Ochelznal (infrenavit) 1451 R. XXII, 41.

Ochełznać cf. Okiełznać

Ochędożyć = orno

Vmeczony, ochandorzony mundatam et ornatam. c. 1450 Gr Fil. IV 571. Mat 12, 44

reuertar in domum meam, unde exiui. Et ueniens inuenit eam vacantem, sceptis mundatam et ornatam
Mat 12, 44

Huj fs.

Ochładzać = refrigero

ochładza

(refrigerat) ca 1461-67 Serm. 167 r.

1424/108 VI Mus. K. 167.

322

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mus. karta

Ochładzać = refrigero

czistotą yasz w gorączosczi czyalo ochladzą

castitatem que refrigerat carnem

ca 1461-67. Serm. 415. r.

Ochładzać

Ochładzaya (levant animum) pp. XV, R. XVI, 340.

Ochładzać

Ochładzający (refovens) || 1457 || R. XXII, 41.

~~(pro ochładzający)~~

(ox pro q)

film

ochłodą

./.

XV p. pert.

ochłodą davaya R.XXV, 180.

~~Brückner Kaz. św. 2~~

~~Rozpr. 85 str. 180~~

2616

~~Ossol. 4 Pt. h. 272.~~

dixit autem Laurencius ad Valerianum: Disce miser, quia carbones tui refrigerium, ochlodą, prestant, davayą

ochłoda

Vbostw ochloda dzyalacz

ex. XV 1409. Spr. I, 143.

(разрозн. оттиск)

Ochłoda = refugium mikrof.

Refugium = ochloda

ex XV NPKy. II, 324.

Cum Ipsa (sc. Maria) est refugium, ochloda, nostrum omnium (orum)

Ochroda

W wchlodzye = in umbra | 1458 | R. XXIII, 281.

(Zeb 515: 4e chlodzyc)

Ochłodzenie - refocillatio

Bili... studnyce, z nychże kradmo wodi naczivaly ku ochlodzenyu syercz swich wyącey, nyszly ku pycyu.
BZ Judith 7, 7.

ad refocillandum potius quam ad potandum

4497

Ochłodzenie = refrigerium

Tym, panye, y wszystkim w Jesu Cresto odpoczywayączim myasto ochlodzenya swyatlosczy y pokoyu aby odpusczyl, proszymy. ~~Mac. Dod. 62~~ I½ XV ~~Mac. Dod. 62~~.
(ipsis domine et omnibus in Christo quiescentibus locum refrigerii lucis et pacis ut indulgeas deprecamur)
1424 Msza ~~3 s.~~ III 62; sim. ~~Msza 4, 6, 8~~ IV, VI, VIII
oth poczynyenye ~~1, 7~~ I, VII

Ochłodzenie

Consolator optime, dulcis hospes anime, dulce *ochlodzene*
refrigerium

XV med. Gł Wroc 42r

Ochłodzenie - O Jasu Kristie...,

O, ochlodzenye moye, nye raczyz odsthapo-
wacz, ale raczy szemna osthacz/ Naw. 150.
(y)

474

Ochłodzenie

Dusche swyathy...

w praczach odpoczynyenye

thys... w gorączostczyach odethchnyenye

y ochlodzenye

II ½ XV R. XIII str. XXIV

mikrofilm

~~ochłodzenia~~

ochłodzenie.

ad refociandum

kv ochlodzenyv

R.XXV, 175.

XV p. part.

~~Brückner Kaz. śrw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 175~~

~~Ossol. 414. k. 123.~~

2132

Cur ostendit populo rosam
auream, in qua est balsamus
et aurum et muscus, pyzmo?
Et hoc ad refolciandum, kv ochlo-
dzenyv, penitentes omnes

Ochłodzenie - refrigerium

~~Dusze swyatki~~ k nam ex. XV

Przydzy, dusze swyatki (... ~~slothkye ochlodzenye~~ ! Akt. III, vol.

O nalepszy uczesziczelu, slotky gosczu nasey dusse, slothkye ochladzenye !

(dulce refrigerium).

Oblodrenie

Refrigerium oblodrenye

XV med. GłWroc 231 v/g

Ochłodzenie

Refrigeratum - ochłodzenie. mod ½ XV Lab. 515.

Ochtodrenie

Ochlodrenye . c. 1450 Cart. Fol. IV 576

Ochłodzenie

Thym, ipsis, domine, y swszythkym wyer-
nym w Kryszczye othpoczywyayączym
ochlodzyenya, locum refrigerii, wcze-
szyenya y pokoyv, vt indulgeas depre-
camur ca 1431 Msza XII s. 218

Ochłodzenie = refrigerium

Sim. Pul

Wwodl ies nas w ochlodzene Fl. 65, 11.

Izli (pro Szli) iesmi przes ogen y przes wodl, y ~~wwodl~~

et eduxisti nos in refrigerium

Spr. czy: fot

Ochłodzić

Ohlodzil: ut linguam meam refrigeret (ix. XV) R. XXIV, 65.

Jag. nr. 1619 Mar. z Groch. K. 158

Br. Kat. śrw. I. 28.

Rozpr. 24 str. 65 pocz. w. XV

(dw. 16, 24)

427

Ochtodzic

namneſſchy
et mitte Lazarum, ut intingat externum[7] digitti
ochlodzila
sui in aquam, ut refrigeret lingwam meam, quia
crucior in hac flamma

(Luc 16,24

XV med. Gl Wroc 48 v

Luc 16, 24

Ochtodrić

Ochlocryl. c. 1450 Gr. Fil. IV 578.

Pater Abraham, miserere mei et mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aquam, ut refrigeret linguam meam, quia crucior in hac flamma Luc 16,24.

Ochłodzić = refrigero

Uźrał Abrama zdaleka... i rzekł: oczse Abramie... poszli Łazarza, aby rozmoczył na=mniejszy palec wodą, aby mało ochłodził ję=zyk moj [mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aquam, ut refrigeret linguam me=am] Rozm. 395.

Luc 16,24

Ochłodzić się = refrigi

Odpusci mi, bich se ochlodzil (Fl. 38,18.

drzewcy niszodydą a daley ne będą

Pul: bych ochlodzon

ut refrigerer

Ochłodzić

Ochlodz = recrea || 1444 || R. XXIII, 306.

fessa corpora odranczona recrea ochlodz

Ochładzić

Hejnmy

Ochlodzila by = elevat 1444 R. XXIII, 307.

Ochłodzić

Ochłodzylesz (refovisti pectora) pp. XV R. XVI, 337.

Lustrat adhuc tribus locis p. pr. te structa cathedra ...,

Nec tantum tribus his refovisti, ochlodzylesz, pectora sacri

Ochłodzić –

ochlodzijcz

reficere – ca 1428, Prfol. I 491.

około r 1428

glOssy około r 1423

MAL. Zab j polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str, 491

493

Ochtodzić

Ochlocrona. c. 1450 Fil. IV 580.

OCHŁÓDCA

Hymn

Ochłodca

Ochloteza ≠ recreator || 1444 || R. XXIII, 304.

Ochmajster cf. Ochmistrz

Ochmistre

Ochmagister

Nota iudicium ... in adventu serenissimi principis domini regis nostri generosi pretorio civitatis Poznaniensis per dominos videlicet .. episcopum Poznaniensem ... / .. Sbigneuium marszalconem domini regis, ochmagistrum domine regine, Janussium Gneznensem castellanum

1405 KsZPozn nr 2301

ochmeister

Hochmeister

1421-3 AKH VIII 249

Ochmistrz -

ochmistrz

aulicarius - ca 1428 Prof. I 495.

glOssy około r 1428

MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str. 495

753

Actum ... in castro Sanok ... coram
dominis Petro, hochmyestr, capitaneo
1435 Ag2 XI 96

ochmistrz

Clysch ... coram nobis, capitaneo Sanociensi, Petro Chelmenski, hochmystro... cognovit voluntarie super Rayd

1435 Alg. XI 100

Ochmistrz

ochmÿstrz aulearius 1437 Wisł. №228.

s. 85

KATAL. RĘKOP. Biol, Jag
№ 228 Isnàcensis, r 1437

64

Johannes de Zagorani, ochmeyster.

1442 - 52 AKH VIII 250

Castr Ciac IX 875

Och mi sta
Ochmayster

magister curie alias ochmayster.

1455-77 AKH VIII 250

Ter. Lelov V 205, 225
Leloviensia

2

Ochmistrz

eunucho ochmistrzowi;

[redacted]

~~Brückner Kaz. Ś. w. 3.~~

~~Rozpr. Tom 25 str. 108~~

~~Pet. Łac. I F. №497~~

~~Świętokrzyski w XV~~

XV, R. XXV, 198.

XV p. part.

3066

Ochodzenie (?) v. Ochodzić.

Ochodzić = circuire czy ochodzenie

Głowa ochodzona gych Fl. 139, 10. Id. Pul. (falsa interpretatio; in ~~lat.~~ textu lat.: caput circuitus eorum).

Sin. Pul.

Secundum Nehring falsa scriptum pro: ochodzena gen. sg. nominis Ochodzenie = circuitus

Ochodzić cf. Obchodzić

Ochopność 'affabilitas'

affabilitatem i. ochopnoscz

c. 1500 R XLVII 371

~~Primo~~ Primo debet ad eam (żona) (sc. uxorem)
habere affabilitatem id est ochopnoscz

Schopny 'prom(p)tus'

quando scilicet est promtus
i. schopny ockopny ... ad
idest

c 1500 R XLVII 368

dominum est elevatus

Ochopny

Ochopny = frontier || c. 1500 || R. XXIV, 378.

Ochopny

Fuit ostensus litus ochopne..

c. 1500 R. XLVII 3/0.

Oehora-Ahara

Benyamyn urodził... Oechora BZ I Par. 8,1.

4498

Ochotnie - blande

Ochotnye y czycho k nym mowyl BZ Gen. 50, 21.

Y uczyeszyl gest ge,

1471 MPKJ v. 14: lagodnye

MPKJ v 14: ochodnye
(mb)

4439

blande ac leniter est locutus

Ochotnie

ochodnye - blande B.

~~1471~~ MPKJV 14

war Kal. łagodnye

v. łagodnie

Ochotność – hilaritas

Ochotnością gest obdarzon wszitek zastęp i Judzski
BZ II Par. 30, 25.

et hilaritate perfusa omnis turba
Juda

4500

Ochotności

Ochothnoscz = subtilitas ½ XV R. XXIV, 349.

Subtilitas przepatrznoscz, ochothnoscz

Ochotny

Ochotiny humanus

ca 1500 R XLVII 355

Ochra cf. Okir

Ochrapialy 'raucus'

raucus, heyset, ochrapyaly

c. 1500 Ex. ~~Stow~~ 54

Ochrapieć –

vsta -- ochrapyaly –

rauce facte sunt fauces...

1/2 XV SKJV 271

*Cyskom praczoval wolayacz, assz vsta moye ochrapyaly clamavi clamans rauce facte sunt fauces mee (Psal 68, 4)

Ochrapieć 'raucescere'

raucescere, heyser werden, raucere idem,
ochrapyecz albo onyemyecz

c. 1500 Erz. ~~Słow~~ 54

Ochrapieć cf. Ochrapiały

Schrapienie 'raucitas'

raucitas, onyemyenye, ochrąpyenye

c. 1500 Er. ~~1500~~ 54

Ochromić

fecisti manu vlg.

ochromijl

1421 Arch Castr Crac I 1477

1421 Lstr

1477.

Ochromić

Yako Maczey nye ranil Stanislawa z Lagyewnyk

any go w ręke ochromil

1432 Pyzdr nr 1071

Ochromić quia supervenit violenter in hereditatem Podgorkow, ibidem Clementem vulneravit vulnere cruento

~~[illegible]~~ ipsumque in manum suum mutilavit ~~alias~~ ochromyl perpetualiter

1441 ~~AGZ. XIV. 33~~

~~Arch. B. XIV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV
Zap. sadów LwoWskich
R 1441. str 33.

63

Ocεromić

(sc. Johannes)

tu (superveniens ... in nostro iudicio ipsum in [...] tulasti al. ocromilasch [...] vlg. wyazma chromatha et cum hoc sibi intulisti septem vulnera cruenta

1452 AGZ XII 216

Ochromić

Bądzyely czlowyk(e)k czyaszko uranyon
albo ochromyon ... thego zaplatha yesth
dzyelyacz funthow

Ort Mac 33(d)

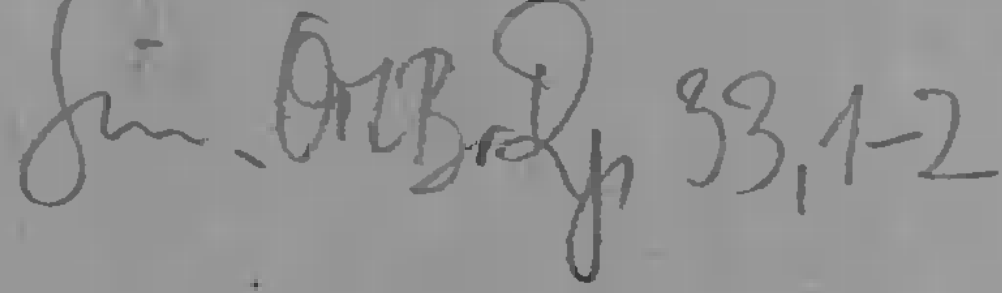

Ochromić

Bandze ly czlowyek ... ochromyon ...
tego zaplata gest dzyewyącz funthów.

Ort. Kat. 202

~~II 7/2 XV Silzber. CXI 202~~

Ochromie

o p

1636 ~~intulit sibi Petro vulnus cruentum letale in manu ipsius dextra, per quod vulnus sibi~~ manum destruxit ~~alias~~ ochromyl 1482 AGZ. XVIII, 238.

qui paratus est ipsum convincere alias pokonacz nullum ius obmittendo...

~~ArchB. XVIII~~

AGZ. XVIII.

Archiwum bernardyńskie T. XVIIi
Zap. sadów Przemyskich
R 1482. str 238.

332

Ochromić

Jakom ya .. zyemakowy .. rany krwawey nye zadal .. anym go ochromyl

1489 Prfil. VIII, 20.

Jakom ya gwałtem, ostra bronya, szabla y syekyerka Zyemakowy y gospodzye yego rany krwawey ny zadal y raka prawa, anym go ochromyl ynako y ronyl, yeno za poczatkyem yege (pro yego)

Dehromić

Czso na mię Michal zalowal o kon, tegom ya ne hochromil 1405 Ks. M. I nr. 512.

Ochromić

equum

item equum trium sexagenarum sibi percussistis ~~alias~~ ochromyly violenter

1438 AGZ. XII. 427.

~~; ArchB. XII,~~

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sadów hal

R 1438 str 427

869

Ochromić

1333. (426) Tha mi bog etc. yakom ya nyeochrovmil (!) szerzepycze (!) thvey za zymarcz[2] szym szrepczem domo-mv (!) szego gwantham (!) yako (plo) polthory kopy. — yako mi othim vyemy.

1470 Zap Warsz nr 1333

Ochromić

1409. (487 r. 1475) Jakom Ja Jemu konya Czyszauego napolu nyeochromyl gawlthem (!) Jako Cztirdzyeszczy groschj thako my Bog pomoszy.

1475 Zap Warsz nr 1409

Ochromieć - claudicare

Pożyczaw konya v przyiaczelya, ochromyege ly w nyego, ma gy chowacz za dwye nyedzely Sul. 12

Gysz wsmoseli, wroczi mo gy

(si claudicaverit)

Ochromienie

Wybyą ly komu ząb, tho nye yesth ochromyenye
Ort. Mac. 57. Sim OrtBrRp 47,2

Wybyały (leg. wybijęli) komu zab albo vchnały mu kabalyecz palcza, czo nye gyesth czaly czlonek, albo kawalecz vcha, tho nye gyesth ochromyenye... ale gdyby komu vczyatho czaly czlonek sz palcza albo vcho albo nosz, vsztha nogą, oko albo madzye, tho zowyemy chromothecza podlug prawa

Ochromió? Ochromienie? **OCHROMIENIE**

tu ipsum Prothassium violenter (percus)-
sisti et intulisti eidem vulnus cruentum (in) manu
sinistra, a quo vulnere ipse est claudus hucusque
alias na raku le(wu) yest chrom, quod
vulnus ministerialis ... conspexit, ideo
te cittat pro vulnere cruento et pro dicta
clau[...] sinistre manus alias otho
ochrom ... lewe ranky, prout ius decreverit.

~~(1473)~~ 1475 A 92 XV 476

Ochrzcić

Okrzcić = baptisare

~~Gest~~

Gest on krola ... gest był okrzył (!) Gn. 172, b.

Swóty Barthlomeg ... gest on krola
the to szome Indić gest był okrzył
y na narą kresczyganską gest gy on
był nafroczył

ochrzić

I przyszly thesz czelnykovye, yszeby
byly ohrczeny Ew. Zam 298

at baptizarentur Luc 3, 12

Ochrzcić Jacz vodą krczą vas, abyecz przygdzye mocznyeyszy...)

then vas okrczy wdvchu szvyathymy ognyo

Ev. ex. XV PF XIII 299

Ja od czyebye mam bydz okrczon.

ib. 300

przyszly thesz czelnykovye, ysze by byly okrczeny. ib. 298

ipse vos baptizabit Luc 3,16

ochrzcić

Tedy przy<y>szedl Thus... do Jana, aby byl okrczon od nyego. A Jan nye dopvsczal go, movyancz: Ja od czyebyc mam bydz okrczon, a thy gydzyesz do mnye

Ew Zan 300

ut baptizaretur ab eo Mat 3,13

ego a te debeo baptizari Mat 3,14

Okrzcić Ochrzcić
et Jesu baptizato

A Jesvszevy okrczonemv y mo-
dlączemv szya othvorzylo
szya nyebo || ex. XV || R. XXIV, 96.

Ew Zam 300

Zam. Q. № 1119
Br. Kaz śrw 1 str 59

Rozpr 24 96 kon XV

3781

Jesu baptizato Luc 3,21

Ochrzcic

~~Z~~ Okrzcić

Jus decrevit, quod debet Johannes Advoc. Crosn. nominare ~~alias~~ okrsczicz in iure proventus, pro quibus statuit fideiussores Petro ~~Advocato Crosn.~~ ~~: ArchB. XI.~~ 1461 : AGZ. XI, 465

okrsczil proventus (an.)

nominare a. okrzyczycz 1462 AGZ III, 227

~~Archiwum bernardyńskie T. XI~~

~~Zap. sądów sanockich~~

~~R. 1461 str. 465~~

554

1

ochrzcić
okrzci

rus (powiedz)
(zapyt o termin, kiedy upływa)

Veniens dominus Nicolaus... index, querulavit super dominum Georgium Mathiaszowicz, quia tu... in villa Gruschowka census, proventus et labores recepisti dampni in valore X marcarum. Stans ibidem dominus Georgius... dixit: Quando al. ohrzty my to, kedy. Tunc dominus index dixit: annus lapsus est circa festum Penthecosten

1445 AGZ XI 253

Ochrzcić ~~k. k. m. o~~ Veniens ~~do~~ ... ~~Ty index~~ ~~Querulavit super ... Georgium ...,~~

Okrzcić ~~quia tu~~

~~Stanisławowi dominus Georgius~~

Mathiaszowice dixit: quando ~~alias~~

okrzty my to, kedy. Tunc dicis index (dominus)

dixit: annus lapsus circa festum Pentecosten

Penthecosten

1445 **AGZ.** XI, 253.

Okrzcić ~~[illegible]~~

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sądów sanockich

R 1445 str 253

293

Okrzcic nominare Ibidem ius decrevit diffinitam sententiam:

quod Johannes advocatus debet nominare alias ocrzyczycz in iure proventus pro quibus statuit fideiussores Petro advocato Crossnensi.

1462 A 92 III 227

Ibidem [z nast. kartki]

Ochrzcić
Okrzcić

debet nominare vel
(baptizare al. okrsczicz hoc testimonium
1495 Appp. IX, № 1126.

Domine index! Ex quo in tercio iudicio ~~ius~~ ius decrevit mihi, quod parsadversa ex reformacionibus suis recepit sibi testimonium, hic quero in iure, utrum debet nominare vel baptizare al. okrsczicz hoc testimonium

232

STAR. Prawa pols. pomn. T 9
Piekos. Akta sadu leńs.
w gród. Goleskim r: 1495 № 1126

ochrzcić

Johannes advocatus Crosnensis per suum procuratorem okrsczil proventus, pro quibus statuit fideiussores, videlicet ceasus et alios proventus, qui spectant ad medietatem advocacie Crosnensis

1461 AGZ XI 465

~~(2 razy)~~ 2

Okrzcic Ochrzcie nominare

Ibidem

Crosznensis

stans advocatus per suum prolocutorem iuxta sentenciam diffinitivam nominat alias ocrzyczyl proventus, pro quibus

1462 AGZ III 227

Statuit fideiussores, videlicet census et alios proventus, qui spectant ad medietatem advocacie Crosznensis

2

Ochłowac' cf. Echtowac'

Ochtowan cf. Ochtowac

Ochudziat Ochudziały

Ochudzał – attenuatus B.

147 MPKJ V 24

v. Ochudziały

Ochudziały (war. lub. ochudzał

Ochądzały = attenuatus

~~B. ochudzał~~

1471 MPKJ. V, 24

si attenuatus frater tuus vendiderit possessiunculam suam

Lev 25,25

~~Lev. XXV~~ v. ochudzać

Huj żubożawszy

Ocy. vaśne się

~~o, ś~~ ofacić się

~~ofacę się, ofaćiš śę, ofaćić śę~~

(leg. się)

ofacy swą qui equus

ab aqua constipatur

~~Prob. I N 50~~ PrFil.V,32.

1434

Pr. śr. sł. p. str. 32

Brückner Prfil 5 32 r 1434

1331

Ochwacić

Matricaria, Marcina, prodest his qui per potum se offendunt alias ochfacza.

2. p. XV R. LIII 67

XV p. pat.

Ochwat

ochwath-asseclitus

c 1455. JA .14.. 494.

546

~~ARCHIVUM XIV str. 1941 ok. r. 1455~~

Ochwat 38

Bedn Med 14

Contra ochwath XV ~~Wiszn IV 194~~

p. part

Contra ochchwath

Rozszerzyć z ohp. B.K. 794, 8ce, k. 104 i d.

ochvat, ~~a~~ (=choroba końska)

Od ochwata, quando non potest digerere, illi debes dare intestina piscium comedere in pabulo JA.IV,90.

~~JA.IV,90.~~

~~Col. Poln. Gl. I f. 251~~ ca 1500

ochwat die Rehe, Nehr.

eine Pferdekrankheit

49

ochvat, u

ca 1500 JA.IV,89.

Od ochwatu vodnego. ~~JA.IV,89~~

Quis equus egrotat ab aqua, illud debet considerari circa stillacionem, minue

~~Col. Poln. Gl. I f. 250~~

venam, et curabitur

32

Ochwat

nausea est appetitus vomendi causatus ex fetore et contingit in mari, proprie vulgerunge, brzythkoscz albo ochwath

c. 1500 Erz. ~~Slow~~ 54

'choroba morska'

Ociąć - abscindere

Gdi tylko gałąszy othnye, cztirzi skoczcze zapla-
czicz muszy Jul. 59

(si tantum propagines abscidevit)

Dział 58 o

Ociąć - mutilare

Za każdy gynszy palecz, vcząw gy, trzy grzywny grosszow themu oczątkemu ✓ zaplaczycz ma Sul. 67.

✓ (ipsi mutilato)

Dział 55: vraszonemu

J. Kolecyć

Ociąć. cf. Obciąć.

Ociążdzać

Yakom Myrka wkupyl do Thomislawa do lyassa

pyrzwey,nyszly gy *oczyandzan (pro oczyandzal)

1421 Pyzdr nr 965

Ociągać cf. Oskudzać

Ociążenie - gravamen

Rosmagithimy oczązenymy... vczysnyenye czirzpyą Sul. 75

Ociążenie

Yakokole

O latha gim bylo obeszrzano, yako tho parobkom do pyączinaczcze a drzewkam do dwunaczcze lath wlicznye, aby w then tho czasz nye powinny bily othpowyedzacz, a wszakosz ginszimy rosmagithimy ocząrzenymy cząstokrocz vczysnyenye czinpyą (tamen aliis diversis gravaminibus multotiens opprimuntur) Sul 75

dokuczliwy ciężar, trudność

Mał o

Ociążyć (się)

Clamor Sodomorum et Gomorrorum multiplicatus
(*oczafilo*)
est et[4] peccatum eorum aggravatum est

XV med. Gl Wroc 64 r

(Gen 18,20)

w. grzech ich zbytnie ociężał
j. obciążyć, powiększyć

Ociążyć

venite, podcze, ad me omnes qui laboratis et onerati, ~~ex~~ ocąszeni, estis, et ego reficiam, posilą, vos

Ocąszeni = onerati R. XXIV, 75.

~~Jag. nr 1297 K. 92~~

Br. Kaz. Śrzo. I 38.

Rozpr. 22 str. 75 pocz. w. XV

mikrofilm

74

1576

Mat 11, 28

Ociążyć

Po wszitki czasy bǫ́dzesz czirpyecz bǫ́dǫ́ ('biadę'), oczǫ́zon sǫ́ǫ́cz nasilim (opprimaris violentia), a nye mayǫ́ kto by czǫ́ vibavil

BZ Deut 28,29

udręczać, uciskać

Ociążyć – opprimere

Cananeyści ocyąszily są was BZ Judic. 10, 12. ~~Bądzesz czirpyecz... oczązon sąącz na misli nasilim ib. deut. 28, 29~~

(oppresserunt vos)

4501

~~a. o.~~ Ociec piscinam ipsi

perfodisti al. przewalilesz albo przekopal violenter

~~#~~ expiscasti piscinam, zue circumvalu-
it civitatem Vischnyam ~~alias~~ oczekl
albo obyezal, ~~dozna piscina ze-~~
~~cepisti pisces in valore centum~~
~~marcarum~~ 1467 AGZ. XIII. 547

Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zap. sądów przem. i przeworsk.

R 1467 str 547

obiec wkoło 590 oboczyć

Ociec (ociekę).

Przygodziło się, iże jeden łowiec, tegoż był wąż ujadł a od jadu wszytek ociekł [contigit, ut quidam eum venator inveniret, a serpente qui fuit veneno fuso lesus totusque tumuerat] Rozm. 161.

tumeo 'puchnąć, wzbierać, nabrzmiewać

Ociec (verbum)

Bo ji tako trudno męczyli wiodąc ... a potem jego świętą brodę tako trudno siepając, iże sie jemu wszytki zęby poruszyły i usta ociekły Rozm. 662.

Office of Object

Ociec cf. Ociekły

ociec d. ojciec

Ocieczenie

oczeczenye - tumor

~~[ocieczenie]~~

1455. JA.14.. 490.

J. puchlina, nabrzmiałość

241

~~ARCHTOMXIV str. 490 ok. r. 1455~~

Ociekać

Oczycka (interfluit) pp. XV. R. XVI, 344.

Ociekać cf. Obciekać

Ociekły

Na ocziekle nogky, gdy kto polamye.

Quidam ciuis ... cecidit ab alto et confregit sibi pedes alias tibias et maxime sibi inflati fuerunt XV p. post.

BednMed ~~50~~ 74

77

* Kstr Kat [illegible] nr 277 inaczej, cf. mikrofil

Ociekniénie-

oczekną̨ne

tumor? - ca 1428, Prefil. I 487.

glOssy około r 1428

MAL. Zab j polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str, 487

244

Ocieknienie

oczeknyenye – tumor

c 1456. JA. 14. 495.

~~ok. r. 1455~~

668

~~ARÓDTCMEIV str. 495~~

Ocielać of Ocielały

~~Ocieleć~~ ~~[illegible]~~? Ocielały może a

[oczelało B.] (~~conternantem~~) (construnantem B)

Trzy krocz oczelała = vitulam consternantem.

~~B. trzykrocz oczelało = vitulam [illegible]~~

(~~Vulg. vitulam conternantem~~)

W. cielice trzecioletniej ~~XLVIII, 34.~~

1471

MPKJ.V.101

(de clamore Hesebon usque Eleale et Jasa dederunt vocem suam, a Segor usque ad Oronaim vitula conternante Jer 48,34)

Ocienić = obscurare

yrzę Czmy ne oczeneny bądą (Fl. 138, 11 (tenebrae of czebe, quia non obscurabuntur a te).

W albowiem ciemność nie zaciemnia tobie

Ociemniać cf. Ozimniać

Oziemnić się – caligare

Nyobyosa syø oczemnyø rossø BZ Deut. 33,28.

(caelique caligabunt rore)

4503

~~nieocieniony~~

Ocienić – obscurare

~~Ze~~ Czmy nyeoczyenyeny będą

Pul. 138.11.

Ocienić – obumbrare

spiritus sanctus superveniet in te et virtus altissimi

oczyeny czyebye – obumbrabit tibi

(Luc 1,35)

½ XV SKY V 279.

272 r

V: zaćmi tobie

Ociepka - fasciculus

Jenze

Wznyesze oczepkę przed panem BZ Lev. 23,11.

v (elevabit fasciculum)

4504

w : snopek

Ociepka

Laurentio dicto Ocrepka

1446 Brod. IV 241

Ocierać

Ocirać –
yakosz wlyal yey, gdy
Nogy thwoye vmywala ze lzamy y wloszy
oczyrala Naw. 168.

476

Ocięcie

Maczey Zakrzewsky nye zachowal
w domu swogym .. zlodzeyow, lotrow y zboyck
..any .. wyprawyl na skazanye, zbycze, oczyan=
cze, ranyenye Stanislaowich czlonkow,
272 XV Prfil. VIII, 19. glowy, palcow
i ranky

Ocięcie cf. Obcięcie

1

Ociętność -

oczęthnosz

contumacia - ca 1428, Prfil. I. 494.

około r 1428

glOssy

MAL. Zab j polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str, 494

670

2

Ociężność –

oczonthnoszz

sevicia – ca 1428 Prfil. I 494.

glOssy około r 1428

MAL. Zab j polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str, 494

724

Ociętność cf. Obciętność

Ocin

Oczin oczecz był w dzierżeniu... carczmi 1399 Sppp. VIII, № 8492.

Ocin - Otae

Jako eze szę Maczey wrzucił w Oczinę łękę 1411
JA. VI, 213.

Ścinać = caedo

Drudzy ścinali rozgi z oliwnego (sałyżnego) drzewa i stali na drodze [alii autem caedebant ramos de arboribus, et sternebant in via] Rom. 447.

Mat 21, 8

Ocinać cf. Obcinać

Ocios? Zacios?

~~1859~~ ~~Tenebit, habebit~~, possi[debit cum omnibus proventibus] censibus, laboribus, redditibus a~~lios~~ zoczoszy

1483 AGZ. XVII, 202

~~Arch. B. XVII~~

< >

Archiwum bernardyńskie. T. XVII
Zap. sądów Przemyskich
R 1483. str 202

142

Ociosaé = quadro

ozoffali

(quadrarent)

ca 1461-67. Serm. 109. r.

1424/108 Kapit. Krak. K. 109 r.

213

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Ociosać cf. Oczosać

Ociosanie

1161 Taco gim pomofz bog etc. yaco | czomu thomiflaw wfzal kone | tomuye wfzal wyego wcupenu | woczoffanu czo wnego kupyl *Testes:* | Jaco to Swacza — — —

1423 Foru nr 1161

Ocirać cf. Ocierać

Octowy ~~c~~ctan - acetabulum

Octowe czbany (banye) ... offyerowany mayą bicz BZ Ex. 37, 16.

w ktorich

(acetabula)

plinączce rzeczy

4505

Octowy

Dzban ~~o~~ocztowy = acet~~o~~abulum

war lub. dzban ocztowy

1471 MPKJ. V, 17.

(parabis et acetabula ac phialas Ex 25, 29)

W miski i czarne

Ocucenie

W oczuczenu grzechow

remittuntur tibi peccata (in. XV)

R. XXIV, 68.

~~Jag. nr. 1619 Mac. z Groch. k. 268~~

Br. Kaz. śrw. I 31.

Luc 5, 20

619

Rozpr. 24 str. 68 pocz. w. XV

Ocucić się

surge oczucziszą = c. 1420 R. XXIV, 81.

~~Jag. nr. 1299. k. 7~~

Br. kaz. śrw. I. 44. fot

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV

surge, qui dormis et illuminas (pro illuminat) te Xt, qui dicit tu homo, qui iaces in peccatis vlg. oczucziszą

Eph 5,14

2254

Ocucić się

Eya dusza moye
poczuci sa, długosz spale

~~XV p. post. Sob. III 345~~ Skarga Wrocł w. 31

~~ocknę śę, ńe śę, nąć śę~~ (?)
ocucić się

Eẙa, eẙa, dusza mogẙą,
oczvkẙ szą, dawnosz (dlugosz) spala

Skarga Moz. w. 18

~~MPKJ. I. 197. e.~~

~~Żale umier. e Nekr. A. S. 293~~

V. 197 h. „nye czkylem" = nie czciłem

Ocucić się

evigilans

Oczuczucz ze sna (evigilans de sompno) pp. XV
R. XVI, 349.

Ocucić

Oczvcz = expergiscere || ½ XV || R. XXIII, 269.

Cur tam diu dormis? Ecce iam sol omnis intrat fenestris et tu adhuc dormis. Expergiscere, oczvcz, et surge atque tuum repete studium

czyt. EB

Ocucić · expergisci

Expergiscimini, oczyczyczo, et lau-
ex XV MPKJ. II, 326.

date qui habitatis in puluere
(Is 26,19)
czyt EB

Ocucić 'expergisci'

expergisci, ausz dem schlaff wecken oder erwachen, oczvczycz

c. 1500 Erz. ~~Stow~~ 55

Ocucić się
ocuciwszy się

a kiedym uźrała, iże już biorą miotłę, ja ku pirwemu razu jako sercem urażonem odwiedziona jestem odrozumow, bo mi sie widziało, iżby ostry miecz serce moje przeszedł a pomałej chwili ocuciwszy sie uźrałam ciało jego wszytko zedrane. Rozm. 821.

Ocucić - evigilare .

Gdisz bil Jacob ze sna ocuczyl, rzekl gest BZ Gen. 28,16.

(cumque evigilasset Jacob de somno, ait

4506

Ocucić się

A toć my mamy przykładem swóte Marie Magdalaniy vczy-
nicz

Isbiehom szą f nasich grzechech(!) oczuczyly Gn. 14,a.

25

Ocun

Arum maculatum L.

Ocun = pl. Arum maculatum

oczun = barba aaron

1472 Rost. n. 329.

czerkie ocun, ocoum

obrazki plamiste

I OST. Symb r. 1472

329

Oczuy = pl. Colchicum autumnale

oczuy = hermodactilus ~~(A 1468)~~ Rost. n.

ca 1465

4376.

120

4376

ROST. Symb. r, 1468.

Ocun Ocun Colchicum autumnale L.

Ocen = pl. Colchicum autumnale

oczen = heamodactilus 1472

Rost. n. 1135.

zimowit jesienny

1135

POST. Symb r. 1472

Oeuh Ocun

Ocym = pl. Colchicum autumnale

oczym Cn = hermodactulus

Ros. n. 6110

XVI w.

6110

RCST. Symb. w. XV,

Ocym cf. Ocin

ocr ef. co

Oczakawanie ef Oczekawanie

Oczanki = pl. Euphrasia officinalis L.

oczanky = gentrigia

1478

Rost. n. 2235

świetlik

ROST. Symb. r. 1478

Oczarować

•

już nas nieoczarujesz. Rozm. 833.

Oczarować
oczarować

Oczarował nas ten czarownik, iż jego bić niemożem podług naszej wolej. Rozm. 833.

Oczekawać

Nam expectacio, oczekawanye, creature reuelacionem filiorum dei expectant oczekawayą (Rom 8,19)

XV med. SKJ I 96

oczekawa! -expectare

oczekawa

1449 R. XXV 165

(Rom 8,19)

Oczekawać .....

Očyecz moy doma lyczi dny, mnye oczekavaią BZ Tob. 9, 4.

Bo ti sam dobrze wyesz, iszecz

Łac 6

4507

Oczekawać = praestolor

oczekavala

(vt prestoletur) p̄stoletur (c)

ca 1461-67. Serm. 90.r.

1424/108 VI Mns K. 90r.

28

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Oczekawać = expecto

oczekawalczy

~~oczekuj[ą]~~

(ex specto)

ca 1461-67. Serm. 91. r.

1424/108 VI Mns. K. 91 r.

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

[illegible]

Oczekawac.

2 7 9 8 [illegible] 8

Capitulum. Panye, szmiluy se nad nami, bo cze-bie

6

oczekawami (te enim expectavimus Is 33,2)

[illegible] M. [illegible] 1146.

Oczekawać

A czlovyek then byl spravyedlyvy...

oczekavayancz poczyeszena isr⟨ae⟩lskyego

(exspectans consolationem Israel Jo 2,25)

EwZam 294

Oczekawać

Oczekawayacz wyeszelenya - expectans consolacionem 1/2 XV PrFil.V,58.

W oczekawający pociechy izraelskiej (o Symeonie)
Luc 2,25

Oczekawać

mowyla o tym wszystkym, ktorzy

oczekawaly odkupyenya isrlskyego

Luc 2, 38

Ev. ~~XX~~ Zam ~~XV~~ ~~PF XIII~~ 295

~~A celowyek ten byl sprawyedlywy...~~

~~oczekawayancz poczyeszena Isrlskyego:~~

~~ib. 297~~

Oczekawać - exspecto

cave ne luseris me exspectantem

patrz aby nysdradził oczekawa ya-

czego.

ex. XV. Pr Fil. III. [redacted] /180

Oczekawać

A byl lyvd ~~exspectans~~ oczekavayaczy Za

~~Za~~ ex. XV R. XXIV, 96.

Zam, Q №1119

Br, Kaz śrw 1 str 59

Rozpr 24 96 kon XV

(et erat plebs expectans Zachariam Luc 1, 21)

3621

Oczekować cf. Oczekiwać
Oczekować

1.

Oczekiwanie

~~oczekiwanie, a~~

expectacio oczeka-

vanye

~~Brückner Kaz. srw. 3.~~
~~Rozpr. 25, str. 158~~
~~[illegible]~~

~~Pol. I. 475. k. 260.~~ 1475

pol. XV, R. XXV, 158.

~~oczekawanie~~ a

Oczekawanie.

sustinenciam longissimam oczekavanye

~~Brückner Kaz. śr. w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 158~~

~~Petr. I. 475. k. 261.~~

1496

~~polowa w~~

pol. XV, R. XXV, 158.

~~Oczko~~ Oczekawanie

expectacio oczekawanije

SKJ, 1, 96, 1/2 XV w.

nam expectacio, oczekawanye, creature revelacionem filiorum dei expectant oczekawayą (Rom 8, 19)

Oczekawanie

W oczekavanyv (in longanimitate) 1466 R. XXII, 10.

Deus enim non statim vt provocatur vlciscitur sed ira solet miseraciones continere et in longanimitate, gl. in diuturnitate w oczecavanyv, prestans inducias tanto torquebit atrocius quanto diutius suspenderat vlcionem

Wzgl. trwałość przewlekanie czasu - diut.
nieukrupliwość - longanimitate

oczekawanie

oczakawanie

wdlugem oczakawanyv

1449 R. xxv 167

w dwgem

rp. bro-. oczekawanyv - longanimitate SKJ I 123

cf. oczekowanie

(in omni virtute confortati secundum potentiam claritatis eius, in omni patientia et longanimitate cum gaudio Col 1,11)

w. [illegible]

Oczekawanie

in longanimitate w dlugijem oczekawanijo

SKY, 1, 73, 1/2 XV w.

(in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut dei ministros... in castitate, in scientia, in longanimitate II Cor 6, 6)

II Cor 6, 6

W: w nieskwapliwości

Oczekawanie

Abyszcze mogly ogarnącz sze wschemi szwą-
thymy, kako wyelka ma bycz szchyłokoscz,
dlugoscz oczekawanya, ~~wyssokoscz, gląbokoscz~~
wyssokoscz, gląbokoscz vt possitis compre-
hendere cum omnibus sanctis, que, gl. id
est quanta debet esse, sit latitudo, lon-
gitudo, gl. perseuerancia, sublimitas et
profundum (Eph 3,18)

XV med. SKJ I 114

Oczekawanie

długość, długie trwanie

longitudo 1/

długosz oczekawanija

1/ Gl. „perseverancia

J. wytrwałość, gorliwość

S K J. 1, 114 1/2 XV.

~~[illegible]~~

oczekawliwość!

De expectacione o ocze-
cawlyvosczy

~~Brückner Kaz. św. 5.~~
~~Rozpr. 25 str. 157-158~~
~~[illegible]~~
~~Pet. I. 175. k. 260.~~ 1469

pol. XV, R. XXV, 157-158.

~~Oczekiwać~~ ? = expecto Oczekować

oczekuy (ó)
expecto

ca 1461-67 Serm. 91. r.

cf. oczekawać
oczekować

~~57~~

~~Sermones r. 1461-67~~
~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~ 91 r.

Oczekować = exspectare

Mnÿe oczekowa—li grzesznyczi, abi stra—czi—li mie.

[me exspectaverunt peccatores, ut perderent me].
Psal. 118, 95

cf. Oczekawać
Oczekiwać

VFl: czakaly są,
Puł: czakaly

M W. 35a.

Oczekowanie = exspectatio

a nye ~~(38 b)~~ sromocz mie prze ocze~~+~~kowanie ✓ moie

[non confundas me ab exspectatione mea].
Psal 118, 116

V Fl: od czakana,
Put: Od czekanya

cf. Oczekowanie

M W 38 b.

Oczepka cf. Ociepka

Oczesać

Oczosać ryby

(significat

Exquamare) squamas piscium deponere, removere Wlg.

~~Oczoszać~~ oczoszacz ryby 1430 Rp. Kap. Kr. R231

oczyścić z łuseк

Oczesławowy

Zalowal micolay na oczesla(o)wego czlowecza (!)

1396 Hube Zb. 44.

Oczko v. Wronie oczko. R. LIII 68

Wronye occko oculus cornicis

XV ex.

volina

Myosotis palustris With.

Oczko : Kotora D = M. Myosotis palustris

koczcza oczka = gracilla ‖ 1472 ‖ Rost.

n. 1201.

niezapominajka błotna

ROST. Symb. r. 1472

201

Oczko: Masza O. = pl. Euphrasia officinalis 1419 Rost.

ptasza oczka = eufrasia

n. 5769.

1460 ib nr 3665
ca 1465 ib nr 4337
sim. 1472 ib. nr 754

ca 1500 ib nr 2044. 5135

ROST. Symb. r.1419

5164

Oko

Ptasze oko euphrasia, ambrosia

1460 Rost nr 3530

Oczko Euphrasia officinalis L.

Ptascha oczka enfrasia

ca 1460 Rost nr 3296

świetlik

Oczko v. Statza oczka eufrasie

XV p. port. R. LIII 66

Oczko

eufrasia ptasze oczka. ex. XV ~~(2)~~ R. LIII 63

Rost. I 302: Euphrasia officinalis L.

Oczko ~~x~~ Ptaszę oczka XV/ A.K. Lit III 116

Oczka : wołowa O = pl. Anthemis tinctoria

volowa oczka = buphtalmon, oculus bovis

1437

Rost. n. 2501.

ROST. Symb. r. 1437

2501

Oczko Anthemis tinctoria L.

Volowa oczka butalmon

1472 Rost nr 591

rumian żółty

Oczko: Żabie O = Batrachium aquatile

zabya oczka = botrakia

Rost. n. 1680.

Batrachium aquatile Wimm.

włosieniczník wodny

ROST Symb r 1472

1680

Oczko: ptasze O. = pl. Euphrasia officinalis

ptasse oczka B. = eufragia

Rost.

n. 9736.

XVI w

ROST.Symb.w,XV.

9736

Ocrko

Aurifaber Ocrko

1417 Croß. III 31

Ocxko

Causa Stanislai antiqui Proscheny
cum Iohanne braseatore alias Ocxko

1450 Mon Iur. III 194

Oczko ś. Ptaszy

(Ptasza ovaka)

Oczko cf. Wołowoczko

Oczkoli cf. Cokoli

Oczosać cf. Ociesać

Oczosać cf. Ociosać

Otrzedź v. Otrzedź

4508

~~Oirzedź~~

~~v. Oczrzedź~~

~~32. MMAc XVI ur 973~~

oczuj cf. ocuń

Oczywistość cf. Oczywistość

Oczwistnie cf. Oczywiście

Oczwistnoïc cf. Oczywistnoïc

Oczywisty cf. Oczywisty

Ocrwistość cf. Ocrywistość

Oczwisty cf. oczywisty

Oczwiście cf. O-czywiście

Oczy cf. Oko

Oczyszczać

Gdisz ... vnidzecze w zemyą Kanaańska
szetrzecze wszitki bydliczele krayow
gey, zlopicze czelcze a sochy slamye-
cze ... ocisczayącz zemyą (mundantes
terram)

BZ Num 33,53

Oczyszczać = mundo

oczifcza

(~~inundat~~)

mundat ca 1461-67. Serm. 446. r.

~~1424/108 Vf Mns. № 446 r.~~

657

~~Sermones r. 1461-67~~

~~Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta~~

Oczyszczać
Oczysciac

Oczysczyasz. II ½ XV Pr. Fil. III 290.
O dulcis medo tibi pre dulcedine me do pectus mundificas, oczysczyasz, ventrem

czyt. JR

mikrofilm 289 a

Oczyszczać = mundo

Trędowate oczyszczajcie [leprosos munda-

te] Rozm. 308.
Mat 10, 8

Oczyszczać – purgare, mundare

Bz Jalmuszna – ot grzechow ocziscya BZ Tob. 12, 9. ~~Zlu-~~
~~picze czelcze... ociszczayącz zemyą. ib. Num. 33, 53.~~

– ot smyercy zbawya a ona gest, gesz

(quae purgat peccata)

4510

Oczyszczać = mundo

przes miloscz oczyscza schandza oth grzechow
a rodzacz vsznanye oczyscza rosum ot
sch . . . . oscza ysch bi ~~czlovyek~~ mogl
czlovyek vidzecz ovego yensche gest
f swoye bithnosczy cromya czala
fides enim operans per dileccionem mundat affec-
tum a viciis et generans cognacionem mundat
intellectum a fantasiis ut intueri possit
eum, qui est sine corpore subsistens
ca 1461-67. Serm. 349.v. ~~349.v.~~

Sermones r. 1461-67 481
Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Oczyszczać = purgo

miłosez oczisczayanecza oczi duchowne

amor oculorum spiritualium purgaturus

ca 1461-67. Lem. 400. v.

Oczyszczać - sanctificare (Oczyściać?)

Cinis inquinatos sanctificat
pokalanije oczyszczyal byl popol
XV p. post ~~1453~~ R. XLVII, 350.

Oczyszczać

Oczyściać - purgare

Tegdi przes tąn istąn

Przissyangą oczyszczyąyanczi syan vs tego długu,

trzikrocz... prz[i]syanze Sul. 99.

V purgans se

Oczyszczać = purgo

miloscz oczisczayancza oczi

amor oculorum purgatus

ca 1461-67. Serm. 400.v.

Oczyszczać

oczyczali

purificacionem

ca 1461-67. Serm. 417. r.

1424/108 VI Mns. K. 417 r.

565

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Oczyszczać się

Bąndzyely czlowyek ozalowan o glową ... nathego maya ... zalowacz a mogą ku praw wolacz .... Nyei przydzyely ktemu praw oczysczyacz szye .. mogą gy szkązacz wynnego

Ort Mac 125 (d)

sim. Ort Br Rp. 91, 4

Oczyszczać

oczyszcza

ca 1461-67. Serm. 349 v.

1424/108 Kap. Mus. K. 349 v.

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mus. karta

Oczyszczać

oczyszcza

ca 1461-67 Serm. 400 r.

1424/108 VI Mns. K. 400 r.

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Oczyszczać cf. Oczyścić

Oczyszczenie

y bądą pod ręką sinow Amonowich ku potrzebye domu boszego w syenyach a w poswyątnich comorach y w myesczczo ocziscyenya (in loco purificationis) BZ I Par 23,28

Ad ku oczyszczaniu wszelkich rzeczy poświęconych

Oczyszczenie

cd

Bo swyątinyą bozą pokalal a nye iest wodą ocisczenya pokropyon

BZ Num 19,20

sim. ib. 19,21

(et non est aqua lustrationis adspersus)

Oczyszczenie

Byly thamo ~~sądy szescz~~ kamyenne sądy szescz, poloszone podlvg oczysczyenya szydovszkyego (secundum purificationem Iudaeorum) Jo 2,6)

EwZam 303

W i [illegible]

Oczyszczenie

Oczyścienie

A gdy

popełnyły szyą sa dny oczyszczyenya

gey podług podług zakonu moyseszewego

wszyały go do Jolm

Luc 2, 22

Ew. Łam ~~ex. XV PT XIII~~ 294

~~były tłamo kamyenne~~

~~kamyenne sądy szesc, polowane~~

~~podług oczyszczyenya a szydowskyego.~~

~~ib. 303~~

Oczyszczenie

Dziesiąty dzień miesiąca tego
siódmego dzień oczyszczenia będzie
miesiąc

BZ Lev 23,27

(dies expiationum erit celeberrimus)

Oczyszczenie

A koszla, ienze obyatoge syą za ocisszczenye (pro expiatione)

BZ Num 28,30

Oczyszczenie

A koszla za grzech kromie tego
gesz to obyczayno offyerowacz za
vinó kv ˣocisczenó (in expiationem)

BZ Num 29,11

Oczyszczenie - sanctitas

Day nyewinnim ocziscyenye Bz I Reg. 14, 41

Gestly ta zloscz na twem lyvdu

(da sanctitatem)

4511

Oczyszczenie

Na oczi~~sz~~ścienye = in expiacionem

(ponetque manum super caput hostiae, et acceptabilis erit atque in expiationem eius Lev 1,4)

1471 MPKJ. V, 21

W pomocne będzie ku oczyszczeniu jego

~~Lev. I~~, 4

Oczyszczenie –

Proscha, yszby tha

Szwyathoscz czyala y krwye twey...
byla my oczyszczenye grzechow Naw. 152.

(sit mihi purgatio scelerum)

477

Oczyszczenie

Zbądzeszly zyvo thedy tho thobye bądze ku oczyszczyenyu a vmrzeszly.

XV ex Pam Lit. XXIX 115.

thedy thobye bądzye kv cznocze

Oczyszczenie - expiatio

[illegible]

1

et haec Expiacio alias oczyszczenye debet esse Costen... coram domina succamerario

1448 Kozier. I nr. 34.

2 Super hanc expiacionem alias oczyszczenie ib. et super penas nobilis Barthassius... adiudicatum soluit

nie łączyć! - daleko od siebie

Oczyszczenie

[Pyrwa] przytcza [yest pozzewstwo, gdze obwynyoni o ppozewstwo poglvg polozenya prawa nye moze szą oczysczycz, wthora: (g)walth alybo lvpyenye ~~alybo lvpyenye~~ na y(a)wnyey drodze, gdi ktho nye dostaczy w swem oczysczenyv (secundus casus, ubi aliquis accusatus de violentia sive spolio publicae stratae defecerit in sui expurgatione, Dział 18: a nye mosze syą oczysczycz)

Sul 31

dostarczyć ~ nie dostatczyć w oczyszczeniu 'nie zdołał przedstawić dowodu uniewinniającego'

Oczyszczenie

Skazvgemy... przysząg̨ą Ianowy wlozycz, le acz przeth thym byl dobrego slowa, na oczysczenye myenyączemv (pro expurgatione xxx asserenti), esz wlostny swoy myod byl nosyl

Sul 34

Dział 22

Oczyszczenie

Szkazvgemy dwyemanaczczoma swyathky dobrymy a nyempnyey take oczyszczenye vczynycz

Sul 52

(fieri huiusmodi expurgationem)

Dział 44: odydz

Oczyszczenie

Oczyścienie - expurgatio

Pakuyąły

Obvynyonemv przykazano bądze s pewną liczbą swyatkow oczyszczenye Sul. 58. ~~My ku viwyedzenyv a oczyszczenyv gegosmy nye przypuszczyly bo. Nye dosla[t] czy (defecerit) w swem oczyszczenyv 31.~~

~~skazuyemy przyszaga Janowy wlozycz, le acz przeth thym byl dobrego slowa, na oczyszczenye myenyączemv 16. 34~~

Dział 56: swiatky syą myalby odwiescz (adhibito certo numero testium fuerit indicta purgatio)

Oczyszczenie

Ysz my ... ko viwyedzenyo a oczyscenyo gegosmy nye przyposczyly

Lut 60

(ad expurgandum admittere nolumus)

abo na naschego starostą przed byskvpem poznanskym abo prebosczem, yszesmy gego abo nasz starosta kv oczysczenyv nye chczeli przypusczyczc.
61/ Starosta tesz /temv abo takiemv zbiegowy mosze daczc myr vpewnywszy gy za szesczc nyedzel; tento starosta przed namy abo naszymy namyestnyky abo naszymy wogewodamy sprawiedlywosczy gemv mayą schvkacz. Aczlyby tego nye mogl myecz, yzzby mv dano dzen kv oczysczenyv, tedy starosta ten ysti abo wogewoda tego zbiega gleytowacz swą moczą y przewieszcz asz na granycze zemye.

Dział.60-61

1 1

/150/. O zbiegiem z ziemye, komvby dana vyna.

/V/stawiamy tesz, aczby nyekomv dawszy vyna, aczkoly przed nas gy pozwane abo naszego starostę, a tegote nye chczane przypusczycz kv oczyszczienyv swey nyewynnosczy przez nas abo naszego starosta, a tento dla tego nyeprzypvszczenya zabieszalby, przeto aby zabieszanye abo sgechanye takye gemv na sromotą nye obroczono, vstawyamy, aby ten, komvbysmy abo nasch starosta take vczynyli, tedi ma poswiatczycz na nas

Oczyszczenie
ipsam
Rmendacionem al. oczyszczenye ||1450|| Stopp. II, No 3409.
sue innocencie adjudicavimus

czynycz; aczlyby tesz po dokonalych lyeczech zamyeszkali czynycz a dawnosczby wyszla, tedy yaco y o gynsze sztvky podług dawnosczy mayą mylczecz.

/75/. Dobri czlowiek naganyony sam ma odydz.

/A/by zemyanye abo gynszy maszowie spyrw w swey czczy szadnym zlodzeystwem nyeporvszeny od nas abo swych sasyad myely nyektore za-
35/ chowanye czczy dla swego oczyszczenya, a to gdy gemv / dla gego masstwa o zboy nye da-

Dział. 34-35

Tac o

(Sul 44: słoszne bącz gemv ... słostną przysięgą ną oczyscicz)

na wina przez sąsyady, tedy sam wlosną ręką odygdze.

/76/. Nykt przez czygey woley czvdza rzecz ma dracz /s/.

/G/idzyk szalowal na Falka, ysze gdy schedl w drogą, tedy w drodze zasnął, tedy Falko nadszedwszy gy sspyącz, wząl gemv myecz y s tobolą, w ktorey byly trzy skoczcze pyenyądzi; ale acz gemv wroczyl myecz y tobolą, ale trzech skoczczow gemv pyenyądzy nye wroczyl a na swoy

skoth, a tento Ian gydącz za nym nalazl; ale Ian zaprzal, aby nalazl czrzos. Tedy my Ianowy skazalysmy samemv syą odprzysyądz.

/107/. O drzewie owoczowem.

/D/rzewo iableczne abo vszythcowe kto porąby, czyge gest, za szkodą wyardvnk z vyną pyathnadzeszcza.

/108/. O oczyszczenyv slvgy przeczyw panv.

/G/dy pan naprzeczyw sludze swemv abo wlodarzowy o nyektore wyny abo krzywdy bądze, te-

(de expurgatione)

Lit 54: gegon mąż-boysthwa do-
swyathczenye alibo wydzenye prze
starosczi vczynko lacznoye może
bycz ymyono

Oczyszczenie 37a

dzessyącz lath.

/114/. O potwarzy y o potwarczach.

/A/by potwarz zlych lyvdzy zagynala, bo nyektorzy wzaly sobye w obyczay potwarcze potwarzacz lyvd nyewynny o maszoboystwo przed 47/ dawnymy lyathy vczynyone y przed sądem / przyganycz, dla ktorey dawnosczy lyat y starosczy rzeczy oczysczenye nye moglo bycz, abo acz bylo, ale szylną cząskosczą, przeto vstawiamy, aczby kto chczal o maszoboystwo kogo gabacz abo glowy

Dział.46-47

(cuius probatio vel purgatio vetustatem facti haberi no potest)

pozyskowacz, tedy to ma czinycz do trzech lath, nysz wynydą trzy lata od zabicza glowy. Aczlyby po trzech lyeczech chczal czynycz, tedi dawnescz tho odtrączy.

/115/. O sadzach. Capitulum.

/G/dysz przy sadzech wierny sądze nye maya myecz any baczycz gnyewow any lasky any darow, gedno podlug prawdy y sprawiedlywosczy sądzycz skazowacz, a to od tych, ktorzy na naszem stolczv są posadzeny; bo gdy sądza vkazuge sprawiedly

Oczyszczenie – expurgatio

Nyektorzy wzięły sobye w obyczay potwarzacz lyud nyewynny o marzoboystwo, przed dawnymy lyatky vczynyone, dla ktorey dawnoszy lyat oczyszczenye nye mogło bycz Dział. 47.

Oczyszczenie 47b

/150/. O zbieglem z ziemye, komvby dana vyna.

/V/stawiamy tesz, aczby nyekomv dawszy wyna, aczkoly przed nas gy pozwane abo naszego starostą, a tegote nye chczane przypusczycz kv oczysczienyv swey nyewynnosczy przez nas abo naszego starosta, a tento dla tego nyeprzypvsczenya zabieszalby, przeto aby zabieszanye abo sgechanye takye gemv na sromotą nye obroczono, vstawyamy, aby ten, komvbysmy abo nasch starosta take vczynyli, tedi ma poswiatczycz na nas

Dział.60

V Lit 60: kv vkazanyv

(ad ostendendam suam innocentiam)

abo na naschego starostą przed byskvpem poznanskym abo prebosczem, yszesmy gego abo nasz starosta kv oczysczenyv nye chczeli przypusczyczz.

61/ Starosta tesz /temv abo takiemv zbiegowy mosze dacz myr vpewnywszy gy za szescz nyedzel; tento starosta przed namy abo naszymy namyestnyky abo naszymy wogewodamy sprawiedlywosczy gemv mayą schvkaczz. Aczlyby tego nye mogl myeczz, yzzby mv dano dzen kv oczysczenyv, tedy starosta ten ysti abo wogewoda tego zbiega gleytowaczz swą moczą y przewieszcz asz na granyczze zemye.

Dział.60-61

woyna w wlosney zyemy nyewyaczey konyem maya bracz, gedno rowny 66/ pokarm. /

/162/. O oczyszczenyv szlyacheczstwa naganyonego.

/V/stawyamy, aczby ktho byl naganyon, ysby nye myal prawa riczerskyego, ten naganyony dw starczy swego rodzaya obyczayem dawnym po oczczv dw a drvgv starczv gynszego rodv a trzeczv dw trzeszego rodv obyczayem zwyklym kv otrzymanyv prawa riczerskyego ma wyeszcz.

/163/. O braczy, kako syostry mayą wydawacz.

Oczyszczenie - expurgatio

O oczyszczeniu słyachectwa naganionego Dział. 66.

Oczyszczenie = expurgatio

Post expurgacionem factam
alias po oczyszczeniu
1471 Kozier. I nr. 55.

Oczyszczenie

Oczyszczenye = piaculum

war. lub. oczyszczenye

1471, MPKJ. V, 41

(quid faciam vobis! et quod erit vestri piaculum, ut benedicatis hereditati domini? II Reg 21, 3

czeski [illegible] Ts

W które będzie wasze oczyszczenie

II ~~Reg. XXI~~, 3 Gd. w czem was ukłagać

Rzadz co mam wam uczynić za nagrodę

Oczyszczenie = emundatio

Zkazil iesgi od ocziszczena Fl. 88, 43 (destruxisti eum ab emundatione). sim. Puł

W zepsowałeś odrądożenie jego
Gd zniosłeś odrądostwo jego
emundatio - tł oczyszczenie, blask

Oczyszczenie - ~~sanctitas~~, expiatio, purificatio.

~~Day nyewinnim ocziscyenye BZ I Reg. 14, 41. Jenze~~
Jenze
~~(obyatuge syę za ocisszczenye BZ. Num. 28, 30 Dzen~~
~~ocziszczenya będze przestawni ib. Lev. 23, 27. Będę...~~
~~w myeszczu ocziscyenya ib. I Par. 23, 28. Nye iest~~
~~wodę ocisczenya (aqua lustrationis) pokropyon ib. Num.~~
~~19, 29. Obyczayno offyerowacz za vinę ku ocziszczanę (!)~~
~~ib. 29, 11.~~

4512

Oczyszczenie cf.

Oczyścienie

Oczyściciel

Wyrzuciwszy ziemnego ostali sami czyści [2] swoim oczyścicielem [cicco tenebroso remanserunt soli mundi cum suo mundatore] Rom. 555.

Oczyściać cf. Oczyszczać

Oczyścić = mundare

on to pice flal gest

~~Flal~~ byl f tento sąd, chos gest, on sam byl ocyscil

Gn. gl. 41, a.

ipsum potum infudit in vas quod ipse solus mundavit

Oczyścić - mundare

Ocziscyą (mundabo) ostatki domu Geroboamowa, iako wicziscyayą gnoy asz do czistoti BZ III Reg. 14, 10. Ocziscyl pokolenye Judowo ... od modl ib. II Par. 34, 3. Ocziscyl (abstulit) wszelke szaradnoscy modlebne ib. III Reg. 15, 12. Byada tobye ierusalemye, nye bądzesz oczyscyono ib. Jer. 13, 27 (Pr. Fil. 4, 301). Ociszczony ociscy (lustrabit) nyecistego ib. Num. 19, 19. Sączi ocziszczon gescz bądze poswyączone ib. Lev. 22, 7.

4513

Oczyścić = mundo

Gorze wam, mędrcy i licemiernicy i pokryci, którzy oczyścicie, co jest znątrz kielicha [vae vobis, Scribae et Pharisaei, hypocritae, quia mundatis, quod deforis est calicis] Rom. ~~461.~~ 462.

Mat 23,25

Oczyścić = purgo

Jam macica wierna a ociec moj oracz
jest... wszelką- rozgę, która nosi owoc,
okopa i oczyści [omnem palmitem,... qui
fert fructum, purgabit eum] Rocz. 567.
Jo 15, 2

Oczyścić

Ve dwunaczcye lyat swego krolewstwa oczisczyl v pokolenye Iudowo y Ierusalem od modl garnich y lusznich y od podobyzn y od rzcyn

BZ II Par 34,3

V(mundavit)

Oczyścić

A takim obiczaem ociszony
ociscy nyecistego trzeczego y sodme-
go dnya, a ociszoni sodmego dnya
sperze rvcho swe y omige syó

BZ Num 19, 19

(atque hoc modo mundus lustrabit
immundum tertio et septimo die; ex-
piatusque die septimo lavabit et se et vestimenta
sua)

Oczyścić

Pokropyon bądze s tey to wodi dnya trzeczego y sodmego a tak ocisczon bądze (et sic mundabitur)

BZ Num 19,12

condit pars

1

Oczyścić – expiare

Pakli

Kto tiuto obyczagem aye bil bi ociszczon, sginye dusza gego. BZ Num. 19, 20. ~~Prosyącz zayn y oczyszczy gy (expians) ib. Lev. 5, 13~~,

(si quis hoc ritu non fuerit expiatus)

4514

Oczyścić

Ani ginako ocziszczona może bycz v gedno przes tego krew, ienze iest drogyego przelal. A tak ocisczono bądzev wasze gimyenye

BZ Num 35, 33

v (nec aliter expiari potest)

v (atque ita emundabitur)

Oczyścić

Nieoczyścion - non purificatus

V Przeczbi bil nyeczist a nyeoczyscyon V BZ I Reg. 20, 26.

V Bo syą tego domnymal, bi syą gemu nyeczsonye przigodzilo,

V (ut non esset mundus nec purificatus)

4202

Oczyścić

Byada tobye Jerusalemye, nye
bądzesz oczyscyono (non munda-
beris) po mnye

BZ Jer 13,27

Oczyścić

Oczyszczan bandzie = lustrabitur 1471

(war. lub. vcyszczon)

MPKJ.V.27
1

(qui occiderit hominem vel occisus tetigerit lustrabitur die tertio et septimo Num 31, 19)

W oczyszczon będzie
Num. XXXi, 19

Oczyścić

Oczyscyl V wszelke szaradnoscy modlebne gesz bily vczinyly oczczowye gego

BZ III Reg 15,12

V(purgavit)

W. wyczyścił

Ed. wyrzucił

Oczyścić = mundo

Jeden trędowaty dał jemu chwałę mówiąc:
Gospodnie, chcesz li możesz mię oczyścić.
A miły Jesus ... dotknął się jego mówiąc: chcę,
oczyszczon bądź [Domine, si vis, potes me mun-
dare. Et ... Jesus tetigit eum dicens: Volo. Mun-
dare] Rom. 285.

Et confestim mundata est lepra eius
(Mat 8, 2-3)

Oczyścić

Ty ręce, które... trędowate oczyściły,...
umywają tobie twoje nogi niedostojne

Rozm. 535.

Oczyścić

Mówi święty Augustyn: odpowiedajcie tu złych duchów zbawieni, trędowaci oczyścieni!

Rozm. 771.

Oczyścić = mundare, purgare

~~Od taiemnich mogich~~ Dopuszcze (na) kto rozume?
od taiemnich mogich oczyszczy me V Fl. 18, 13.
zm. Pol
~~Ocropisz me, gospodne, y zopem y oczyszczon~~
~~będę Fl. 50, 8.~~ ~~Srzebro ognem wiplawono~~
~~— oczyszczono sedmerocz Fl. 11, 7 (purgatum~~
~~septuplum).~~ V (munda me)

W od skrytych moich oczyść mię
Gd. od tajemnych występków oczyść mię

Oczyścić = mundo

~~Szrzey mię omyy ot lychoty moyey y~~
Ot grzecha mego oczisci mię ~~XIV Mac. Dot~~
Kart. Swidr.

(Psal 50,3)

sim Fl. Rut

Oczyścić

Ocisczon bądź od grzecha silnego
(emundabor a delicto maximo)

Fl 18, 14, sim. Puł

Oczyścić

Od grzecha mego oczyści me

Fl 50,3, sim. Put

(a peccato meo munda me)

Oczyścić

Ocropisz me, gospodne, yzopem
y ocziszczon bądą (mundabor)

Fl 50,8, sim. Puł

Oczyścić = mundo

Okropisz, pokropysz mię, pane, gospodne, yzopem y ocziszczon bądę. ~~zmigesz, omygesz mię me y nad, nymo sneg vbieton bę dę.~~ ~~XIV Mac. Dod.~~ Kart. Kwidr.

(Psal 50, 8) sim Tl. Puł

Oczyścić

Wnatrze ocziseziona biua = fibra cordis expiatur 1444
R. XXIII, 304.

[illegible]

oczyścić

Patrz na Maria-Magdaleną, patrz na Pyotra apostola, czim czy ginim, nysze szlschami omili swoge grzechi, a syercza ocziscili?

½ XV R. XXII, 241.

a m v s w. v
Oczyście

2. Et omnes in Moijse baptizati sunt[4];

2. A wszijczczij wodą Moijzeszową oczijsczenij szą;

[4] Gl. „i. e. purgati sunt". — Opuszczone tu zresztą „in nube et in mari".

(I Cor 10, 2)

Spr 1, 64 połowa w XV

Gl. cp. XI

69 a

Oczyścić

Kthorzykoly od grzechv na krzrzcze ocziscze-
ny geszmy podlug wstawyenya Cristussową, w
podobnosczy gego szmerczy albo w moczy gego
szmerczy oczyschczeny, okrzsczyenyszmy

quicumque baptisati sumus, gl. id est a vi-
ciis purgati, in Cristo Iesu, id est in in-
stitucione Cristi, in morte ipsius, gl. id
est in similitudine mortis, in virtute mor-
tis eius, baptisati sumus, gl. id est pur-
gati (Rom 6,3)

XV med. SKJ I 99

Oczyścić

Oczyszczeny

baptisati sumus oczijsclezenij, okrzsczije-
nijszmij

SKJ, 1,99, 1/2 XV w.

Oczyścić

Oczyszczony - immunis

In hoc mundo posset sic vivere quod permaneret

Oczyszczona immunis ab omni peccato

1/2 xv sky v 2 83.

2 89 r

Oczyścić się = purifico

yasz sze oczyscziwszi ot grzechow
que se purificauit a viciis

ca 1467–67. Serm. 93. r.

Oczyścić

Gensze nabyerze gey (sc. męki) garszcz pełnę y seszsze yą na ołtarzv na pamyącz gego gesz gest offyerował prosyąącz zayn y oczyszczy gy (expians)

BZ Lev 5,13

Oczyścić

part. praes. pass. adv
karać

A gdisz zaydze slvncze, tedi sączi
ocziscron v gescz bądze posuyączone

(mundatus) BZ Lev 22,7

Oczyścić = purgo

oczyszczono oth grechv

(anima purgata a peccatis)

ca 1461-67. Serm. 114. r.

1424/108 VI Mns. K. 114 r.

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Oczyścić = purgo

zandzey oczi/czona

(ab) ~~concupia~~ concupiscencia purgata

ca 1461-67. Serm. 445.v.

~~1424/108 VI Mns K. 445 v.~~

654

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 Mns. karta

Oczyścić

Oczyścił sobie = expiavit 1471,

war lub: oczyszczył

MPKJ. V, '26

(quia zelatus est pro deo suo et expiavit scelus filiorum Israel Num 25,13)

W. oczyścił złość

Num. XXV, 13

Oczyścić

Radvy szye dzyewycze naczyszczscha...
yaz szwyatha troycza w zywoczye
mathczynym oczyscyla

Naw 50

Oczyścić –

Oczyscy nasche szamnyenye, w ktoremże nyez dobrego nye przebywa" Naw: 157. ~~Radwy szye, dzyewycze ... yaz szyatha troycza w zywoczye malbczynym oczyszczyla p. 50.~~

day nam wyeczne poczyeschenye

imper

Oczyścić

~~[illegible]~~

Chryste ... oczyszczy nasze szamocące R. XIX, 97.

XV p. post

oczyścić

Oczyszczy nasze szamuyenye,
w ktorem nyczey dobrego nye ... day nam
wyeczne vczyeszenye

XV p. post. Spr. I, 146.

Oczyścić = mundare

Vlanę (!) na was wodę czystą, a będ:
dziecie oczyścieni ode wszego zakalu
waszego [effundam super vos aquam mun:
dam et mundabimini ab omnibus inquina:
mentis vestris] Rom. 185.

Ezech 36, 25

Oczyścić

Srebro ogniem wypławiono, trzykroć
skruszono, oczyszczono siedmiokroć
(purgatum septuplum)

Ps 11,7

Rul: czyszczone

Ocrysici

Cui litere Johannes ... inputaverat vlg. muganil. Sed dominus iudex predictus eandem literam expurgavit vlg. ocrisil iuxta ius

1407 VsL Bonn nr 2879

Oczyścić sie

My dali Bog gothowysmy szye ocziscyc
thrzemy slachcziczi y dwyema kaplanoma,
czso snamy ten czali dzeu bili y czestnikem
na swyadecztwi, yszesmy tego wszego nie
uczinili.

1427 Bibl. Warsz. 1861 III. 40.

Oczyścić

Cui litere Johannes dictus Sczurek imputaverat wlg. naganił, sed iudex eandem literam expurgavit wlg. oczyścił iuxta ius 1407 Piek. 314. [N... dixit patri suo (Vincencii), quod... esset spurio... et soli filio suo dixit, quod esset ribaldus...] propter hoc... distulimus, ut vestra dominacio informaret, ...quem prius idem Vincencius purgare debet al. oczyszczycz, patrem aut se ipsum 1434 AKH. III, 341.

Oczyścić

1610. quia debet se testibus suis purgare alias Oczyszczicz coram burgrabis

1443 Pozn nr 1610

Oczyścić = purgare

Qui debet se testibus suis

Purgare alias oczysczicz coram

burgrabio 1443 Kozier. I nr. 28.

Oczyścić

Prout eciam idem dominus Fredricus ... increpaverat al. przyganyl ministeriali terrestri ..., quod non esset verus ministerialis, tandem dominus iudex se expurgavit ~~alias~~ oczyscził

1446 AGZ. XI, 263. coram domino castellano Cracoviensi

~~Arch. B. XI~~

Archiwum bernardyńskie T. XI.

Zap. sądów sanockich.

R. 1446. str. 263.

308.

Oczyścić - emendare

1

Quia nobilis Barthossius ... se

Emendare alias oczyszczyc

1448 Kozier. I nr. 34.

erga nobilem Nicolaum ... pro eo sicut ipsum inculpavit et crimen ignobilitatis impinxit, quod esset plebeius al. chlop

Oczyścić - expiare

2

Potest ab eisdem terminis partic. se expiare alias oczyszczą

1448 Kozier. I nr. 34.

ad annum et 6 septimanas

Oczyścić K T O

mancipavit lapal
vinculacionis al. cowanya
se compurgabit al. ocziszcy (1448)
quousque ipse Kriszanowszky

1331

~~Holcel~~ II № 3332
~~Krak 1448~~

893

Oczyścić

Obwynyoni o slodzeystwo pczoal... wlosthną przyszangą szą moze oczyszczycz (poterit se expurgare)

Sul 11, sim. ib. 33.
52.107

Oczyścić

Gynszi wszystczi przes swyatky
szą bandą mocz ocziszczycz

Sul 13

(se poterunt expurgare)

18-19

Oczyścić

Gdi ktho przyganya skazanyo
sąndzyno, sandza przes swe
thowarzysze szą oczyscz

Gul 19

(se expurgabit)

32.-3

Oczyścić

Pyrwa przytcza yest pozzewstwo, gdze obwynyoni o ppozzewstwo podlvg polozenya prawa nye moze szą oczysczycz, wthora: gwalth alybo lvpyenye ~~alybo lvpyenye~~ na y{a}wnyey drodze, gdi ktho nye dostaczy w swem oczysczenyv

Sul 31

dział 18. a nie mogłby syą wyprawicz (iuxta formam iuris minime se poterit expurgare)

Oczyścić

Słoszne bącz gemo ... vlastną przysząga oth thakego obwynyenya szą oczyscicz

Sul 44

Dział 35: tedy sam wlosną ręką odygdze

(a tali accusatione se purgare)

Oczyścić

Gynako podlog gwalthw dostoyno-
sczy podobną wyną ma bicz
skaran bogathy szą nye oczysczyw

Sul 50

Dział 42 o Łac o

Oczyścić

Tedy ten, gego obwynyla sz
szescą swego sladla luczmy
szyebye oczyscy (se expurgabit)

Jul 58

Dział 56: ma odydz szescą swiathkow

Oczyścić

Paklibi ktho tich *violanich swey nyewinnosczy i ganybi nye dbal oczisczicz (suam infamiam et innocentiam expurgare et exbrigare non curaverit), tedi podlug vczinkv swego... czyrzpyecz bandzye

Sul 86

Oczyścić

A ten ktorisch o thaky grzech obvy-
nyon, ma swoyąn nyevinnoscz se
swyatky oczyczycz V tako, ze s nymy
naan nye yesdzyl. A gdi nyevinnoscz
ocziscyV, praw bandzye. Paklibi nye
ocziscyl V, tedi w tako vyele vin potan-
pyon bandzye, w yako vyelu zaloba naan
bila

Sul 87

V debet suam innocentiam ... expurgare et exbrigare
V si innocentiam suam ... expurgaverit
V si ... non expugnaverit

Oczyścić

A gdi thim ~~obyc~~ obiczayem
doswyatczi a ocziscii syąn,
tegdi bandzye sprawyedlyw

Lul 93

(et dum hoc modo approbaverit et se
expurgaverit)

786-7

Oczyścić

Ale tho ma bicz rozumyano w obojem
czlonku przepyssanem, acz tako slyach-
czicz yako wlodika podlug skazanya
sandzycz swey nyevynusczy przes swjat-
ky godne albo dostoyne nye ocziszczyąn
(non expurgaverit)

Gul 102

Oczyścić - expurgare

Swoyan nyevynnosez ocziszcicz ma podług rządu... zyemye naszhey Sul. 107. ~~Gdi nye-vinnosez ocziszczy, praw bandzye 87;~~ 10) ~~Nyevy-nuszczy przez swyatky godne nye ocziszczyan 102 Ma bicz skaran bogathy szą nye oczyszczyw 50 faktibi kiho tich violanich (s) swey nyewin-nosczy i ganybi nye dbal ocziszcicz tedi;... czyrz pyecz bandzye lib. 86 (expurgare et exbrigare)~~

(suam innocentiam expurgare debet)

Oczyścić się

Nicolaus ... index iustificavit se a.

Oczyscyl sye in presencia pallatini Leopoliensi prout ipsum inculpaverant al. ruszyli 1457 420

AGZ XI
ArchB

Oczyścić się

lv, przeto chczem, aby wiedzano, gdze abo ocz ma bycz skazana; napyrwey komv dadzą viną o pozostwo a nye moglby syą wyprawicz; drvge, komv dadzą wyną o gwalt abo o rozbey na dobrowolney drodze a nye mosze syą oczysczycz; trzecze, gdy kto nyeczczącz sądv naszego, przed sądem myeczą abo korda dobylby; czwarte, gdy kto kogo sadownye o ktorą rzecz zdadzą y skazą dosycz vczynycz, a tento 19/ wzgardzy dosycz vczinicz any rakoym / postawywszy kv dosycz vczinycnyv, wspornye od sądv odygdze.

Dział. 18-19

(Sul 31: gdy kto nie dostaczy w swem oczyszczenyv)
(defecerit in sui expurgatione)

Oczyścić się 33b

wząta bądze, 42/ o ta skazvgemy yako za woz / syana. Acz sluga, ktory rzeczon gest holomek abo hannsknach, sadowy /s/ pana swego vczyny nyektorą schcodą abo krzywdą, pan gego zan ma dosycz vczynycz.

/97/. Gdy vbogy pozowie bogatego.

/G/dy vbogy czlowiek pozowie bogatego o gwalth, tedy bogaty o gwalt przez swyathky ma syą oczysczycz V abo podlug obyczaya gwaltownego rowną wyną ma bycz skaran.

Dział.41-42

V Sul 50: wywyescz
(habet et debet se expurgare)

Oczyścić = expurgare

Quia Nicolaus Glanz iam

Est expurgatus alias oczyszczył

y odszyodł 1483 Kozier. I nr 59.

secundum decretum iuris

Oczyścić = expurgare

Jus decrevit, quod nobilis Albertus ...

Debet se expurgare alias oczyszczyc y sprawyc

... ex tribus clenodiis

1490 Mies Her. XIV 161

Oczyścienie cf. Oczyszczenie

Oczytek = pl. Sedum acre acre L.

oczytek = vermicularis (1472)

Rost. n. 570

rozchodnik ostry

510

ROST. Symb. r. 1472

oczywistnion(y)

Oczywistnion

Oczywyszthnyon bycz = presens adesse 1474
R. XXIII, 297.

oczywistność

Oczwistność – praesentia

Oczwysthnoszcz – (propter) presenciam

~~X~~ XV med. SKY V 261

Nolite timere propter meam presenciam, oczwysthnoszcz, quia ille natus est, qui habet potestatem omnem formidinem fugare et expellere

Oczywistność

Oczwisnosc = praesentia

Nescitur, quot sumta

Praesentia, oczwysznosczy, XV Pr. Tom. III 288.

(carnis poscitur aput patrem p. post.

gl. presencialitas, sc. Jesu Cristi.

Oczywistość

Oczwistość (?) = conspectus

W mey oczwy(stości)* (in conspectu meo)

~~in~~ XV ~~M~~ PKJ V 426
med.

Primo cooperiunt turpitudinem animae peccatricis et emundant eam, ne in conspectu meo maculosa appareat

OCZYWISTNY

Oczywiści (?) –

oczÿwiszczÿ
presens – ca 1428, Prfil. I 487.

glOssy / około r 1428
MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl Jag
Prace Fil. t. 1 str, 487

235

Oczywistny

Oczwistny

Oczwystny = presens || 1448 || R. XXIV, 352.

Oczywistność cf. 0 —
(zepsute)

Oczywistość

Oczwistość – praesentia

Iscryecz (... uyektoran czanstka swemu poziczczi) zaplaczyl procz oczwystosczy (in absentia)... rąnkoymycy Sul. 100.

Oczywisty

Oczwisty

Habent (sc. nobiles)

342

Terminum personalem [illegible] oczwisti 1431 Sppp VII [illegible]

hic in castro feria quarta proxima post incepcionem terminorum terrestrium, quando clamabuntur iudicare, alias post primos terminos terrestres terminum peremptorium... secundum contenta in littera pro eo, quod omnes eidem domino decano... ligna et robora in gays ipsius scindunt

Oczywisty

Oczwisty

Domini dederunt terminum nobili Anne...

oculatum ~~alias~~ Oczwisti

cum nobili Hedwigi 1439 AGZ. XII. 66

~~ArchB. XII.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sądów hal

R 1439 str 66

182

Oczywisty

oczwisty rok

Iwan... terminum dedit personalem al. oczvisti rok post lycze

1445 StGZ XIV 159

~~d~~ Oczywisty

Oczwisty

Paulus...

~~1344... Predslawsky actor~~ contumacem reputavit in termino personali ~~alias~~ oczvysti, ~~sicut Ministerialis~~ dedit terminum circa faciem alias przylyczu violentam Iwano curyste alias Dwornykowi strui. dom. Georgii

1445 AGZ. XIV. 166

Archiwum bernardyńskie. T. XIV ; ArchB. XIV.
Zap sadów LwoWskich
R 1445. str 166
323

Oczywisty

rok oczwisty

Chodor, nuncius a Moschensky... prorogabat primum terminum oczuisti simplici infirmitate

1445 ЛGZ XIV 167

sim. ib.

Oczywisty

rok oczwisty

Niclash... zdal procuratorem Moshensky et coadiutores eius... in ⟨termino⟩ primo oculari, quem sibi ministerialis... dedit circa violenciam..., que ministerialis vidit et terminum dedit oczvisti

1445 AGZ XIV 167

sum. 1447 ib. 234

Oczywisty

rok oczewisty

Datus est terminus oculoris al. oczwisti ad dominum palatinum Leopoliensem

1446 I 762 XIV 224

Oczywisty

vole oczwisty

Ministerialis castri dedit sibi ad
terciam diem hodiernam facialem
terminum ad. oczvisti

1446 AGZ XIV 229

Oczywiście

I536. ⊢Jacom vpomionął pana Pyotra Obrzyczkyego sam oczwyscze, aby miyą viprawyl od Zydowky⊢

I432 Pozn nr I536

Oczywiście

Oczwiście - personaliter

Postawyami, aby... duchowny zzaaczi...

Z namy gęcz oczwyscze myely na kaszdee woyni

Sul. 23. (personaliter)

oczywiście

oczywiście

~~oczywiście~~

*oczczwiscze presencialiter

XV p. pr. PrFil.V,35.

~~Załusk I N456 Goth. de Crepp. 1406~~

Pr. śr. st. p. 57.55.

Brückner Prfil 5 35pocz w XV

1469

Oczywiście – gegenwärtig (Keginwirtic)

Ten ortel layal... geden przyszązsnyk szwym (leg. z swym) przyrodzonym przyyaczelem, kogo thyka ta rzecz, kthorych thu gystne tesz oczywysczye stal

Ort. Br. Fl 376

sim. Ortthac 107

(leg. ktoryż)

Ortthac 107: then ortel layal gyeden przyszyasznyk szwym przyrodzonym przyyaczyelem, kogo thykala ta rzecz, kthorych thu yste oczywysczye tesz stal y przysaedl po *prawa na lawyczą

~~II½ XV 79 VII 376~~

Oczywiście

Oczwiście

Gdyby geden człowyek załował na drugyego o głowa...

albo ocz o gynego nyesprawnego a ten człowyek nyebyłby doma any by thu oczwyscze v stał przy załobye, może tego człowyeka nathenmyeszczye przydawyerdzycz

~~2. pół. XV~~ Ort. Br. VI 380

nyemosze wzdacz atysz szam oczwyszczye bandze

ib. VII 560

v (Ort Rac 116: oczywyszczye)

~~II 1/2 XV JM VI 380~~

sołn.

Oczywiście

Gdyby yeden człowyek żałował na drugyego o głową, a ten człek nye byłby doma anyby tu oczywyszcze stał przy żałobye, może thego człowyeka natychmyast przythwerdzyez Ort. Mac. 116.

Oczywiście

Przyszyaszczyczy maya szwaniecz pod woytkowszka
pyeczączya swyaczycz oczywyszczye Ort. Mac. 42
Ort Br Rp 38.1
albo pod szwoya wlaszna.
a tho gdy nye szthoya szamy przed gaynym
szadem

Oczywiście

May mąż oczywiście przed gagnym szadem, będąc mem ~~opyekadlnykiem memu~~ opyekadlnykyem, memu dawany przyszedł. Ort. Mac. 132.

sim. ortbrkp 96, 3

Oczywiście

~~Ale~~ Stoyacze gymnyenye, yako dryedryna, nye mosze ~~szam~~ wszdacz, alysz szam oczwysczye[v] bandze podlug prawa ~~II ½ XV~~ (Ort.) Vrtel 119.

[v] (Ort Mac 28: oczywyszcze)

cf. [illegible]

Oczywiście

Przyaczyelem szobye nye lycz, ktory czye oczywysczye chwaly. (Amicum non reputes, qui te praesentem laudat.) ~~[illegible]~~ XV R. I s. XLIII.
p. post.

Oczywiście

Oczwiście

~~XXXIV.~~

Oczwyscie = ~~adisa~~ adwisa

~~B.~~ war. lub.: ~~oczywyscze~~

(quasi qui apprehendit umbram et persequitur ventum, sic et qui attendit ad visa mendacia Ecclus 34, 2)

~~XXXIV~~

1471

MPKJ. V. 83

m. cz.: ad visa - ociąg

wuj: który wiarę daje snom kłamliwym

Ecclus. 34 Af: który zatrzymuje się nad marzeniami sennymi

Ecclus. 34 V. oczywiście

Oczywiście

Oczywysere = advisa B. 1471, MSKJ. V, 83.

v. Oczwiście

Oczywiście

si quis in faciem vos cedit"

Oczwijsztnije wam sze vraga."

1. Gl. „sc. in presencia despicit. Ambrosius: In faciem ceditur, in cuius os iniuria irrigatur."

XV med. SJLJ, I 65, ~~i/z XV w.~~

Fratres,... sustinetis enim, si quis vos in seruitutem rediit,... si quis extollitur, si quis in faciem vos cedit, gl. sc. in presencia descipit. oczwyszthnye (RXXV 164: oczyvyszne) wam sze vraga (II Cor 11. 20)

v. Oczywiśnie R. XXV 164

oczywiśnie

oczywyszne — in faciem vos cedit

1449 R. XXV 164

sp. lwow. oczwijsztnije wam sze vrąga — si quis in faciem vos cedit SKJ I 65

Ocrzyzna cf. Ojczyzna

~~Vide: Ocrzyzna Roku. 345.~~

ócciec cf. ojciec

Ócogłowca cf. Ojcogłowca

Oćcow cf. ~~Otcow~~ ojcowy

Oćcowski cf. ojcowski

Oc'cowstwo. cf: Ojcostwo

Ociowy cf. Ojcowy

Oćczyc cf. Ojczyc

Oćczym cf. Ojczym

Oèczysty cf. Ojczysty

Oèczym cf. Ojczym

Oćczyzna cf. Ojczyzna

Oćczyzny cf. Ojczyzny

Oć Oćmić – obscurare

[illegible]

(Fl: poczmeni)

Oczmyeny bodzcze oczy gich, Pul. 68,28

(obscurentur)

by nye wydaely

~~Pul.~~ ~~68.28.~~

Wuj: niech się zaćmią oczy ich, by nie widzieli

Ocmić

Oćmiony? = uczyniony?

Targ przeczywko themu vstawyenyv oczymyonym (pro vczynyony.
(factam contra hoc statutum ipsum cautionem
(~~uczyniony? explicatam factam aut contractam~~)
skazvgemy bicz wsdrvszony Sul. 52.

Ocimienie

Secundo sanctificata fuit in Spiritus Sancti
oczczmene[3]
obumbracione et filii Dei concepcione

[illegible] do Luc 1,35: anioł jej odpowiedział. duch święty zstąpi na ciebie i moc najwyższego osłoni cię, dlatego też to, co się narodzi, święte, będzie synem bożym — BT: w odnośniku - niby obłok a moc najwyższego zaćmi tobie XV, med. Gl Wroc 106 r

Ideo licet festum concepcionis sancte Marie nullo decreto apostolico nulloque sacro canone institutum sit celebrandum,... tamen hec celebritas tolleratur racione aliquarum graciarum et revelacionum

~~Oczrzedź~~ . Óczrzedź, cf. Otrzedź

Dominus mandavit, quod contribuat poramb, prout ceteri kmethones, sed oczrecz non pascat, sed eidem pascantur

1421 MMte XVI nr 973

Oćwiernica = terribile

Gąsze

Uczynył weligee rzeczy w egypcze, dzywy w szemy Kamy, oczwernycze w Morzu Czyrzwonem Fl. 105, 22 ~~[illegible]~~ terribilia ~~[illegible]~~ sim. Put

BT: rzeczy przedziwnych..., zdumiewających w Morzu Czerwonym

cf Arch V. 252

Wuj: straszne rzeczy

Oćwierzyć się

... Alii (sc. Iudaei) iterum eum (sc. Christum) pedibus conculcabant dicentes Oczvyerzysz szya. [du verstellst dich [vgl. oczwernycze teribilia Psalt. Flor. und Puław. poczwara Missgestalt, czwarzę się simulate recuso ficte asperno Knapski]

c. 1500, JH, 10, 382.

angariantes eum, ut crucem tolleret et portaret usque ad locum passionis

Ćwierzyć? JP V 252

Oc'wirdźnié' cf. Otwierdzić